

Ilisalmen kaupungin
TALOUSARVIO
vuodelle 2011 sekä

TALO USSUUNNITELMA
vuosille 2012 - 2014

Kaupunginvaltuusto 20.12.2010 § 144

Kaupunginjohtajan katsaus

Keväällä annetun talousarvioraamin pohjalta tavoiteltiin 0-kasvua. Lopputulos toimintakatteen kasvun osalta oli 1,9 %, jota on pidettävänä hyvänä saavutuksena. Sen sijaan raamissa ollut 1 milj.e:n alijäämä toteutui. Selitys tälle on siinä, että kuluvan vuoden veroennusteperustaa voitiin nostaa 1,3 milj.eurolla, joka on myöskin talousarviovuoden 2011 ennusteen nostettu peruste. Verotuloja arvioidaan kaikkineen kertyvän 66 855 000 e. SOTE-menot ovat budjetin suurin menoerä, joka ensi vuonna on 64 650 000 e, eli 1 milj.e lisäys kuluvaan vuoteen verrattuna. Prosentuaalinen kasvuprosentti on siis 1,6 %. Myös tätä on pidettävä erinomaisena tuloksena. Selvästi on havaittavissa, että keväällä annettu talousraami entistä tiiviimmin ohjaa niin hallintokuntia kuin kuntayhtymiäkin talousarvion valmistelussa ja suunnittelussa.

Myönteisiä asioita talousarvioon sisältyy mm. lisäpainotus päivähoitoon. Myös Ylä-Savon yhteinen maatalouslomitus toteutuu Iisalmen hallinnoimana. Alijäämä supistuu kuluvaan vuodesta merkittävästi. Erittäin myönteistä on se, että verotulot ovat kasvussa muistaen kuitenkin se, että kunnallisvero saavuttaa vasta v. 2011 lamaa edeltävän v. 2008 tason. Vuosikate vahvistuu ja investointitaso voidaan pitää edelleenkin korkeana mm. työllisyyden turvaamiseksi. Vuosikate kattaa poistot 71 %:sesti. Käyttömenojen maltillinen kasvu on ehdottomasti myönteinen saavutus.

Talousarvion miinustekijöitä ovat sen alijäämäisyys, joskin se pienentyy kuluvaan vuodesta merkittävästi. Myös velkaantumista tapahtuu, vaikkakaan se ei vieläkaan yllä valtakunnalliseen keskiarvoon. Lainamäärä/ asukas on ensi vuonna 1488 e.

Budjettiin sisältyy myös riskejä. Suurin niistä on SOTE-menojen pitävyys. Näyttää kuitenkin siltä, että kuluvaan vuonna SOTE-kuntayhtymä pysyy budjetissaan ja se viestii siitä, että mahdollisuudet siihen on myöskin ensi vuonna. Tätä tilannetta seurataan ja tarkkaillaan erityisesti. Valitettavaa on, että varsinaista palvelusopimusta kaupungin ja kuntayhtymän välille ei aikataulusyistä saatu vielä aikaiseksi budjetin hyväksymiseen mennessä. Tähän asiaan palataan tammikuun kokouksessa.

Vuoden 2011 verotuloarvio on jouduttu laatimaan vuoden 2010 kuntaryhmän ja kunnan jako-osuuskertoimia käyttäen, joten verotuloarvioon sisältyy riski ko. kerrointen mahdollisesti pienentyessä.

Myös lainojenhoitokustannukset muodostavat riskin ensi vuoden budjetille lainojen korko- ja lyhennyskustannusten kasvaessa. Oma kysymysmerkkinsä on myöskin valtion toimenpiteet mm. joukkoliikennerahoituksen osalta.

Kaiken kaikkiaan ensi vuoden budjettiehdotusta on pidettävä talouden vakauttamisen osalta varsin hyvänä saavutuksena. Sen toteutumiselle antaa hyvän pohjan se, että lisäeläin elinkeinoelämän; niin teollisuuden kuin kaupankin keskittymänä jatkaa voimakasta kehitystään. Tulevaisuus näyttääkin varsin lupaavalta, varsinkin jos kyetään jatkossakin tekemään taloussuunnitelman mukaisia taloutta tervehdyttäviä ratkaisuja ja hillitsemään menojen kasvua. Tästä lähtökohdasta on hyvä katsoa luottavaisesti eteenpäin vuodelle 2011.

Martti Harju
kaupunginjohtaja

Sisällys **sivu****Yleisperustelut****Vuoden 2011 talousarvion yleisperustelut** **1****Taloussuunnitelma vuosille 2011 – 2014** **34****liite 1:** Talousarvion käyttötalousosan tulosalueet**liite 2:** Poistosuunnitelma**Käyttötalousosa** **sivu****Keskusvaalilautakunta** **44**

Vaalit 44

Tarkastuslautakunta **46**

Tilintarkastus 46

Kaupunginhallitus **49**

Yleishallinto 49

Sosiaali- ja terveydenhuolto 57

Henkilöstötoimi 60

Työllisyydenhoito 64

Maaseutulausakunta **66**

Maaseututoimi 66

Koulutuslautakunta **70**

Päivähoito ja esiopetus 71

Peruskoulutus 77

Lukiokoulutus 81

Ruoka- ja siivouspalvelut 85

Kulttuurilautakunta **88**

Kansalaisopisto 89

Kirjastopalvelut 92

Kulttuuripalvelut 95

Musiikinopetus 98

Vapaa-aikalautakunta **101**

Vapaa-aikatoimi 102

Uimahalli 108

Tekninen lautakunta **111**

Hallintopalvelu 112

Kaupunkirakenne 115

Tilapalvelu 123

Rakennuslautakunta **127**

Rakennusvalvonta	127
------------------	-----

Investointiosa

Iisalmen kaupungin investoinnit	130
Investointien perustelut	136

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma	143
Tuloslaskelman perustelut	144
Tuloslaskelman ts 2012 – 2014 perustelut	152

Rahoitusosa

Rahoituslaskelma	159
Rahoituslaskelman perustelut	160
Rahoituslaskelman ts 2012 – 2014 perustelut	163

LIITTEET

Iisalmen kaupungin strategia 2020/ toimenpideohjelma 2010 – 2014

Iisalmen Vesi -liikelaitos

YLEISPERUSTELUT

VUODEN 2011 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen kansantalous on lähtenyt kasvuun kuluvan vuoden aikana. Vuonna 2009 tuotannon määrä väheni kahdeksan prosenttia. Kansainvälisen taantuman seurauksena Suomen vienti supistui vuonna 2009 peräti neljänneksen; myös tuonnin määrä väheni lähes saman verran. Maailman talouden toipuminen alkoi keväällä 2010 muun muassa massiivisten elvytystoimien johdosta. Elpyminen on jatkunut kohtuullisen ripeänä ja erityisesti Suomen viennin kannalta tärkeiden maiden talous on kasvanut nopeasti.

Vuodelle 2011 Suomen kokonaistuotannon kehityksestä tehdyt arviot olivat keväällä varovaisen toiveikkaita. Loppukesällä laadituissa ennusteissa kasvlukuja vuodelle 2010 on korotettu. Ennustelaitosten arviot tämän vuoden talouskasvusta liikkuvatkin kahden ja yli kolmen prosentin haarukassa. Valtiovarainministeriön taloudellisessa katsauksessaan esittämä arvio tälle vuodelle on kahden prosentin luokkaa. Vuotta 2011 koskevat tähän ennusteet lähtevät noin kolmen prosentin tuotannon määrän kasvusta. Vuodelle 2011 arvioitu kokonaistuotannon taso on kuitenkin edelleen merkittävästi pienempi kuin vuoden 2008 kokonaistuotanto. Tuotannon kasvun odotetaan jäävän keskipitkälläkin aikavälillä tavanomaista suhdannekiertoa hitaammaksi muun muassa vaisuhkaksi ennustetun tuottavuuskehityksen johdosta.

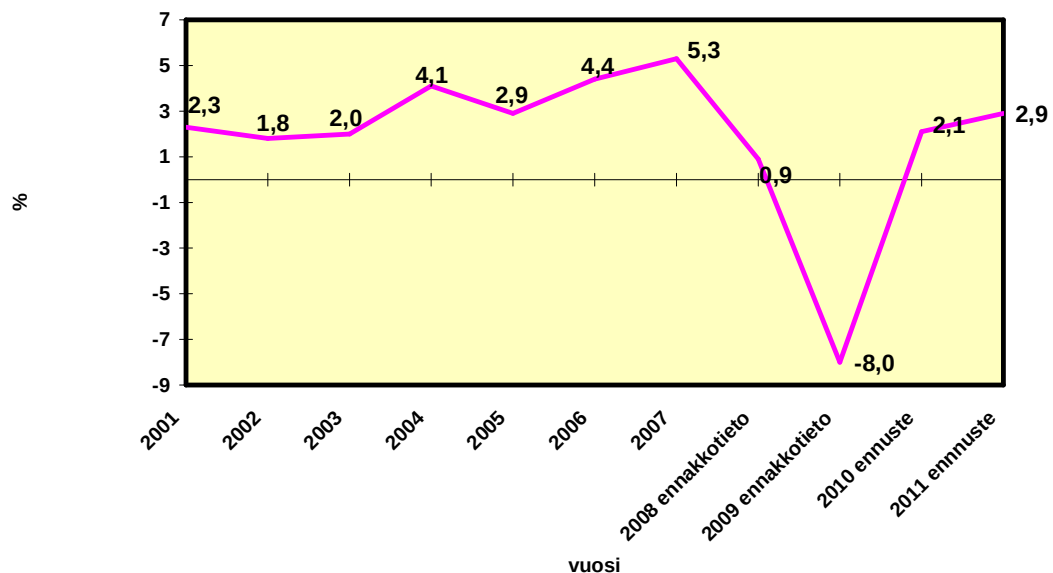
Kuluttajahintaindeksin vuosikeskiarvo oli vuonna 2009 samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Syinä kehitykseen olivat maailmanmarkkinahintojen laskun ohella asuntohintojen ja lainakorkojen aleneminen sekä yhä kiristynyt kilpailu. Elintarvikkeiden arvonlisäveron alentaminen lokakuussa 2009 laski hintatasoa. Alkoholijuomien ja tupakan valmisteverojen korotukset puolestaan nostivat hintatasoa. Valtiovarainministeriö arvioi kuluttajahintojen kohoavan vuonna 2010 keskimäärin 1,5 %. Kotimaiset kustannuspaineet ovat suhteellisen vähäiset kuluvan vuoden maltillisten palkkaratkaisujen johdosta. Arvonlisäveron korotukset heinäkuun alussa nopeuttavat kuluttajahintojen nousua. Vuonna 2011 kuluttajahintojen arvioidaan kohoavan yli kaksi prosenttia.

Palkansaajien yleinen ansiotaso kohosi vuonna 2009 keskimäärin nelisen prosenttia. Palkansaajien ansiotasoindeksin valtiovarainministeriö arvioi kohoavan vuonna 2010 2,6 prosenttia. Noin puolet noususta selittyy vuoden 2009 loppuun ajoittuneiden korotustenperinnöllä. Tänä vuonna tehdyt palkkaratkaisut ovat olleet melko maltillisia. Vuotta 2011 koskevat palkkaratkaisut ovat osaksi avoinna. Ansiotason kehityksen ennustamista vaikeuttaa sopimusneuvottelujen eritahtisuus ja palkankorotusten eriaikaisuus eri sektoreilla sekä työmarkkinoiden ja yritysten reaktiot kokonaistaloudellisen tilanteen kehittymiseen. Valtiovarainministeriö on arvioinut vuoden 2011 keskimääräiseksi ansiotason nousuksi 2,8 %.

Työllisyys säilyi korkealla tasolla vuoden 2008 loppuun saakka. Selkeä käänne huonompaan tapahtui vuosien 2008 ja 2009 vaihteessa. Vuonna 2009 työllisyystilanne heikkeni merkittävästi ja työttömyysaste nousi parisen prosenttia. Työllisyystilanne on heikentynyt edelleen vuonna 2010, mutta vähemmän kuin on pelätty. Työttömyysaste kohoaa vuonna 2010 jonkin verran, mutta jäänee alle kymmenen prosentin. Työttömänä on kuluvana

vuonna keskimäärin noin 230 tuhatta henkilöä. Talouden elpyessä työvoiman kysynnän arvioidaan kääntyvän nousuun ja työllisten määrä kasvaa ensi vuonna parisen prosenttia. Valtiovarainministeriö arvioi keskimääräisen työttömyysasteen olevan vuonna 2011 hieman yli kahdeksan prosenttia.

BKT, MÄÄRÄN MUUTOS V. 2001 - 2011

2. Kuntatalous vuosina 2010–2011

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulujen kasvu oli vuonna 2009 edelleen verrattain nopeaa eli noin neljä prosenttia. Toimintamenojen kasvuvauhti hidastui kuitenkin puoleen edellisen vuoden kahdeksasta prosentista muun muassa kunta-alan ansiotason maltillisemman kehityksen vuoksi sekä kuntien aloittamien säästötoimenpiteitten johdosta. Tilastokeskuksen julkaisemien vuoden 2009 ennakkotietojen mukaan tavaroiden ja palvelujen ostot lisääntyivät yli kuusi prosenttia.

Tänä vuonna toimintamenojen kasvu hidastunee noin 3-3,5 prosenttiin, sillä kuntien taloudellinen tilanne edellyttää toimintamenojen kasvun hillitsemistä. Kuntien talouden neljännesvuositilaston ja eräiden muidenkin kunta-alan palkkasumman kehitystä kuvaavien tilastojen mukaan kuntien palkkasumma on kasvanut tänä vuonna melko vähän. Syinä hitaaseen kasvuun ovat sopimuskorotusten maltillisuus ja kuntien toimenpiteet menojen hillitsemiseksi. Palvelujen ostot ovat kasvaneet kuitenkin edelleen erittäin nopeasti.

Kunta-alalla saavutettiin vuoden 2010 helmikuussa neuvottelutulos virka- ja työehtosopimuksista vuosille 2010–2011. Sopimukset tulivat voimaan helmikuun alusta ja sopimuskausi päättyy 31.12.2011. Sopimukset voidaan irtisanoa päättymään 28.2.2011. Sopimusten palkankorotukset on toteutettu tämän vuoden helmikuun ja syyskuun alussa. Muut mahdollisesti sovitavat palkantarkistukset voivat tulla voimaan aikaisintaan 1.5.2011. Sopimusratkaisu nostaa kunta-alan työvoimakustannuksia vuonna 2010 keskimäärin prosentin.

Sopimuskausi Tehyn kanssa jatkuu myös vuoden 2011 loppuun. Tehypöytäkirjaan sisältyy sopimuskorotuksia vuosille 2010–2011.

Kunta-alan ansiotasoindeksi arvioidaan kohoavan vuonna 2010 keskimäärin hieman yli kolme prosenttia. Tämä sisältää viime vuodelta siirtyvän palkka-perinnön ja kuluvan vuoden sopimuskorotukset. Kunta-alan palkkasumman arvioidaan kasvavan vuonna 2010 ansiotason kohoamista vähemmän eli noin 2,5 prosenttia, sillä palkkaa saavan henkilökunnan lukumäärä alenee jonkin verran viime vuoden tasosta.

Koska helmikuun neuvottelutulos ei sisällä vuotta 2011 koskevia mahdollisia sopimustarkistuksia, niin kunta-alan ansiotasoindeksi arviointi perustuu laskentatekniseen oletukseen ansiotason kehityksestä vuonna 2011. Tämän hetkisenä arviona voidaan lähteä siitä, että kunta-alan ansiotasoindeksi kohoaa ensi vuonna 2,5 %, joka on hieman vähemmän kuin arvioitu yleisen ansiotasoindeksi kohoaminen. Vuonna 2011 kunta-alan palkkasumma kasvaa 2,5 % eli saman verran kuin kunta-alan ansiotasoindeksi kohoaa.

Kuntatyönantajan kansaneläkevakuutusmaksu aleni vuoden 2009 huhtikuun alussa 1,05 prosenttiin maksun perustana olevasta palkasta. Maksu poistui kokonaisuudessaan vuoden 2010 alusta.

Kuntatyönantajan sairausvakuutusmaksu oli vuonna 2009 2,0 % maksun perusteena olevasta palkasta. Vuonna 2010 maksun suuruus on 2,23 %. Maksun suuruutena vuonna 2011 on peruspalvelubudjetissa käytetty 2,11 prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta.

Kuntatyönantajan työttömyysvakuutusmaksu on vuonna 2010 palkkasumman 1 846 500 euroon asti 0,75 % palkkasummasta ja sen ylittävältä osalta 2,95 %. Työttömyysvakuutusmaksun arvioidaan kohoavan vuonna 2011. Kun keskimääräinen kunta-alan työttömyysvakuutusmaksu on vuonna 2010 noin 2,8 %, niin vuonna 2011 sen arvioidaan olevan 3,1 %.

Kuntatyönantajan keskimääräinen KuEL-maksu on ollut vuosina 2009 ja 2010 samansuuruinen eli 23,6 % palkkasummasta. Arvion mukaan työnantajan keskimääräinen maksu pysyisi lähivuosina ennallaan ja olisi siten 23,6 % vuosina 2011–2014. Palkansaajan vakuutusmaksun suuruudesta tehtävä päätös voi vaikuttaa työnantajan osuuteen. Vakuutettujen keskimääräinen eläkemaksu on vuonna 2010 4,8 % ja vuonna 2011 arvion mukaan 5,1 %. Opettajien VaEL-maksu alenee arvioiden mukaan vuoden 2010 21,8 prosentista ensi vuonna 0,2 prosenttiyksikköä.

Kuntien ja kuntayhtymien tuloslaskelma vuosina 2008-2011, mrd. €

	2008	2009*	2010**	2011**
Toimintatulot	9,75	10,02	10,37	10,74
Toimintamenot	-31,18	-32,42	-33,54	-34,75
Toimintakate	-21,43	-22,40	-23,17	-24,01
Verotulot	17,53	17,61	17,93	18,56
Valtionosuudet	6,43	6,90	7,52	7,82
Rahoituserät, netto	-0,13	0,20	0,14	0,10
Vuosikate	2,40	2,31	2,42	2,47
Poistot	-1,94	-2,04	-2,12	-2,20
Satunnaiset erät, netto	0,26	0,16	0,20	0,25
Tilikauden tulos	0,72	0,43	0,50	0,52

Lähde: Vuodet 2008-2009 Tilastokeskus.
Vuosien 2010-2011 arviot Peruspalvelubudjetti 2011 ja Kuntaliitto

10.9.2010 J.Turkkila/hp

Kuntien ja kuntayhtymien rahoituslaskelma vuosina 2008-2011, mrd. €

	2008	2009	2010**	2011**
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2,40	2,31	2,42	2,47
Satunnaiset erät, netto	0,26	0,16	0,20	0,25
Tulorahoituksen korjauserät	-0,53	-0,38	-0,40	-0,45
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-4,13	-3,99	-3,80	-3,80
Rahoitusosuudet investointeihin	0,21	0,24	0,20	0,20
Omaisuuksien myyntitulot	0,91	0,66	0,80	0,80
Toiminnan ja investointien rahavirta	-0,88	-1,00	-0,58	-0,53
Rahoituksen rahavirta				
Antolainojen muutokset	-0,25	-0,16	0,10	0,10
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1,52	2,40	1,80	1,70
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1,04	-1,30	-1,25	-1,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,12	0,19	0,20	0,20
Muut muutokset	0,27	0,05	0,00	0,00
Rahavarojen muutos	-0,26	0,18	0,07	0,02
Rahavarat 31.12.	4,04	4,22	4,29	4,31
Lainakanta 31.12.	9,60	10,88	11,63	12,28

Lähteet: Vuodet 2008-2009 Tilastokeskus.
Vuosien 2010-2011 arviot Peruspalvelubudjetti ja Kuntaliitto

10.9.2010 J.Turkkila/hp

3. Verotus

Kuntien verotulot 2010 - 2011

Kuntien verotulot lisääntyivät vuosina 2005–2008 nopeasti keskimäärin noin 6,4 % vuodessa. Vuonna 2009 kuntien verotulojen keskimääräinen kasvu hyytyi lähelle nollaa, verotulojen tilitykset kohosivat vain puolisen prosenttia. Kunnille tilitettiin vuonna 2009 verotuloja kaikkiaan 17,6 miljardia euroa eli vain hieman vuotta 2008 enemmän.

Kunnallisveron tilityksiä vuonna 2009 kasvattivat jonkin verran ansiotulojen lisäys ja osittain tästä johtuva kuntaryhmän jako-osuuden kohottaminen. Ennakkonpidätyksen alaiset ansiotulot kohosivat vain vähän kansantalouden palkkasumman lievän supistumisen vuoksi. Kuntaryhmän jako-osuus ansio- ja pääomatuloista kertyvistä veroista kasvoi sen johdosta, että pääomatulot supistuivat vuonna 2009 voimakkaasti, ennakkotietojen mukaan noin 30 %. Vuonna 2009 kuntien osuus maksettavasta yhteisöveron tuotosta oli 1,2 miljardia euroa, mikä merkitsi huomattavaa supistumista edellisestä vuodesta. Näin siitä huolimatta, että kuntien ryhmäosuutta korotettiin 10 prosenttiyksikköä. Kiinteistöveron tuotto oli vuonna 2009 lähes miljardi euroa. Kaiken kaikkiaan kuntien verotulot olivat siedettävällä tasolla vuonna 2009 huomioon ottaen taloudellisen taantuman syvyys.

Ennakkotiedot verovuoden 2009 verotiedoista osoittavat, että valtaosassa kuntia maksuunpantu kunnallisvero supistui ja koko maassakin supistuminen oli keskimäärin puolisen prosenttia.

Kunnallisveron veropohja ei juuri lisäännä vuonna 2010. Vaikka ansiotulojen kasvuvauhti jonkin verran nopeutuukin tänä vuonna edellisestä vuodesta, vähennysten korottaminen kaventaa kuntien veropohjaa. Kansantalouden palkkasumman arvioidaan kasvavan 2-3 %. Myös muiden ansiotulojen lisäys on vähäistä vaikka työttömyysturvan suhteellinen lisäys on vielä tänä vuonna työttömyyden kasvun johdosta melko nopeaa. Kunnallisverotuksen vähennysten merkittävä lisäys johtuu pääasiassa perusvähennyksen muutoksista. Myös vuonna 2009 käyttöön otetun työtulovähennyksen vähennysmäärän lisäys supistaa kunnallisveron tilityksiä. Merkittävä kunnallisveroa lisäävä tekijä on kuntien tuloveroprosenttien nousu keskimäärin noin 0,4 prosenttiyksiköllä, mikä kasvattaa kunnallisveroa yli kolmesataa miljoonaa euroa.

Vaikka kuntaryhmän jako-osuus on kohonnut vuonna 2010 vuonna 2009 sovelletusta jako-osuudesta, niin tilitykset vuodelta 2010 kertyvistä ennakoista kasvavat vain parisen prosenttia. Kuntien saamiin kunnallisveron tilityksiin vuonna 2010 vaikuttavat myös edellisvuosilta saatavat tilitykset. Alkuvuonna nämä tilitykset ovat supistuneet eräiden poikkeustekijöiden johdosta. Loppuvuoden aikana verovuodelta 2009 saatavat oikaisut muuttanevat tilanteen sellaiseksi, että kunnallisveron tilitykset ovat kokonaisuudessaan lähestulkoon vuoden 2009 tasolla. Yleisen taloudellisen tilanteen mahdollinen muuttuminen heijastuu myös loppuvuoden 2010 ennakoiden kertymiin. Kunnille tilitettäneen vuonna 2010 kunnallisveroa kaikkiaan noin 15,4 miljardia euroa eli vuoden 2009 tilityksiä vastaava määrä.

Syyskuussa päivitetystä veroennustekehikossa on päädytty siihen, että kunnallisveroa tilitetään kokonaisuudessaan vuonna 2011 kaksi prosenttia enemmän kuin kuluvana vuonna.

Arvio kuntien yhteisöveron tilityksistä vuonna 2010 on noin 1,4 miljardia euroa. Vuonna 2011 yhteisöveron tilitykset kunnille kasvavat noin 1,6 miljardiin euroon, mutta yleisen talouskehityksen ja erityisesti yritysten tuloskehitykseen liittyvän epävarmuuden sekä vanhojen tappioiden vähentämisoikeuden johdosta arvioon pitää suhtautua varauksella.

Kiinteistöveron tilitykset olivat vuonna 2009 noin 970 miljoonaa euroa. Vuonna 2010 tilitykset nousevat arvion mukaan viidenneksen lähinnä sen johdosta, että kiinteistöveroprosentteja nostettiin. Vuonna 2011 tilitysten kokonaismääräksi arvioidaan 1,2 miljardia euroa, mikä on parisen prosenttia enemmän kuin vuoden 2010 tilitykset.

Kuntien verotulot vuosina 2008-2012, mrd. €

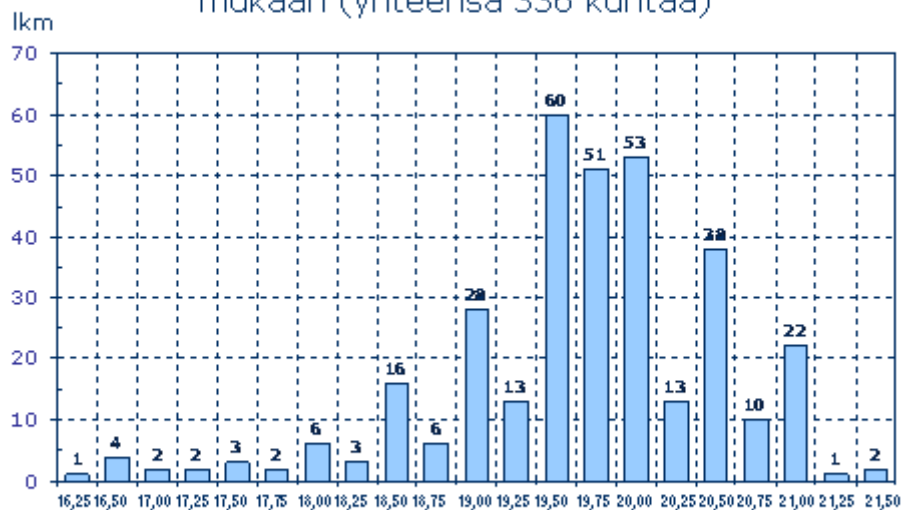
Lähde: Vuodet 2008-2009 Tilastokeskus, vuosien 2010-2012 arviot PPB

Verolaji	2008	2009	2010**	2011**	2012**
Kunnallisvero	15,08	15,44	15,36	15,75	16,51
Yhteisövero	1,53	1,20	1,40	1,61	1,40
Kiinteistövero	0,92	0,97	1,17	1,20	1,23
Verotulot yhteensä	17,53	17,61	17,93	18,56	19,14
Muutos, %:					
Kunnallisvero	8,0	2,4	-0,5	2,5	4,8
Yhteisövero	4,1	-21,9	16,9	15,0	-13,0
Kiinteistövero	6,7	6,3	20,1	2,6	2,5
Verotulot yhteensä	7,6	0,4	1,8	3,5	3,1
Tuloveroprosentti, keskim.	18,55	18,59	18,98	18,98	18,98
Yhteisöveroprosentti	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0
Osuus yhteisöverosta, %	22,03	32,03	31,99	31,99	21,99

10.9.2010 J. Turkkila/my

Kuntien lukumäärät vuoden 2011 tuloveroprosentin mukaan (yhteensä 336 kuntaa)

12.11.2010 Timo Savolainen

10

4. Valtion talousarvioesitys 2011

Valtion toimenpiteiden vaikutukset kuntien ja kuntayhtymien talouteen valtion talousarviossa (ml. lisätalousarviot), milj. euroa, muutokset vuodesta 2010 vuoteen 2011

	menot	tulot
1. Toiminnan muutokset ja budjettipäätökset		
VM, vuoden 2010 ylimääräisen valtionosuuslisäyksen poistuminen		-30
VM/STM, sosiaali- ja terveystalouden parantaminen:		
— asetus neuvola- ja kouluterveydenhuollosta (1.7.2009)	18	9
— vammaispalvelulain toimeenpano (1.9.2009)	6	3
— terveydenhuoltolaki (1.5.2011)	10	5
— päihdeitien hoidon järjestäminen	-	3
— lapsiperheiden kotipalvelun vahvistaminen ja vankilan perheosaston perustaminen	1	1
OKM, perusopetuksen laadun kehittäminen	18	18
OKM, ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärän lisäys	4	2
OKM, ammatillisen peruskoulutuksen avustukset	-2	-2
OKM, oppisopimusmuotoisen ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintojen tasokorotus	1	1
OKM, avustukset nuorten työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön	-4	-4
OKM, perustamishankkeet		-3
OKM, yleissivistävän koulutuksen opiskeluhoollon ja opinto-ohjauksen vahvistaminen	6	5
OKM, ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostamisohjelma	4	4
OKM, ammattikorkeakoulujen hankerahoitus	-2	-1
SM, maahanmuuttajien korvaukset	21	21
STM, kehittämishankkeet	-5	-5
STM, EVO-koulutus		5
STM, toimeentulotukiehtojen täsmentäminen	-4	-2
TEM, työllistämistuki kunnille	5	5
Yhteensä	77	35
2. Hallitusohjelman mukaiset tehtävien siirrot valtiolle		
VM/STM, tulkkaukspalvelujen siirto (1.9.2010)	-12	-12
Yhteensä	-12	-12

5. Vuoden 2011 valtionosuudet

Vuodelle 2010 uudistetun valtionosuusjärjestelmän ns. peruspalvelujen valtionosuuteen on koottu aiemmin erillään olleita valtionosuuksia ja se perustuu yleisen osan määräysperusteisiin (entinen yleinen valtionosuus), sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisiin kustannuksiin, esi- ja perusopetuksen sekä yleisten kirjastojen laskennallisiin kustannuksiin, taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteisiin ja erityisen harvan asutuksen, saaristokuntien sekä saamelaisten kotiseutualueen kuntien lisätyn valtionosuuden määräytymisperusteisiin. Järjestelmää täydentää talousvaikeuksissa oleville kunnille tarkoitettu harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus, joka rahoitetaan ”järjestelmän sisältä”. Kunkin kunnan valtionosuuksia tasataan verotulojen perusteella. Valtionosuus myönnetään yhtenä kokonaisuutena (pl. harkinnanvarainen avustus).

Tämän ulkopuolisena osana toimii ns. ylläpitäjäjärjestelmä, jossa lukioden, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulun rahoitus menee suoraan opetuksen järjestäjälle oppilasmäärien mukaisena. Rahoitusta tarkistetaan joka vuosi toteutuneiden keskimääräisten kustannusten mukaisesti.

Kuntien rahoitusvastuulle jää asukasta kohden laskettu rahoitusosuus (yhtä suuri kaikille kunnille), joka määräytyy kuntien ja valtion välisen kustannustenjaon mukaan. Vuonna 2011 peruspalvelujen valtionosuusprosentti on 34,11 % ja tämän ulkopuolelle jäävien opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta rahoitettavissa palveluissa 41,89 %.

Peruspalvelujen (yhden putken) vuoden 2011 valtionosuudet kasvavat 287 milj. euroa (vajaat 4 %). Laskennalliset valtionosuudet kasvavat 325 milj. euroa (vajaat 4 %), jolloin mukana ovat myös yhden putken ulkopuoliset opetusministeriön valtionosuudet ja kuntayhtymien yksikköhintarahoitus. Kaikki peruspalvelubudjetin mukaiset valtionosuudet kasvavat 410 milj. euroa (vajaat 4 %).

Valtionosuuksien vuoden 2011 indeksitarkistus on 1,6 %, jossa on vuoden 2008 osalta korjausta -1.0 % -yksikköä. Indeksitarkistuksen kokonaismäärä on 152 miljoonaa, josta kuntien ja kuntayhtymien osuus 133 milj. euroa. Uusia valtionosuuksien lisäyksiä ei vuodelle 2011 ole tulossa lukuun ottamatta uusien verovähennysten kompensointia 129 milj. euroa. Vuoden 2010 väliaikainen 30 milj. euron valtionosuuslisäys poistuu.

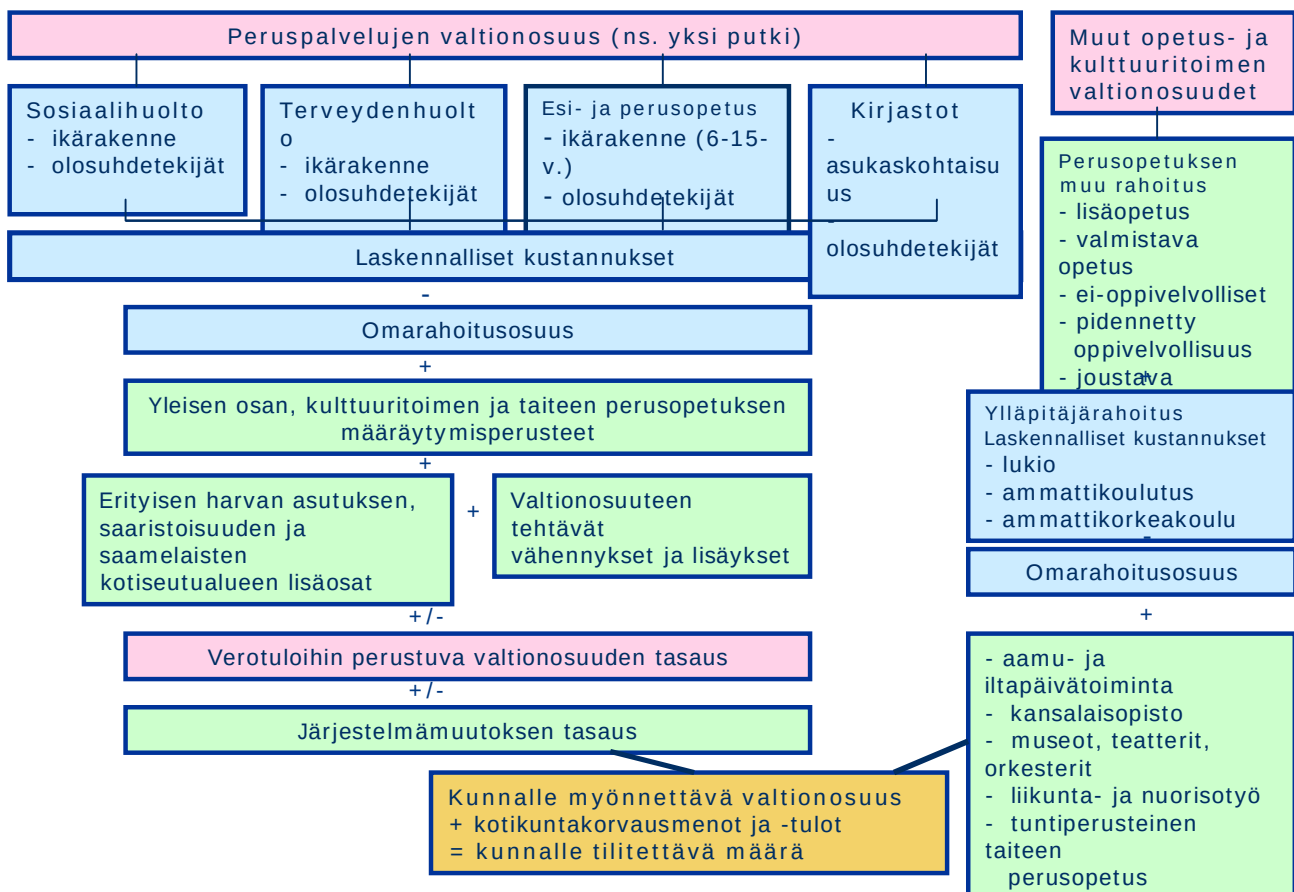
	2010	2011	Muutos (%)
Valtiovarainministeriö	7 752	8 039	287 (3,7)
Opetusministeriö	967	1 004	37 (3,8)
- siitä kuntayhtymien yksikköhintarahoitus	1 335	1 386	51 (3,8)
Yhteensä	8 719	9 044	325 (3,7)
Muut valtionavut	927	1 012	85 (9,2)
Yhteensä	9 646	10 056	410 (4,3)

Laskennallisten valtionosuuksien nettomääräinen muutos muodostuu seuraavasti (milj. €):

Indeksikorotus (kunnat ja kuntayhtymät)	133
Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävälisäykset	24
- vammaispalvelut	
- neuvolatoiminta, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto	
- kotihoidon tuki yms. (indeksitarkistus)	
Tehtävämuutos	-12
- tulkkipalvelutehtävän siirto valtiolle	
Asukaslukulisäyksen vaikutus valtionosuutta lisäävästi	76
Perusopetuksen vähentyminen	-18
OPM:n osuuden kasvu esi- ja perusopetuksen lisärahoituksesta	53
Ammatillisen koulutuksen työllisyyslisäykset	5
Muun opetuksen asukaskohtaisen rahoitusosuuden kasvu	-14
- mm. työllisyyslisäysten johdosta	
- sisältää myös osuuden yksityiseen koulutukseen	
Yhdistymisavustusten leikkaus (200 milj. euroa ylittävältä osalta)	-45
Tietojärjestelmähankkeiden rahoitus	-6
Verovähennysten kompensatio	129
Yhteensä	325

Laskennalliset valtionosuudet kasvavat nettomääräisesti noin 3,7 %.

Valtionosuuksien yhdistäminen

6. Kuntalain talouden tasapainottamista koskeva sääntely

Yleistä

Kuntalain taloutta ja tarkastusta koskevia säännöksiä on muutettu 1.8.2006 voimaan tulleessa kuntalain muutoksessa (578/2006). Taloutta koskevat säännösmuutokset sisältyvät kuntalain 65, 68, 69 ja 70 (kumottu) pykäliin ja tarkastusta koskeva säännösmuutos 71 pykälään.

Talousarviota ja -suunnitelmaa koskevaa 65 §:ää on muutettu siten, että 3 momentissa säädetään tasapainottavan taloussuunnitelman laatimisesta alijäämisessä kunnassa ja mahdollisuudesta jo kertyneen alijäämän kattamisesta erityisellä toimenpideohjelmalla. Alijäämän kattamista koskevaa sääntelyä ei sovelleta kuntayhtymässä.

Tilinpäätöstä koskevaan 68 §:n muutoksessa rahoituslaskelma on siirretty liitetiedoista varsinaiseksi tilinpäätöslaskelmaksi taseen ja tuloslaskelman rinnalle. Lisäksi pykälään on lisätty uusi 3 momentti, jonka mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Toimintakertomusta koskevaa 69 §:ää on muutettu siten, että kunnan hallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamisesta. Pykälän 1 momenttiin on lisätty velvoite antaa tietoja sellaisista konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei tehdä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa. Pykälään on lisäksi siirretty 3 momentti tilikauden tuloksen käsittelystä. Vastaava säännös oli aiemmin erillisenä 70 §:nä.

Tarkastuslautakuntaa koskevaan 71 §:ään on lisätty uusi 3 momentti, jonka mukaan tarkastuslautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista ja toimenpideohjelman riittävyttä. Lisäksi on muutettu tarkastuslautakuntaan valittavien jäsenten vaalikelpoisuutta koskevaa säännöstä.

Kuntaa koskevien säännösten soveltamista kuntayhtymässä koskevaa 86 § on muutettu siten, että viittaussäännös vastaa uutta 65 §:n asiasisältöä.

Sääntelyn tarkoitus

Säännösmuutoksilla on pyritty lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosääntelyä erityisesti tilanteessa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on määrältään merkittävä.

Muutosta aikaisempaan sääntelyyn on ehdoton tasapainovaatimus taloussuunnittelussa alijäämätilanteessa; taloudeltaan alijäämäisen kunnan tulee katkaista alijäämän lisääntyminen enintään neljässä vuodessa laatimalla tasapainossa oleva tai ylijäämäinen taloussuunnitelma. Jos taseen kattamatonta alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, kunnan on laadittava erikseen yksilöity toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi.

Voimaan tulleet säännökset selkeyttävät kunnan toimielinten vastuuta kunnan talouden tasapainottamisessa ja oikean kuvan antamisessa kunnan talouden hoidosta. Kunnanhallituksen rooli tasapainottavan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman laatimisessa ja tasapainotusta koskevan selonteon antamisessa on keskeinen. Tarkastuslautakunnan on arvioitava arviointikertomuksessa tasapainotuksen toteutumista sekä toimenpiteiden riittävyyttä ja realistisuutta. Tilintarkastajat joutuvat puuttumaan alijäämän kattamisvelvoitteen laiminlyömiseen aiempaa tarkemmin.

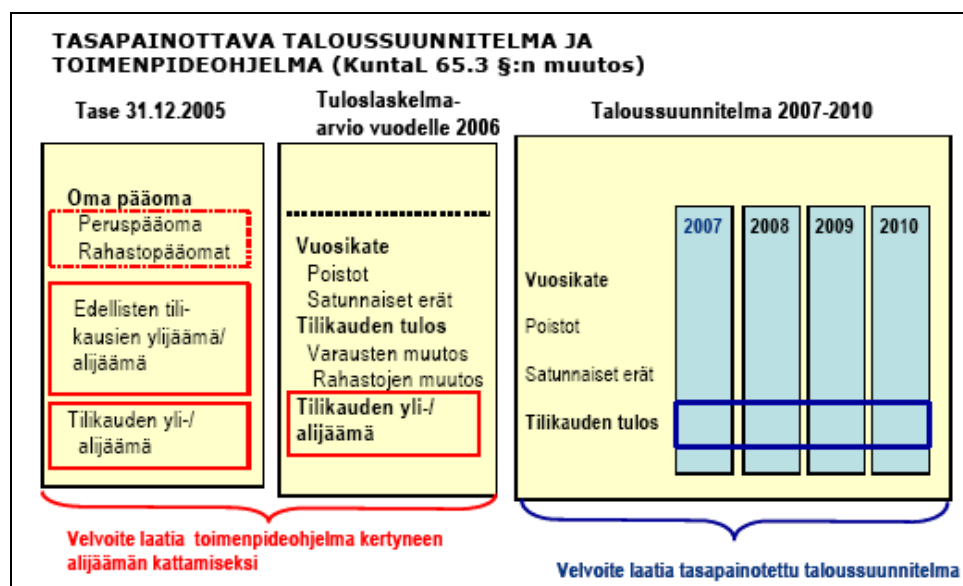
Hyväksytyjen tasapainottamissäännösten vaihtoehtoina olisi ollut säätää lainojen enimmäismäärästä tai sitovasta määräajasta alijäämän kattamiselle. Lainakaton säätäminen olisi rajoittanut kuntien itsehallintoa eikä olisi estänyt kuntia siirtämästä lainavastuitaan tytäryhteisöille. Alijäämän kattamista koskevien määräaikojen säätäminen olisi taas saattanut eliminoida jouston, jota kunnan talouden hoitaminen yksittäistapauksissa edellyttää. Mainituista syistä päädyttiin sääntelyyn, joka yhtäältä tiukentaa suunnitteluvelvoitetta talouden tasapainottamiseksi ja toisaalta korostaa realistisuutta tasapainotustoimenpiteiden valinnassa ja ajoituksessa.

Kattamisvelvoitteen määrittely

Alijäämän kattamisvelvoite syntyy, kun kunnan kuluvan vuoden taseen arvioidaan muodostuvan alijäämäiseksi. Tasearvio on alijääminen silloin, kun viimeksi hyväksytyn tilinpäätöksen ja kuluvan vuoden talousarvion yli- ja alijäämäerien yhteenlaskettu määrä on negatiivinen. Yhteenlaskettavia eriä kattamisvelvoitetta määriteltäessä on siten kolme:

1. Edellisen tilinpäätöksen taseen mukainen *Edellisten tilikausien yli-/alijäämä*,
2. Edellisen tilinpäätöksen taseen mukainen *Tilikauden yli-/alijäämä* ja
3. Kuluvan talousarviovuoden *Tilikauden yli- tai alijäämä*.

Kirjanpidollisesti eriytettyjen liikelaitosten arvioidut yli-/alijäämät otetaan huomioon kunnan talousarviovuoden yli-/alijäämäarviossa. Samoin yli-/alijäämäarvioon otetaan mukaan talousarviomuutokset.

Tasapainotus taloussuunnitelmassa

Voimaan tulleiden säännösten (65.3 §) mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Taloussuunnitelman neljän vuoden tasapainovaatimus sitoo nimenomaan kuntaa, jonka taseeseen ei kerry ylijäämäeriä. Toisin sanoen kunnan, jonka talousarviovuoden taseen arvioidaan muodostuvan alijäämäiseksi tai jonka kuluvan vuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää, on laadittava tasapainossa oleva taloussuunnitelma.

Kunta, jonka kuluvan vuoden tasearvio on ylijäämäinen, voi sen sijaan tehdä alijäämäisen taloussuunnitelman. Ylijäämäinen kunta voi laatia taloussuunnitelman myös neljää vuotta pidemmäksi, jos sen taseeseen ei muodostu kattamatonta alijäämää. Pidennetyn taloussuunnitelman neljän ensimmäisen vuoden tilikauden tuloksen summa ei kuitenkaan voi olla määrältään negatiivinen enempää kuin määrän, minkä kattamiseen kuluvan vuoden tasearvion mukaiset ylijäämäerät riittävät.

Taloussuunnitelmaan kuuluvien vuosien tilikauden tuloksella tarkoitetaan tulosta ennen tilinpäätössiirtoja eli ennen varaus-, poistoero- ja rahastosiirtoja.

Taloussuunnitelmaa koskeva neljän vuoden enimmäispituus ei estä kuntaa laatimasta sitä pidemmälle ulottuvaa investointiohjelmaa tai erillisiä pitkän aikavälin palvelusuunnitelmia.

Toimenpideohjelma

Lain 65.3 §:ään on otettu erityissäännös taloutta tasapainottavasta toimenpideohjelmasta. Säännös koskee kuntaa, jolla on kattamatonta alijäämää taseessa erityisen suuri määrä ja joka ei saa taseen alijäämää katettua taloussuunnitelmassa. Toimenpideohjelma kohdistuu taseeseen jo kertyneen alijäämän kattamiseksi. Toimenpideohjelman laatimisesta riippumatta taloussuunnitelma on laadittava tasapainoiseksi tai ylijäämäiseksi, jos kunnalla on kertynyttä alijäämää.

Lain ensisijaisena tarkoituksena on katkaista alijäämän kasvu. Kun merkittävän suurta edellisiltä tilikausilta kertynyttä alijäämää voidaan kunnassa käsitellä erikseen, ei suunnittelukauden talouden tasapainottamistehtävää voida pitää ylivoimaisena tehtävänä.

Valtuuston on hyväksyttävä toimenpideohjelma taloussuunnitelman yhteydessä. Toimenpideohjelma voi myös olla erillinen, valtuuston hyväksymä asiakirja. Toimenpideohjelma voidaan hyväksyä myös osana taloussuunnitelmaa.

Valtuusto päättää toimenpideohjelman kestosta, joka voi olla nelivuotista taloussuunnitelmaa pidempi. Vaatimus toimenpiteiden realistisuudesta asettaa kuitenkin käytännössä takarajan alijäämän kattamiskaudelle, vaikka varsinaista enimmäisaikaa ei laissa ole säädetty. Usealle vuodelle ulottuva toimen-

pideohjelma tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain talousarvion ja –suunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Toimenpideohjelmaan otetaan ne tuloja lisäävät ja menoja vähentävät toimenpiteet, jotka eivät sisälly varsinaiseen taloussuunnitelmaan. Toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina.

Määrättyjen toimenpiteiden jättämistä varsinaisen taloussuunnitelman ulkopuolelle ja niiden esittämistä erillisessä toimenpideohjelmassa saattaa puoltaa niiden erityisluonne tai merkittävä rahallinen arvo. Esimerkiksi palvelurakenteiden olennaista muuttamista koskevien ratkaisujen rahamääräisiä vaikutuksia voi olla vaikea viedä taloussuunnitelmaan ennen kuin yksityiskohtaiset toimeenpanopäätökset on tehty. Erillisessä toimenpideohjelmassa voidaan sen sijaan tehdä periaateratkaisut tarvittavien toimenpiteiden määrästä ja rahamääräisestä tasosta, vaikka niiden kohdistumista tehtävittäin ei vielä olisikaan ratkaistu. Tuloperusteiden muutoksia koskevia ratkaisuja ei myöskään voitane tehdä vuosia etukäteen niin yksilöidyllä tasolla kuin taloussuunnitelmakäytäntö edellyttäisi. Toimenpideohjelmassa riittävänä voidaan lain perustelujen mukaan pitää tarkistettavien tuloperusteiden nimeämistä ja tulonlisäystavoitteiden asettamista tulolähteittäin.

Toimenpideohjelmaan voidaan ottaa myös sellaiset omaisuuden luovutukset ja niistä saatavat luovutusvoitot, jotka ajoittuvat taloussuunnitelman ulkopuolelle. Toimenpideohjelmassa voidaan esittää myös alijäämän kattaminen peruspääomaa alentamalla silloin, kun edellytykset peruspääoman alentamiselle ovat olemassa.

Alijäämän kattaminen tase-eristä

Kertynyttä tai kertyväksi arvioitua alijäämää voidaan kattaa suunnitteluvuosien ylijäämän lisäksi myös taseen oman pääoman eristä määrätyn edellytyksin. Päätös kertyneen alijäämän kattamisesta tase-eristä tulee tehdä ennakkoon seuraavan vuoden talousarviota ja -suunnitelmaa hyväksyessä ja siirto oman pääoman eristä kirjataan päätöksentekovuoden tilinpäätöksessä tai sitä seuraavien suunnittelukauden vuosien tilinpäätöksissä. Jos kunnalla on merkittäviä ylijäämäeriä taseessa, voi se laatia taloussuunnitelman, jossa kertyväksi arvioitu alijäämä katetaan myös taseen ylijäämäerillä.

Tilikauden alijäämän kattaminen edellisten tilikausien ylijäämästä

Kunnan tilikauden alijäämä katetaan tilinpäätöstä seuraavan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien ylijäämästä määrään, mihin taseen ylijäämäerät riittävät. Kuntayhtymässä noudatetaan pääsääntöisesti vastaavaa menettelyä. Jäsenkunnat voivat kuitenkin sopia erikseen tilikauden alijäämän kattamisesta ja ylijäämän palautuksesta. Kuntayhtymän tilikauden tuloksen käsittelyyn liittyviä kirjausperusteita on tarkemmin käsitelty kirjanpitolautakunnan kunta- jaoston lausunnossa 36/26.10.1998.

Alijäämän kattaminen rahaston ja varauksen pääomasta

Muiden omien rahastojen kuten asuntotuotanto-, vahinkovastuu-, kehittämis- ja lahjoitusrahastojen pääoman alentaminen on tavallisesti sidottu määrät-

tyihin liiketapahtumiin. Mainittujen rahastojen pääomien käyttäminen alijäämän kattamiseen voi tapahtua vain erityisestä syystä ja pääoman alentamisen tulisi olla luonteeltaan pysyvää.

Arvonkorotusrahastoa ei voida käyttää alijäämän kattamiseen. Rahaston pääoman muuttaminen on sidottu maa-alueiden ja arvopapereiden arvon muutoksiin.

Investointivaraus voidaan kuntajaoston tuloslaskelmaohjeen mukaan tehdä vastaista hankintamenoa varten. Investointivaraus on tuloutettava viimeistään tilivuotena, jona hyödykkeestä aletaan tehdä suunnitelman mukaisia poistoja tai ei-poistonalaisen hyödykkeen kohdalla hankinnan toteutumisvuotena. Investointivarauksen kartuttaminen tai purkaminen tilikauden tuloksen tasaukseksi ilman, että siirtojen perustana on suunnitellut investointihankkeet tai niiden toteutuminen, ei siten ole hyvän kirjanpitotavan mukaista. Varauksen purkaminen tulee tehdä tulosvaikutteisesti. Alijäämän kattaminen taseen sisällä varausta vastaan ei siten ole annettujen kirjanpito-ohjeiden mukaista.

Alijäämän kattaminen peruspääomasta

Lain 65.3 § perustelujen mukaan kertynyttä alijäämää voidaan kattaa myös peruspääomasta määrätyn edellytyksin. Peruspääoman alentamisen perusteena voi olla pysyvien vastaavien määrän pysyvä alentuminen joko omaisuuden luovutuksen, menetyksen tai ylimääräisten poiston taikka arvonalentumisen seurauksena. Peruspääomaa ei kuitenkaan tulisi alentaa enempää kuin peruspääoman ja pitkäaikaisen vieraan pääoman yhteismäärä ylittää pysyvien vastaavien määrän. Lakimuutoksen (578/2006) perustelluissa on mainittu taseyhtälö esitetty virheellisessä sanamuodossa. Edellytys peruspääoman vähentämiselle tietenkin on, että pitkäaikaisen pääomarahoituksen määrä taseessa ylittää pysyviin vastaaviin sitoutuneen pääoman määrän.

Arvonkorotusrahaston pääomaa ei mainitussa taseyhtälössä lasketa mukaan pitkäaikaiseen pääomarahoituksen eriin. Mukaan lukeminen tarkoittaisi mahdollisuutta käyttää arvonkorotusta kertyneiden alijäämien kattamiseen. Tämä taas merkitsisi pysyvien vastaavien arvioitujen, mutta vielä realisoitumatta olevien luovutusvoittojen tulouttamista ennakkoon oman pääoman sisällä, mikä ei olisi hyvän kirjanpitotavan mukaista.

Käyttöomaisuuden pysyvällä luovuttamisella tarkoitetaan käyttöomaisuuden myyntiä, vastikkeetonta luovutusta tai omaisuuden tuhoutumista siten, ettei luovutuksesta seuraa uuden käyttöomaisuuden hankintaa. Luovutuksen seurauksena pysyvien vastaavien määrän on supistuttava olennaisesti pienemmäksi kuin peruspääoman ja pitkäaikaisen vieraan pääoman yhteismäärän ennen kuin peruspääoman alentamiseen on syytä ryhtyä.

Peruste peruspääoman alentamiselle voi syntyä myös silloin, jos korvausinvestointien keskimääräinen taso jää pysyvästi suunnitelmapoistoja olennaisesti alhaisemmaksi. Tällainen tilanne voi muodostua silloin, kun kunta on lähimenneisyydessä toteuttanut suuria investointihankkeita ja toisaalta laajennus- tai uusinvestointihankkeita ei ole näköpiirissä lähitulevaisuudessa.

Poistoista johtuvan alijäämän kattaminen peruspääomasta voi tulla kysymykseen myös silloin, kun kunta on supistamassa palvelutuotantoaan esimerkiksi toimintojen ulkoistamisen johdosta tai muuttotappiosta johtuvan palvelutarpeen supistumisen vuoksi. Kun poistoja vastaavaa korvausinvestointien tulo-rahoitustarvetta ei ole, ei tilikauden tuloksen alijäämäisyys välttämättä merkitse kunnan maksuvalmiuden kiristymistä. Näin ollen kunnan peruspääomaa voitaisiin käyttää alijäämän kattamiseen määrällä, joka vastaa keskimääräisten poistojen ja korvausinvestointien erotusta suunnittelukaudella. Vaihtoehtoinen menettely on, että käyttämättömien tai vajaakäyttöisten tuotantovälineiden poistosuunnitelmaa kevennetään.

Peruspääoman alentaminen on poikkeuksellinen toimenpide, joka edellyttää kunnalta riittävää omavaraisuutta. Erityisesti kunnan, jonka suunniteltu, keskimääräinen investointitaso on poistotasoa olennaisesti korkeampi ja jonka velkamäärä on suuri, tulisi välttää peruspääoman alentamista, vaikka taseyhtälö antaisi siihen mahdollisuuden. Mitä suurempi osuus kunnan pysyvistä vastaavista on rahoitettu peruspääomalla, sitä vakaampi kunnan rahoitusasema on. Erityisesti maanhankinta ja pääomasijoitukset sitovat kunnan pääoman tavallisesti olennaisesti pitemmäksi ajaksi kuin mitä kunnan ottaman pitkäaikaisen vieraan pääoman takaisinmaksuaika on.

Vaikka peruspääoman alentaminen ei sinänsä vaikuta omavaraisuus- tai velkaisuustunnuslukuihin, saattaa menettely johtaa virheellisen kuvan antamiseen kunnan taloudellisesta asemasta. Alijäämän eliminointi peruspääomasta on kirjanpidollinen ratkaisu, joka saattaa siirtää todellisiin ja välttämättömiin tasapainottamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Alijäämäerien kattamisen suorittamisjärjestys

Edellisten tilikausien alijäämä katetaan ensisijaisesti tilikauden ylijäämällä ja taloussuunnitteluvuosien ylijäämillä ja toissijaisesti rahastopääomalla ja peruspääomalla. Rahastopääomasta ja peruspääomasta kattaminen edellyttää lisäksi edellä mainittujen erityisehtojen täyttymistä.

Tilikauden alijäämä katetaan ensisijaisesti edellisten tilikausien ylijäämällä ja taloussuunnitteluvuosien ylijäämillä ja toissijaisesti rahastopääomalla ja peruspääomalla.

Suunnitteluvuoden alijäämä katetaan edellisten tilikausien ylijäämällä tai taloussuunnitteluvuosien ylijäämillä.

Oikeat ja riittävät tiedot

Tilinpäätöstä koskevaan pykälään on lisätty säännös oikeiden ja riittävien tietojen antamisesta (68.3 §). Jos tuloslaskelma ja tase eivät anna riittävää tietoa kunnan toiminnan tuloksen tai taloudellisen aseman arvioimiseksi, on kunnan esitettävä tarpeelliset lisätiedot liitetiedoissa. Säännöksen erityisenä tarkoituksena on velvoittaa kuntaa antamaan selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja keskimääräisten korvausinvestointien määristä silloin, kun määrät poikkeavat olennaisesti toisistaan.

Tilanteessa, jossa tuloslaskelmaan merkityt suunnitelman mukaiset poistot ovat olennaisesti pienemmät kuin kunnan keskimääräinen korvausinvestointien taso, tulee kunnan ilmoittaa poikkeamasta tilinpäätöksen liitetiedoissa. Olennaisuutta tarkoittavana rajana voidaan kirjanpidossa pitää kirjanpitolautakunnan lausuntojen perusteella 10 % -yksikköä. Lain perustelujen mukaan keskimääräinen korvausinvestointitaso määräytyy tilinpäätösvuotta edeltävän vuoden, tilinpäätösvuoden ja voimassaolevaan taloussuunnitelmaan otettujen poistonalaisten investointien omahankintamenon keskimäärästä. Investoinnin omahankintamenolla tarkoitetaan investoinnin hankintamenon ja siihen saadun rahoitusosuuden (investointiavustus) erotusta.

Rahoituslaskelman merkitystä tilinpäätöksessä on lisätty siirtämällä se liitetiedoista tilinpäätöslaskelmaksi taseen ja tuloslaskelman rinnalle (68.2 §). Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Toimintakertomus säilyy yleisestä kirjanpitolaista poiketen kunnassa ja kuntayhtymässä tilinpäätökseen kuuluvana asiakirjana.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja tai pormestari.

Kunnanhallituksen selonteko toimintakertomuksessa

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on kunnanhallituksen tehtävä toimintakertomuksessa selkoa talouden tasapainotuksesta päättyneellä tilikaudella sekä voimassaolevan taloussuunnitelman ja erillisen toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Selonteko jakaantuu kahteen osaan. Ensinnäkin tulee selvittää tilinpäätösvuonna voimassa olleen taloussuunnitelman toteutumisesta. Jos kunnalla lisäksi oli päättyneellä tilikaudella voimassa oleva toimenpideohjelma kertyneen alijäämän kattamisesta, tulee lisäksi selvittää tämän ohjelman toimenpiteiden toteutumista.

Toiseksi, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, kunnanhallituksen on tehtävä selkoa, onko kuluvana vuonna voimassaoleva taloussuunnitelma ja mahdollisesti erikseen laadittu toimenpideohjelma riittävä. Käytännössä selonteon antaminen tulee kyseeseen, jos tilikauden alijäämä on olennaisesti suurempi kuin se oli taloussuunnitelmaa ja toimenpideohjelmaa hyväksytessä edellisenä syksynä.

Toimintakertomuksessa on tehtävä entiseen tapaan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä (69.3 §). Sen sijaan säännös talouden tasapainottamista koskevien toimenpiteiden esittämisestä toimintakertomuksessa tai sen yhteydessä on poistettu.

Tarkastuslautakunnan arvio

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä (71.3 §). Tarkastuslautakunnan on siten puututtava arviointikertomuksessaan kunnan talouden tasapainotukseen, jos kunnan talous tai taloutta koskevat suunnitel-

mat ovat alijäämäisiä.

Tarkastuslautakunnan arvio tulisi olemaan kaksiosainen samaan tapaan kuin kunnanhallituksen selonteko toimintakertomuksessa. Ensinnäkin tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilinpäätös-vuonna. Arvioinnin kohteena ovat tällöin taloussuunnitelman toteutuminen ja mahdollisesti erikseen laaditun toimenpideohjelman toteutuminen. Toiseksi lautakunnan tulee arvioida voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyyttä ja realistisuutta.

Tarkastuslautakunta voi arviointinsa perusteena käyttää kunnanhallituksen toimintakertomuksessa antamaa selontekoa ja muita mahdollisia kunnan taloudellista asemaa kuvaavia tietoja.

Tilintarkastajan kannanotot

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 75 §:n 3 momentin mukaan hankittava selitys sekä kunnanhallituksen lausunto tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta. Tilintarkastajan on tehtävä tilivelvolliseen kohdistuva muistutus silloin, kun kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Kunnanhallitukseen kohdistuvan muistutuksen antamisen edellytykset saatavat täyttyä, jos kunnanhallitus ei esitä valtuustolle tasapainottavaa taloussuunnitelmaa tilanteessa, jossa kunnan talous on alijäämäinen. Muistutuksen antoon saattaa johtaa myös menettely, jossa taseen kertyneen alijäämän kattamiseksi ei ole esitetty 65.3 §:n tarkoittamaa toimenpideohjelmaa silloin, kun alijäämää ei saada katettua taloussuunnitelmassa. Mainituissa tilanteissa tilintarkastaja saattaa joutua harkitsemaan vastuuvapauden epäämistä koskevan lausuman antamista.

Muistutuksen antamista saattaa edellyttää myös tilanne, jossa kunnanhallituksen toimintakertomuksessa antamat tiedot talouden tasapainotuksen toteutumisesta eivät olennaisilta osin ole oikeita ja riittäviä.

7. Iisalmen kaupungin vuoden 2011 talousarvion pääpiirteitä

Kaupunginhallitus vahvisti heinäkuun alussa talousarvioraamin vuodelle 2011. Raamin tavoitteena oli kaupungin talouden sopeuttaminen yleisestä taloustaantumasta johtuvaan kunnallistalouden supistuvaan tulopohjaan. Tavoitteeksi asetettiin 0-kasvu eli että toimintakate (= toimintakulujen ja toimintatuottojen erotus) muutos on 0. Tältä pohjalta laadittu tuloslaskelma on alijäämäinen runsas 1 milj. euroa, kun kuluvan vuoden talousarvio on vastaavasti alijäämäinen 4,7 milj. euroa. Raamissa asetettu talouden tervehdyttämis-tavoite oli haastava.

Hallintokuntien perusteellisen valistelutyön ja keskushallinnon suorittaman tasapainotustyön jälkeen voidaan todeta, että talousarvioraamin asettamassa alijäämän supistamistavoitteessa pysyttiin hyvin, mitä edesauttoi arvioitua parempi verotulojen kertymä. Talousarviossa toimintakate kasvaa 1,9 % eli 2 milj. euroa. Talousarvion alijäämä on 1,0 milj. euroa.

Merkittävin talousarvioon sisältyvä muutos on Ylä-Savon maatalouslomitustoiminnan yhdistyminen ja siirtyminen Iisalmen kaupungin toiminnaksi. Muutoksesta johtuen kaupungin vakinaisen henkilöstön määrä kasvaa runsaalla 170 henkilöllä ja toimintamenot kasvavat noin 9,7 milj. eurolla. Toiminnan maksutuotot ja MELA:n maksama korvaus kattavat toiminnasta aiheutuvat menot. Muutoksesta johtuen v. 2011 talousarvion toimintamenot ja toimintatuotot eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia v. 2010 talousarvion vastaavien erien kanssa.

Puolet kaupungin talousarvion käyttömenoista koostuu v. 2010 alusta toimintansa aloittaneen SOTE kuntayhtymän maksuosuuksista. Kaupungin v. 2011 talousarviossa SOTE kuntayhtymän maksuosuuksiin on varattu 64,65 milj. euroa, joka on miljoona euroa suurempi kuin kuluvana vuonna.

Kaupungin bruttoinvestoinnit ovat 9,8 milj. euroa, josta merkittävin on Juhani Ahon koulun perusparannus 3,9 milj. euroa. Investointien rahoitusosuuksia talousarvioon on merkitty 1,9 milj. euroa. Vastaavasti vesilaitoksen investoinnit ovat 1,4 milj. euroa.

Uutta lainaa kaupunki ottaa 8,2 milj. euroa ja vanhaa lainaa maksetaan pois 4,1 milj. euroa. Vesilaitos ottaa uutta lainaa 0,7 milj. euroa ja maksaa entisiä lainoja pois 0,3 milj. euroa. Kaupungin lainamäärä vuoden 2011 lopussa on 33 milj. euroa eli 1 488 euroa/ asukas ja vesilaitos mukaan lukien 35,4 milj. euroa eli 1 596 euroa/ asukas.

Toimintatuotot ovat 33,9 milj. €, joissa lisäystä edellisvuoteen 11,8 milj. € eli 53,5 %.

Toimintakulut ovat 140,5 milj. €, jossa lisäystä edellisvuoteen 13,7 milj. € eli 10,9 %.

Henkilöstökulut ovat 43,7 milj. €, jossa lisäystä 9,7 milj. € edellisvuoteen.

Aineet ja tarvikkeet ovat 4,6 milj. €, jossa lisäystä 0,2 milj. € edellisvuoteen.

Palvelujen ostot ovat 81,1 milj. €, jossa kasvua 3,1 milj. € edellisvuoteen.

Avustukset ovat 3,0 milj. €, jossa kasvua 0,4 milj. € edellisvuoteen.

Muut toimintakulut ovat 8,0 milj. €, jossa kasvua 0,1 milj. € edellisvuoteen.

Toimintakate on -106,6 milj. €, jossa kasvua edellisvuoteen 2,0 milj. € eli 1,9 %.

Verotuloja vuoden 2011 talousarvioon on arvioitu kertyväksi 66,9 milj. euroa, jossa kasvua kuluvan vuoden varsinaiseen talousarvioon 4,1 milj. euroa eli 6,4 %. Kunnallisveroa on arvioitu kertyväksi 57,1 milj. euroa, yhteisöveroa 5,4 milj. euroa ja kiinteistöveroa 4,4 milj. euroa. Tarkempi erittely eri verolajien kehityksestä on esitetty tuloslaskelman perusteluissa.

Tuloveroprosentiksi valtuusto on kokouksessaan 15.11.2010 päättänyt vahvistaa vuodelle 2011 19,50 € (v. 2010 19,50 %). Myös kiinteistöveroprosentit säilyvät edellisvuoden tasolla.

Valtionosuuksia on arvioitu kertyväksi 41,0 milj. €, jossa kasvua kuluvan vuoden talousarvioon 1,7 milj. € eli 4,3 %.

Rahoitustuotot ja -kulut (netto) ovat 2,3 milj. €. Tarkempi erittely rahoitustuotoista ja kuluista on esitetty tuloslaskelman perusteluissa.

Vuosikate on +3,49 milj. euroa (v. 2010 talousarviossa -0,1 milj. €).
Vuosikate kattaa poistot 71-prosenttisesti.

Poistot ovat 4,9 milj. €.

Tilikauden tulos on -1,45 milj. €.

Poistoeron muutos +432 000 €.

Tilikauden alijäämä on -1,0 milj. €.

Vuoden 2011 talousarvion toiminnallisia muutoksia ja määrärahoja

Keskushallinto/ tukipalvelut

- Ylä-Savon lomituspalvelut Iisalmen järjestysvastuulle
- joukkoliikennemäärärahojen lisäys
- kuntien yhteinen ICT-keskus
- Pohjois-Savon laajakaistahanke
- verkkoviestinnän ja sähköisen asioinnin kehittäminen
- kaupungin 120-vuotisjuhla
- eduskuntavaalit keväällä 2011
- uusi palkkasihteeri
- tiemestarin ja kuljetussuunnittelijan tehtäväjärjestelyt
- maksusuudet SOTE kuntayhtymälle 64,6 milj. euroa

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut

- kokoaikainen sivistystoimenjohtaja
- 2,5 toimitustyöntekijän siirto päivähoidosta sivistyspalvelukeskuksen hallintoon
- koulukuljetuksiin 0,6 milj. euroa
- tuntikehysvähennys 100 vvt ja yhden opetusryhmän vähennys
- koulupsykologin siirto SOTE kuntayhtymään
- Kilpijärven koulu: Kopsulasta luopuminen
- Miina Äkkijyrkän koulu jatkaa
- Lyseon opetuksen lisäys 25 kurssilla
- aikuislukio jatkaa
- ruokahuolto: Purjeen ja Salmituotteen ruokapalvelut SOTE kuntayhtymälle vuoden alusta
- lasten päivähoito:
 - uusi päiväkotitoiminta (Kopsula), 23 uutta hoitopaikkaa
 - Junailijan kiinteistön tila vapautuu päivähoitotoimintaan
 - Touhulan ryhmä lakkautuu
 - 10 uutta perhepäivähoitopaikkaa
 - koululaisten iltapäivätoiminta kaupungin omana toimintana
- musiikkiopiston avoin opetus kansalaisopistoon
- kansalaisopiston kurssimaksujen tarkistus

- uusi kirjastoauto
- kirjaston henkilöstöjärjestelyt
- kirjamäärärahojen lisäys

- Juhani Ahon syntymän 150-vuotisjuhla
- musiikkiopiston lukukausimaksujen tarkistus

- veteraanien SM-kisat
- Kivinaivan tiloista luopuminen
- seniori-kortti
- uimahallin lippujen hinnan tarkistus

Tekniset palvelut

- pelastustoimen kuntaosuus 1,6 milj. euroa
- kaavoituksen asiantuntijapalveluiden lisäys
- yksityistieavustukset 254 000 euroa
- metsänmyyntituotot 150 000 euroa, kallioainesten myynti 100 000 euroa
- omaisuuden myyntivoitot 240 000 euroa
- tonttien- ja maa-alueiden vuokratuotot 0,97 milj. euroa
- liikenneväylien ylläpito 2,2 milj. euroa
- energiakustannusten nousu
- rakennusvalvonta: LVI-insinöörin palkkausmäärärahan poisto
- pysäköintivirhemaksun korotus
- tiemestarin tehtäväjärjestelyt
- vesilaitoksen tuloutus kaupungille 531 000 euroa.

Investoinnit

- Juhani Ahon koulun perusparannus 3,9 milj. euroa, valtionosuus 1,5 milj. euroa
- Kankaan urheilualue 0,25 milj. euroa
- liikenneväylät 1,1 milj. euroa
- maksuosuus Pohjois-Savon laajakaistaverkkoon 0,24 milj. euroa

Lisäksi vesilaitoksen talousarviossa investointeihin on varattu 1,4 milj. euroa.

Henkilöstömenot

Palkkausmäärärahat on talousarvioon mitoitettu siten, että 1.6.2010 voimassa olleisiin palkkaperusteisiin on laskettu 2 % varaus palkan korotuksiin vuodelle 2011.

Henkilöstösivukulut on laskettu talousarvioon seuraavasti:

KuEL-maksu, palkkaperusteinen	16,00 %
sosiaaliturvamaksu	2,20 %
työttömyysvakuutusmaksu	3,10 %
muut (tapaturmavak. 0,50 %, taloud. tuki 0,10 %)	0,60 %
yhteensä	21,90 %

VaEL-maksu (opettajat) 22,60 %

Kaupunginhallituksen varamäärärahoihin sisältyvät seuraavat määrärahat henkilöstömenoihin:

- varaus varhais-, työttömyys- ja työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuuksiin, kuntoutustukiin (= varhe-maksu) 152 000 €.

Eläkemenoperusteinen KuEL-maksu on budjetoitu Kevan ilmoituksen mukaisena ja pääsääntöisesti kohdistettu toimintayksiköille.

Henkilöstöpolitiikassa noudatetaan seuraavia periaatteita vuonna 2011:

1. Henkilökunnan rekrytointi on suunnitelmallista, pitkäjänteistä ja perustuu palvelutuotannon tarpeisiin. Rekrytoinnin tavoitteena on vakinaiset ja pitkäaikaiset palvelussuhteet. Määräaikaista palvelussuhteita käytetään vain poikkeustapauksissa.
2. Eläköityminen huomioidaan palvelutuotannon muutostilanteissa ja eläköitymisten myötä toimintatapoja voidaan muuttaa.
3. Johtaminen luo toimintaedellytykset henkilöstölle, turvaa tarvittavat resurssit ja ohjaa toimintaa kaupungin strategian ja tavoitteiden saavuttamiseksi. Esimiestyöllä toteutetaan kaupungin strategiaa käytännössä. Säännölliset kehityskeskustelut kuuluvat toimintatapaan.
4. Työkyvyn ylläpitäminen on sekä työnantajan että työntekijän vastuulla. Työnantaja luo edellytyksiä sille, että työntekijät voivat hyvin ja kehittävät itseään. Työntekijät vastaavat oman työkykynsä, osaamisensa ja uudistumiskykynsä säilyttämisestä ja kehittämisestä. Työkyvyn ylläpitäminen on osa kokonaisvaltaista henkilöstön kehittämistä ja perustuu erilliseen suunnitelmaan.
5. Osaamisen kehittäminen ja kouluttautumisen tukeminen on suunnitelmallista. Työnantajana kaupunki vastaa siitä, että jokaisella työntekijällä on mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan pitkäjänteisesti, monipuolisesti ja suunnitelmallisesti. Työntekijä vastaa siitä, että toimii aktiivisesti oman osaamisensa ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.
6. Palkitsemisen tarkoitus on motivoida ja antaa tunnustusta tuloksellisesta työskentelystä. Palkitsemisjärjestelmä on yksinkertainen, yksiselitteinen ja läpinäkyvä. Palkitsemisjärjestelmiä kehitetään aktiivisesti.
7. Työnantajana kaupunki kehittää työskentelyolosuhteita ja työturvallisuutta suunnitelmallisesti.

8. Aktiivista työllistämistä jatketaan työllisyystilanteen muutosten mukaan.
9. Palkkauspöytäkirjalla pyritään mahdollisuuksien mukaan tukemaan toimintojen tehostamista esim. tehtävien uudelleen järjestelyissä.

Lainoitus

Antolainojen lyhennyksiä talousarvioon sisältyy 0,12 milj. euroa. Uusien antolainojen myöntämistä talousarvioon ei sisälly.

Kaupungin talousarvioon sisältyy uutta lainanottoa 8,2 milj. euroa ja lainojen lyhennystä 4,1 milj. euroa (ei sis. vesilaitosta).

Lainamäärä vuonna 2011 on 33,0 milj. euroa eli 1 488 euroa/ asukas (ei sis. vesilaitosta), 35,4 milj. euroa ja 1 596 euroa/ asukas (sis. vesilaitos).

Kunnallinen liikelaitos/ Vesilaitos

Kuntalain muutoksella 15.5.2007 kuntalakiin on lisätty uusi 10 a luku, jossa säädetään kunnallisesta liikelaitoksesta. Kunta voi perustaa kunnallisen liikelaitoksen liiketoimintaa tai liiketaloudellisin periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten. Liikelaitoksen perustaminen edellyttää erikseen tehtävää päätöstä.

Liikelaitoksen talousarvion hyväksyy liikelaitoksen johtokunta. Liikelaitoksen talousarvio esitetään kunnan talousarvion liitteenä. Valtuusto ohjaa liikelaitoksen toimintaa kunnan talousarviossa asettamilla tavoitteillaan.

Iisalmen kaupungin talouden keskeiset tunnusluvut 2009 - 2011

(Luvut eivät sisällä vesilaitosta)

	TP 2009	TA 2010	TA 2011
Tuloveroprosentti	19,25	19,50	19,50
Toimintakate, milj. euroa	-102,22	-104,61	-106,65
Verotulot, milj. euroa	64,84	62,81	66,86
Valtionosuudet, milj. euroa	37,28	39,30	41,00
Vuosikate, milj. euroa	2,85	-0,13	3,49
Vuosikate, euroa/asukas	128	-6	157
Investoinnit, (br.) milj. euroa	9,79	10,55	9,77
Lainojen muutos, milj. euroa	0,76	7,20	4,09
Lainat, euroa/asukas	759	arv. 1172	arv. 1488
Asukasluku 31.12.	22 169	arv. 22 169	arv. 22 169

8. Tytäryhteisöjen tavoitteet vuodelle 2011

Kaupungin konserniohjeen mukaan kaupungin tytäryhteisöille vahvistetaan tavoitteet toiminnalle. Merkittävimpiä tytäryhteisöjä ovat:

- Iisalmen Teollisuuskylä Oy
- Kiinteistö Oy Petterinkulma
- Ylä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon ky

IISALMEN TEOLLISUUSKYLÄ OY:N TAVOITTEET VUODELLE 2011

Yleistä

Vuosi 2010 näyttäisi siirtyvän historiaan lyhyehköksi jäävän taantuman nujertajana. Näin ainakin täällä Ylä-Savossa koetaan joskin taantuman nujertumista ei kaikkialla Suomessa koeta yhtä helpottavana ja samanaikaisena. Talousasiantuntijoiden mukaan ns. "tuplaveen" mahdollisuus talousennusteissa on hälvennyt ja näin ollen kasvua hidastavaan ylivarautumiseen ja muualta maailmalta kantautuviin takaiskuihin ei ole perusteita. Tällä hetkellä sekä vientiteollisuutemme päähankkijoiden että heidän alihankkijoittensa tilauskannat näyttävät nopeasti kasvavilta ja seudun työttömyys helpottunut jopa joillain aloin työvoimapulaksi. Korot ovat jatkaneet edelleen laskemistaan tasaantuen 1,00 % – 2,5 % välille riippuen laina-ajoista. Tilanteen voisi olettaa jatkuvan korkotason mahdollista hienoista nousua lukuun ottamatta samanlaisena pitkälle ensi vuoden 2011 puolelle saakka ja tasaantuvan myöhemmin maltillisemmaksi. Tämä kehitystrendi luo nyt hyvää pohjaa myös ennen taantumaa suunniteltujen investointien toteuttamiselle ja näin ollen vahvistaisi alueemme suhdannebarometrin ennustaman vahvan kasvun kauden alkua.

Teollisuuskylässä on jatkunut kiinteistöjen vuokrasopimusten uudistaminen vastaamaan kiinteistöjen käyttökuluja.

Kuluneena vuonna yhtiön omistamissa tiloissa toimi n. 60 yritystä työllistäen n. 450 henkeä.

Teollisuuskylä kävi vuoden kuluessa neuvotteluja Soinlahden sahan uudelleen käynnistämiseksi. Neuvottelukumppaneina olivat Metsäliitto Osuuskunta, M-Real Oyj sekä AnaikaWood Ltd Oy. Tiiviissä lähes vuoden kestäneissä neuvotteluissa sovittiin järjestelystä, joissa Teollisuuskylä hankki M-Realilta entiset Finnforestin Soinlahden sahan kiinteistöt sekä Metsäliitto Osuuskunnalta kiinteistöillä sijaitsevat rakennukset yhteensä 2,0 milj. euron kauppahintaan. Lisäksi kauppaan kuuluivat VR:n maanvuokrasopimus sekä oikeus sillä oleviin varastorakennuksiin. Samanaikaisesti Teollisuuskylä allekirjoitti kiinteistöistä pitkäaikaisen lunastusvelvoitteisen vuokrasopimuksen sahan käyttäjän, AnaikaWood Oy:n kanssa sekä maanvuokrasopimuksen lämpölaitoksesta. Kokonaisuudessaan hankinta käsitti yli 2,2 ha rakennuksia sekä n. 17 ha maata josta 6 ha asfaltoitua. Em. hankinta suora työllisyysvaikutus on n. 55 henkilötyövuotta ja välilliset vaikutukset n. 3-4 kertaiset.

Teollisuuskylän hallitiloista on tyhjiillään yhteensä n. 1200 m² joka on n. 5% kaikista tiloista.

Soinlahden alueen uuden n. 50 ha suuruisen teollisuusalueen suunnittelu- ja kehittäminen yhdessä Iisalmen kaupungin kanssa on käynnissä.

Teollisuuskylän asiakasyritysten tilanne on jatkunut kuluneen vuoden aikana tyydyttävänä. Osa tuotannollisista yrityksistä on laajentanut toimintaansa taantumasta huolimatta Teollisuuskylän tiloissa. Tilaa näille tuotannollisille laajennuksille on järjestynyt sijoittamalla varasto- ja kuljetustoimintaa muihin tiloihin.

Vuonna 2011 toiminnan painopistealueita ovat mukana olo yritystemme kehittämisessä ja toimitilojen tarjonta kehittyville toimialoille. Vanhojen kiinteistöjen korjaaminen jatkuu resurssien puitteissa.

Strategiset lähtökohdat

Teollisuuskylä tukeutuu toiminnassaan mm. Iisalmen kaupungin kasvu-strategiaan ja elinkeino-ohjelmaan. Lisäksi Teollisuuskylä toimii hyvässä yhteistyössä elinkeinoelämää kehittävien ja rahoittavien toimijoiden kanssa.

Teollisuuskylän toiminnan lähtökohtia ovat:

- yritysten kasvuedellytysten turvaaminen toimitilajärjestelyin
- yritysten kehittämistyön tukeminen teollistamislähtöisistä periaatteista
- kiinteistöjen käytön tehostaminen yhteistyössä koko Iisalmen kaupunkikonsernin eri tahojen kanssa

Toiminnan painopisteet

- nykyisten asiakkaiden kasvun tukeminen lisätilatarpeita tyydyttämällä
- uusien kannattavien toimitilahankkeiden toteutus
- uusien kasvuyritysten löytäminen
- kiinteistöjen korjaaminen ja kunnossapito
- pitkäaikaisen edullisen rahoituksen toteuttaminen

Tavoitteet

- tuloksellinen toimintavuosi ja poistot kattamaan niihin varattujen lainojen lyhennysohjelmia
- toimitilojen käyttöaste on yli 90 %.
- elinkaarensa päässä olevien teollisuuskiinteistöjen markkinointi.
- kunnostusta vaativien kohteiden saneeraaminen kiinteistön arvon säilyttämiseksi.
- teollisuustilojen markkinoiminen ja tarvittaessa uusien toimitilojen rakentaminen tai ostaminen.

KIINTEISTÖ OY PETTERINKULMAN TAVOITTEET VUODELLE 2011**1. KIINTEISTÖ OY PETTERINKULMAN TOIMINTAPOLITIikka**

Kiinteistö Oy Petterinkulman toiminta-ajatuksena on tuottaa ja ylläpitää edullisia ja laadukkaita vuokra-asuntoja Iisalmen kaupungissa. Tätä toiminta-ajatusta se toteuttaa mahdollisimman tehokkaasti säilyttämällä kannattavuutensa liikeyrityksenä sekä toimimalla kaikessa yhteiskunnan hyväksymällä tavalla.

PÄÄPERIAATTEET

- Liiketoiminta on vastuullista eikä se saa aiheuttaa kaupungille, jonka konserniin kuulumme, taloudellista rasitetta.
- Henkilökunnan ammattitaidosta pidetään huolta koulutuksella ja työssä viihtyvyyteen kiinnitetään huomiota.
- Yhtiössä on käytössä laatu- ja määrätavoitteisiin pohjautuva koko henkilöstöä koskeva tulospalkkiojärjestelmä.
- Asumisen laatutaso on hyvä vuokratasoon nähden.
- Vuokrattavana on eri hintaisia, eri taseisia ja eri kokeisia asuntonja asiakkaan tarpeen mukaan.
- Kaikkia asukkaita kohdellaan tasapuolisesti ja asukasvalinnoissa huomioidaan sosiaaliset tarpeet.
- Vuokrat määritellään omakustannusperiaatteen mukaisesti huomioiden tulevat korjaustoimenpiteet.
- Päämääränä on asiakkaiden ja muiden sidosryhmien luottamuksen saavuttaminen ja sen jatkuva vaaliminen.
- Asiakkaan (asukas) tyytyväisyys on koko toiminnan perusta.
- Asiakkaiden tyytyväisyyttä seurataan vuosittain ja korjattaviin toimenpiteisiin ryhdytään viimeistään seuraavassa vuokranmäärityksessä.
- Kaikessa toiminnassa huomioidaan ympäristö ja pyritään toimimaan luontoa säästävasti. Talousjätteet lajitellaan ja käsitellään yhteiskunnan säättämällä tavalla. Käytöstä poistettu tavara pyritään kierrättämään mahdollisuuksien mukaan. Rakennuttamisessa ja kiinteistönpidossa noudatetaan rakennuksen elinkaari-ajattelua.

2. KIINTEISTÖ OY PETTERINKULMAN TALOUS- JA MÄÄRÄTAVOITTEET

Kiinteistö Oy Petterinkulma antaa Iisalmen kaupungille neljännesvuosittain erillisen talousraportin, jossa seurataan talouden tunnuslukuja ja määriä.

Vuonna 2011 pyritään saavuttamaan seuraavat tavoitteet: euroa

-	Liikevaihto	7 200 000
-	Muut kiinteistön tuotot	74 000
-	Henkilöstökulut	1 300 000
-	Lainojen lyhennykset	1 220 000
-	Kiinteistöjen muut kulut	3 500 000
-	Luottotappiot	10 000
-	Rahoitustuotot ja kulut	-650 000
-	Vuokrasaamiset	alle 70 000
-	Painotettu keskivuokra kauden lopussa (arava-asunnot)	7,96 €/m ² /kk
-	Asuntojen käyttöaste	yli 98 %
-	Henkilöstömäärä kokopäivätoimiseksi muutettuna	34 hlöä
-	Kerrostaloasunnot 36 kpl Luuniemelle valmistuvat syksyyn 2011	4 080 664
-	Asuntojen määrä tilikauden lopussa	1 543 kpl

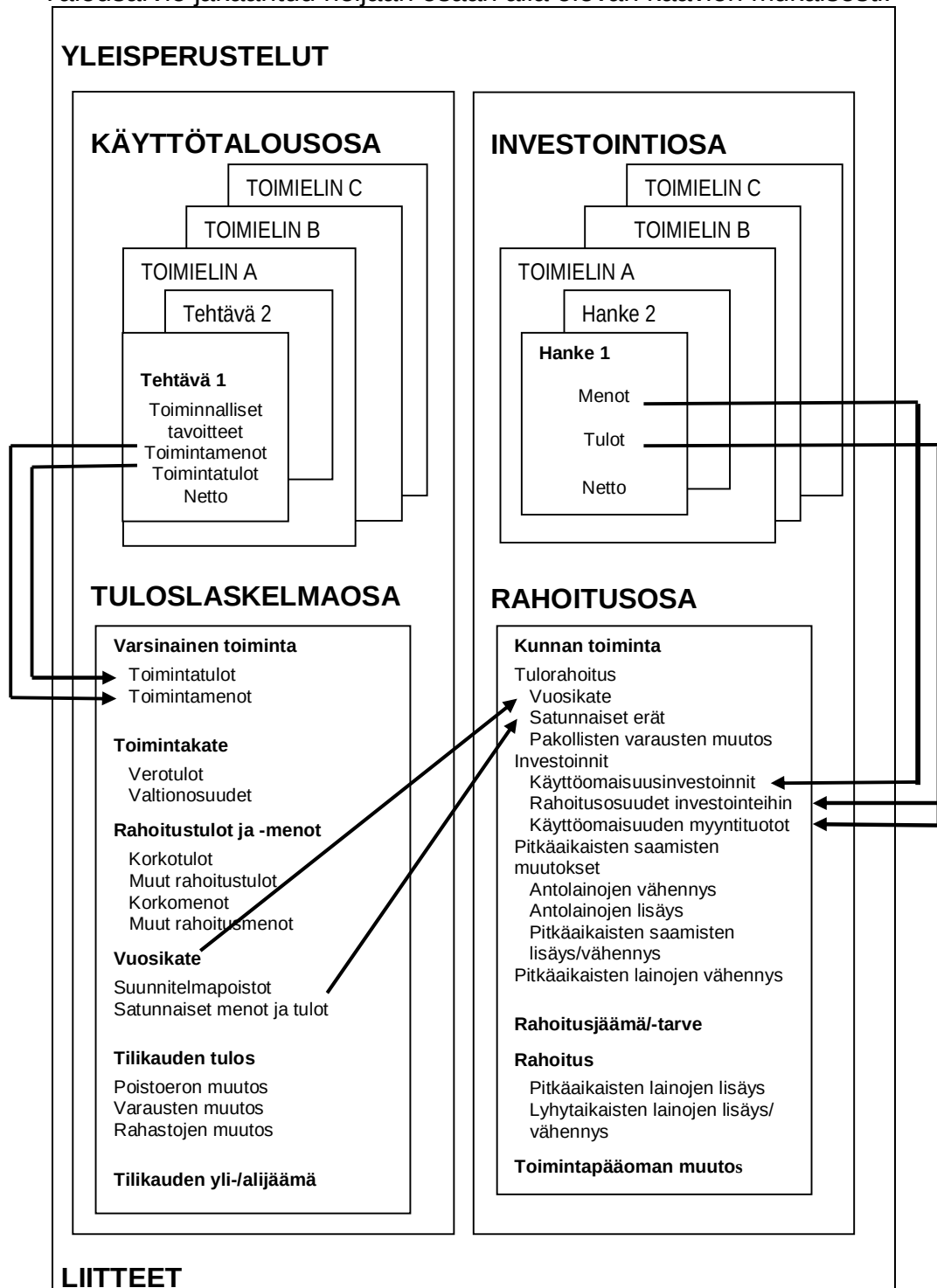
3. YLÄ-SAVON SOTE KY:N TAVOITTEET VUODELLE 2011

- Terveyskeskuksen vuodeosastojen 15 pitkäaikaispaikkaa korvataan seudullisella kuntoutusyksiköllä ja 5 pitkäaikaispaikkaa korvataan muistihäiriöisten tutkimus-, diagno-sointi- ja seurantapaikoilla. Iisalmen sairaalassa vähennetään kuusi vuodeosasto-paikkaa.
- Sote-yhteistoiminta-alueella vuodeosastopaikkoja käytetään yhteisesti potilaan ja omaisten suostumuksella.
- Kirkonsalmen vanhainkodin laitospaikkoja (Ruuhveltin 20 paikkaa) muutetaan tehos-tetuksi palveluasumiseksi ja Aamunkajon 10 laitospaikkaa muutetaan lyhytaikaishoitoon
- Omaishoidon tuen saajien määrää lisätään (suositus 6 % yli 75-vuotiaista)
- Palvelusetelin käyttöä laajennetaan
- Vanhusten kotihoidon asiakkaiden lääkkeiden annosjakelu siirretään asteittain apteekin toiminnaksi.
- Sähköistä asiointia (esim. ajanvaraus) kehitetään ja ajanvarausta keskitetään alueelli-seksi.
- Aloitetaan seudullinen pitkäaikaistyöttömien ennaltaehkäisevä terveydenhuolto 1.1.2011.
- Perhekeskus /hyvinvointineuvola-projekti alkaa 8/2010. Ennalta ehkäisevän perhetyön kehittäminen liitetään perhekeskusmallin kehittämiseen
- Perustetaan oma lastensuojeluyksikkö 1.1.2011 alkaen Taskukellon tiloihin
- Kehitysvammaisten Marjahaan palvelukodin paikat ovat koko vuoden käytössä v. 2011 ja tilapäisen hoidon paikkoja siellä lisätään
- Vammaisten henkilökohtaisen avun määrä lisätään lain hengen mukaisesti.
- Toimeentulotuki määrärahaa pienennetään v. 2010 käytön tasolle.

9. Talousarvion rakenne ja tehtävät

Rakenne

Talousarvio jakaantuu neljään osaan alla olevan kaavion mukaisesti:

Tehtävät

Talousarviolla on kaksi näkökulmaa, jotka määrittävät suunnitelman rakenteen. Nämä ovat:

1. kokonaistalouden näkökulma, jota kuvaa tuloslaskelmaosa ja

- rahoitusosa
2. toiminnan ohjauksen näkökulma, jota kuvaa käyttötalousosa ja investointiosa

Kokonaistalouden näkökulma

Kunnan kokonaistaloutta kuvataan talousarvion ja -suunnitelman tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa. Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat verotulot, valtionosuudet ja varsinaisen toiminnan menot ja tulot sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Vakaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menokehitys sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen. Sopeutuksen onnistuminen on nähtävissä tuloslaskelmaosassa tulorahoituksen riittävytenä eri suunnitelmavuosina. Tuloslaskelmaosasta suoraan saatavat tunnusluvut ovat toimintakate/toimintajäämä, käyttökate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli- tai alijäämä.

Muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista eli pyrkimystä nollatulokseen ei kuntalaki edellytä vuositasolla. Tilikauden tulos talousarviossa tai yksittäisenä suunnitelmavuotena voi olla yli- tai alijäämäinen. Pääsääntöisesti on pyrittävä siihen, että kolmivuotisella suunnitelmakaudella kunnan tulot kattavat menot.

Tilikauden tuloksen kehityksen arvioinnissa on taloussuunnitelmalla keskeinen merkitys. Kunnanhallituksen tulee tehdä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Tasapainotuksessa kunnanhallitus joutuu ottamaan kantaa siihen, mitä muutoksia kuluvan vuoden tai seuraavaan talousarvioon ja -suunnitelmaan on tehtävä.

Rahoitussuunnitelmalla osoitetaan kuinka kunnan menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan tulorahoitus ja pääomarahoitus sekä investointien hankintamenot ja muut pääomamenot yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkuminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Jos tulorahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava pääomarahoitus. Pääomarahoitusta ovat lainanotto ja kuntayhtymässä lisäksi jäsenkuntien oman pääoman ehtoiset sijoitukset.

Kunta voi kattaa rahoitustarpeen myös toimintapääomaa vähentämällä, mikä voi merkitä rahoitus- tai vaihto-omaisuuteen sitoutuneen pääoman vapauttamista taikka vieraan pääoman lisäystä.

Talouden vakaus edellyttää myös, etteivät sitoumukset ja niihin liittyvät riskit ylitä kunnan voimavaroja. Sitoumuksia, joihin liittyy erityinen riski, ovat lainatakausten ja muiden vakuuksien antaminen yhteisöille. Merkittäviä riskejä voi liittyä myös kunnan investointihankkeisiin sekä luotonantoon elinkeinotoimintaa harjoittaville yhteisöille.

Toiminnan ohjauksen näkökulma

Taloussuunnitelma ja talousarvio ovat valtuuston toiminnan ja talouden ohjausvälineitä. Muut toimielimet ohjaavat palvelu- ja viranomaistoimintaa

käyttösuunnitelmilla. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston talousarviossa ja -suunnitelmassa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Tulosalueet ja hankkeet/hankeryhmät

Tulosalueet ja investointiosan hankerajat liitteenä 1.

Taloussuunnittelun periaatteita

Taloussuunnittelun periaatteita ovat mm. vuotuisperiaate, tasapainoperiaate, täydellisyysperiaate, bruttoperiaate, yhtenäisyys ja julkisuus.

Vuotuisuusperiaate merkitsee sitä, että talousarvio sisältää vain yhden varainhoitovuoden suoriteperusteiset menot ja tulot. Varaukset ja rahastosiirrot ovat tilikauden tuloksen käsittelyeriä, jotka esitetään talousarvion tuloslaskelmaosassa. Tilikauden ylijäämä tai alijäämä liitetään kunnan omaan pääomaan.

Tasapainoperiaate tarkoittaa, että tulojen on suunnitelmakaudella katettava menot ja että kunnan maksuvalmiuden tulee aina olla riittävä. Tuloylijäämän kerryttämiselle on oltava perusteet. Talousarvion rahoituslaskelmaosassa on osoitettava kuinka rahoitustarve katetaan ja kuinka rahoitusylijäämä käytetään.

Täydellisyysperiaatteen mukaan talousarvioon on otettava kunnan rahan käyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan. Tiedostossa olevia menoja tai tuloja ei voi jättää talousarviosta pois.

Bruttoperiaatteella tarkoitetaan sitä, että menot ja tulot päätetään talousarviossa ja -suunnitelmassa bruttomääräisinä eli tuloja ei vähennetä menoista.

Nettoperiaatteella tarkoitetaan, että valtuusto voi päättää menojen tai tulojen erotuksen (vuosikatteen) määrärahana tai tuloarviona. Näin voidaan menetellä liiketoiminnassa ja toiminnassa, jossa myyntitulojen osuus on merkittävä sekä sisäisiä palveluja tuottavien yksiköiden toiminnassa. Myös tilaaja-tuottajamallin tuottajayksiköiden sitovuustasona vuosikatetta on perusteltua käyttää.

Yhtenäisyysperiaate edellyttää, että valtuusto päättää talousarviosta ja -suunnitelmasta yhtenä kokonaisuutena samassa käsittelyssä.

Julkisuusperiaate edellyttää, että talousarvio on julkinen asiakirja, johon kenellä tahansa on oikeus tutustua.

10. Talousarvion sitovuustaso

Talousarvio on sitova ohje kaupungin talouden hoitamista varten. Sitovuus ilmenee erityisesti siinä, että varoja ei saa käyttää muihin kuin talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin, eikä enempää kuin talousarviossa on osoitettu. Käyttötarkoitus ilmenee määrärahojen nimikkeistä ja määrärahojen sitovista perusteluista.

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot

Talousarvion käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot sitovat hallintokuntia tulosaluetasolla valtuustoon nähden. Tulosaluudet ilmenevät **liitteestä 1**.

Uimahalli käsitellään talousarviossa epäitsenäisenä liikelaitoksena eli netto-yksikkönä. Valtuustoon nähden ko. laitosta sitoo tällöin toimintakate.

Virkojen ja toimien henkilöstömäärärahat ovat sitovia kaupunginhallitukseen nähden lukuun ottamatta virkoja, joiden täyttämisestä päättää valtuusto. Valtuuston päättämien virkojen määrärahat ovat sitovia valtuustoon nähden.

Investointiosan määrärahat ja tuloarviot

Investointiosan määrärahat ja tuloarviot sitovat hallintokuntia valtuustoon nähden hanke- tai hankeryhmätasolla, ellei talousarvion perusteluissa ole esitetty yksityiskohtaisempaa määrittelyä määrärahalle. Talousarvion investointiosan hankerajat ilmenevät **liitteestä 1**.

Investointiosan määrärahojen käytöstä vastaa se lautakunta/johtokunta, jonka alaisuuteen ne on talousarviossa merkitty. Talousarviossa teknisen lautakunnan alaisuuteen on merkitty myös muiden hallintokuntien investointimäärärahoja. Mikäli tällaisia määrärahoja ei ole osoitettu tiettyyn hankkeeseen, määrärahojen etuoikeusjärjestyksen päättää ao. lautakunta/johtokunta ja toteutuksesta vastaa tekninen lautakunta määrärahojen puitteissa.

Käyttötalouden toiminnalliset tavoitteet

Talousarvioon sisältyy kahdenlaisia toiminnallisia tavoitteita: sitovia ja ohjeellisia. Sitovat tavoitteet sitovat hallintokuntia valtuustoon nähden. Ohjeelliset tavoitteet antavat päätöksentekijälle informatiivista tietoa toiminnan tuloksellisuudesta ja laajuudesta. Ohjeelliset perustelut eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Talousarvion perustelut

Talousarvion perustelut jakaantuvat sitoviin ja ohjeellisiin perusteluihin. Hallintokunnat voivat poiketa talousarvion sitovista perusteluista vain valtuuston erillispäätöksellä. Ohjeellisten perustelujen tarkoitus on antaa tietoa toiminnan tuloksista ja laajuudesta. Ohjeelliset perustelut eivät sido hallintokuntia valtuustoon nähden.

Tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan sitovuus

Tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan erät sitovat valtuustoon nähden ko. osien perusteluissa esitetyllä tasolla.

Uudet tai laajennettavat toiminnot

Vuoden 2011 talousarvion perusteluissa on määritelty toiminnoissa tapahtuvat laajennukset ja supistukset. Mikäli toimintaa on tarve laajentaa oleellisesti tai

aloittaa uusi toiminta, jota ei ole määritelty talousarviossa, tulee tähän olla ehdottomasti kaupunginhallituksen ja tarvittaessa kaupunginvaltuuston lupa.

Uudet tai laajennettavat toimitilat

Mikäli hallintokunnat tarvitsevat toimintaansa uusia tiloja, niin ensisijaisesti käytetään kaupungin omistuksessa tai muuten hallinnassa olevia tiloja tilapalvelun osoittamalla tavalla. Ulkopuolelta tapahtuva uusien tilojen vuokraus tehdään aina teknisen keskuksen toimesta ja päätöksellä.

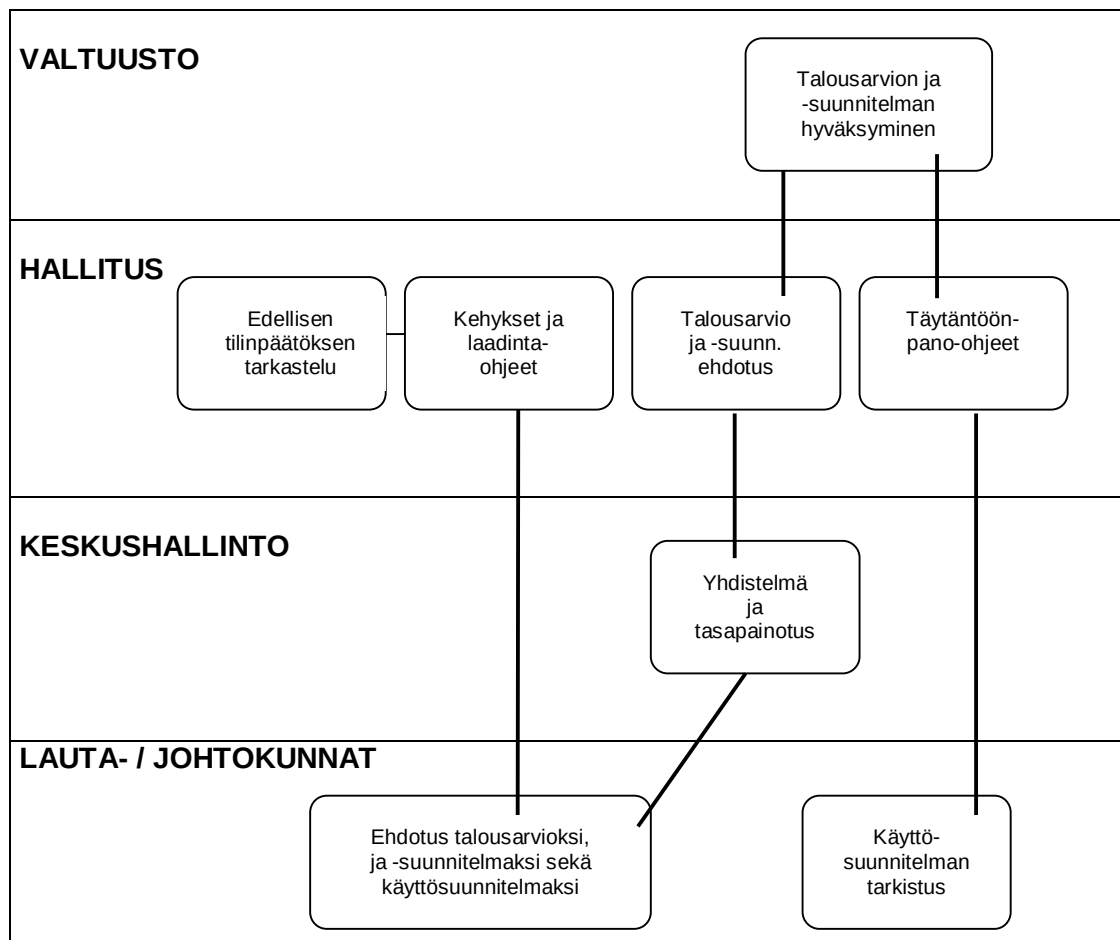
Taloussuunnitelman sitovuus

Suunnitelmavuosien 2012 – 2014 määrärahat, tuloarviot ja tavoitteet ovat ohjeellisia. Vaikka oikeudellisesti talousarvion sitovuus onkin vahvempi kuin taloussuunnitelman, on myös taloussuunnitelma kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita velvoittava asiakirja. Talousarviossa ja -suunnitelmassa turvataan edellytykset tehtävien hoitamiseen. Toiminta suhteutetaan aina resursseihin.

11. Meno- ja tulolajit

Talousarvion ja kirjanpidon meno- ja tulolajien määrittelyssä on soveltuvin osin perusteena pidetty kirjanpitolausakunnan kuntajaoston tilikartta-mallissa suosittelimia meno- ja tulolajeja.

12. Talousarvion ja -suunnitelman laadintaprosessi

13. Talousarvion käyttösuunnitelma

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kunnanhallitus sen täytäntöönpanomääräyksiä lautakuntien ja muiden viranomaisten noudatettavaksi.

Kunnanhallitus, lautakunta tai johtokunta päättää sen jälkeen käyttösuunnitelmasta, jolla tarkistetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttösuunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä.

Käyttösuunnitelmalla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut tavoitteet sekä jakavat määrärahat ja tuloarviot seuraavan tason yksiköille (käyttötalousosa) ja kohteille (investointiosa) osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi.

Kunnanhallituksen, lautakunnan tai johtokunnan määräämä, sen alainen viranhaltija päättää seuraavan tason käyttösuunnitelmista sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja osamäärärahojen käytöstä asettamalla tarkennetut tavoitteet ja jakamalla osamäärärahat ja -tuloarviot pienempiin ja tarkempiin osiin. Edellä tarkoitettu viranhaltija voi vastaavasti antaa alaiselleen viranhaltijalle oikeuden päättää seuraavan tason käyttösuunnitelmasta.

14. Käyttöomaisuuden poistot

Kirjanpitojärjestelmässä käyttötalous ja pääomatalous on eriytetty toisistaan. Tällöin käyttöomaisuuden hankintameno aktivoidaan ja kirjataan tulosvaikutteiseksi kuluksi poistosuunnitelman mukaisesti. Talousarviossa aktivointirajaksi on määritelty 10 000 euroa (kv. 25.3.2002 § 23) eli vähintään 10 000 euron hankinnat käsitellään investointimenona ja kirjataan poistoaikanaan tuloslaskelman kuluksi. Kaupunginvaltuusto on 11.11.2006 § 134 (muutos 17.12.2008 § 143) vahvistanut kaupungin poistosuunnitelman, joka on **liitteenä 2**.

15. Kaupunginhallituksen lainanottovaltuus

Kaupungin hallinto- ja toimintasäännön 32 §:n mukaan kaupunginhallitus ratkaisee asiat, jotka koskevat kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarviolainojen ottamista, lainojen takaisinmaksua ja lainaehtojen muuttamista. Lainanottovaltuus on tarkoituksenmukaista rajata siten, että kaupunginhallituksella on vuonna 2011 oikeus ottaa talousarviossa oleva lainamäärä joko kotimaisia ja/tai ulkomaisia lainoja.

Päätös voi koskea:

- lainan ennaikaista takaisinmaksamista sekä lainaehtojen muuttamista talousarviossa olevien määrärahojen puitteissa
- talousarviolainaa, jonka laina-aika on vähintään yksi vuosi ja korko enintään 6 %
- talousarviolainaa, jonka emissiokurssin ja nimelliskoron perusteella laskettava efektiivinen korkoprosentti saa olla enintään 6 %

Kaupungin hallinto- ja toimintasäännön 48 § mukaisesti kaupunginkamreerilla on oikeus päättää lainojen korkoriskeiltä suojautumisesta kaupunginhallituksen enimmäisvaltuuksin. Vuonna 2011 lainojen suojaamiseen voidaan käyttää koronvaihtosopimuksia ja sopimuksia muuttuvakorkoisen lainan enimmäis- ja vähimmäiskorosta. Uusien korkoriskeiltä suojaavien sopimusten nimellismäärä saa olla vuonna 2011 enintään 10 milj. euroa.

16. Taloussuunnitelma vuosille 2011 – 2014

Taloussuunnitelma vuosille 2011 – 2014 on esitetty talousarviokirjan osissa tuloslaskelma ja rahoituslaskelma.

Talousarvion käyttötalousosan tulosalueet:**LIITE 1**

Keskusvaalilautakunta
Vaalit

Tarkastuslautakunta
Tilintarkastus

Kaupunginhallitus
Yleishallinto
Terveystieteiden ja sosiaalitieteiden
Henkilöstötieteiden
Työllisyydenhoito

Maaseutulauslautakunta
Maaseututieteiden

Koulutuslautakunta
Lasten päivähoito ja esiopetus
Peruskoulutus
Lukiokoulutus
Ruoka- ja siivouspalvelut

Kulttuurilautakunta
Kansalaisopisto
Kirjastopalvelut
Kulttuuripalvelut
Musiikinopetus

Vapaa-aikalautakunta
Vapaa-aikatoimet
Uimahalli

Tekninen lautakunta
Hallintopalvelu
Kaupunkirakenne
Tilapalvelu

Rakennuslautakunta
Rakennusvalvonta

Talousarvion investointiosan hankerajat:

- maa- ja vesialueet	yhtenä hankeryhmänä
- rakennukset	hankeraja 170 000 euroa
- kiinteät rakenteet	“ 170 000 euroa
- koneet ja kalusto	“ 85 000 euroa
- osakkeet ja osuudet	“ 85 000 euroa
- muu käyttöomaisuus	“ 85 000 euroa

Hankkeen euromääräisellä rajalla tarkoitetaan jokaisen hankkeen kokonaiskustannuksia (ei ao. talousarviovuoden määrärahaa hankkeeseen). Hanke-
rajan alittavat investoinnit käsitellään hankeryhmittäin.

KUNNALLINEN LIIKELAITOS/ VESILAITOS

Kuntalain muutoksella 15.5.2007 kuntalakiin on lisätty uusi 10a luku, jossa säädetään kunnallisesta liikelaitoksesta. Kunta voi perustaa kunnallisen liikelaitoksen liiketoimintaa tai liiketaloudellisin periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten. Liikelaitoksen perustaminen edellyttää erikseen tehtävää päätöstä. Liikelaitoksen nimessä tulee olla sana liikelaitos. Kunnallisella liikelaitoksella on johtokunta. Johtokunnan tehtävät määritellään kuntalain 87 c §:ssä sekä johtosäännössä. Kuntalain mukaan johtokunta päättää mm. liikelaitoksen talousarviosta ja -suunnitelmasta. Liikelaitoksessa on johtaja, joka on virkasuhteessa kuntaan.

Liikelaitoksen talousarvio ja –suunnitelma on kunnan talousarvion ja –suunnitelman **erillinen osa**.

Johtokunnan on valtuuston päättämässä määräajassa tehtävä sille esitys liikelaitoksen seuraavan kalenterivuoden talousarvioksi sekä taloussuunnitelmaksi kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Kunnan talousarviossa asetetaan liikelaitoksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Liikelaitosta sitovia meno- ja tuloeria kunnan talousarviossa ovat korvaus kunnan sijoittamasta pääomasta, kunnan toiminta-avustus kunnalliselle liikelaitokselle sekä kunnan pääomasijoitus liikelaitokseen ja liikelaitoksen pääoman palautus kunnalle. Johtokunnan on päätettävä liikelaitoksen seuraavan vuoden talousarviosta viimeistään vuoden loppuun mennessä kunnan talousarvion asettamien sitovien tavoitteiden sekä meno- ja tuloerien mukaisesti. Liikelaitoksen toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava liikelaitoksen talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää johtokunta.

Liikelaitoksen kirjanpito on eriytettävä kunnan kirjanpidossa.

Liikelaitoksen tilikausi on kalenterivuosi. Johtokunnan on laadittava tilikaudelta erillistilinpäätös ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saatettava se kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot liikelaitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Liikelaitoksen erillistilinpäätös yhdistellään kunnan tilinpäätöksessä. Tilinpäätöksen alle-

kirjoittavat johtokunnan jäsenet ja johtaja.

Kunnallisen liikelaitoksen on toimintakertomuksessaan esitettävä selvitys liikelaitokselle asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista liikelaitoksen talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tulos- ja rahoituslaskelmassa taikka taseessa. Johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Kunnan liikelaitoksen tilikauden tuloksesta voidaan tehdä investointivaraus enintään kunnan ylijäämäerien määrään.

Liikelaitoksen oma pääoma muodostuu peruspääomasta, arvonkorotusrahastosta sekä oman pääoman muista eristä. Peruspääoma on kunnan oman pääomanehtoinen sijoitus, josta liikelaitos suorittaa korvauksen.

Liikelaitosta varten otettavasta lainasta päättää johtokunta johtosäännön määräämissä rajoissa. Takaussitoumuksen ja muun vakuuden antamisesta toisen velasta päättää valtuusto.

Vesilaitos

Valtuuston päätöksellä 22.12.2008 § 138 Vesilaitoksesta on muodostettu Iisalmen Vesi –liikelaitos.

Vuoden 2011 sitovat ja ohjeelliset tavoitteet vesilaitokselle ovat:

Sitovat tunnusluvut ja tavoitteet

- tuloutus/ korvaus peruspääomasta	531 000 €
- liikeylijäämä	494 548 €
- kokonaisinvestoinnit	1 420 000 €
- taksat	
* jäteveden käyttömaksun korotus 1.1.2011 lukien (0,05 €/ m³).	
* kulutustaksat ovat vvy:n tilaston perusteella valtakunnallisen keskitason alapuolella nykyisellä tuloutusmäärällä laskettuna	

Ohjeelliset tunnusluvut ja tavoitteet

- liikevaihto	4 533 500 €
- lainojen muutos	+ 356 000 €
- henkilöstö 31.12.	18
- puhtaan veden vuotovesien osuus kokonaisvesimäärästä	10 - 15 %
- vastaanotetun ja laskutetun jäteveden erotuksen (vuotovesien) osuus	alle 30 %
- kuluttajille ei tule ennakoimattomia laitoksesta riippuvia jakelukeskeytyksiä	
- jätevesipumppaamoiden ja viemäriverkoston hoito niin, että ympäristöhaitat kiinteistöille ja luonnolle ovat mahdollisimman vähäiset – hoidosta tulevat reklamaatiot alle 5 kpl/ v.	

Vesilaitoksen talousarvio v. 2011 ja taloussuunnitelma v. 2011 - 2014 kaupungin talousarvion liitteenä.

IISALMEN KAUPUNGIN SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

LIITE 2

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä	Poistoaika/ tai poisto-%
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset (Raatihuone ja Kulttuurikeskus poistoaika 40 v)	Tasapoisto	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset (Palloiluhallin poistoaika 12 v., kv. 10.12.01)	Tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	15 % *
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	15 % *
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	15 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	9 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	9 %
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto	13 %
Sähköjohdot, muunto- asemat, ulkovalaistusl.	Menojäännöspoisto	18 %
Muut putki- ja kaapeliverkot		
Sähkö, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtol.	Menojäännöspoisto	18 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto	22 %
Muut kiinteät koneet, laitteet, rakent.	Menojäännöspoisto	23 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Menojäännöspoisto	20 %
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Menojäännöspoisto	27 %
Muut kuljetusvälineet	Menojäännöspoisto	30 %
Muut liikkuvat työkoneet	Menojäännöspoisto	30 %
Muut raskaat koneet	Menojäännöspoisto	25 %
Muut kevyet koneet	Menojäännöspoisto	30 %
Sairaala-, terveyden- huolto- yms. laitteet	Menojäännöspoisto	30 %
Atk-laitteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muut laitteet ja kalusteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset (osakkeet ja osuudet)	Ei poistoa	
*) Muutos 1.1.2008 alkaen (KV 17.12.2007 § 143)		

KÄYTTÖTALOUSOSA

Toimielin

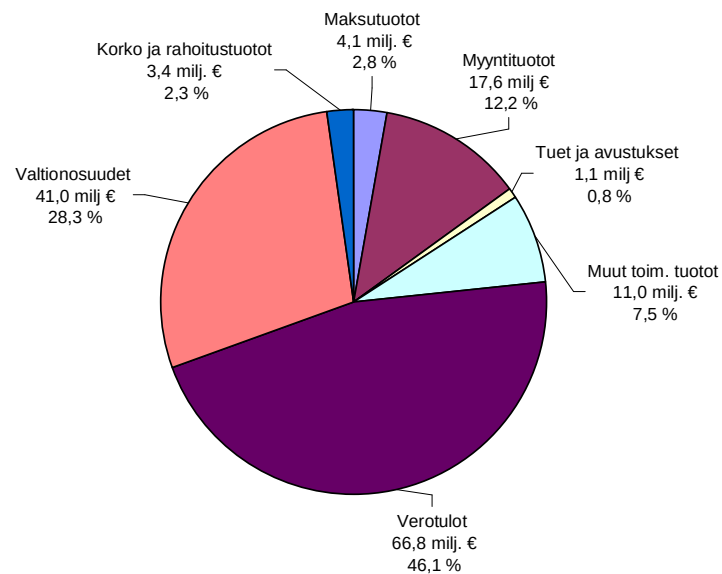
	Ta 2010 1000 e tuotot	Ta 2011 1000 e tuotot	muutos ed.v. %	Ta 2010 1000 e kulut	Ta 2011 1000 e kulut	muutos ed.v. %	Ta 2010 1000 e netto	Ta 2011 1000 e netto	muutos ed.v. %
(ei sis. lask.vyör.eriä)									
10 Keskusvaalilautakunta	0,0	35,0		0,0	35,0		0,0	0,0	0,0
12 Tarkastuslautakunta	5,7	5,0	-12,5	48,7	46,0	-5,6	-43,0	-41,0	-4,6
14 Kaupungin hallitus	2 322,4	2 956,0	27,3	73 057,1	74 579,6	2,1	-70 734,7	-71 623,5	1,3
18 Maaseutulauslautakunta	3 546,6	14 105,9	297,7	3 686,4	13 985,7	279,4	-139,8	120,2	-186,0
30 Koulutuslautakunta	4 252,0	4 477,6	5,3	32 206,2	33 736,9	4,8	-27 954,2	-29 259,3	4,7
40 Kulttuurilautakunta	514,9	566,0	9,9	3 007,4	3 114,9	3,6	-2 492,5	-2 548,9	2,3
50 Vapaa-aikalautakunta	840,9	846,1	0,6	3 074,2	3 131,0	1,8	-2 233,3	-2 284,9	2,3
60 Tekninen lautakunta	10 415,6	10 721,1	2,9	11 229,6	11 598,8	3,3	-814,0	-877,7	7,8
69 Rakennuslautakunta	168,0	170,0	1,2	373,5	302,9	-18,9	-205,5	-132,9	-35,3
yhteensä	22 066,1	33 882,8	53,6	126 683,1	140 530,8	10,9	-104 617,0	-106 648,0	1,9

Tulosalue

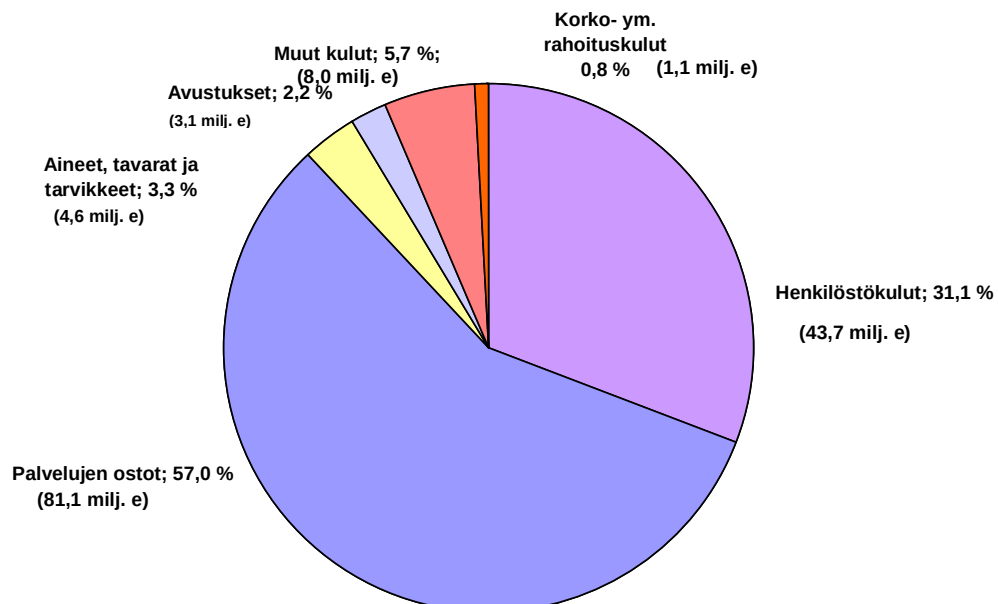
	Ta 2010 1000 e tuotot	Ta 2011 1000 e tuotot	muutos ed.v. %	Ta 2010 1000 e kulut	Ta 2011 1000 e kulut	muutos ed.v. %	Ta 2010 1000 e netto	Ta 2011 1000 e netto	muutos ed.v. %
(ei sis. lask.vyör.eriä)									
Vaalit	0,0	35,0		0,0	35,0		0,0	0,0	0,0
Tilintarkastus	5,7	5,0	-12,3	48,7	46,0	-5,6	-43,0	-41,0	-4,7
Yleishallinto	1 946,4	2 195,9	12,8	6 185,1	6 202,4	0,3	-4 238,7	-4 006,4	-5,5
Sos. ja terveydenhuolto	65,3	66,4	0,0	65 817,6	66 578,0	1,2	-65 752,3	-66 511,6	1,2
Henkilöstötoimi	310,8	402,7	29,6	821,1	828,1	0,9	-510,3	-425,4	-16,6
Työllisyydenhoito	0,0	291,0		233,3	971,1	316,2	-233,3	-680,1	191,5
* Maaseututoimi	3 546,6	14 105,9	297,7	3 686,4	13 985,7	279,4	-139,8	120,2	-186,0
Lasten päivähoito ja esiop.	1 097,8	1 260,8	14,8	10 774,3	11 699,6	8,6	-9 676,5	-10 438,8	7,9
Peruskoulutus	147,3	344,3	133,7	15 806,8	16 415,4	3,9	-15 659,5	-16 071,1	2,6
Lukiokoulutus	125,5	95,1	-24,2	2 854,6	2 961,4	3,7	-2 729,1	-2 866,3	5,0
Ruokahuolto ja siivous	2 881,4	2 777,4	-3,6	2 770,5	2 660,4	-4,0	110,9	117,0	5,5
Kansalaisopisto	83,0	160,6	93,5	639,2	677,8	6,0	-556,2	-517,2	-7,0
Kirjastopalvelut	53,4	73,2	37,1	1 124,4	1 148,4	2,1	-1 071,0	-1 075,2	0,4
Kulttuuripalvelut	106,5	109,5	2,8	492,7	569,9	15,7	-386,2	-460,4	19,2
Musiikinopetus	272,0	222,7	-18,1	751,1	718,8	-4,3	-479,1	-496,1	3,6
Vapaa-aikatoimi	220,9	206,1	-6,7	2 269,7	2 296,7	1,2	-2 048,8	-2 090,6	2,0
Uimahalli	620,0	640,0	3,2	804,5	834,2	3,7	-184,5	-194,2	5,3
Tekninen hallinto	194,3	197,8	1,8	2 232,8	2 302,5	3,1	-2 038,5	-2 104,7	3,2
Kaupunkirakenne	2 028,2	2 047,2	0,9	3 450,4	3 551,3	2,9	-1 422,2	-1 504,1	5,8
Tiilapalvelu	8 193,2	8 476,1	3,5	5 546,5	5 745,0	3,6	2 646,7	2 731,0	3,2
Rakennusvalvonta	168,0	170,0	1,2	373,5	302,9	-18,9	-205,5	-132,9	-35,3
yhteensä	22 066,3	33 882,8	53,5	126 683,2	140 530,8	10,9	-104 616,9	-106 648,0	1,9

* Kiuruveden, Lapinlahden ja Vieremän maatalouslomitusta siirretty 1.1.2011 Iisalmen kaupungin alaisuuteen.

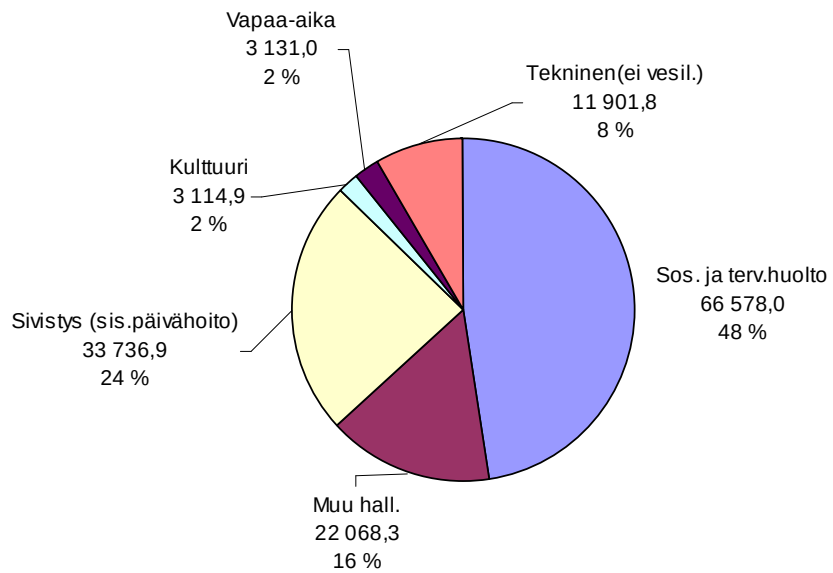
**Talousarvioehdotus 2011/TULOT ryhmittäin %:na
toiminta- ja rahoitustulosta (143,8 milj.€)**

**Talousarvio 2011/KULUT ryhmittäin %:na
toiminta- ja rahoituskuluista 141,6 milj. euroa (ei sis. poistoja)**

Käyttötalouden toimintakulut palvelukeskuksittain v. 2011
milj. €, (ei.sis.poistoja)

HALLINTOPALVELUKESKUS**KAUPUNGINHALLITUS**

Strategiset tavoitteet 2011	Tärkeimmät toimenpiteet
Konserniohjauksen tehostaminen	Ohjeistuksen uudistaminen Toimintatapojen kehittäminen
Palvelutuotannon suunnitelmallinen kehittäminen	Palvelustrategia kaupunginvaltuustoon keväällä 2011
Asiakaspalvelun parantaminen ajasta ja paikasta riippumattomaksi	Sähköisen asioinnin kehittäminen Asioiden käsittelyn kehittäminen
Maaseutualueen tietoverkkoyhteyksien parantaminen	Laajakaistaverkon rakentamisen avustaminen
Viestinnän kokonaisvaltainen kehittäminen	Viestintäsuunnitelman toteuttaminen Kaupungin ulkoisen ilmeen uudistaminen Kaupungin verkkosivujen uudistus
Ylä-Savon lomituspalveluiden toimivuuden varmistaminen	Ylä-Savon lomituspalvelun toiminnan käynnistäminen ja vakiinnuttaminen (Iisalmi, Kiuruvesi, Lapinlahti (+Varpaisjärvi), Sonkajärvi, Vieremä)
ICT-järjestelmien yhteensopivuuden parantaminen	ICT-organisaatioiden fuusion toteuttaminen (Iisalmi, Kiuruvesi, Sonkajärvi, Vieremä, SOTE-kuntayhtymä)
Kaupungin ja yrittäjäyhdistysten yhteistyön tiivistäminen	Yritysvaikutusten arvioinnin järjestelmällinen käyttö Hankintamenettelyn kehittäminen yhteistyössä yrittäjäjärjestöjen kanssa
Elinkeinotoiminnan tuloksellisuuden arviointi	Aluekehitystoiminnan ja hankkeiden raportoinnin kehittäminen yhteistyössä Ylä-Savon Kehitys Oy:n kanssa
Iisalmen vetovoiman ja näkyvyyden parantaminen	Juhani Ahon 150-vuotisjuhlavuoden kaupungin 120-vuotisjuhlavuoden näkyvä huomiointi kaupungin markkinoinnissa Kauppakeskus Iisalmi –markkinointiyhteistyö Iiden ry:n ja yritysten kanssa
Suunnitelmallinen rekrytointi	Henkilöstösuunnitelma kaupunginvaltuustoon keväällä 2011

MAASEUTULAUTAKUNTA

Strategiset tavoitteet 2011	Tärkeimmät toimenpiteet
Seudullisen maaseutuhallinnon järjestäminen	Yhteistoiminta-alueen valmistelu

YHTEISLAUTAKUNTA

Strategiset tavoitteet 2011	Tärkeimmät toimenpiteet
Yhteistyömallin luominen kaupungin/ kuntien ja SOTE- kuntayhtymän välisessä yhteistyössä	Avoin keskustelu toimintalinjoista huomioiden kaupungin kokonaisuus. Yhteislaustakunnan roolin kirkastaminen.
Yhteistyömallin luominen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä	Laaditaan terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja määritellään niitä tukevat toimenpiteet. Seuranta hyvinvointi- ja terveysosoittimilla. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma yhteisenä sote -yhteistoiminta-alueelle
Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tasa-arvoinen ja oikeudenmukainen järjestäminen kaupungin taloudellisten voimavarojen puitteissa	Palvelujen järjestämissuunnitelman päivittäminen vuosittain ja kalenterivuositteiset palvelusopimukset.

Keskusvaalilautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Vaalit						
Toimintatuotot	34	0	35	35	35	35
Toimintakulut	34	0	35	-70	-35	-35
Netto (=toimintakate)	0	0	0	-35	0	0
Suunnitelmapoistot						
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut						
Vyörytys, netto						

Tilivelvollinen: hallintojohtaja Esa Laukkanen

Talousarviomuutokset

Talousarviomuutokset TA 2011

Vuonna 2011 eduskuntavaalit

Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

Vuonna 2012 Presidentinvaalit ja kunnallisvaalit, 2013 ei säännönmukaisia vaaleja, 2014 europarlamenttivaalit

Toiminnalliset tavoitteet

Ohjeelliset tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
Määrätavoitteet						
äänestysalueiden lukumäärä	11	11	11	11	11	
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
€/äänioikeutettu (netto)	0,00	0,00		-	-	

**Tuloslaskelma €
100 Vaalit**

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	34059	0	35000	35000	35000	35000	35000
Muut toimintatuotot	34059	0	35000	35000	35000	35000	35000
Muut	34059	0	35000	35000	35000	35000	35000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-34059	0	-35000	-35000	-70000	-35000	-35000
Henkilöstökulut	-20460	0	0	0	0	0	0
Palkat ja palkkiot	-18145	0	0	0	0	0	0
Eläkekulut	-1663	0	0	0	0	0	0
Muut henkilösivukulut	-652	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-12661	0	0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-938	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	-35000	-35000	-70000	-35000	-35000
Muut	0	0	-35000	-35000	-70000	-35000	-35000
Toimintakate	0	0	0	0	-35000	0	0

Tarkastuslautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Tilintarkastus						
Toimintatuotot	16	6	5	5	5	5
Toimintakulut	-53	-49	-46	-46	-46	-46
Netto (=toimintakate)	-37	-43	-41	-41	-41	-41
Suunnitelmapoistot						
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-1	-1	-1	-1	-1	-1
Vyörytys, netto	-1	-1	-1	-1	-1	-1

Tilivelvollinen:**1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet****1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA2011**

-

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

-

2. Talousarviomuutokset**2.1. Talousarviomuutokset TA 2011****2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014****3. Toiminnalliset tavoitteet****3.1. Sitovat tunnusluvut**

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
- ostetut tarkastuspäivät	74	60	60	60	60	60
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- €/tilintarkastuspäivä	460,06	500,00	483,33	483,33	483,33	483,33
3.1.3. Laatutavoitteet:						
-						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
3.2.3. Laatutavoitteet:						

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:

Laatutavoite:

- Tilintarkastuksen tavoitteena on valvoa, että hallintokunnat täyttävät palvelutuotannolle asetetut tuloksellisuuden ja laillisuuden vaatimukset kaupunginvaltuuston tahtoa toteuttaessaan, sekä varmistaa kirjanpidon oikeellisuus ja turvata toiminnan laillisuus ja julkinen luotettavuus.
- Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksen ja siinä arvioidaan kaikki olennaiset poikkeamat kaupunginvaltuuston talousarviossa hyväksymistä tavoitteista.

Perustelut:

- Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta kokoontuu 8 kertaa vuodessa.
- Tilintarkastuksesta vastaa kaupunginvaltuuston valitsema JHTT-yhteisö. Kaupunginvaltuusto (30.3.2009 § 58) valitsi tilintarkastusyhteisöksi Oy Auditor Ab, vastuullisena tilintarkastajana JHTT Esko Kekäläinen.
- Tilintarkastus tulee suorittaa kuntalain, hyvän tilintarkastustavan ja valitun JHTT-yhteisön hyväksymien standardien mukaan.
- Asiantuntijapalvelut; korvaus tilintarkastustoiminnasta 29 000 € (sis. 60 tarkastuspäivää).
- Myyntituotoissa Iisalmen Vesi-liikelaitoksen korvaus tilintarkastuksesta yhteensä 5 000 €.

Tuloslaskelma €
110 Tilintarkastus

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	16430	5715	5000	5000	5000	5000	5000
Myyntituotot	16430	5715	5000	5000	5000	5000	5000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-53330	-48651	-45996	-45996	-45996	-45996	-45996
Henkilöstökulut	-14110	-10906	-9880	-9880	-9880	-9880	-9880
Palkat ja palkkiot	-13464	-10374	-9273	-9273	-9273	-9273	-9273
Eläkekulut	-459	-391	-452	-452	-452	-452	-452
Muut henkilösivukulut	-186	-141	-155	-155	-155	-155	-155
Palvelujen ostot	-37496	-35077	-33677	-33677	-33677	-33677	-33677
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-356	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Muut toimintakulut	-1368	-2168	-1939	-1939	-1939	-1939	-1939
Vuokrat	-1368	-2168	-1939	-1939	-1939	-1939	-1939
Toimintakate	-36900	-42936	-40996	-40996	-40996	-40996	-40996

Kaupunginhallitus	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Yleishallinto						
Toimintatuotot	2 513	1 946	2 196	1 946	1 946	1 946
Toimintakulut	-5 930	-6 185	-6 202	-7 634	-9 074	-10 515
Netto (=toimintakate)	-3 417	-4 239	-4 006	-5 689	-7 129	-8 568
Suunnitelmapoistot	-64	-112	-57	-62	-65	-150
Vyörytystuotot	1 722	1 562	1 103	1 103	1 103	1 103
Vyörytyskulut	-109	-425	-294	-294	-294	-294
Vyörytys, netto	1 613	1 137	808	808	808	808

Kaupunginhallituksen luottamushenkilötoiminta, käyttövarausmäärärahat, avustukset, jäsenmaksut ja maksuosuudet, osuuspääomat ja kiinteistöjen ostot/myynnit, hankeraha, muu yleishallinto, kaupunginjohtaja, suhdetoiminta ja edustus, hallintotoimi, puhelinvaihdde, kunnallisverotus, taloustoimi, kehittämistoimi, atk, joukkoliikenne, elinkeinojen kehittäminen (sis. seutupalvelujen oston).

Tilivelvollinen: Hallintojohtaja Esa Laukkanen

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA2011

- Sähköisen asioinnin ja asioiden käsittelyn kehittäminen
- kaupungin viestinnän kehittäminen erillisen suunnitelman mukaisesti
- maaseutualueiden laajakaistaverkon rakentaminen
- uuden organisaation hallintokulttuurin kehittäminen

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS2012 - TS2014

-

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- Maatalouslomituksen uudelleen järjestelyt v. 2011 alusta
- ICT-toiminnan uudelleen järjestelyt v. 2011 alusta
- Pohjois-Savon laajakaistahanke (huomioitu investointiosassa)
- Lisäpanostus joukkoliikenteeseen, valtion tukirahoitus pienenee
- Uusi palkkasihteeri
- Kuljetussuunnittelija-tiemestarin viran uudelleenjärjestelyt
- Verkkoviestinnän ja sähköisen asioinnin kehittäminen
- Kaupungin 120-vuotisjuhla
- Eduskuntavaalit keväällä 2011

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

-

3. Toiminnalliset tavoitteet**3.1. Sitovat tunnusluvut**

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

3.1.1. Määrätavoitteet**3.1.2. Tehokkuustavoitteet/
taloudellisuustavoitteet****3.1.3. Laatuavoitteet****3.2. Ohjeelliset
tunnusluvut**

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

3.2.1. Määrätavoitteet

Kaupunginvaltuusto:

kokousten lkm

9

8

6

6

6

Kaupunginhallitus; kokousten
lkm

27

24

22

22

22

Atk:

- atk-työasemien lkm

1003

800

810

820

830

Joukkoliikenne:

- aikuisen kaupunkilippu

399

700

500

- 44 matkan lippu

679

700

850

- lapsen kaupunkilippu

82

150

150

- Ylä-Savon seutulippu

679

800

800

- Pohjois-Savon

73

100

maakuntalippu,
Kuopio-lippu

100

- palveluliikenteen
matkustajien lkmMatkailupalvelut:- yöpymisvrk lkm (sis.
leirintä)

100 000

104 000

108 000

112 000

- leirinnän yöpymisvrk
lkm

15 000

16 000

16 500

17 000

**3.2.2. Tehokkuustavoitteet/
taloudellisuustavoitteet**

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.3. Laatutavoitteet:						
Kaupunginvaltuusto:						
- hyväksytyt oikaisut/ valitukset, lkm	0	0	0	0	0	
Kaupunginhallitus:						
- hyväksytyt oikaisut/ valitukset, lkm	0	0	0	0	0	
Taloustoimi						
- kirjanpidon ajantasaisuus> viive/pv	1	1	1	1	1	
Atk						
- vasteaika vikailmoituksesta, >pv		3	3	3	3	

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:

Kaupunginvaltuusto

1211 Luottamushenkilötoiminta 41 370 euroa

Luottamushenkilöiden kokouspalkkiot (6 kokousta) 28 050 euroa. Viranhaltijoiden kokouspalkkiot 4 620 euroa.

1213 Käyttövarausmääräraha 4 000 euroa

Kaupunginhallitus

1221 Luottamushenkilötoiminta 118 208 euroa (netto)

Raatihuoneen vuokratuloja 2 000 euroa

Luottamushenkilöiden kokouspalkkiot (22 kokousta) 42 950 euroa

Viranhaltijoiden kokouspalkkiot 8 400 euroa

Rakennusten vuokrat sisältää Raatihuoneen sisäisen vuokran

Koneiden ja laitteiden vuokrat 3 700 euroa. Kaupunginhallitukselle hankitut kannettavat tietokoneet(14 kpl á n. 800 € = 11 200 euroa, josta maksetaan 1/3 /vuosi)

Atk-laitepalveluissa kh:n mikrot 1 400 euroa (14x100 €)

1223 Käyttövarausmääräraha, netto 422 796 euroa

- luottamushenkilöiden ansionmenetykskorvauksiin 3 000 euroa
- KuEL-eläkemenoperusteinen maksu 255 600 euroa (toimintayksiköttömät)
- 152 000 euroa varhaiseläkemenoperusteinen (varhe) maksu
- 3 000 euroa eri hallintokuntien kaluston täydennys- ja uusintahankintoihin
- muut kulut 8 000 euroa (sis. kaupunginhallituksen tutustumiskäynnit)

1225 Avustukset 151 963 euroa

Määrärahasta avustuksia voidaan osoittaa vain kaupungin organisaation ulkopuolisille yhteisöille.

Kaupungin omien yksiköiden "avustamiset"/tuot maksetaan ao. yksikön määrärahoista.

1002/Ylä-Savon käsi- ja taideteollisuus ry 26 000 euroa

1003/Aluekehityssäätiö/Ylä-Savon Instituutti 27 500 euroa (perusmaksuosuus)

1004/Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry 7 000 euroa

1006/Iisalmen Kesäyliopisto 15 000 (lisäksi siivouspalvelumaksu 274 euroa ja vuokra 1 188 euroa)

1007/Iiden 25 000 euroa

1010/muut yhteisöt 50 000 euroa

- Maakuntajuhlat 5 500 euroa

- työttömien ruokailu 400 euroa

- rekisteröidyille kylätoimikunnille ja kaupunginosayhdistyksille 4 000 euroa

- Kulttuurikeskuksessa tapahtuvien muuttuvien kustannusten korvauksiin 1 000 euroa

- yleiset avustukset (kaupunginhallituksen erillispäätöksellä), sisältää Lippuniemen asukasyhdistyksen vuokra-avustuksen

1227 Jäsenmaksut ja maksusuudet 632 880 euroa

1011/ Suomen Kuntaliitto 66 000 euroa

1012/ Pohjois-Savon Liitto 194 840 euroa

1013/ Ylä-Savon seuturaha 319 500 euroa

Seuturahasta 275 459 euroa (22 143 x 12,44 €/as) aluekehityshankkeiden kunta-rahoitukseen. Rahoitusosuus pohjautuu vuoteen 2013 ulottuviin kuntien periaate-päätöksiin vuodelta 2008 (khall 30.6.2008 § 171). Ylä-Savon Kehitys Oy päättää seuturahan kohdentamisesta eri hankkeisiin. Ylä-Savon Veturi ry:lle 43 858 euroa (17 543 x 2,50 €/as). Määrärahan (2,50 €/ asukas) perusteena ovat kuntien päätökset vuodelta 2006 Veturin kehittämisohjelman 2007 – 2013 valmistelun yhteydessä (khall 18.9.2006 § 365) Iisalmen ydinkeskusta ei ole toimintaryhmärahoituksessa tukikelpois-ta aluetta.

Ylä-Savon Kehitys Oy:n hallitus on syyskuussa 2010 päättänyt, että seuturahasta kohdennetaan keskimäärin 75 % vuonna 2009 valmistuneen seudullisen elinkeino-strategian painopistealueille. Seuturaha sisältää myös varauksen Ylä-Savon koheesio- ja kilpailukykyohjelman (KOKO) kuntarahoitukseen.

Kaupunginhallitus edellyttää, että Ylä-Savon Kehitys Oy ja Ylä-Savon Veturi ry raportoivat hankkeiden tuloksista vähintään kerran vuodessa kaupunginhallitukselle.

1014/Pohjois-Savon Kehittämisrahasto 48 040 euroa (PS Liiton maakuntahallitus tekee päätökset)

1015/Muut jäsenmaksut 4 500 euroa (mm. Suomen Kotiseutuliitto ry, Ylä-Savon Teollisuusliitto ry., Ylä-Savon Kauppakamariosasto ry, Viitostie ry, Oksa-Massa ry, Kuopion Kesäyliopisto ry.).

1229 Käyttöomaisuuden myyntivoitot 300 000 euroa

1231 Hankeraha, kulut 501 233 €, tuotot 439 323 €, netto 61 910 euroa

Iisalmen seudun Väli työmarkkinat –hanke Etappi 45 145 euroa. Avustukset muiden hallinnoimiin hankkeisiin sekä mahdolliset uudet hankkeet. Kaupunginhallitus päättää hankerahan käytöstä erillispäätöksin.

1233 Muu yleishallinto

1201 Seutuportaalikustannuksiin 19 700 €

1203 Kunnallisverotuksesta valtiolle maksettaviin korvauksiin 512 650 €

1205 Toimikunnat 1 000 €

1207 Velkaneuvonta, menot brutto 11 570 €, netto 1 006 €

1211 Ystävyysskaupunkitoiminta 5 000 €

1213 Muu toiminta 78 952 €, mm. seura- ja harraste-eläinkoti, kunnallislehdet, hautojen kunnostus, väestö- ja paikkatieto, Iisalmen 120-vuotis juhla (15 000 €)

1251 Kaupunginjohtaja, menot 165 415 €

1261 Suhdetoiminta ja edustus, menot 36 200 €

1271 Sisäinen tarkastus, menot 26 998 €

1311 Keskushallinnon palvelut, menot 237 864 €

1313 Neuvonta ja asiahallinta, menot 122 854 €

1321 Puhelinvaihde, menot 89 862 €

1351 Taloustoimi, menot 423 175 €

1411 Kehittämistoimi, tuotot 57 000 €, kulut 204 131 €

1615 Markkinointi, tuotot 18 000 €, kulut 190 424 €

§ **Kaupungin strategia 2020** on hyväksytty kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2009. Strategiaan on liitetty ohjeellisena hyväksytty toimenpideohjelma, ml. **elinkeino-ohjelman vuosille 2010 - 2014**. Toimenpideohjelman toteutumisesta raportoidaan osana muuta raportointijärjestelmää.

§ **Koheesio- ja kilpailukykyohjelma (KOKO)** käynnistyi 1.1.2010. Vuosina 2010 - 2013 toteutettavan ohjelman hallinnoija on Ylä-Savon Kehitys Oy. Kaupunki ja yhtiö ovat tehneet sopimuksen KOKO-ohjelman toteutukseen liittyvistä ostopalveluista. Kehittämispäällikön työpanoksesta 60 % ohjataan KOKO-ohjelmaan. Talousarviossa on 50 000 € tuloja palvelujen myynnistä.

§ **Tiedonhallinta-/ viestintäsihteerin palkkauskuluista 60 % kehittämistoimessa, 40 % hallintotoimessa.**

§ **Asumis-, matkailu-, tapahtuma- ja kulttuurikeskuksen yhteismarkkinointi.** Vuosi 2011 on Iisalmen kaupungin 120-vuotis ja Juhani Ahon syntymän 150-vuotisjuhlavuosi. Nämä merkkivuodet tullaan huomioimaan markkinoinnissa ja vuoden tapahtumatarjonnassa.

Iisalmi-palveluoppaan ilmeen uudistaminen yhteistyössä Iiden ry:n ja palvelukeskusten kanssa on suunnitteilla. Palveluopas käännetään myös englanniksi ja venäjäksi. Ollaan mukana Ylä-Savon Matkailun toimijoiden YSMA:n ilmoituskampanjoissa. Yhteistyötä YSMA:n ja alueen tapahtumajärjestäjien, Iiden ry:n ja oppilaitosten kanssa tiivistetään.

Markkinoinnin henkilöstökuluissa markkinointipäällikön (100 %) sekä tapahtuma- ja matkailusihteerin (100 %) palkkauskulut.

Ilmoitus- ja messukuluissa huomioitu yritysten osuus toimenpiteisiin.

Atk

Vuoden 2011 alusta Iisalmen, Kiuruveden, Sonkajärven, Vieremän ja Sote-kuntayhtymän ICT-osastot yhdistyvät. **Iisalmen kaupunki toimii vastuukuntana.**

Järjestelyn keskeneräisyydestä johtuen talousarvioesitykseen ei ole voitu tässä vaiheessa sisällyttää muiden yhteistyökumppaneiden toiminnasta johtuvia määrärahoja.

Iisalmen osalta vyörytys seuraavasti:

Atk-menot:

Työasema 700 €/v

Koulut $2/3 \cdot 700 + 64$ €/työasema = 530

Tulostimet:

Verkkotulostin 300 €/v

Oheistulostin 150 €/v

- kalusto 70 000 euroa, sisältää kaikkien hallintokuntien (ei koulujen) atk-laitehankinta-menot
- huoneistojen vuokrat 33 000 euroa
- koneiden ja laitteiden vuokrat sis.kh ja teklan kannettavien tietokoneiden vuokratuloja 8 700 €
- investointiosassa atk-laitehankintoihin on varattu 160 000 euroa. Vastaavasti muut kunnat osallistuvat kustannuksiin 68 000 eurolla.

Vuoden aikana selvitetään palvelin- työasemavirtualisointia.

Selvitetään Citrix palvelujen tuottaminen omana työnä.

Vuoden 2011 atk-painotukset:

Vuonna 2011 pyritään yhtenäistämään ns. SOTE kuntien ja SOTE kuntayhtymän tietojärjestelmät. Myös muu ICT-toiminta ja tuotanto yhtenäistetään.

Hankitaan tarvittavia työkaluja, joilla ICT-palvelutuotantoa voidaan tehostaa.

- sähköisen laskutuksen käyttöönotto (ostolaskuista niin paljon kuin mahdollista otetaan vastaan sähköisesti ja samoin lähetetään sähköisiä laskuja asiakkaille). Myyntilaskuista jatketaan finvoice laskutuksen tehostamista yhdessä rahalaitosten kanssa. Suoraveloitusta asiakkaista pyritään saamaan mahdollisimman paljon finvoice laskutuksen piiriin.

Sähköinen asiointi otetaan käyttöön varhaiskasvatusohjelmiston käyttöönoton yhteydessä.

Myös muuta sähköistä asiointia kehitetään.

Tunnistautuminen tapahtuu pääasiassa asiakkaiden pankkitunnuksilla. Tätä varten kaupunki on tehnyt sopimuksen kaikkien pankkiryhmittymien kanssa.

Verkonvalvontajärjestelmän käytön laajentaminen ja kehittäminen (Sonkajärvi, Kiuruvesi, Sote)

- Help-Desk palveluiden kehittäminen omassa organisaatiossa ja myös muissa Ylä-Savon kunnissa (Vieremä, kuntayhtymät)

- asiahallinta- ja dokumenttien hallintajärjestelmän käytön laajentaminen

- Office 2007 (Office 2010) sekä Windows server 2008 koulutus ja asteittainen siirtyminen niiden käyttöön siinä laajuudessa, kun toimittajat luo edellytyksiä

- seutu AD:n käyttöönotto jatkuu

- kertakirjautuminen

- yhteisten palvelinten käytön tehostaminen

- maakuntaverkkohanke

- laajakaista kaikille hanke

- puhelinliikenne, käyttöönotto TeliaSoneran kanssa

- palvelinten uusinta

Joukkoliikenne, nettomenot yhteensä 518 865 euroa**1551 Ostoliikenne nettomenot 411 000 euroa**

- joukkoliikenteen kilpailutus syksyille 2011, kustannustaso noussut noin 10 % edelliseen kilpailutukseen verrattuna
- paikallisliikenteen osalta tehty uusi suunnitelma paikallisliikenteen järjestämiseksi loppuvuoden osalle
- palvelu- ja paikallisliikenteen osalta Ely on vähentämässä valtionosuutta, palveluliikenteen tukeminen lakkaamassa kokonaan
- Ely on lakkauttamassa kuntien sisäisen joukkoliikenteen ostamisen. Budjetti sisältää varauksen lakkautettavien koululaisvuorojen korvaamiseksi (7 kpl).

1553 Asiakasliput, nettomenot 74 340 euroa

- paikallisliikenteessä lapsen lippuun ei saada valtionosuutta
- Lipputuotteiden asiakashinnat säilyvät ennallaan, valtionavustuksen määrä laskee Elyn alustavan ilmoituksen mukaan 48 % -> 40 %. Lipputuotteiden menekki kasvanut hitaasti talouden elpyessä.

1555 Tiedotus ja muu toiminta, nettomenot 33 525 euroa

Asiantuntijaselvityksiin varattu 5 000

- Pohjois-Savon matkojenyhdistelmäkeskuksen menot siirtyvät Sote-kuntayhtymälle.
- 6 000 euroa varattu kaukoliikennejulkaisuun ja Paikallisliikenteen tiedotukseen
- uusien tehtäväjärjestelyiden myötä joukkoliikenteen osalle kohdistuu palkkakustannuksia 60 % kuljetussuunnittelija – tiemestarin virasta. Ylä-Savon joukkoliikennesuunnittelijan osalta kuntien välinen sopimus lakkaa 30.12.2010. Kiuruvesi ei aio jatkaa sopimusta, Vieremän ja Sonkajärven osalta on mahdollisuus yhteistyön jatkumiselle. (Kuntalaskutuksen osuus ollut 13,64 % / naapurikunta kaikista kuljetussuunnittelijan tehtävästä aiheutuneista kuluista).

1613 Seutupalvelujen osto, yhteensä 331 495 euroa

Ostopalvelut Ylä-Savon Kehitys Oy:ltä erillissopimusten perusteella (khal 12.5.2008 § 17). Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Toimintaympäristöpalvelut 178 955 euroa. Yhtiön hallinto ja perustoiminnot, edunvalvonta ja matkailun kehysmarkkinointiraha. Toimitusjohtaja, kehitysjohtaja (40 %/ KOKO 60 %), yhteysjohtaja (osan vuotta), assistentti- ja toimistopalvelut, yleiskulut.

Yrityspalvelut 152 540,15 euroa, josta yhteyspäällikön työpanos 117 178 euroa (1,5 htv) ja uusyrityskeskus/ aloittavat yritykset 35 362 euroa (0,5 htv). Määräraha sisältää myös Iisalmen Teollisuuskylä Oy:n toimitusjohtajapalvelut.

Määrärahaan sisältyy lisäksi 7 500 euroa kuntien ja yhtiön yhteisen seututiedottajan palkkaukseen vuodelle 2011.

Tuloslaskelma €
120 Yleishallinto

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	2512881	1946375	1628708	2195929	1945927	1945927	1945927
Myyntituotot	1353739	1179699	944060	1252681	1252679	1252679	1252679
Maksutuotot	30049	56100	57000	57000	57000	57000	57000
Tuet ja avustukset	941417	610076	526413	526413	526413	526413	526413
Muut toimintatuotot	187676	100500	101235	359835	109835	109835	109835
Vuokrat	11954	16500	13935	14035	14035	14035	14035
Muut	175722	84000	87300	345800	95800	95800	95800
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-5929741	-6185111	-5981378	-6202365	-7634729	-9074729	10514729
Henkilöstökulut	-2149623	-2471536	-2415604	-2544642	-2983006	-3423006	-3863006
Palkat ja palkkiot	-1456594	-1393360	-1407806	-1682242	-2120900	-2560900	-3000900
Eläkekulut	-606693	-1003783	-929806	-768216	-768000	-768000	-768000
Muut henkilösivukulut	-86335	-74393	-77992	-94184	-94105	-94105	-94105
Palvelujen ostot	-3151503	-2909952	-2984464	-3051913	-3048913	-3048913	-3048913
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-113279	-117250	-112450	-118450	-115450	-115450	-115450
Avustukset	-171655	-216200	-151801	-151801	-151801	-151801	-151801
Muut toimintakulut	-343681	-470174	-317059	-335559	-1335559	-2335559	-3335559
Vuokrat	-215517	-200068	-212564	-212664	-212664	-212664	-212664
Muut	-128163	-270106	-104495	-122895	-1122895	-2122895	-3122895
Toimintakate	-3416860	-4238736	-4352670	-4006436	-5688802	-7128802	-8568802
Poistot ja arvон alentumiset	-64367	-111780	-57084	-57084	-62034	-65240	-150306
Tilikauden tulos	-3481227	-4350516	-4409754	-4063520	-5750836	-7194042	-8719108

Kaupunginhallitus	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Sosiaali- ja terveydenhuolto						
Toimintatuotot	79	65	66	70	70	70
Toimintakulut	-39 799	-65 818	-66 578	-67 555	-68 535	-69 535
Netto (=toimintakate)	-39 720	-65 752	-65 512	-67 486	-68 466	-69 466
Suunnitelmapoistot			-4	-3	-2	-1
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut		-130	-85	-85	-85	-85
Vyörytys, netto		-130	-85	-85	-85	-85

Perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido ja muun terveydenhuollon sekä sosiaalihuollon (pois lukien lasten päivähoito ja esiopetus) määrärahat.

Tilivelvollinen: Kaupunginjohtaja Martti Harju

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA2011

- kts. kohta 7. tytäryhteisöjen tavoitteet

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS2012 - TS2014

-

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 – TS 2014

3. Toiminnalliset tavoitteet

3.1. Sitovat tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
Terveyskeskus						
- hoitopäivien lkm (sis. ostopalvelu)	26795		XX			
- avohoidon käyntikertojen lkm (ei sis. työterveyshuollon käyntejä)	75452		XX			
- hammashuollon käyntikertojen lkm	17955		XX			

3.1. Sitovat tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- €/hoitopäivä I osasto (netto)	124,84		xx			
- €/hoitopäivä II osasto (netto)	132,02		xx			
- €/hoitopäivä III osasto (netto)	185,83		xx			
- €/avosairaanhoidon käyntikerta/ Iisalmen terveysasema	97,62		xx			
- €/hammashuollon käyntikerta/ Iisalmen hammashoitola	69,40		xx			

3.1.3. Laatatavoitteet**4. Talousarvion perustelut****4.1. Sitovat perustelut:**

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:

Iisalmen seudun kansanterveystyön ky:n ja Ylä-Savon terveydenhuollon ky:n toiminnot ovat lakanneet vuoden 2009 lopussa. Ylä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä aloittaa toimintansa vuoden 2010 alussa. Kuntayhtymän muodostavat Iisalmen ja Kiuruveden kaupungit sekä Sonkajärven ja Vieremän kunnat. Kuntayhtymä vastaan kuntien perusterveydenhuollosta, peruserikoissairaanhoidosta, vanhustenhuollosta sekä sosiaalityöstä. Myös KYS:n maksuosuudet sisältyvät SOTE-kuntayhtymän maksuosuuksiin.

Vuoden 2011 maksuosuuteen talousarviossa varattu 64,65 milj. € määräraha.

1770 Muu terveydenhuolto, kaupunki, kulut 1 928 021 €, tuotot 66 402 €

Kuol-eläkemenoperusteinen maksu 1 595 600 € (ns. lakkautuneiden kuntayhtymien siirtynyt eläkevastuu) ja varhe-maksu 152 400 euroa.

Yhteislautakunnasta aiheutuvat kustannukset mm. yhteysjohtaja ja lautakunnan sihteeri, menot 148 221 € ja yhteistoimintakorvaukset (tulo) 66 402 €.

Rintamamiesten kuntoutukseen 30 000 € käytettäväksi rintamamiestunnuksen omaavien henkilöiden kuntoutukseen kuntoutuslaitoksissa.

Tuloslaskelma €
170 Terveydenhuolto

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	78893	65300	77848	66402	69601	69601	69601
Myyntituotot	23611	65300	77848	66402	69601	69601	69601
Muut toimintatuotot	55282	0	0	0	0	0	0
Muut	55282	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
	-	-	-	-	-	-	-
Toimintakulut	39799270	65817556	65726418	66578021	67555161	68535160	69535160
Henkilöstökulut	-647256	-1671049	-1979573	-1866512	-1873652	-1873651	-1873651
Palkat ja palkkiot	-55335	-111203	-120982	-100013	-105870	-105870	-105870
Eläkekulut	-590220	-1554505	-1852297	-1761442	-1762379	-1762379	-1762379
Muut henkilösivukulut	-1701	-5341	-6294	-5057	-5402	-5402	-5402
	-	-	-	-	-	-	-
Palvelujen ostot	39113621	64112251	63710169	64674833	65644833	66624833	67624833
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5128	0	-600	-600	-600	-600	-600
Avustukset	-29982	-30000	-30000	-30000	-30000	-30000	-30000
Muut toimintakulut	-3283	-4256	-6076	-6076	-6076	-6076	-6076
Vuokrat	-3283	-756	-3576	-3576	-3576	-3576	-3576
Muut	0	-3500	-2500	-2500	-2500	-2500	-2500
	-	-	-	-	-	-	-
Toimintakate	39720378	65752256	65648570	66511619	67485560	68465559	69465559
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-3744	-3744	-2621	-1835	-1284
	-	-	-	-	-	-	-
Tilikauden tulos	39720378	65752256	65652314	66515363	67488181	68467394	69466843

Kaupunginhallitus	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Henkilöstötoimi						
Toimintatuotot	507	311	403	403	403	403
Toimintakulut	-946	-821	-828	-828	-828	-828
Netto (=toimintakate)	-439	-510	-425	-425	-425	-425
Suunnitelmapoistot	-9	-9	-1	0	0	0
Vyörytystuotot	0	0	426	426	426	426
Vyörytyskulut	-16	-22	-14	-14	-14	-14
Vyörytys, netto	-16	-22	412	412	412	412

Tilivelvollinen: toimistopäällikkö Sinikka Laatikainen

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA2011

Satsaus laajennettuun työterveystarkastukseen jatkuu.

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

Kaikkia palvelukeskuksia koskevat:

Varaudutaan henkilökunnan ikääntymiseen ja eläköitymiseen

Ylläpidetään koulutuksella henkilöstön ammattitaitoa

Tehostetaan henkilökunnan työkyvyn ylläpitämistä eri keinoin

Tehostetaan henkilökunnan liikkuvuutta ja joustavaa työvoiman käyttöä eri tehtävien välillä

Otetaan mahdollisuuksien mukaan käyttöön vaihtoehtoisia toimintatapoja

Henkilöstöhallinnon tukipalvelut mitoitetaan vastaamaan Ylä-Savon lomituspalvelujen paikallisyksiköiden yhdistymisestä aiheutuneita tarpeita.

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- Pyritään erilaisin toimenpitein ylläpitämään ikääntyvien työntekijöiden työkykyä.
- Uuden henkilöstön rekrytoiminen eläköitymisen myötä.
- Tuetaan omatoimista liikuntaa.
- Uusi palkkasihteeri
- Työsuojelupäällikkö (työaika 60 %)

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - 2014

-

3. Toiminnalliset tavoitteet**3.1. Ohjeelliset tunnusluvut**

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
Henkilöstöhallinto						
- vakituisen henkilökunnan määrä	909	690	892	890	890	890
Palkkalaskenta						
- maksetut palkat kpl		17 230	20 780	20 500	20 500	25 500
Työterveyshuolto						
- käyntien lkm (sis.sairaanh.palv.)		3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Työpaikkaruokailu						
- aterioiden lukumäärä	3 694	4 240	3 560	3 560	3 560	3 560
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
Palkkalaskenta						
- €/laskettu palkka (brutto)		12,40				
Työterveydenhuolto						
- €/käynti (keskim. lääk.+sairaanh) br.		80,00				
Työpaikkaruokailu						
- €/ateria (brutto)	5,81	6,76	6,88			
- €/ateria (netto)	2,39	3,23	2,57			
3.1.3. Laatutavoitteet:						
Henkilöstötoimi						
- Henkilökunnan työkyky ja –motivaatio säilyy vähintään nykyisellä tasolla. Mitataan työky-indeksillä, sairauspoissaolojen lukumäärillä ja työssäolobarometrillä. Em. tiedot ilmenevät henkilöstökertomuksesta						
- Vuonna 2005 käyttöön otetun henkilöstön pitkäaikaisterveys –mallin käytön jatkaminen						
- Yhteistyön tehostaminen työterveyshuollon kanssa ja laajennetun terveystarkastuksen jatkaminen henkilöstön jaksamisen tukemiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi						
- Varauduttu Kuntarekryn käyttöön ottoon						
Palkkalaskenta						
- Palkkalaskentajärjestelmän oikeellisuus, virhe % > 2%						
- Palkkausjärjestelmien kehittäminen						

4. Talousarvion perustelut**4.1. Sitovat perustelut:****Henkilöstötoimi**

- kaikki vapautuvat virka-/työsuhteet ja yli vuoden kestävien sijaisuuksien täyttöluvat käsitellään kaupunginhallituksessa

4.2. Ohjeelliset perustelut:**1811 Henkilöstöhallinto**

- henkilöstöasiain toimistopäällikön työpanoksesta kohdennettu 50 % henkilöstöhallintoon, 50 % kohdassa palkkatoimisto

1813 Palkkatoimisto

- yhden palkkasihteerin lisäys, toimistopäällikön palkasta 50 % henkilöstöhallinnossa

1815 Luottamusmiestoiminta

- ammattijärjestöjen luottamusmiestoiminta 41 718 euroa

1851 Henkilöstön kehittäminen

- henkilöstön koulutukseen 10.000 euroa

1853 Työterveydenhuolto

- työterveydenhuoltoon varattu 253 540 euroa. Kelan korvaus laskettu 50 %:n mukaan kokonaiskustannuksista.
- maatalouslomittajien työterveyshuollon kustannukset lomatoimen talousarvioon. Maatalouslomittajien netto-osuuden MELA korvaa 100 %:sti

1855 Työsuojelu, 77 707 euroa

- viranhaltijoiden kuukausipalkoissa työsuojelupäällikön 60 % virka, opettajien palkoissa 62,5 % peruspalkasta ja tuntipalkoissa 20 % työsuojeluvuorotetun palkasta
- erilliskorvauksissa työsuojelukorvaukset

1857 Työpaikkaruokailu, tuotot 14 000 €, kulut 58 687 €, netto

- välilliset verot 35 000 euroa sis. luontoisetuaterioista maksettavan arvonlisäveron, joka tulee vähentää laskettaessa työpaikkaruokailun kustannuksia

1859 Muut henkilöstöpalvelut, 32 250 euroa

- henkilökunnan TYKY-toiminta; työnohjaus, virkistystoiminta, omaehtoisen liikunnan ja muun harrastustoiminnan tukeminen TYKY-ohjausryhmän linjausten mukaisesti

Tuloslaskelma €
180 Henkilöstötoimi

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	506762	310750	235987	402714	402714	402714	402714
Myyntituotot	28962	30750	29750	29750	29750	29750	29750
Tuet ja avustukset	186955	140000	0	126770	126770	126770	126770
Muut toimintatuotot	290845	140000	206237	246194	246194	246194	246194
Muut	290845	140000	206237	246194	246194	246194	246194
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-946409	-821147	-826185	-828105	-828105	-828105	-828105
Henkilöstökulut	-345842	-323236	-362305	-362205	-362205	-362205	-362205
Palkat ja palkkiot	-279362	-263505	-294075	-294075	-294075	-294075	-294075
Eläkekulut	-48400	-44819	-50939	-50839	-50839	-50839	-50839
Muut henkilösivukulut	-18079	-14911	-17291	-17291	-17291	-17291	-17291
Palvelujen ostot	-518087	-437807	-406620	-408640	-408640	-408640	-408640
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9978	-5700	-7800	-7800	-7800	-7800	-7800
Muut toimintakulut	-72502	-54404	-49460	-49460	-49460	-49460	-49460
Vuokrat	-19260	-19104	-14160	-14160	-14160	-14160	-14160
Muut	-53242	-35300	-35300	-35300	-35300	-35300	-35300
Toimintakate	-439647	-510397	-590198	-425391	-425391	-425391	-425391
Poistot ja arvonalentumiset	-9310	-9310	-767	-767	0	0	0
Tilikauden tulos	-448958	-519707	-590965	-426158	-425391	-425391	-425391

Kaupunginhallitus	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Työllisyydenhoito						
Toimintatuotot	601	0	291	291	291	291
Toimintakulut	-1 732	-233	-971	-971	-971	-971
Netto (=toimintakate)	-1 131	-233	-680	-680	-680	-680
Suunnitelmapoistot						
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-25	-6	-17	-17	-17	-17
Vyörytys, netto	-25	-6	-17	-17	-17	-17

Tilivelvollinen: hallintojohtaja Esa Laukkanen

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

Painopisteenä pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistäminen kaupungin eri tehtäviin

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS2012 - TS2014

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

-

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 – TS 2012

-

3. Toiminnalliset tavoitteet

Ohjeelliset tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
Määrätavoitteet						
- kunnan työllistämien nuorten lkm (työssä ja Twist-jaksolla)		280	260	260	260	260

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:**Valtion tukema****1911 Valtion tukema työllisyydenhoito**

- menot 728 943 euroa
- tulot 291 000 euroa
- netto 437 942 euroa

Muu työllisyydenhoito

- nuorten kesätyöllistäminen 68 000 euroa
- avustus Kehypajalle kierrätyskeskuksen kustannuksiin 4 000 euroa
- Kehypajan vuokran 169 944 euroa

Nuorten kesätyöllistäminen 68 000 €, sis. myös Twist-nuorten kesätyöjakson osuuden. Lisämäärärahalla työllistetään mm. ammattiin opiskelevia, itsenäisesti asuvia nuoria, jotka muutoin mahdollisesti olisivat toimeentulotuen hakijoina. Kesätyötoiminnasta laaditaan erillinen toimintasuunnitelma.

Tuloslaskelma €**185 Työllisyydenhoito**

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	601050	0	291000	291000	291000	291000	291000
Tuet ja avustukset	601050	0	291000	291000	291000	291000	291000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
	-						
Toimintakulut	1732340	-233268	-970236	-971090	-971090	-971090	-971090
	-						
Henkilöstökulut	1320472	0	-719534	-719234	-719234	-719234	-719234
	-						
Palkat ja palkkiot	1067402	0	-586000	-586000	-586000	-586000	-586000
Eläkekulut	-180059	0	-98960	-98660	-98660	-98660	-98660
Muut henkilösivukulut	-73011	0	-34574	-34574	-34574	-34574	-34574
Palvelujen ostot	-19523	0	-8658	-9812	-9812	-9812	-9812
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5517	0	-100	-100	-100	-100	-100
Avustukset	-223436	-72000	-72000	-72000	-72000	-72000	-72000
Muut toimintakulut	-163392	-161268	-169944	-169944	-169944	-169944	-169944
Vuokrat	-163392	-161268	-169944	-169944	-169944	-169944	-169944
	-						
Toimintakate	1131289	-233268	-679236	-680090	-680090	-680090	-680090

Maaseutulauslautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts 2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Maaseututoimi						
Toimintatuotot	3 640	3 547	14 106	14 106	14 106	14 106
Toimintakulut	-3 742	-3 686	-13 985	-13 986	-13 986	-13 986
Netto (=toimintakate)	-102	-140	120	120	120	120
Suunnitelmapoistot						
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-62	-101	-290	-290	-290	-290
Vyörytys, netto	-62	-101	-290	-290	-290	-290

**Tilivelvollinen: Lomatoimenjohtaja Pirkko Eskelinen/
Maaseutusihteeri Eero Pulkkinen**

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

-

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

-

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

Lomituspalvelujen toiminta laajenee vuoden 2011 alkaen, koska Iisalmen kaupunki on tehnyt Melan kanssa toimeksiantosopimuksen, jonka mukaan hoidetaan lisäksi Kiuruveden, Lapinlahden (sis. Varpaisjärvi), Sonkajärven ja Vieremän lomituspalvelut. Maatalousyrittäjien määrä v. 2010 yht. 1 338 ja lomitetut päivät 72 023.

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

Maaseutuhallinnon useamman kunnan muodostamat yhteistoiminta-alueet tulevat olla toiminnassa viimeistään 1.1.2013.
Lomituspalvelualueet säilyvät nykyisellään vuoteen 2014.

3. Toiminnalliset tavoitteet

1. Yhteistoiminta-alueen muodostaminen maaseutuelinkeinohallinnon hoitamiseksi.
2. Maaseututoimessa lakisääteisten tehtävien ohella panostetaan maaseutuelinkeinojen kehittämistehtäviin.
3. Lomituspalvelujen toiminta laajenee vuoden 2011 alkaen, koska Iisalmen kaupunki on tehnyt Melan kanssa toimeksiantosopimuksen, jonka mukaan hoidetaan lisäksi Kiuruveden, Lapinlahden (sis. Varpaisjärvi), Sonkajärven ja Vieremän lomituspalvelut. Maatalousyrittäjien määrä v. 2010 yht. 1 338 ja lomitettut päivät 72 023.
4. Lomituspalveluista pyritään toteuttamaan n. 80 - 90 %:ia kunnan osoittamien maatalouslomittajien lomittamana (vakituinen henkilöstö, määräaikaiset matalouslomittajat ja ostopalveluyrittäjät), valtion korvaus lomituspalveluihin 100 %:ia.

3.1. Sitovat tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
<u>Lomatoimi:</u>						
- Pidetyt lomapäivät kpl/v	18158	17 000	72000	70000	68000	68000
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
<u>Maaseututoimi:</u>						
- nettomenot e/tukea hakenut tila	316	365	340	355	370	395
<u>Lomatoimi:</u>						
- bruttomenot e/lomituspäivä	187	193	208	213	218	220
- nettomenot e/lomituspäivä	175	178	181	186	191	196
3.1.3. Laatutavoitteet						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
<u>Maaseututoimi:</u>						
- aktiivitalat, kpl	358	350	350	340	330	320
- viljeltyt pellot, ha	12 154	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
<u>Lomatoimi:</u>						
- lomaan oikeutetut maatalousyrittäjät	409	405	1 300	1 270	1 230	1 200

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
3.2.3. Laatutavoitteet						
<u>Maaseututoimi:</u>						
- asiakastytyväisyys hyvä						
- valitusten määrä alle 0,2 % tukipäätöksistä						
- tuet maksetaan oikeansuuruisena ja ajallaan						
<u>Lomatoimi:</u>						
- tuotetaan asiakaslähtöisiä, luotettavia, laadukkaita ja taloudellisia lomituspalveluja						
- henkilöstön asiantuntemus ja palvelujen toimintavarmuus						
- lomituspalveluista toteutetaan kunnan osoittamien maatalouslomittajien toimesta 80-90 %						

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

1951 Maaseutuhallinto

- maaseutuelinkeinojen kehittämistoimenpiteisiin varattu 12 500 euroa, jonka käyttö-
perusteista päättää maaseutulautakunta

1973 Maatalousyrittäjien lomatoiminta

- lomitustoiminnan menot katetaan täysimääräisesti valtion korvauksilla
(maatalousyrittäjiltä perityt korvaukset käytetään edelleen lomituspalveluihin)

4.2. Ohjeelliset perustelut:

1951 Maaseutuhallinto

- toimistovirkailijalle määrärahat 3 kk kesäajalle
- asiantuntijapalveluissa 1 200 euroa tilakohtaista tukihakemusneuvontaa varten
päätukihaun yhteydessä

1971 Lomatoimi hallinto

- määrärahaa saadaan lomitettujen päivien suhteessa
- vuodelle 2011 tuleva valtionkorvaus kattaa hallinnon kulut lähes täysimääräisesti

1973 Maatalousyrittäjien lomatoiminta

- lomituspalveluihin ei ole tulossa rakenteellisia muutoksia
- maatalouslomittajien tehtäviin on varattu määräraha 221 maatalouslomittajalle
(kokoaikaisia ja osa-aikaisia), muutamaan avoimeen toimeen varataan määräraha
- pitkiä maatalouslomittajien sijaisuuksia, joihin palkataan eripituisiin määräaikaisiin
työsuhteisiin arviolta 5 – 6 henkilöä

Tuloslaskelma €
190 Maaseututoimi

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	3639611	3546641	14105932	14105932	14105932	14105932	14105932
Myyntituotot	3266607	3240641	12378332	12378332	12378332	12378332	12378332
Maksutuotot	359886	306000	1683000	1683000	1683000	1683000	1683000
Tuet ja avustukset	13118	0	44600	44600	44600	44600	44600
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-3741791	-3686402	-13939094	-13985704	-13985704	-13985704	-13985704
Henkilöstökulut	-3014597	-3038695	-10716949	-10698049	-10698049	-10698049	-10698049
Palkat ja palkkiot	-2290630	-2360314	-8288628	-8288628	-8288628	-8288628	-8288628
Eläkekulut	-576205	-543945	-1926571	-1907671	-1907672	-1907672	-1907672
Muut henkilösivukulut	-147761	-134435	-501749	-501749	-501750	-501750	-501750
Palvelujen ostot	-670900	-587961	-2710091	-2740965	-2740965	-2740965	-2740965
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20615	-20150	-89390	-89390	-89390	-89390	-89390
Avustukset	-12390	-12500	-352500	-352500	-352500	-352500	-352500
Muut toimintakulut	-23290	-27096	-70164	-104800	-104800	-104800	-104800
Vuokrat	-19425	-19296	-44364	-79000	-79000	-79000	-79000
Muut	-3865	-7800	-25800	-25800	-25800	-25800	-25800
Toimintakate	-102181	-139761	166838	120228	120228	120228	120228

SIVISTYSPALVELUKESKUS**KOULUTUSLAUTAKUNTA**

Strategiset tavoitteet 2011	Tärkeimmät toimenpiteet
Laadukkaat ja ajanmukaiset oppimisympäristöt ml. terveelliset koulurakennukset ja päiväkodit	Koulurakentamisella ja kouluympäristön kehittämisellä varmistetaan ajanmukaiset ja toimivat oppimisympäristöt Juhani Ahon koulun perusparannus
Päivähoidon palvelutarjonnan vastaaminen kysyntään	Painopiste alle 3-vuotiaiden päivähoidon kehittämisessä Uuden päiväkodin suunnittelu
Kehitetään joustavia oppimispolkuja	Kehittämiskohteena joustavat opetusjärjestelyt
Toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittäminen	Aktiivinen jäsenyys ISO-verstaassa (verkko-oppimisen kehittäjäyhteisö) Osallistuminen Ylä-Savon toisen asteen yhteistyön kehittämishankkeeseen

Koulutuslautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Päivähoito- ja esiopetus						
Toimintatuotot	1 057	1 098	1 261	1 261	1 341	1 341
Toimintakulut	-10 571	-10 724	-11 700	-11 659	-12 463	-12 463
Netto (=toimintakate)	-9 514	-9 627	-10 439	-10 398	-10 123	-11 123
Suunnitelmapoistot						
Vyörytystuotot	21	44	45	45	45	45
Vyörytyskulut	-380	-55	-419	-419	-419	-419
Vyörytys, netto	-359	-11	-374	-374	-374	-374

Tilivelvollinen: päivähoiton johtaja Sinikka Hyvärinen

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

- päivähoiton palvelutarjonnan vastaaminen kysyntään, erityisesti alle 3-vuotiaiden päiväkotihoidon
- perhepäivähoitajien rekrytoinnin tehostaminen eläköityvien työntekijöiden tilalle

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS2012 - TS2014

- päivähoitomuiden painottaminen tarpeen mukaisesti
- Mustolan ryhmäperhepäiväkodin muuttaminen päiväkodiksi
- uuden päiväkodin rakentaminen 2013

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- Peltosalmen päiväkotiin 13 uutta hoitopaikkaa helmikuusta 2010 alkaen.
- Kilpijärven esiopetusryhmä muuttui 1.8.2010 osapäiväryhmäksi
- koululaisten iltapäivätoiminta muuttui kaupungin omaksi toiminnaksi 1.8.2010 alkaen
- uusi yksityinen päiväkotialoitti 1.8.2010
- varhaiskasvatuksen kerhotoiminta aloitti 1.8.2010
- uusi päiväkotialoitti (Kopsula), johon siirtyy yhden ryhmäperhepäiväkodin (Touhula) lapset
- uusi yksityinen päiväkotialoitti
- 10 uutta perhepäivähoitopaikkaa
- Varpulan ryhmäperhepäiväkodista päiväkotiryhmä 1.12.2010

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

- Mustolan ryhmäperhepäiväkodin muuttaminen päiväkodiksi (uuteen päiväkotiin)
- Kankaan päiväkodin muuttaminen uuteen päiväkotiin, Kankaan pvkoti lakkaa
- uusi päiväkotialoitti 2013

3. Toiminnalliset tavoitteet

- päivähoidon pienryhmien (erityispäivähoito) asiakkaiden priorisointi
- päivähoitomuotojen kehittäminen vastaamaan asiakkaiden tarpeita, puolipäivähoitoa kokopäivähoidon rinnalle
- loma-ajan päivystykset järjestellään niin, että mahdollisimman vähän on päivystäviä yksiköitä
- lisätään henkilöstön liikkuvuutta eri yksiköiden välillä (sijaisten käytön väheneminen)

3.1. Sitovat tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
- kokopäivähoidon hoitopäivien lkm	92 940	94 900	96 000	97 000	97 000	97 000
- osapäivähoidon hoitopäivien lkm	25 679	27 300	28 000	28 000	28 000	28 000
- päiväkodit/hoitopäivien lkm (sis. osapvt)		69 200	74 000	75 000	90 000	91 000
- perhepäiväh./hoitopv:n lkm (sis. osapvt)	40 669	53 000	50 000	50 000	48 000	47 000
- esiopetuspäivien lkm (sis. pk:n hoitopv)		34 000	34 000	34 000	33 000	33 000
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- e/päiväkodin hoitopäivä (brutto)	52,88	(56,38)	(63,48)			
- e/perhepv.hoidon hoitopäivä (brutto)	50,88	(53,21)	(51,18)			
3.1.3. Laatutavoitteet						
-						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut						
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
Päiväkotihoido						
- päiväkotien lkm	11	11	12	12	12	12
- suht. käyttöaste-% (kunnallinen)	91,82	100	100	100	100	100
- lapsia kokopäivähoidossa	276	275	290	310	350	350
* niistä 0-2 v. lasten lkm	32	40	50	60	70	70
* niistä 3-6 v. lasten lkm	238	225	230	240	260	260
* niistä 6-v. lasten lkm	4	10	10	10	20	20
- lapsia osapäivähoidossa	144	190	190	200	210	210
* niistä 0-2 v. lasten lkm	1	2	2	2	2	2
* niistä 3-6 v. lasten lkm	31	28	28	30	38	38
* niistä 6-v. lasten lkm	111	160	160	168	170	170
Ohjattu perhepäivähoito						
- ryhmäperhepäiväkotien lkm		3	1	1	0	0
- perhepäivähoidon käyttöaste-%	86,70	100	100	100	100	100
- lapsia kokopäivähoidossa	287	290	280	270	260	250
* niistä 0-2 v. lasten lkm	127	116	116	120	115	110
* niistä 3-6 v. lasten lkm	164	174	164	150	145	140
* niistä 6-v. lasten lkm	0	0	0	0	0	0
- lapsia osapäivähoidossa	9	15	10	10	10	8
* niistä 0-2 v. lasten lkm	2	5	3	3	3	2
* niistä 3-6 v. lasten lkm	2	5	3	3	3	2
* niistä 6-v. lasten lkm	5	5	4	4	4	4
Koululaisten iltapäivähoito						
- iltapäivähoitopaikkojen lkm	8	9	8	8	8	8
- koululaisia iltapv.hoidossa, lkm	187	180	140	150	140	130
Lakisääteinen lastenhoidon tuki						
- tuen piiriin kuuluvien lasten lkm		330	330	330	325	320
Esiopetus						
- lasten määrä	200	225	220	220	215	215
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- €/esioppilas (brutto)	7 310	6 785	6812			

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.3. Laatutavoitteet:						
- lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan päivähoitomuodosta riippumatta 100 %:sti - päivähoidon esiopetussuunnitelma päivitetään valtakunnallista suunnitelmaa vastaavaksi - palvelutarjonta vastaa asiakasperheiden tarpeita/toiveita 90 %:sti - lisääntyvä ilta- ja vuorohoidon tarve katetaan toimintoja kehittämällä						
Päivähoidon pedagogista ja rakenteellista laatua kehitetään seuraavilla toimenpiteillä:						
- päivähoidossa kehitetään päivähoitoyksiköiden yhteistyötä ja palvelujen tarjoamista henkilöstön joustavaa käyttöä eri yksiköiden välillä, tavoitteena sijaisten käytön väheneminen - laatua valvotaan itsearvioinnin, asiakaspalautejärjestelmän ja henkilöstön työtyytyväisyyskyselyn avulla. - päivähoidon toimintamuotoja kehitetään kysynnän mukaisesti talousarvion sallimissa puitteissa, päivähoito on subjektiivinen oikeus. - varhaiskasvatuksen valtakunnallisia linjauksia ja suunnitelmaa, kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaa ja yksikkökohtaista varhaiskasvatussuunnitelmaa toteutetaan koko päivähoidossa, sekä kunnallisessa että yksityisessä - kunnalliset ja yksityiset päivähoitoyksiköt laativat oman yksikkökohtaisen varhaiskasvatussuunnitelmansa - verkostotyötä kehitetään yhdessä sosiaalityön, lastenneuvolan, lasten ja nuorten palvelut yksikön, seurakunnan ja muiden sidosryhmien kanssa.						

4. Talousarvion perustelut

4.1 Sitovat perustelut:

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:

2111 Lasten päivähoidon hallinto, kulut 283 101 euroa ja tuotot 20 000 euroa

- hallinnon viranhaltijoiden palkkakustannuksiin sisältyy päivähoidon johtajan palkkakulut
- sisältää työterveyshuollon kustannukset päivähoidon henkilöstön osalta

2121- 2144/Päiväkotihoido, kulut 4 697 441 euroa ja tuotot 701 125 euroa

- päiväkotihoidoalueeseen sisältyy myös erityispäivähoito ja ostettu päiväkotihoido (kunnilta ostettu päiväkotihoido)
- tavoitteena joustava henkilöstön alueellinen liikkuminen eri yksiköiden ja päivähoitomuotojen välillä.
- vuorohoido keskitetty Malminrannan päiväkotiin, jossa kirjoilla n. 100 lasta. Lisäksi Paloisten päiväkodissa on jatkettu aukioloaika ma - pe klo 5.20 - 22.30.

2149 Erityispäivähoito, kulut 469 291 euroa

- kiertävän erityislastentarhanopettajan ja avustajien palkkakulut
- erityispäivähoidon materiaalikuluja (ovat käytössä koko kaupungin päivähoidossa tarpeen mukaan)
- tulkkipalveluvaraus

2151 Ohjattu perhepäivähoito, kulut 2 387 476 euroa ja tuotot 401 200 euroa

- määräraha on varattu 234 hoitopaikkaa + 10 lisäpaikkaa (4012). Kokopäivähoitopaikan keskihinta on 406 €/pv/ hoitopaikka
- 10:n hoitopaikan lisäys laskettu myös erilliskorvauksiin ja kulukorvauksiin (4470)
- varataan määräraha kahdelle sijaiselle 9 kuukaudelle (4021).

2153 Ryhmäperhepäivähoito, kulut 171 517 euroa ja tuotot 24 000 euroa

- Mustolan ryhmäperhepäiväkodin kulut.
- hoitopaikkoja 12, perhepäivähoitajia 2 ja lastentarhanopettajia 1

2155 Ostettu perhepäivähoito, kulut 50 000 euroa

- lasten päivähoidon osto muilta kunnilta

2161 Koululaisten iltapäivätoiminta, kulut 226 906 euroa, tuotot 80 000 euroa

- koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään omana toimintana kahdeksassa toimipisteessä: Kilpijärvi, Kirkonsalmi, Edvin Laine, Kangaslampi, Soinlahti, Kauppi-Heikki, Hernejärvi ja Partala
- koululaisten iltapäivätoimintaa tarjotaan ensisijaisesti I-luokkalaisille ja harkinnan mukaan II-luokkalaisille

2171 Lastenhoidon tuki, kulut 1,877 milj. euroa

- lasten kotihoidon tuki 1,18 milj. euroa ja yksityisen hoidon tuki 240 240 €
- yksityisen hoidon tuen kuntalisä 457 000 euroa.
- Päiväkotit Hepokatille, päiväkotit Kissanpäiville, päiväkotit Ruskolinnalle, Kartanonmäen päiväkodille, päiväkotit Tuikkeelle ja uudelle yksityiselle päiväkodille sekä yksityiseen perhepäivähoitoon maksettava kaupunkilais

2172 Leikkikerho, kulut 22 979 euroa, tuotot 8000 euroa

- 25 lasta
- tarkoitettu niille lapsille, joilla ei vanhempien työssäkäynnin ja opiskelun vuoksi ole kokopäivähoidon tarvetta

2181 Esiopetus, kulut 1 498 595 euroa

- esiopetusta järjestetään yhdessätoista päiväkodissa ja kolmessa erillisryhmässä, joista Hernejärven, Kangaslammin ja Kilpijärven ryhmät toimivat puolipäiväisenä.
- lisäksi esiopetusta järjestetään Partalan yhdysluokassa
- esiopetusta järjestetään myös yksityisissä päiväkodeissa ja määräraha-varaus esioppilaiden kaupunkilaisien osalta on tällä kustannuspaikalla (139 000 €).
- esiopetukseen osallistuu 220 lasta.
- esiopetuksessa noudatetaan valtakunnallista ja kunnallista opetussuunnitelmaa ja kukin yksikkö laatii vuosittain oman opetussuunnitelmansa.

5. Henkilöstö

Päivähoidon hallinto: 1

Päiväkotihoidon lastentarhanopettajat/lastenhoitajat 123, erityisavustajat 15

Perhepäivähoito: ohjaajat 2, perhepäivähoitajat 76

Tuloslaskelma €

210 Lasten päivähoito ja esiopetus

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	1057190	1097810	1242805	1260805	1260805	1340805	1340805
Myyntituotot	118288	121310	127805	126805	126805	126805	126805
Maksutuotot	907641	976500	1115000	1134000	1134000	1214000	1214000
Tuet ja avustukset	30688	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	572	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	182	0	0	0	0	0	0
Muut	390	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
	-	-	-	-	-	-	-
Toimintakulut	10571371	10724385	11206679	-11699645	11658812	12463312	12463312
Henkilöstökulut	-6875532	-6954777	-7314827	-7563216	-7522383	-7901883	-7901883
Palkat ja palkkiot	-5364334	-5551505	-5878647	-6001944	-5970243	-6275393	-6275393
Eläkekulut	-1158420	-1081295	-1084855	-1202703	-1196031	-1270381	-1270381
Muut henkilösivukulut	-352779	-321976	-351324	-358569	-356109	-356109	-356109
Palvelujen ostot	-1124545	-1203988	-1174260	-1228573	-1228573	-1428573	-1428573
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-90254	-107850	-131350	-160400	-160400	-265400	-265400
Avustukset	-1843253	-1818670	-1914340	-2016340	-2016340	-2016340	-2016340
Muut toimintakulut	-637787	-639100	-671902	-731116	-731116	-851116	-851116
Vuokrat	-636871	-639100	-669702	-721170	-721170	-816170	-816170
Muut	-916	0	-2200	-9946	-9946	-34946	-34946
	-	-	-	-	-	-	-
Toimintakate	-9514181	-9626575	-9963874	-10438840	10398007	11122507	11122507

Koulutuslautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
Peruskoulutus	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	270	147	344	344	344	344
Toimintakulut	-15 217	-15 856	-16 415	-16 276	-16 209	-16 209
Netto (=toimintakate)	-14 947	-15 709	-16 071	-15 931	-15 865	-15 865
Suunnitelmapoistot	-71	-110	-165	-244	-380	-303
Vyörytystuotot	860	1 013	981	981	981	981
Vyörytyskulut	-1 014	-1 162	-834	-834	-834	-834
Vyörytys, netto	-154	-149	147	147	147	147

Tilivelvollinen: sivistystoimenjohtaja Kirsi-Tiina Ikonen

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

Painopistealueena yleisopetuksen ja erityisopetuksen yhteensovittaminen oppilaiden tarpeiden ja lakimuutosten mukaisesti.

Kehittämiskohteena oppimisympäristöt ja joustavat opetusjärjestelyt.

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

Painopistealueena yleisopetuksen ja erityisopetuksen yhteensovittaminen oppilaiden tarpeiden ja lakimuutosten mukaisesti.

Kehittämiskohteena oppimisympäristöt ja joustavat opetusjärjestelyt.

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA2011

- tuntikehyksen vähennys 100 vvt aloitettu 1.8.2010, näkyy täysimääräisenä v. 2011
- kokoaikainen sivistystoimenjohtaja (kirjaston johtaminen siirretty kirjastotoimenjohtajalle)
- päivähoidon toimistohenkilöstö 2,5 htv siirretty sivistystoimen hallintoon
- koulupsykologi siirtyy Sotelle, määrärahavaraus sosiaali- ja terveystalouden ostomäärärahoissa

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

- Kilpijärven yksisarjaistaminen jatkuu ottaen huomioon oppilasmäärät

3. Toiminnalliset tavoitteet

- Koulurakentamisella ja kouluympäristön kehittämisellä varmistetaan ajanmukaiset ja toimivat oppimisympäristöt
- Kolmiportaisen tukimallin käyttöönotto perus- ja esiopetuksessa.
- Uuden opetusteknologian hyödyntäminen opetuksessa.

3.1. Sitovat tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
- opetustuntien määrä	146964	144410	142 330	141580	141580	141580
- perusopetuksen oppilasmäärä (lukuk. ka)	2176	2 116	2068	2050	2026	1999
- esiopetustuntien lkm	654					
- esiopetuksen oppilasmäärä (yhdysluokissa, lukuk. ka)	10					
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- €/opetustunti (netto, sis.poistot)	101,59	109,60	112,91			
- €/oppilas (netto, sis. poistot)	6 861	7 480	7771			
- €/esiopetuksen oppilas (netto, sis.poistot)	10 203					
3.1.3. Laatutavoitteet:						
-						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
tuntikehyksen määrä (20.9.)		3 870	3870	3840	3745	3745
- tuntikehys/oppilas		1,85	1,89	1,87	1,87	1,87
- kuljetettavien oppilaiden lkm	583	570	611	551	524	500
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
-						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.3. Laatu tavoitteet:						
- Oppilasmäärä ei ylitä 0-2 yhdysluokissa 20 oppilasta, 1-2 yhdysluokissa 22 oppilasta, 1 ja 2 luokilla 25 oppilasta, 3-6 luokilla 30 oppilasta. - Koulujen avustajatarve ratkaistaan taloudellisesti, mutta siten että avustajia on riittävästi suhteessa avustajatarpeeseen						
- perusopetusryhmien keskikoko(20.9.)	18,3	18,5	18,5	19,0	18,9	
- 0-2 luokilla	16,6	17,0	18,0	20,6	18,8	
- 3-6 luokilla	19,6	19,3	18,8	18,2	18,9	
- avustajien lkm (koul.ltk palkkaamat)	17	19	19	19	19	

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:

Sivistyspalvelukeskuksen hallinto

- toimintakulut yhteensä 0,6 milj. euroa
- osallistutaan tarkoituksenmukaisiin kehittämishankkeisiin

Peruskoulutus

- Perus- ja esiopetuksen valtionosuuden määräytyminen muuttui vuoden 2010 alusta lukien. Rahoituksen perusteena on euroa/6 – 15 -vuotiaat kunnan asukkaat porrastettuna
- 6 -vuotiaat
- 7 - 12 -vuotiaat
- 13 - 15 -vuotiaat.

Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien osalta saadaan lisärahoitusta, joka on perushinta kerrottuna luvulla 2, 41, vaikeimmin vammaisten osalta perushinta kerrottuna luvulla 3,86 ja valmistavan opetuksen osalta 2,39. Joustavan perusopetuksen lisäkustannuksiin voidaan saada lisärahoitusta (v. 2011 yksikköhinta 3300 €/opp.) Koska valtionosuus ei tule suoraan koulutuksen järjestäjälle kuten aikaisemmassa järjestelmässä, rahoitukseen liittyy kotikuntakorvausmenot ja –tulot.

- kukin koulu päättää sisäisesti tuntimääränsä jakamisesta yleisopetuksen, tukiopetuksen ja erillistehtävien kesken
- erityisoppilaiden sijoittumista omaan lähikouluun tuetaan henkilöstön koulutuksella ja ohjaamalla erityisopettajien työpanosta eri kouluille. Yhteistyö Pohjola koulun kanssa jatkuu Kauppi-Heikin koululla
- ateriapalvelut 1 021 775 euroa, oppilaiden kuljetus 617 300 euroa, oppikirjat 209 000 euroa, atk-laitepalvelut 230 520 euroa, vuokrat 2 218 886 euroa, siivouspalvelut 524 470 euroa
- asiakaspalvelujen ostoissa on varaus sairaalaopetukseen ja muihin tilapäisiin opetuksen

ostopalveluihin 50 000 €. Lastensuojelulain ja valtioneosuusuudistuksen mukaisiin kotikunnan maksuosuuksiin yhteensä 255 746 €.

-asiantuntijapalveluissa on 84 400 euroa ns. pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden opetuspalvelujen ostoon päiväkodeilta sekä yhden avustajan ostopalveluun 21 180 euroa Mäntykankaan koululta, urheiluakatemia 9 500 €.

- kehittämishankkeiden omarahoitusosuuksia pyritään kattamaan sisäisesti, nettovaikutus 0 € (hankeavustukset ja -kulut eivät näy talousarvioehdotuksessa)

- työllistämistukea ja työmarkkinatukea tarvitaan edelleen kouluavustajien palkkaamiseen

5. Henkilöstö

Päätoimisen henkilöstön määrä

Sivistyspalvelukeskuksen hallinto: 9,5

Perusopetus: opetushenkilöstö 155, koulunkäyntiavustajat 19, koulusihteerit 3,0

Tuloslaskelma €

300 Peruskoulutus ja esiopetus

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	270291	147267	349861	344294	344294	344294	344294
Myyntituotot	30325	122867	236161	215594	215594	215594	215594
Maksutuotot	2851	400	200	200	200	200	200
Tuet ja avustukset	206708	0	112500	112500	112500	112500	112500
Muut toimintatuotot	30408	24000	1000	16000	16000	16000	16000
Vuokrat	18835	20000	0	15000	15000	15000	15000
Muut	11573	4000	1000	1000	1000	1000	1000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-15218269	-15856755	-16446341	-16415409	-16275674	-16209308	-16209308
Henkilöstökulut	-9899000	-10143622	-10607623	-10558613	-10418878	-10352512	-10352512
Palkat ja palkkiot	-7512811	-7834598	-8231133	-8194197	-8068049	-8019959	-8019959
Eläkekulut	-1896334	-1859579	-1897871	-1887962	-1874377	-1856101	-1856101
Muut henkilösivukulut	-489855	-449445	-478619	-476454	-476452	-476452	-476452
Palvelujen ostot	-2653745	-3034113	-3154886	-3172964	-3172964	-3172964	-3172964
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-417866	-429200	-419400	-419400	-419400	-419400	-419400
Muut toimintakulut	-2247658	-2249820	-2264432	-2264432	-2264432	-2264432	-2264432
Vuokrat	-2222029	-2213720	-2236562	-2236562	-2236562	-2236562	-2236562
Muut	-25629	-36100	-27870	-27870	-27870	-27870	-27870
Toimintakate	-14947979	-15709488	-16096480	-16071115	-15931380	-15865014	-15865014
Poistot ja arvonalentumiset	-71152	-110480	-165170	-165170	-244442	-379746	-303176
Tilikauden tulos	-15019130	-15819968	-16261650	-16236285	-16175822	-16244760	-16168190

Koulutuslautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Lukiokoulutus						
Toimintatuotot	150	126	95	95	95	95
Toimintakulut	-2 814	-2 855	-2 961	-2 961	-2 961	-2 961
Netto (=toimintakate)	-2 663	-2 729	-2 866	-2 866	-2 866	-2 866
Suunnitelmapoistot	-21	-27	-23	-27	-32	-33
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-28	-32	-45	-45	-45	-45
Vyörytys, netto	-28	-32	-45	-45	-45	-45

Tilivelvollinen: lukion rehtori Pasi Tolonen

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

Painopistealue: laadukkaan lukiokoulutuksen tarjoaminen
 Kehittämiskohteet: aktiivinen jäsenyys ISO-verstaassa sekä Ylä-Savon toisen asteen yhteistyön kehittämishankkeessa

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

Painopistealue: laadukkaan lukiokoulutuksen tarjoaminen
 Kehittämiskohteet: aktiivinen jäsenyys ISO-verstaassa sekä Ylä-Savon toisen asteen yhteistyön kehittämishankkeessa

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- Lyseon opetusmäärärahoja lisätään ryhmäkokojen pienentämiseksi.
- Koulupsykologi siirtyy Sotelle, määräraha sosiaali- ja terveystalouden ostomäärärahoissa

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

- Sopeutetaan opetusmäärä opiskelijamäärän kehitykseen vaarantamatta kuitenkaan laadukasta lukiokoulutusta.

3. Toiminnalliset tavoitteet

1. Lukiokoulutusta kehitetään yleissivistävänä, korkeakoulu- ja ylioppilaspohjaisiin ammatillisiin opintoihin valmentavana oppilaitoksena
2. Vahvistetaan verkostotaitoja ja panostetaan työhyvinvointiin.

3.1. Sitovat tunnusluvut						
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
Opetustuntimäärä	18 481	18 500	18800	17 900	17 350	17350
Opiskelijamäärä (valtionosuuspainotus)	417	423	425	400	390	390
3.1.2 Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- €/opetustunti (brutto)	154,89	155,47	157,50			
- €/opetustunti (netto)	146,75	150,69	152,45			
- €/opiskelija (brutto)	6 864	6 887	6 967			
- €/opiskelija (netto)	6 504	6 591	6 743			
3.1.3. Laatutavoitteet						
-						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut						
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
Kurssimäärä		480	497	465	450	450
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
3.2.3. Laatutavoitteet						
- Ylioppilaskokeiden puoltoäänien pistekeskiarvo on lyseossa valtakunnallisen keskiarvon yläpuolella yli puolessa kokeista (vertailussa mukana kokeet, joihin osallistuu vähintään 10 lyseon kokelasta) - oppilaspalautteeseen perustuva arviointijärjestelmä käytössä: kerätään lukuvuosipalaute, jota käytetään hyväksi kehittämiskeskusteluissa						

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:
-

4.2. Ohjeelliset perustelut:
- MAHIKSEN kautta opiskelija voi suorittaa kaksi tutkintoa, erillisiä opetuskokonaisuuksia tai irrallisia kursseja toisessa oppilaitoksessa. Opiskelijavaihdossa mukana olevien opiskelijoiden määrä ja kustannusten jakautuminen tarkistetaan joulukuussa ja toukokuussa. Kustannus on 110 e/vaihtoon osallistuva opiskelija/kurssi tai opintoviikko tai 1 500 e/kurssi tai opintoviikko, mikäli opiskelijat eivät mahdu olemassa oleviin ryhmiin. - MAHIS-koordinoinnin kustannuksiin on varattu 12 000 euroa - Tuntipalkkoihin sis. myös opinto-ohjausta

- Luma-keskus MAJAKKA:
 - o luonnontieteellistä opetusta kehitetään ja toimivaa yhteistyötä jatketaan Ylä-Savon ammattiopiston kanssa: mm. tilojen yhteiskäyttö.
- Kursseja voidaan hankkia myös ostopalveluna ja tukea opiskelijoiden osallistumista yliopiston, avoimen korkeakoulun tai ammattikorkeakoulun kursseille. Kansainvälisiin tapaamisiin osallistuville opiskelijoille voidaan antaa 100 euron matkatuki.
- Hyödynnetään edelleen ISO-verstaan kurssitarjontaa ja kasvatetaan opettajakunnan omia verkko-opetustaitoja. Perehdytään virtuaaliluokan tarjoamiin mahdollisuuksiin osana Ylä-Savon toisen asteen yhteistyön kehittämishanketta.
- Kansainvälinen toiminta perustuu suunnitelmaan. Osallistutaan mm. EU-rahoitteisiin projekteihin
- Ollaan mukana Iisalmen seudun urheiluakatemiassa ja kulttuuriakatemiassa.
- Lautakunta määrittelee tarvittaessa opiskelijoiden valintaperusteet
- Ateriapalvelut 170 090 euroa, vuokrat 496 518 euroa, siivouspalvelut 99 600 euroa, asiantuntijapalvelut 86 000 euroa, atk-laittepalvelut 67 650 euroa.

5. Henkilöstö

Päätoimisen henkilöstön määrä

- opetushenkilöstö 27 (sis. rehtorin)
- koulusihteeri, opintosihteeri

Tuloslaskelma €
310 Lukiokoulutus

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	150494	125500	95100	95100	95100	95100	95100
Maksutuotot	95127	84200	78900	78900	78900	78900	78900
Tuet ja avustukset	29445	35100	10000	10000	10000	10000	10000
Muut toimintatuotot	25921	6200	6200	6200	6200	6200	6200
Vuokrat	1534	1200	1200	1200	1200	1200	1200
Muut	24387	5000	5000	5000	5000	5000	5000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2813737	-2854566	-2935128	-2961430	-2961429	-2961429	-2961429
Henkilöstökulut	-1843551	-1841938	-1903453	-1932914	-1932913	-1932913	-1932913
Palkat ja palkkiot	-1430756	-1454163	-1496705	-1520205	-1520205	-1520205	-1520205
Eläkekulut	-319778	-304659	-318443	-322663	-322662	-322662	-322662
Muut henkilösivukulut	-93017	-83115	-88306	-90046	-90046	-90046	-90046
Palvelujen ostot	-470306	-497996	-498257	-495098	-495098	-495098	-495098
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9734	-16600	-14800	-14800	-14800	-14800	-14800
Muut toimintakulut	-490146	-498032	-518618	-518618	-518618	-518618	-518618
Vuokrat	-482000	-484932	-496518	-496518	-496518	-496518	-496518
Muut	-8146	-13100	-22100	-22100	-22100	-22100	-22100
Toimintakate	-2663244	-2729066	-2840028	-2866330	-2866329	-2866329	-2866329
Poistot ja arvon alentumiset	-21341	-26600	-23428	-23428	-27277	-31966	-33079
Tilikauden tulos	-2684584	-2755666	-2863456	-2889758	-2893606	-2898295	-2899408

Koulutuslautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
Ruoka- ja siivouspalvelut	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	3 132	2 881	2 777	2 777	2 777	2 777
Toimintakulut	-3 024	-2 771	-2 660	-2 660	-2 660	-2 660
Netto (=toimintakate)	108	111	117	117	117	117
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0	0
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-107	-116	-120	-120	-120	-120
Vyörytys, netto	-107	-116	-120	-120	-120	-120

Tilivelvollinen: Ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö Pirjo Heikkilä

1. Toiminnalliset painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

Säilyttää valtion ravitsemusneuvottelukunnan suositusten mukainen ruokapalvelu maailmanlaajuisesta hintojen vaihteluista huolimatta.
SOTEn Päiväkeskus Purjeen ja Työkeskus Salmituotteen ruokapalvelut siirtyvät vuoden 2011 alusta kuntayhtymälle.
Juhani Ahon koulun tuotantokeittiön peruskorjaus v 2011.

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

Juhani Ahon koulun tuotantokeittiön käyttöönotto v. 2011.

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- SOTEn Purjeen ja Salmituotteen ruokapalvelut hoitaa vuoden 2011 alusta alkaen kuntayhtymä
- henkilökunnan luonnollisen poistuman vuoksi sijaisuuksia hoidetaan aikaisempaa enemmän ostopalveluna sekä ruokatuotannossa että siivouksessa

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

Siivous: muutokset kouluverkon mukaisesti.

3. Toiminnalliset tavoitteet

1. Ruokapalvelujen tavoitteena on valmistaa taloudellisesti maukasta, ravitsevaa ja laadukasta ruokaa päiväkotien, koulujen ja työpaikkaruokalan asiakkaille.
2. Siivouspalvelujen tavoitteena on järjestää itse tai ostopalveluna taloudellisesti ja laadukkaasti Iisalmen kaupungin käytössä olevien tilojen siivous huomioon ottaen tilojen toiminta ja käyttötarkoitus.

3.1. Sitovat tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
- ruokapalvelun suoritteiden lukumäärä	946308	878325	803000	803000	803000	803000
- siivouspinta-ala m ² , oma siivous	27 165	27 165	25 322	25 000	24 500	24 000
- siivouspinta-ala m ² , ostettu siivous	18 867	18 867	18 937	19 259	19 759	20 259
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- €/suorite (brutto)	2,38	2,03	2,33	2,43	2,50	2,58
- €/siivottu m ² (brutto)	19,13	19,58	19,94	20,55	21,25	22,00
3.1.3. Laatutavoitteet						
-						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
3.2.3. Laatutavoitteet						
- saavuttaa päiväkodeissa 50 %, kouluruokailussa 25 % ja työpaikkaruokailussa 33 % ravitsemussuosituksen mukaisesta päivittäisestä kokonaistarpeesta						
- asiakaspalautteesta alle 10 % on "ei tyytyväisiä"						

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:

Juhani Ahon koululla ja Kauppiis-Heikin koululla tarjotaan välipala, johon kuuluu näkkileipää, ravintorasvaa ja maitoa.

Lähiuokaa ostetaan määrärahojen mukaan.

Siivous hoidetaan ostopalveluna Iisalmen lyseossa sekä Partalan, Juhani Ahon, Kilpijärven, Kauppiis-Heikin, Edvin Laineen ja Soinlahden kouluissa.

Ruoanjako hoidetaan Partalan koulussa ostopalveluna ja Kirkonsalmen sekä Kauppiis-Heikin kouluissa oman työn lisäksi ostopalvelua apuna käyttäen.

Sijaisuuksia sekä siivouksessa että ruokapalvelussa hoidetaan ostopalveluna.

Ruokapalvelujen toimintakulut ovat 1,78 milj. euroa ja siivouksen 0,88 milj. euroa.

5. Henkilöstö

Päätoimisen henkilöstön määrä 43

Tuloslaskelma €**330 Ruoka- ja siivouspalvelut**

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	3132192	2881392	2747715	2777369	2777369	2777369	2777369
Myyntituotot	3112050	2860892	2727515	2777169	2777169	2777169	2777169
Maksutuotot	50	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	19212	20000	20000	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	880	500	200	200	200	200	200
Vuokrat	563	500	200	200	200	200	200
Muut	317	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-3023781	-2770519	-2655432	-2660396	-2660396	-2660396	-2660396
Henkilöstökulut	-1523626	-1297991	-1232598	-1228898	-1228898	-1228898	-1228898
Palkat ja palkkiot	-1149478	-977288	-919100	-919100	-919100	-919100	-919100
Eläkekulut	-299404	-264342	-258563	-254863	-254863	-254863	-254863
Muut henkilösivukulut	-74744	-56361	-54935	-54935	-54935	-54935	-54935
Palvelujen ostot	-449119	-497960	-512818	-514112	-514112	-514112	-514112
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-775927	-762100	-697100	-704470	-704470	-704470	-704470
Muut toimintakulut	-275109	-212468	-212916	-212916	-212916	-212916	-212916
Vuokrat	-274467	-211168	-212916	-212916	-212916	-212916	-212916
Muut	-643	-1300	0	0	0	0	0
Toimintakate	108411	110873	92283	116973	116973	116973	116973

KULTTUURILAUTAKUNTA

Strategiset tavoitteet 2011	Tärkeimmät toimenpiteet
Haja-asutusalueen kirjastopalvelujen turvaaminen	Uusi kirjastoauto Hakeutuvien kirjastopalveluiden kehittäminen (asiakkaan luo vietävät palvelut)
Elinikäisen oppimisen mahdollistaminen	Aikuisten ja ikääntyvien koulutustarpeisiin vastaaminen Huolehditaan ikääntyvien tietoyhteiskuntataidoista
Musiikin opiskelumahdollisuuksien kehittäminen	Monipuolisen opetus- ja konserttitarjonnan säilyttäminen musiikkiopistossa
Vahvan paikallisen kulttuuriosaamisen esilletuominen	Kulttuuripalvelujen uusi toimintamalli Kehittämisesurssien hankinta yhteistyöllä ja hankkeistuksella
Järjestöjen roolin kasvattaminen kaupungin palvelutuotannossa	Kulttuurijärjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen

Kulttuurilautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
Kansalaisopisto	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	100	83	161	161	161	161
Toimintakulut	-609	- 639	- 678	-678	-678	-678
Netto (=toimintakate)	-509	- 556	- 517	-517	-517	-517
Suunnitelmapoistot						
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-76	-92	-88	-88	-88	-88
Vyörytys, netto	-76	-92	-88	-88	-88	-88

Tilivelvollinen: kansalaisopiston ja musiikkiopiston rehtori Tapani Lakaniemi

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

- Aikuisten ja ikääntyvien koulutustarpeisiin vastaaminen
- Erityisryhmien huomioon ottaminen
- Miehille suunnattujen kurssien kehittäminen

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

- Kehittämiskohde: syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden koulutus

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

Musiikkiopiston avoin opetus siirtyy kansalaisopistoon 1.1.2011, kulut/tuotot 65 000 €, nettovaikutus 0 €. Tuntimäärää kasvatetaan. Päätoiminen tuntiopettaja palkattu 1.9.2010 alkaen.

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

Käsityöopetus päätoimisille opettajille.

3. Toiminnalliset tavoitteet

- Opiston opiskelijamäärää ja valtionosuuteen oikeuttavaa tuntimäärää kasvatetaan. Musiikkiopistosta siirtyvän avoimen opetuksen järjestää kansalaisopisto.
- Kansalaisopiston tuntimäärään sisältyy 450 t kuvataidekoulun tunteja sekä 1000 tuntia vapaa-aikatoimen kanssa yhteistyössä järjestettyä liikuntaa

3.1. Sitovat tunnusluvut						
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
- opetustuntien lkm/v (sis. liiketoim. opetustunnit)	8 823	8 000	12 400	12 400	12 400	12 400
- josta liiketoim. opetustuntien lkm/v		100	100	100	100	100
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- €/opetustunti (brutto,*sis.vyör)	77,74	91,38*	61,77*			
- €/opetustunti (netto,*sis.vyör)	66,39	81,00*	48,79*			
3.1.3. Laatutavoitteet						
-						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut						
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
- Opiskelijoiden lkm/v	6 901	4 500	5 000	5 000	5 000	5000
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
3.2.3. Laatutavoitteet						
- kysyntä ja tarjonta kohtaa opetustarjonnassa: 85 % suunnitellusta opetuksesta toteutuu						

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:
-

4.2. Ohjeelliset perustelut:
3271 Opetuspalvelumaksut Kurssimaksuja korotetaan 5-10 %.
4341 Asiantuntijapalvelut Vapakkeelle liikunnasta 25 000 €, teattereille 10 000 €, loput kansalaisopiston varsinaiseen opetukseen.

5. Henkilöstö

- rehtori 0,5, kieltenopettaja 1

Tuloslaskelma €
400 Kansalaisopisto

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	100118	83000	160600	160600	160600	160600	160600
Myyntituotot	0	4000	5000	5000	5000	5000	5000
Maksutuotot	80944	72000	154100	154100	154100	154100	154100
Tuet ja avustukset	17438	5500	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	1736	1500	1500	1500	1500	1500	1500
Vuokrat	800	500	500	500	500	500	500
Muut	936	1000	1000	1000	1000	1000	1000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-609338	-639153	-676049	-677802	-677802	-677802	-677802
Henkilöstökulut	-331329	-350374	-447215	-447715	-447715	-447715	-447715
Palkat ja palkkiot	-234557	-255534	-333072	-333072	-333072	-333072	-333072
Eläkekulut	-81719	-80274	-94492	-94992	-94992	-94992	-94992
Muut henkilösivukulut	-15053	-14565	-19651	-19651	-19651	-19651	-19651
Palvelujen ostot	-124691	-128843	-122510	-123763	-123763	-123763	-123763
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1958	-9000	-8700	-8700	-8700	-8700	-8700
Muut toimintakulut	-151361	-150936	-97624	-97624	-97624	-97624	-97624
Vuokrat	-148931	-148236	-94624	-94624	-94624	-94624	-94624
Muut	-2430	-2700	-3000	-3000	-3000	-3000	-3000
Toimintakate	-509221	-556153	-515449	-517202	-517202	-517202	-517202

Kulttuurilautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Kirjastopalvelut						
Toimintatuotot	59	53	73	73	73	73
Toimintakulut	-1 160	-1 124	-1 148	-1 148	-1 148	-1 148
Netto (=toimintakate)	-1 101	-1 071	- 1 075	-1 075	-1 075	-1 075
Suunnitelmapoistot	-5	-18	- 21	-56	-56	-40
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-19	-23	-25	-25	-25	-25
Vyörytys, netto	-19	-23	-25	-25	-25	-25

Tilivelvollinen: Kirjastotoimenjohtaja

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

Kirjastoauton uusiminen.

Kehitetään palvelujen käyttämistä tietoverkon kautta ja tehostetaan itsepalvelun käyttöä.

Kehittämiskohde: Lasten ja nuorten kirjastopalvelujen kehittäminen yhteistyössä peruskoulujen kanssa sekä aikuisten ja senioreiden lukemisharrastuksen tukeminen.

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

Hakeutuvien kirjastopalvelujen kehittäminen.

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

Kirjastoauton uusiminen, kirjastotoimenjohtaja 100 %

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

-

3. Toiminnalliset tavoitteet

- Kokonaislainaus/asukasluku on koko maan keskiarvon yläpuolella
- 25 % perusopetuksen oppilaista suorittaa luku- tai kirjallisuudiplomin
- Asiakkaat käyttävät itsepalvelua; lainoista vähintään 50 % itsepalveluna

3.1. Sitovat tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
- lainausten lkm	462401	480000	460000	460000	460000	46000
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- €/laina (netto, sis. poistot, * vyör.kulut)	2,43	2,31*	2,34*			
3.1.3. Laatutavoitteet						
- kokoelma säilyy laadukkaana; hankintojen ja poistojen määrä lähellä toisiaan (hankinnat- poistot=0)		0		0	0	0

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
- fyysisten käyntien lkm/v	305206	300000	300000	300000	300000	300000
- www-käyntien lkm/v	641550	600000	600000	600000	600000	600000
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- €/käynti (netto, sis. poistot, *vyör.kulut)	3,68	3,70*	3,74*			
3.2.3. Laatutavoitteet						
- kokonaislainaus/asukas on yli 20 lainaa/as						

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:

3294 Muut palvelumaksut

Eduskuntavaaleista saatava tulo 6000 €. Käytetään pääasiassa henkilöstön koulutukseen ja niistä syntyviin matka- ja majoituskustannuksiin.

4011 Työsuhteisten kuukausipalkat

Henkilöstön määrä vähenee 1,25 htv.

4031 Muut erilliskorvaukset

Ilta- ja viikonloppulisät

4032 Asiantuntijoiden palkat

Avustuksilla maksettavat palkat. Kate kohdassa 3330.

4400 Koneiden, kalustoon ja laitteiden kunnossapito

Kirjastoauton korjaukset ja huollot. Uusi auto saadaan käyttöön aikaisintaan kesällä. Varauduttava vielä pakollisiin korjauksiin. Sisältää myös muiden laitteiden korjauskuluja.

4580 Kalusto

Kalusteiden rikkoutumisen varalle 3 000 €.

5. Henkilöstö

Päätoimisen henkilöstön määrä 14,85. 100 % kirjastotoimenjohtaja.

Tuloslaskelma €**410 Kirjastopalvelut**

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	59156	53400	73231	73231	73231	73231	73231
Maksutuotot	36862	34700	38000	38000	38000	38000	38000
Tuet ja avustukset	13992	12200	26731	26731	26731	26731	26731
Muut toimintatuotot	8302	6500	8500	8500	8500	8500	8500
Muut	8302	6500	8500	8500	8500	8500	8500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1159804	-1124429	-1145214	-1148386	-1148385	-1148385	-1148385
Henkilöstökulut	-628057	-600049	-604006	-598606	-598606	-598606	-598606
Palkat ja palkkiot	-450705	-458559	-456363	-456363	-456363	-456363	-456363
Eläkekulut	-148360	-115352	-120718	-115318	-115318	-115318	-115318
Muut henkilösivukulut	-28992	-26138	-26925	-26925	-26925	-26925	-26925
Palvelujen ostot	-166943	-159952	-169020	-177591	-177591	-177591	-177591
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-186128	-189550	-196300	-196300	-196300	-196300	-196300
Muut toimintakulut	-178676	-174878	-175888	-175888	-175888	-175888	-175888
Vuokrat	-173208	-173208	-173748	-173748	-173748	-173748	-173748
Muut	-5468	-1670	-2140	-2140	-2140	-2140	-2140
Toimintakate	-1100648	-1071029	-1071984	-1075154	-1075154	-1075154	-1075154
Poistot ja arvonalentumiset	-4938	-18000	-20829	-20829	-55680	-55863	-39668
Tilikauden tulos	-1105587	-1089029	-1092812	-1095984	-1130834	-1131017	-1114822

Kulttuurilautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Kulttuuripalvelut						
Toimintatuotot	139	107	109	109	109	109
Toimintakulut	-491	- 493	-570	-570	-570	-570
Netto (=toimintakate)	-353	- 386	-460	-460	-460	-460
Suunnitelmapoistot	-3	-6	-6	-15	-17	-18
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-19	-23	-19	-19	-19	-19
Vyörytys, netto	-19	-23	-19	-19	-19	-19

Tilivelvollinen: Kulttuurisihteeri (avoin)

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA2011

Painopistealueet: vahvan paikallisen kulttuuriosaamisen esille tuominen.

Kehittämiskohteet: Kulttuurikeskuksen ohjelmatarjonnan kehittäminen.

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

Painopistealueet: vahvan paikallisen kulttuuriosaamisen esille tuominen.

Kehittämiskohteet: Kulttuurikeskuksen ohjelmatarjonnan kehittäminen.

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- Juhani Ahon syntymän 150-v. juhluvuoden tapahtumia (15 000 €)

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

- muilta osin toiminnoissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia

3. Toiminnalliset tavoitteet

- Juhani Ahon syntymän 150-v. merkkivuoden huomioiminen nimikkomuseon toimivuuden, erilaisten tapahtumien ja oheistarjonnan muodossa
- Kulttuurikeskukseen sijoitetun kahvikupinäyttelyn oheistarjonnan kehittäminen
- Kulttuurikeskuksen monipuolinen ja mielenkiintoinen ohjelmisto houkuttelee yleisöä Iisalimesta sekä muualta Ylä-Savosta

3.1. Sitovat tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
- omien konserttien lukumäärä	18	10	10	10	10	10
- omien konserttien yleisömäärä	3 172	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- kaupungin tuki €/ konsertissa käynti	2,19	3,98	3,88			
3.1.3. Laatutavoitteet						
-						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
- Kulttuurikeskuksen kävijämäärä		360000	360 000	360000	360000	
- Juhani Ahon museon käyntien lkm/v	2 386	2 500	2 500	2 500	2 500	
- avustusta saavien yhteisöjen lkm.	15	14	18	18	18	
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- €/ Juhani Ahon museokäynti	2,95	10,84	6,46			
- €/ taidenäyttelykäynti (netto)	8,98	4,95	-			
3.2.3. Laatutavoitteet						
- Iisalmen kulttuurikeskus tavoittaa uusia asiakasryhmiä paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti: Kulttuurikeskuksessa 2-3 valtakunnallista tai kansainvälistä tapahtumaa						

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:

Kulttuuritapahtumat ja kulttuurityön tukeminen

- avustuksiin järjestöille varattu 33 000 euroa ja muihin avustuksiin 6 000 euroa
- muuhun kulttuurityön tukemiseen ja -kulttuuritapahtumiin 12 800 euroa

Museotoiminta

- luontomuseon vuokrat ja siivous yht. 36 552 euroa
- Juhani Ahon museon kulut yht. 16 150 euroa, tuotot 6 500 euroa

Konserttitoiminta

- sisältää itse järjestetyt konsertit, kulut 29 767 euroa ja tuotot 22 000

Kulttuurikeskuksen tilapalvelut

- sisältää tehoste- ja tilamestaripalvelut, neuvonnan ja lipunmyynnin, tilojen vuokrauksen
- toimintakulut 366 949 euroa ja toimintatuotot 80 000 euroa

Kulttuurin hallinto

- toimintakulut 58 732 euroa

5. Henkilöstö

Päätoimisen henkilöstön määrä 4,5

Tuloslaskelma €
420 Kulttuuripalvelut

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	138536	106500	109500	109500	109500	109500	109500
Myyntituotot	2384	1500	1800	1800	1800	1800	1800
Maksutuotot	27842	35000	37000	37000	37000	37000	37000
Tuet ja avustukset	28000	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	80310	70000	70700	70700	70700	70700	70700
Vuokrat	77858	68000	68700	68700	68700	68700	68700
Muut	2452	2000	2000	2000	2000	2000	2000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-491103	-492686	-583900	-569906	-569906	-569906	-569906
Henkilöstökulut	-158631	-166859	-176372	-176472	-176472	-176472	-176472
Palkat ja palkkiot	-118786	-126139	-131806	-131806	-131806	-131806	-131806
Eläkekulut	-32149	-33530	-36789	-36889	-36889	-36889	-36889
Muut henkilösivukulut	-7695	-7190	-7777	-7777	-7777	-7777	-7777
Palvelujen ostot	-92763	-99327	-122249	-122955	-122955	-122955	-122955
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4928	-8800	-8600	-8600	-8600	-8600	-8600
Avustukset	-31300	-39000	-39000	-39000	-39000	-39000	-39000
Muut toimintakulut	-203481	-178700	-237679	-222879	-222879	-222879	-222879
Vuokrat	-200731	-154900	-214216	-214216	-214216	-214216	-214216
Muut	-2749	-23800	-23463	-8663	-8663	-8663	-8663
Toimintakate	-352567	-386186	-474400	-460406	-460406	-460406	-460406
Poistot ja arvonalentumiset	-3360	-6310	-6181	-6181	-14709	-16845	-17587
Tilikauden tulos	-355927	-392496	-480581	-466587	-475115	-477251	-477993

Kulttuurilautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Musiikinopetus						
Toimintatuotot	274	272	223	223	223	223
Toimintakulut	-710	- 751	-719	-719	-719	-719
Netto (=toimintakate)	- 436	- 479	-496	-496	-496	-496
Suunnitelmapoistot	-5	-3	-2	-1	-1	0
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-92	-110	-95	-95	-95	-95
Vyörytys, netto	-92	-110	-95	-95	-95	-95

Tilivelvollinen: kansalaisopiston ja musiikkiopiston rehtori Tapani Lakaniemi

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

- Orkesteriyhteistyö Itä-Suomen ja Kainuun musiikkioppilaitosten kanssa.

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

- Orkesteriyhteistyö Itä-Suomen ja Kainuun musiikkioppilaitosten kanssa.

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- Lukukausimaksujen tarkistus 1.1.2011 lukien
- Avoin opetus siirtyy kansalaisopistoon 1.1.2011, kulut/tuotot 65 000 €, nettovaikutus 0 €.

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

- Lukukausimaksujen tarkistus
- Ei toiminnallisia muutoksia

3. Toiminnalliset tavoitteet

- Musiikkiopisto ylläpitää monipuolista opetus- ja konserttitarjontaa Ylä-Savossa. Avoin opetus siirtyy kansalaisopistoon.
- Musiikkiopiston soitinvalikoima säilyy laajana mahdollistaen opistotasaisen opetuksen tarjoamisen koko talousalueelle ja varmistaen harrastemusiikkikulttuurin kehittymisen sekä oppilaiden mahdollisuudet hakeutua myös ammattiopintoihin
- Opisto tarjoaa mahdollisuuden yhteismusisointiin ja orkesterisoittoon.

3.1. Sitovat tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
- musiikkiopiston opetustuntien lkm	13 158	12 500	11 000	11 000	11 000	11 000
- opiskelijamäärä (20.1. ja 20.9. ka)	242	240	245	245	245	245
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- €/opetustunti (brutto, *sis.vyör.)	61,35	69,14*	74,09*			
- €/opetustunti (netto,*sis.vyör)	40,49	47,38*	53,82*			
- €/vars.opiskelija (brutto,*sis.vyör.kulut)	2 834	3 197*	3 326*			
- €/vars.opiskelija (netto,*sis.vyör.kulut)	1 792	2 064*	2 416*			
3.1.3. Laatatavoitteet						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
- musiikkileikkikoulun toiminnan piiriin kuuluvien lasten lkm (20.1. ja 20.9. ka)	227	230	230	230	230	230
- vuosittaisten konserttien lkm	41	45	45	45	45	45
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
3.2.3. Laatatavoitteet						
- opistoasteelle siirtyvät oppilaat		5 – 10	5 – 10			
- musiikkileikkikoulusta soitinopintoihin siirtyvien lasten lkm		10	10			
- vuosittaisia tasosuorituksia:						
solistisissa aineissa		80	80			
musiikin perusteissa		50	50			

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:**- musiikkiopiston lukukausimaksut**

	1.1.2011 alkaen	Vuonna 2010
	euroa	euroa
musiikkiopisto, oppitunti 60 min.	220	210
musiikkiopisto, oppitunti 45 min.	190	180
musiikkiopisto, oppitunti 30 min.	140	130
aikuisosasto	260/200	250/190
sivuainelisa	140	130
soitin (valmennus) ryhmät	140	130
muu ryhmäopetus	50	50
avoin opetus	-	350

- musiikkileikkikoulun lukukausimaksu 85 euroa

- oppilaiden kotikuntakorvaukset 90 000 euroa

- lukukausimaksutulot: musiikkiopisto 85 000 euroa, musiikkileikkikoulu 32 000 euroa

5. Henkilöstö

- Päätoimisen henkilöstön määrä 14

**Tuloslaskelma €
430 Musiikinopetus**

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	274471	272000	222700	222700	222700	222700	222700
Myyntituotot	81504	90000	90000	90000	90000	90000	90000
Maksutuotot	181481	178000	117700	117700	117700	117700	117700
Tuet ja avustukset	6000	0	10500	10500	10500	10500	10500
Muut toimintatuotot	5486	4000	4500	4500	4500	4500	4500
Vuokrat	4535	4000	4000	4000	4000	4000	4000
Muut	951	0	500	500	500	500	500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-710245	-751096	-718141	-718813	-718814	-718814	-718814
Henkilöstökulut	-592873	-662633	-611333	-611033	-611034	-611034	-611034
Palkat ja palkkiot	-468400	-528916	-484769	-484769	-484769	-484769	-484769
Eläkekulut	-94085	-103569	-97963	-97663	-97663	-97663	-97663
Muut henkilösivukulut	-30388	-30148	-28601	-28601	-28602	-28602	-28602
Palvelujen ostot	-87290	-54287	-63440	-64412	-64412	-64412	-64412
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3278	-6500	-6500	-6500	-6500	-6500	-6500
Muut toimintakulut	-26804	-27676	-36868	-36868	-36868	-36868	-36868
Vuokrat	-25176	-25176	-32868	-32868	-32868	-32868	-32868
Muut	-1628	-2500	-4000	-4000	-4000	-4000	-4000
Toimintakate	-435774	-479096	-495441	-496113	-496114	-496114	-496114
Poistot ja arvonalentumiset	-4902	-2950	-1765	-1765	-1060	-636	-381
Tilikauden tulos	-440677	-482046	-497206	-497878	-497174	-496750	-496495

VAPAA-AIKAPALVELUKESKUS**VAPAA-AIKALAUTAKUNTA**

Strategiset tavoitteet 2011	Tärkeimmät toimenpiteet
Elinkaariajattelu liikunnassa	Alle kouluikäisten, kouluikäisten, aikuisväestön, ikäihmisten ja erityisryhmien liikuntapalvelujen järjestäminen
Terveystiedon edistäminen liikunnan ja nuorisotyön keinoin	Terveystiedon liikunnan kehittäminen hankkeistuksen kautta, osallistuminen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutukseen
Järjestöyhteistyön toimivuus	Yhteistyö eri käyttäjäryhmien kanssa Avustusjärjestelmän kehittäminen Toiminnallinen yhteistyö ja vastuun lisääminen tilojen ja alueiden kunnossapidossa
Organisaation ja henkilöstön valmiuksien kehittäminen sekä työssä jaksaminen	Vastuualueiden täsmentäminen/osaamisen hyödyntäminen Koulutus, kehityskeskustelut Palvelujen priorisointi
Viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen	Viestintä- markkinointisuunnitelman ja graafisen ilmeen yhteensovittaminen kaupungin uusiutuvaan ilmeeseen
Osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen, asiakastytyytyväisyys	Pohjois-Savon nuorisotiedotushanke Po1nt Nuorten aloitekanavan hyödyntäminen Asiakaskyselyt
Nuorten sosiaalinen vahvistaminen/syrjäytymisen ennaltaehkäisy	Etsivä nuorisotyö, monialainen yhteistyö, nuorten kesätyötoiminta, tyttötyö, nuorisotilatoiminta Nuorisolain uudistuksen huomiointi
Asiakkaiden viihtyisyyden ja turvallisuuden parantaminen	Tilojen ja alueiden kehittäminen investointiohjelman mukaisesti Turvallisuussuunnitelmien käyttöönotto Kankaan liikuntapuiston ja lähiliikunta-alueiden kehittäminen
Uimahallin laadukkaat ja monipuoliset palvelut, kävijämäärän turvaaminen Asiakastytyytyväisyyden parantaminen "Alueen suosituin virkistys ja terveysliikuntapaikka"	Palvelujen tuotteistaminen ja markkinointi Maltillinen taksojen tarkistaminen Korjaustoimenpiteet investointiohjelman mukaisesti, turvallisuusnäkökohtiin keskeinen huomio Uimahallin peruskorjauksen ja laajennussuunnitelman jatkovalmistelu Asiakaskyselyt

Vapaa-aikalautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts 2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Vapaa-aikatoimi						
Toimintatuotot	243	221	206	206	206	206
Toimintakulut	-2 286	-2 270	-2 297	-2 279	-2 279	-2 279
Netto (=toimintakate)	-2 043	-2 049	- 2 091	-2 073	-2 073	-2 073
Suunnitelmapoistot	-63	-72	-67	-91	-62	-90
Vyörytystuotot	215	282	270	270	270	270
Vyörytyskulut	-219	-323	-288	-288	-288	-288
Vyörytys, netto	-4	-41	-18	-18	-18	-18

Vapaa-aikatoimi sisältää tukipalvelut (sis. järjestöyhteistyö), vapaa-aikapalvelut (sis. liikuntatoiminta ja nuorisotyö) sekä vapaa-aika-alue- ja tilapalvelut.

Tilivelvollinen: va. vapaa-aikajohtaja, liikuntasuunnittelija Pekka Partanen

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

Tukipalvelut

- järjestöyhteistyö ja järjestöavustusten oikeudellisuuden varmistaminen
- ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehittäminen
- turvallisuusasioiden kehittäminen

Vapaa-aikapalvelut

Liikuntatoiminta

- lasten ja nuorten, aikuisväestön, erityisryhmien liikunnan ja terveysliikunnan edistäminen
- erityisliikunnassa toimintojen painotus niihin vähemmistöryhmiin, joita ei ns. normaalit liikuntapalvelut tavoita (vammaiset, pitkäaikaissairaat, ikäihmiset)
- hanketoiminta/ hankerahoituksen hakeminen terveysliikunnan edistämiseksi
- Sporttari-toiminnassa painopisteenä lasten- ja nuorten viikoittaisen liikunnan lisääminen, vähän liikkuvien lasten- ja nuorten tavoittaminen
- säännöllisiä ohjattuja liikuntaryhmiä kevät- ja syyskaudella toimii yhteensä n. 60/ vko
- terveysliikunnan edistämistä jatketaan yhteistyössä eri palvelualojen, urheiluseurojen ja muiden yhteisöjen kanssa huomioiden terveydenedistämisen neuvottelukunnan strategia ja linjaukset
- järjestöjen roolin lisääminen
- toiminnallisten asioiden kehittäminen huomioiden etenkin uimahalli fyysisenä ympäristönä

Nuorisotyö

- nuorisotyö kohdentuu pääasiassa 12 - 18 –vuotiaisiin
- järjestetään toimintaa nuorisotiloilla ja nuorten kokoontumispaikoissa sekä järjestetään itse ja ollaan mukana eri tahojen kanssa järjestämässä tapahtumia nuorille
- pääpaino nuorisotyössä on ennaltaehkäisevällä työllä sekä nuorten sosiaalisella vahvistamisella ja nuorten osallisuudella
- ollaan edelleen mukana Kuopion hallinnoimassa Savon Nuorisotiedotus-hankkeessa
- kehitetään katupäivystystoimintaa ja siihen liittyvää vapaaehtoistyötä yhdessä mukana

- olevien tahojen kanssa
- tehdään yhteistyötä nuorten vaikuttajaryhmien kanssa ja järjestetään nuorisoneuvoston toimintaa uudella tavalla
- huomioidaan nuorisolakimuutos (monialaisen viranomaisyhteistyön ja etsivän nuorisotyön lakisäästeistäminen)

Vapaa-aika-alue ja tilapalvelut

- Kankaan liikuntapuiston kehittäminen ja rakentaminen
- terveysliikunnan tarpeet huomioidaan kunnossapidossa ja rakentamisessa
- suunnitelmallisella käytönohjauksella pyritään säästämään resursseja ja energiaa
- kehitetään edelleen liikuntapaikkojen turvallisuutta, laatua ja viihtyisyyttä
- kehitetään liikunta-alueiden autotonta saavutettavuutta
- jatketaan lähiliikuntapaikkojen kehittämistä
- lisätään edelleen käyttäjien kunnossapitovastuuta luomalla uusia toimintamalleja ja lisäämällä järjestöiltä ostettuja palveluja
- edistetään investoinneilla helppohoitoisuutta, turvallisuutta ja kustannustehokkuutta
- panostetaan koulujen liikuntapaikkojen peruskorjauksiin, ylläpitoon pyritään saamaan sitoutettua koulut
- panostetaan liikuntapaikkojen ja ympäristön hoitoon, palkataan kesäksi nuoria ns. ympäristötyöryhmään
- kehitetään työvoimaresursseja ja luodaan uusia toimintamalleja mm. suunnitelmallinen kausityövoiman käyttö ja tukipalvelut ostopalveluna

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

- kehitetään vapaa-aikapalveluja kokonaisvaltaisesti huomioiden tulevat haasteet asiakaspalvelussa
- kehitetään viestinnän eri muotoja sisäisessä ja ulkoisessa asiakaspalvelussa
- Kankaan liikuntapuiston kehittäminen ja rakentaminen

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- Lisäykset: nuorisotyön toimintamääräraha, moottorikelkkareitin hoitopooli, veteraanien SM-kisat, motocross-radan turvallisuuden parantaminen, ylläpito- ja pääomavuokrat
- Vähennykset: Kivilinnan toiminnan lakkauttaminen, menojen karsinta

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 – TS 2014

Tilojen ja alueiden määrällinen kasvu, sekä turvallisuus- ja laatuvaatimukset lisäävät ylläpitokustannuksia

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tukipalvelun tavoitteet vuonna 2011:

- sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittäminen
- organisaatiouudistuksen toimivuus
- järjestöavustusten kehittäminen

Nuorisotyön tavoitteet vuonna 2011:

- verkkoviestinnän kehittäminen
- nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen
- nuorisotilojen toiminnan kehittäminen

Liikuntatoiminnan tavoitteet vuonna 2011:

- terveysliikunnan edistäminen elämänkaaren eri vaiheissa
- Sporttari-toiminnan kehittäminen (lasten- ja nuorten liikunta)
- liikuntapalvelujen viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen

Vapaa-aika-alue ja tilapalvelut vuonna 2011:

- Kankaan liikuntapuiston kehittäminen
- turvallisuussuunnitelmien käyttöönotto
- tietotekniikan hyödyntäminen asiakaspalvelussa

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut						
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
• <u>liikuntatoiminta:</u>						
- ohjatun liikunnan kausikortit lkm	1 010	1 200	1 000	1 000	1 000	1 000
- seniorikortit lkm		250	kevät 200			
• <u>nuorisotyö</u>						
- nuorisotoiminnan kävijämäärä		22 000	18 000	18 000	18 000	18 000
- nuorisotilojen muut käyttäjät, kävijämäärä		24 000	24 000	24 000	24 000	24 000
-						
• järjestöyhteistyö ja avustukset						
- avustettavat järjestöt (liikunta- ja nuorisojärjestöt)	50	50	50	50	50	50
- muut yhteisöt (erityisryhmät, hoitosopimukset)	27	22	22	22	22	22
• <u>vapaa-aika-alue ja tilapalvelut</u>						
- liikunta-alueiden ja tilojen käyntikerta, lkm	620 000	640 000	640 000	650 000	650 000	650 000
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
• koko palvelukeskuksen toiminnan ja talouden toteutuminen tavoitteiden mukaisesti						
3.2.3. Laatatavoitteet:						
- liikuntapaikat ja alueet sekä toiminnalliset palvelut ovat turvallisia ja täyttävät kuluttajaviraston palveluntuottajalle asettamat turvallisuusvaatimukset						

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

Järjestöavustuksista 80 % kohdentuu alle 18-vuotiaisiin, toiminnassa korostetaan laatua ja eettisiä periaatteita.

4.2. Ohjeelliset perustelut:

5012/ Järjestöavustukset, yht. 132 600 euroa

- toiminta-avustukset, koulutus, apurahat, erityisryhmät, toimitila- ja hoitosopimukset, vuokratuki

5111/ Vapaa-aikapalvelut/Liikunta

- ohjatusta liikunnasta yhteistoimintakorvauksina kansalaisopistolta 24 800 euroa (1000 tuntia)

5121/ Nuorisotyö

- sisältää Nuorten Palvelu ry:n kumppanuussopimuksella toteutettavan Tytöt Toimii - toiminnan 38 000 €
- Nuorten kesätyötoiminta, määräraha hallintopalvelukeskuksen työllisyydenhoidon määrärahoissa

5200/ Vapaa-aika-alue ja tilapalvelut, nettokulut 1,5 milj. euroa

- liikuntapaikkojen ja nuorisotilojen hoidosta vastaa vapaa-aikapalvelukeskus ja tukipalveluna käytetään ostopalvelua
- mm. haja-asutusalueen latujen ja ulkoilureittien hoito kylätoimikunnilta ostopalveluna

5011/ Kehittämis- ja tukipalvelut

- osa hallinnon kustannuksista on vyörytetty vapaa-aikatoimen eri yksiköille

Ts 2011 - 2014

- yhteistyön toimivuus sidosryhmien kanssa, käyttäjien omatoimisuutta lisätään, huonokuntoisista, vähän käytetyistä tiloista/alueista luovutaan

5. Henkilöstö

- päätoimiset 17
- kausityöntekijät n. 2 htv

Tuloslaskelma €
500 Vapaa-aikatoimi

	TP2009	TA2010	LTK 2011	TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	242644	220900	206100	206100	206100	206100	206100
Myyntituotot	45613	49400	49400	49400	49400	49400	49400
Maksutuotot	790	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	38734	9000	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	157507	162500	156700	156700	156700	156700	156700
Vuokrat	127851	143700	137900	137900	137900	137900	137900
Muut	29656	18800	18800	18800	18800	18800	18800
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2285428	-2269746	-2271500	-2296726	-2278730	-2278730	-2278730
Henkilöstökulut	-761808	-761794	-748556	-756956	-756960	-756960	-756960
Palkat ja palkkiot	-574827	-581985	-560865	-560865	-560865	-560865	-560865
Eläkekulut	-149666	-146932	-154906	-163306	-163308	-163308	-163308
Muut henkilösivukulut	-37316	-32877	-32784	-32784	-32787	-32787	-32787
Palvelujen ostot	-359096	-319057	-319763	-337589	-319589	-319589	-319589
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83812	-103545	-100545	-99545	-99545	-99545	-99545
Avustukset	-132945	-132600	-132600	-132600	-132600	-132600	-132600
Muut toimintakulut	-947768	-952750	-970036	-970036	-970036	-970036	-970036
Vuokrat	-934823	-939606	-945492	-945492	-945492	-945492	-945492
Muut	-12945	-13144	-24544	-24544	-24544	-24544	-24544
Toimintakate	-2042784	-2048846	-2065400	-2090626	-2072630	-2072630	-2072630
Poistot ja arvonalentumiset	-62839	-71733	-66869	-66869	-90886	-62021	-90334
Tilikauden tulos	-2105623	-2120579	-2132269	-2157495	-2163516	-2134651	-2162964

Vapaa-aikalautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts 2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Uimahalli						
Toimintatuotot	628	620	640	640	640	640
Toimintakulut	-803	-804	- 834	-834	-834	-834
Netto (=toimintakate)	-174	-184	- 194	-194	-194	-194
Suunnitelmapoistot	-117	-125	-114	-110	-107	-119
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-54	-28	-33	-33	-33	-33
Vyörytys, netto	-54	-28	-33	-33	-33	-33

Tilivelvollinen: va. vapaa-aikajohtaja, liikuntasuunnittelija Pekka Partanen

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

- uimahallin kävijämäärän turvaaminen, laadukkaat ja monipuoliset palvelut
- uimahallin laajennuksen hankesuunnitelman valmistelu

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012 – TS 2014

- uimahallin kävijämäärän turvaaminen, laadukkaat ja monipuoliset palvelut
- uimahallin laajennuksen hankesuunnittelu ja toteuttaminen

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- uimahallin netto 194 000 €
- Lisäykset: energiakulut, palvelusihteerin palkka, tuloihin lisäys/perustaksojen korotus
- Vähennykset: ostopalvelut, seniorikortin vaikutus tuloihin

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 – TS 2014

- uimahallin peruskorjauksen ja laajennuksen vaikutus

3. Toiminnalliset tavoitteet

- uimahallin laajennuksen suunnittelu/tilaohjelman tarkentaminen/asiakastarpeitten huomioiminen
- hyvän asiakaspalvelun ja -turvallisuuden huomioiminen toiminnassa
- monipuolisten palvelujen järjestäminen

3.1. Sitovat tunnusluvut						
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
• kävijämäärä	161 000	162 000	158 000	158 000	158 000	158 000
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
• kaupungin tuki ilman poistoja ja rahoituskustannuksia e/kävijä	1,08	1,13	1,22	1,22	1,22	1,22
3.1.3. Laatutavoitteet:						
• turvallisuusvaatimukset ajan tasalla (tekniikka, hygienia, asiakasturvallisuus)						
• laatua arvioidaan asiakaskyselyllä ja palautteen tulee olla tasolla hyvä						
• verkkoviestinnän kehittäminen						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut						
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
- allasosaston kävijämäärä	117 000	118 000	114 000	114 000	114 000	114 000
- kuntosalin kävijämäärä	44 015	44 000	44 000	44 000	44 000	44 000
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- uimahalli toimii osana vapaa-aikapalvelukeskusta						
- uimahallin netto (ilman poistoja ja rahoituskustannuksia)	174 000	195 000	194 000	194 000	194 000	194 000
3.2.3. Laatutavoitteet:						

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut: Uimahallin sitovuustaso on nettositovuus Vapaa-aikalautakunta esittää tuloutuksen käyttösuunnitelman kaupunginhallitukselle tiedoksi.

4.2. Ohjeelliset perustelut:

4340 toimisto- ja pankkipalveluissa 28 400 euroa kassa/kahviopalvelujen ostoon (n. 1 htv)

5. Henkilöstö

- päätoimiset yhteensä 12
- ostopalvelut n. 1,2 htv

Tuloslaskelma €
540 Uimahalli

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	628279	620000	640000	640000	640000	640000	640000
Myyntituotot	70681	70000	70000	70000	70000	70000	70000
Maksutuotot	546242	541000	561000	561000	561000	561000	561000
Tuet ja avustukset	1036	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	10320	9000	9000	9000	9000	9000	9000
Vuokrat	8853	9000	9000	9000	9000	9000	9000
Muut	1467	0	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-802659	-804468	-835040	-834248	-834247	-834247	-834247
Henkilöstökulut	-383829	-409011	-435205	-434205	-434204	-434204	-434204
Palkat ja palkkiot	-302470	-329886	-348076	-348076	-348076	-348076	-348076
Eläkekulut	-61776	-60322	-66592	-65592	-65593	-65593	-65593
Muut henkilösivukulut	-19584	-18803	-20536	-20536	-20535	-20535	-20535
Palvelujen ostot	-179251	-166177	-163867	-156063	-156063	-156063	-156063
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-232145	-221842	-228530	-236542	-236542	-236542	-236542
Muut toimintakulut	-7433	-7438	-7438	-7438	-7438	-7438	-7438
Vuokrat	0	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Muut	-7433	-6938	-6938	-6938	-6938	-6938	-6938
Toimintakate	-174380	-184468	-195040	-194248	-194247	-194247	-194247
Poistot ja arvonalentumiset	-117378	-124810	-114118	-114118	-110198	-107403	-118891
Tilikauden tulos	-291758	-309278	-309158	-308366	-304445	-301650	-313138

TEKNINEN KESKUS**TEKNINEN LAUTAKUNTA**

Strategiset tavoitteet 2011	Tärkeimmät toimenpiteet
Elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen	- Ydinkeskustan kehittämissuunnitelman toteutus - Soinlahden uuden teollisuusalueen kaavoitus - Marjahaka-Ahmo alueen laajentaminen / maanhankinnat
Asuin ja maaseutuympäristöjen kehittäminen	- Ohenmäen uuden asuinalueen ja Kirkonsalmen länsirannan toisen vaiheen toteutus - Soinlahti-Lapinniemi kyläalueiden osayleiskaavoitus - Pihlajaharjun asemakaavoitus - Taajaman ranta-asumismahdollisuuksien lisääminen keskustaseudun osayleiskaavan mukaisesti - Eteläisen kaupungin kyläalueiden suunnittelu kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet huomioon ottaen - Katuverkon peruskorjausohjelman toteutus
Virkistys-, kulttuuri- ja liikuntaympäristöjen kehittäminen	- Kankaan liikuntapuiston suunnittelu ja toteuttaminen - Arkiliikkumista palvelevien viheryhteyksien toteuttaminen
Liikkumisen ja yhteyksien kehittäminen	- Seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toteutus, seudullinen toteuttamista koskeva aiesopimus hyväksyttynä - Seudullisen sekä kaupunkikohtaisen liikenneturvallisuussuunnitelman laatiminen - kevyen liikenteen yhteyksien parantaminen kaupunkialueella
Kiinteistöstrategian laatiminen	- Periaatteet kaupungin omistamispolitiikalle, vuokrausperiaatteille, hoidolle sekä myynnille ja kehittämiselle
Koulu- ja päiväkotikiinteistöjen kunnon ja toimivuuden parantaminen	- Juhani Ahon koulun peruskorjaus, päiväkotiselvityksen toimenpiteet, kuten lakkautettavat kohteet sekä rakennettavat ja vuokrattavat uudet kohteet.

Tekninen lautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts 2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Hallintopalvelu						
Toimintatuotot	183	194	198	198	198	198
Toimintakulut	-2 185	-2 233	-2 302	-2 302	-2 302	-2 302
Netto (=toimintakate)	-2 001	-2 038	-2 105	-2 105	-2 105	-2 105
Suunnitelmapoistot	-8	-10	-9	-8	-12	-15
Vyörytystuotot	607	697	590	590	590	590
Vyörytyskulut	-252	-292	-161	-161	-161	-161
Vyörytys, netto	356	404	429	429	429	429

Tekninen hallinto, pelastustoimi, väestönsuojelu sekä pysäköinninvalvonta.

Tilivelvollinen: Hallintopäällikkö Olavi Haanketo

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

-

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012–TS 2014

- Dokumenttienhallinnan ja sähköisen arkistoinnin kehittäminen
- Sähköisen asiointin kehittäminen

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- Toiminnoissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Pysäköintivirhemaksun korotus 5 euroa

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

- Toiminnoissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia

3. Toiminnalliset tavoitteet

- Esimiesten ajankohtaispalaverien pitäminen ja kehittäminen

3.1. Sitovat tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet	-	-	-	-	-	-
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet	-	-	-	-	-	-
3.1.3. Laatutavoitteet:						
-						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut						
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
Tekninen hallinto						
- Teknisen lautakunnan kokousten lkm	18	20	18	18	18	18
Väestönsuojelu						
- Väestönsuojapaikat, kpl	21 528	20 781	21 800	21 800	21800	21800
Pysäköinninvalvonta						
- Pysäköintivirhemaksut, kpl	3 937	4 700	4200	4 200	4200	4200
- Pysäköintipaikkojen lkm	497	497	497	497	497	497
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
Pysäköinninvalvonta						
- Toimintakate-%	25,3	31,4	30,1	30,1	30,1	30,1
3.2.3. Laatutavoitteet:						
-						

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:
-

4.2. Ohjeelliset perustelut:

6111 Pelastustoimi
- Pohjois-Savon aluepelastuslaitos perii kunnilta maksuosuuden, joka Iisalmen osalta on 1 598 020 euroa

6115 Väestönsuojelu
- Kalliosuojan siivouspalvelumaksut ja vuokrat

6211 Pysäköinninvalvonta
- Pysäköinninvalvonnan tulokertymä edellyttää, että virhemaksun suuruuteen saadaan 5 euron korotus
- Henkilökunta: osa-aikainen pysäköinninvalvoja sekä kaksi pysäköinnintarkastajaa
Lisäksi kesällä pysäköinninvalvojan ja pysäköinnintarkastajien sijaiset
- Virhemaksujen tulokertymän perusta on 4 200 virhemaksua/vuosi

Tuloslaskelma €
600 Teknin hallintopalvelut

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	183417	194300	197800	197800	197800	197800	197800
Myyntituotot	36600	37000	37000	37000	37000	37000	37000
Maksutuotot	1353	300	300	300	300	300	300
Tuet ja avustukse	660	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	144804	157000	160500	160500	160500	160500	160500
Muut	144804	157000	160500	160500	160500	160500	160500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2184753	-2232751	-2297159	-2302463	-2302464	-2302464	-2302464
Henkilöstökulut	-537296	-540519	-565925	-569125	-569126	-569126	-569126
Palkat ja palkkiot	-278750	-278773	-288890	-288890	-288890	-288890	-288890
Eläkekulut	-242265	-247338	-261642	-264842	-264843	-264843	-264843
Muut henkilösivukulut	-16281	-14408	-15393	-15393	-15393	-15393	-15393
Palvelujen ostot	-1532963	-1635856	-1671910	-1674014	-1674014	-1674014	-1674014
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68215	-13300	-15000	-15000	-15000	-15000	-15000
Muut toimintakulut	-46279	-43076	-44324	-44324	-44324	-44324	-44324
Vuokrat	-32676	-32676	-33924	-33924	-33924	-33924	-33924
Muut	-13603	-10400	-10400	-10400	-10400	-10400	-10400
Toimintakate	-2001336	-2038451	-2099359	-2104663	-2104664	-2104664	-2104664
Poistot ja arvон alentumiset	-7854	-10390	-9200	-9200	-7954	-12103	-15445
Tilikauden tulos	-2009190	-2048841	-2108559	-2113863	-2112618	-2116767	-2120109

Tekninen lautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts 2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Kaupunkirakenne						
Toimintatuotot	1 914	2 028	2 027	2 027	2 027	2 027
Toimintakulut	3 475	-3 450	-3 531	-3 531	-3 531	-3 531
Netto (=toimintakate)	- 1 560	-1 422	-1 504	-1 504	-1 504	-1 504
Suunnitelmapoistot	- 2 222	-2 568	-2 488	-2 631	-2 839	-2 959
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-322	-369	-332	-332	-332	-332
Vyörytys, netto	-322	-369	-332	-332	-332	-332

Kaavoitus, tonttipalvelut, maa- ja metsätilat, kartasto- ja mittauspalvelut, kunnallistekninen suunnittelu ja rakentaminen, liikenneväylien hoito ja kunnossapito, yksityistiet sekä puistojen ja yleisten alueiden ylläpito.

Tilivelvollinen: tekninen johtaja Juhani Räsänen

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

- Ydinkeskustankehittämishankkeesta aiheutuvat kaavoitus- ja toteuttamishankkeet
- Käynnissä olevien osayleiskaavahankkeiden loppuun saattaminen (mm. Soinlahti-Lapinniemi)
- Maakuntakaavoitukseen osallistuminen
- Uusien alueiden asemakaavoitus ja tonttitarjonnan lisääminen; Venakkoniemi, Pihlajaharju
- Vanhojen asemakaava-alueiden uusiminen (mm. Ydinkeskusta, Kirkonsalmi, Makkaralahti, Kiviranta, Koljonvirran alue)
- Kunnallistekniikan rakentaminen Pihlajaharjussa, Kirkonsalmen länsirannalla, Luuniemellä, Kangaslammin ja Ohenmäessä
- Katujen peruskorjaus Kangaslammin Makkaralahden ja Lippuniemen alueilla, Kirkonsalmella ja keskustassa
- Vesistöjen kunnostuksen toteuttaminen; Paloisjärvi–Kilpijärvi -hanke
- Uusien elinkeinoalueiden hankkiminen Ahmolla (Marjahaka) ja Soinlahdessa sekä niiden kaavoituksen käynnistäminen
- Seudullisten palveluiden kehittäminen; paikkatietojärjestelmä, alueurakointi, pientieverkko
- Leikkikenttä- ja puistoverkoston kehittäminen
- Liikunta- ja harrastusympäristöjen kehittäminen

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012–TS 2014

- Keskustaseudun osayleiskaavan toteuttaminen
- Ydinkeskustan kehittäminen
- Haja-asutusalueen osayleiskaavahankkeet (Runni, Lampaanjärvi)
- Vanhojen asemakaavojen uudistaminen (mm. Kirkonsalmi, Makkaralahti, Kiviranta, Koljonvirran alue)
- Kunnallistekniikan rakentaminen Ohenmäessä, Pihlajaharjussa, Partalassa, Veturitallinrannalla ja Venakkoniemessä

- Kiertoliittymien kehittäminen Ratakadulla ja Pielavedentiellä
- Alueiden ylläpidon kehittäminen
- Uusien elinkeinoalueiden kehittäminen ja kaavoittaminen Soinlahdessa ja Ahmolla (Marjahaka)
- Seudullisten palveluiden kehittäminen; paikkatietojärjestelmä, alueurakointi, pientieverkko
- Yksityistieverkon ylläpidon tason säilyttäminen vähintään nykyisellään. Panostus peruskorjauksiin suunnitelmakaudella
- Alueurakoinnin laajentaminen viher- ja liikunta-alueille
- Seudullisen vesihuollon kehittäminen
- Seutuyhteistyön kehittäminen

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- Asiantuntijapalvelumaksut lisääntyvät kaavoituksessa 5 000 euroa
- Kaavavalmistelijan määräaikaisen toimen vakinaistaminen, perusteluna mm. vanhentuneiden asemakaavojen uudistaminen, elinkeinoalueiden kehittäminen, keskustakaavat ja sijaisuusjärjestelyt kaupunkirakenteen sisällä
- Haja-asutusalueiden jätevesiviemärintihankkeet lisäävät vesihuoltosuunnittelua
- Uusien vesihuollon toiminta-alueiden määrittely
- Osa-aikainen tekninen avustaja kartasto- ja mittauspalveluissa jää eläkkeelle
- Liikenneväylien ylläpidossa neljä tuntipalkkaista työntekijää eläkkeelle. Palkkausmenojen säästö kohdistetaan ostopalvelumäärärahaan
- Palkataan uusi henkilö v. 2011 alusta lukien yhteisesti kartasto-, tontti- ja paikkatietopalveluiden asiakaspalveluun ja järjestelmien ylläpitotehtäviin korvaamaan eläkkeelle siirtynyttä/siirtyvää henkilöstöä
- Yksityistiemestarin palkkaaminen (lisäys 60 5 -> 100 %). Nykyinen tiemestari jää osa-aika-eläkkeelle ja siirtyy työsuojelutehtäviin. Hänen tilalle tarkoitus palkata uusi henkilö, jonka tehtävistä 60 % kohdistuu yksityisteille kuten nykyisinkin ja 40 % kunnallistekniikan rakentamisen työjohtotehtäviin, joka osuus nykyisen viranhaltijan tehtävistä kohdistuu työsuojeluun
- Käyttöomaisuuden myyntivoittojen vähennys 250 000 euroa
- Metsämyyntitulojen lisäys 50 000 euroa (v. 2010 100 000 euroa)
- Kallioaineksen myynti Peltomäessä 100 000 euroa.
- Toisen tiehöylän myynti
- Laajennetaan alueurakointia
- Yksityistiet –kustannuspaikka on yhdistetty kunnallistekniikan rakentaminen
- kustannuspaikkaan

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 - TS 2014

- Liikenneväylien ylläpidossa ja rakentamisessa oman kaluston ja henkilöstön resurssit mitoitetaan laaditun ohjelman mukaiseksi
- Alueurakoinnin alueita lisätään kaupungin kuljettajien eläköityessä
- Osallistutaan yksityisteiden perusparannushankkeisiin n. 4 kpl/v yhteistyössä Tiehallinnon kanssa. Perusparannusten vähentyessä korjausavustusten määräraha kohdistetaan peruskorjausavustuksiin
- Jatketaan viherjärjestelmän toteuttamista yleisillä alueilla olevin käyttötalousvaroin sekä investointiohjelman mukaisissa kohteissa
- Jatkuvasti leikattavat nurmialueet ja ylläpidettävät rakennetut puistot keskittyvät ydinkeskustan puistoihin, muualla siirrytään ylläpidossa luonnonmukaisiin puistoihin

3. Toiminnalliset tavoitteet

3.1. Sitovat tunnusluvut	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet						
Kaavoitus						
- Rakennuspaikkavaranto hyväksytyissä osayleiskaavoissa	320	330	360	400	400	400
- Rakennuspaikkavaranto hyväksytyissä asemakaavoissa						
- pientalotontit	190	225	250	250	250	250
- rivi- ja kerrostalotontit	45	42	50	50	50	50
- elinkeinotontit	50	50	50	50	50	50
Kiinteistötoimi						
- Luovutusvalmiiden tonttien lkm	30	40	30	40	40	40
Liikenneväylien ylläpito						
- Rakennettavat uudet kadut, km	1,0	1,0	2,0	0,3	0,3	0,3
- Peruskorjattavat kadut, km	1,35	1,3	1,8	1,2	1,1	1,1
Yksityistiet						
- Avustettavat yksityistiet, km	396	396	396	396	396	396
Puistot						
- Rakennettavat uudet puistot, ha	0	0	0	0	0	0
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
3.1.3. Laatutavoitteet:						
-						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut:	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
Kaavoitus						
- Asemakaava-alue, ha	1635	1695	1700	1700	1700	1700
- Osayleiskaava-alue, ha (oikeusvaikutteiset kaavat)*	16281	16400	17000	17725	17725	17725

- Rantayleiskaava-alue, km	294	294	294	294	294	294
Tonttipalvelut						
- Vuokralle annettujen tonttien lkm	1172	1180	1190	1200	1210	1220
- Luovutetut tontit, kpl	16	15	15	15	15	15
Maa- ja metsätilat						
- Peltopinta-ala, ha	92	92	88	88	88	88
- Metsäpinta-ala, ha	1893	1893	1777	1777	1777	1777
Kartasto- ja mittauspalvelut						
- Ylläpidettävä kaavan pohjakartta, ha	4000	2500	7000	7000	7000	7000
Liikenneväylien ylläpito						
- Kunnossapidettävät kadut ja tiet, km	159,0	159,5	161,0	161,3	161,6	161,9
- Kunnossapidettävät kev.liik.väylät, km	25,9	25,3	26,1	26,2	26,3	26,4
Ulkovalaistus						
- Valaistujen liikenneväylien pituus, km	174,9	173,6	175,1	175,3	175,5	175,7
Puistot						
- Ylläpidettävä puistojen pinta-ala, ha	72	72	72	72	72	72
- Hoidettavat luonnonmetsät, ha	180	180	180	180	180	180
*)ei sis. keskustaseudun strategista osayleiskaavaa						
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/taloudellisuus-tavoitteet						
Kaavoitus, tontit ja yleiset alueet						
- Tonttien ja yleisten alueiden tuottaminen, kulut €/as.	50	49	51	51	51	51
- Tonttien ja yleisten alueiden tuottaminen, tuotot €/as.	63	71	62	62	62	62
Kunnallistekniikka						
- Suunn.-ja rakennuskustannus, 1000 €/väyläkm	309,1	370,0	349,0	349,0	349,0	349,0
- Suunn- ja peruskorjauskustannus, 1000 €/väyläkm	437,9	265,00	320,0	320,0	320,0	320,0
Liikenneväylien ylläpito						
- Ylläpitokustannukset nettokust., €/väyläkm	8079	7693	7478	7478	7478	7478
Yksityistiet						
- Avustus, €/yksityistiekm	495	641	641	641	641	641
Puistot						
- Puistotoimen nettokust., €/ylläpidettävä puistoha	4482	4798	4894	4894	4894	4894
3.2.3. Laatutavoitteet:						
- Liikenneväylien ylläpidon taso säilyy						
- Puistojen ylläpidon taso säilyy nykyisellään						
- Katujen laatutaso paranee saneerausten myötä (asfaltoitujen katujen suhteellinen osuus kasvaa)						

- Kuntalaisten sähköisen asioinnin mahdollisuudet paranevat
- Vanhentuneiden asemakaavojen ajantasaisuus paranee kaavauudistusten myötä, mittarina kaavojen keski-ikä
- Tonttitarjonta monipuolistuu

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

6311 Kaavoitus

- Kaavoituksen asiantuntijapalvelut 30 000 euroa, joka käytetään mm. kulttuuriympäristöselvityksiin, kaavojen ympäristövaikutusarviointeihin sekä ympäristösuunnitelmiin
- Kaavavalmistelijan määräaikaisen toimen vakinaistaminen, perusteluna mm. vanhentuneiden asemakaavojen uudistaminen, elinkeinoalueiden kehittäminen, keskustakaavat ja sijaisuusjärjestelyt kaupunkirakenteen sisällä

6611-6711-6713 Kunnallistekniikka (kunn.tekn. suunnittelu ja rakentaminen, yksityistiet)

- Vähennetään kausityöntekijöiden määrää ja korvataan ne liikenneväylien ylläpidon henkilöstöllä. Palkat ja konetyö maksetaan investoinneista (säästöt kohdistuvat liikenneväylien ylläpitoon)

6731-6733 Liikenneväylien ylläpito

- Liikenneväylien ylläpitoon sisältyy 3 400 euroa Iirannon lentokenttäalueen hoitoon ja 3 000 euron avustus Lentokenttäyhdistys ry:lle

4.2. Ohjeelliset perustelut:

6311 Kaavoitus

- Jatketaan keskustaseudun osayleiskaavan toteutusta
- Jatketaan Soinlahden–Lapinniemen ja osayleiskaavatyötä omana työnä
- Aloitetaan Runnin osayleiskaavatyö
- Aloitetaan leirintäalueen ympäristön asemakaavan uudistaminen
- Jatketaan Pihlajaharjun, Venakkoniemen, asemakaavoitusta
- Saatetaan ajan tasalle vanhentuneita asemakaavoja keskustassa, Kivirannalla, Kirkonsalmella ja Makkaralahdella
- Jatketaan maaseutualueiden kulttuuriympäristön kartoitusta

6411-6421 Kiinteistötoimi (tonttipalvelut ja maa- ja metsätilat)

- Tehdään kiinteistöjärjestelyjä ajantasaistettaville kaava-alueille
- Pyritään lisäämään kaupungin maanomistusta keskustaseudun osayleiskaavan laajennus- ja täydennysalueilla uusien alueiden toteutusta varten
- Uusia rakennuskelpoisia tontteja valmistuu entisen varannon lisäksi kaupungin omistukseen Ohenmäen ja Kirkonsalmen länsirannan alueille
- Metsänmyyntitulot 150 000 euroa (lisäys v. 2010 nähden 50 000 euroa)
- Tonttien myyntivoitot 240 000 euroa (vähennys v. 2010 nähden 250 000 euroa)
- Kallioaineksen myynti Peltomäessä 100 000 euroa

6511-6521-6531 Kartasto- ja mittaustoimi

- Kartastokoordinaattijärjestelmä KKJ korvataan yleiseurooppalaisella ETRS89 -koordinaattijärjestelmällä
- Maksutulot vesilaitokselta 32 000 euroa

6611-6711-6713 Kunnallistekniikka (kunn.tekn. suunnittelu ja rakentaminen, yksityistiet)

- Uusitaan katuvalolamput ja niiden ohjausjärjestelmä noin 5 vuoden uusimishajalla
- Aloitetaan Kilpijärven ja Paloijärven kunnostus
- Saneerataan ja päällystetään asuntoalueiden vanhoja katuja laaditun ohjelman mukaisesti Kangaslammin ja keskustassa sekä Lippuniemessä ja Makkaralahdella
- Rakennetaan uutta kunnallistekniikkaa ja päällystetään katuja Luuniemellä, Kirkonsalmen länsirannalla, Ohenmäessä ja Pihlajaharjussa
- Peruskorjataan leikkipuistoja määräysten mukaisesti
- Jatketaan Hanhilammen ampumakeskuksen rakenteiden uudistamista
- Maksutulot vesilaitokselta 22 000 euroa (6611/3140)
- Avustukset vesistöjen kunnostukseen 2 000 euroa (6611/4740)
- 254 000 euron yksityistieavustusrahaa varataan valtion avustamiin perustarvehankkeisiin 61 000 euroa (mm. Ruokolammin, Heiskalansaaren, Kumpusenrannan ja Nerohvirta-Uudispihan yksityistiet). Mikäli em. hankkeet eivät kaikki toteudu, voidaan säästynyt osuus kohdentaa teknisen lautakunnan päätöksellä peruskorjausavustuksiin

6731-6733 Liikenneväylien ylläpito

- Kilpailutetaan liikenneväylien alueurakat uudelleen ja laajempaan alueeseen
- Kilpailutetaan ensimmäinen alueurakka valaistuksen uusinnassa
- Uusitaan katuvalolamput ja niiden ohjausjärjestelmä noin 5 vuoden uusimishajalla
- Oman kaluston uusimissuunnitelmana pidetään 6 yksikön kokonaismitoitusta nykyisen 12 sijaan. Suunnitelma toteutetaan asteittain vuoteen 2012 ulottuvan liikenneväylien kalustoyksikkö-ohjelman mukaisesti. Siirtymävaiheessa tehdään ylläpidon ohella investointitöitä
- Liikenneväylien ylläpitoon/kunnostukseen sisältyy valaistus- ja ylläpitokustannukset mm. maisemagallerian, patsaiden, suihkulähteiden, Sandels-puiston, Ahmo- ja Niemisenjärven, sataman ja veneilyreittien osalta sekä tulot venepaikoista ja lumen vastaanotosta
- Yleisten alueiden hallintaa palvelevan rekisteriohjelman otetaan käyttöön

6811 Puistot sekä liikunta-alueet, ympäristö ja hankkeet

- Osa viheralueiden hoitoa kilpailutetaan osana liikenneväylien alueurakkaa
- Ylläpidossa painopistealueena ovat keskeiset kaupunkipuistot. Asuntoalueiden puistojen hoitotaso jää minimitasolle
- Kaupungin keskusta-alueen keskeisiä viheralueita koskevan viheraluejärjestelmän toimenpideohjelman toteuttamista jatketaan niiltä osin kuin se voidaan tehdä omana työnä tai YTY-ympäristöhankkeeseen kuuluvana työnä sekä erikseen nimetyissä investointikohteissa
- Kehitetään luonnonmukaista puistoalueiden hoitoa keskusta-alueen ulkopuolisilla puistoalueilla ja samalla pienpuuston ja aluskasvillisuuden käyttöä energiapuuna
- Saneerausohjelman mukaisesti leikkikenttiä vähennetään
- Nurmikonhoitotasoa pidetään syrjäalueilla III luokassa
- Liikennevihreän hoitotaso luokassa III
- Luuniemen rantapuisto tulee ylläpidon piiriin

5. Henkilöstö

- Panostetaan henkilöstön osaamiseen
- Vakinaisen henkilöstön määrä 22,5 kuukausipalkkaista ja 18,5 tuntipalkkaista. Lisäys 1 kuukausipalkkaista ja vähennys 4 tuntipalkkaista vuoteen 2010 verrattuna
- Hankerahoituksella palkataan työvoimaa kausiluontoisesti tarpeen mukaan
- Puistojen ylläpidossa osa vakinaisesta henkilöstöstä joudutaan lomauttamaan talvi-kauden töiden vähäisyyden johdosta

Tuloslaskelma € 630 Kaupunkirakenne

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	1914339	2028157	2027213	2027213	2027213	2027213	2027213
Myyntituotot	377523	340000	498500	498500	498500	498500	498500
Maksutuotot	97584	100000	106000	106000	106000	106000	106000
Tuet ja avustukset	10446	200	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	1428787	1587957	1422713	1422713	1422713	1422713	1422713
Vuokrat	963017	992957	1002213	1002213	1002213	1002213	1002213
Muut	465769	595000	420500	420500	420500	420500	420500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-3474612	-3450362	-3555160	-3531306	-3531304	-3531304	-3531304
Henkilöstökulut	-1761186	-1578588	-1588046	-1560978	-1560976	-1560976	-1560976
Palkat ja palkkiot	-1290246	-1175381	-1175705	-1152597	-1152597	-1152597	-1152597
Eläkekulut	-371865	-336210	-343093	-340496	-340495	-340495	-340495
Muut henkilösivukulut	-99074	-66997	-69249	-67885	-67884	-67884	-67884
Palvelujen ostot	-787256	-741288	-782754	-787068	-787068	-787068	-787068
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-477784	-461950	-504100	-504100	-504100	-504100	-504100
Avustukset	-199000	-259000	-259000	-259000	-259000	-259000	-259000
Muut toimintakulut	-249386	-409536	-421260	-420160	-420160	-420160	-420160
Vuokrat	-238536	-232736	-245160	-245160	-245160	-245160	-245160
Muut	-10850	-176800	-176100	-175000	-175000	-175000	-175000
Toimintakate	-1560273	-1422205	-1527947	-1504093	-1504091	-1504091	-1504091
Poistot ja arvonalentumiset	-2221692	-2568070	-2487941	-2487941	-2631107	-2839158	-2958558
Tilikauden tulos	-3781965	-3990275	-4015888	-3992034	-4135198	-4343249	-4462649

Tekninen lautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts 2013	Ts 2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Tilapalvelu						
Toimintatuotot	7 350	8 193	8 476	8 476	8 476	8 476
Toimintakulut	-5 103	-5 547	-5 745	-5 745	-5 745	-5 745
Netto (=toimintakate)	2 247	2 646	2 731	2 731	2 731	2 731
Suunnitelmapoistot	-1 585	-1 918	-1 980	-1 985	-2 140	-2 189
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-243	-279	-247	-247	-247	-247
Vyörytys, netto	-243	-279	-247	-247	-247	-247

Suunnittelu ja rakennuttaminen, kiinteistöjen ylläpito (isännöinti, kiinteistönhoito ja kunnossapito).

Tilivelvollinen: Kaupunginarkkitehti Pirjo Pykäläinen

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

- Juhani Ahon koulun peruskorjaus
- Kiinteistöstrategia
- Rakennusten energiankulutus
- Tilojen terveellisyys
- Kustannusseuranta
- Kaupungin ydintoiminnan kannalta tarpeettomien rakennusten myynti
- Päiväkotiselvityksen edellyttämät toimenpiteet päiväkotirakentamisessa

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS2012 - TS2014

- Juhani Ahon koulun peruskorjauksen valmistuminen 2012
- Kangaslammin ja Kauppi-Heikin koulujen peruskorjaushankkeiden tarveselvitys ja hankesuunnittelu
- Rakennusten energiankulutus
- Kiinteistöstrategian mukainen toiminta
- Tilojen terveellisyys

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- kaupungin ydintoiminnoille tarpeettomien kiinteistöjen myynti /purku 1188 m².

2.2. Talousarviomuutokset TS 2012 – TS 2014

- kaupungin ydintoiminnoille tarpeettomien kiinteistöjen myynti /purku 2012 6000 m² ja 2013 5000 m²

3. Toiminnalliset tavoitteet

- Juhani Ahon koulun peruskorjauksen 1.-vaiheen valmistuminen kesäkuussa 2011 ja toisen vaiheen 2012
- Kaupungin ydintoiminnan kannalta tarpeettomien rakennusten kartoittaminen, myynnin valmistelu, kiinteistöstrategian valmistuminen
- Rakennusten energiankulutuksen nousun ehkäiseminen energiataloudellisten korjaustoimenpiteiden avulla: rakennus- ja talotekniset toimenpiteet, mm. kiinteistöautomaation lisääminen, suunnittelussa ao. asioiden huomioiminen
- Rakennuskohteiden kustannusseurannan tehostaminen, raportointi suurissa investointikohteissa lautakunnalle.

3.1. Sitovat tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.1.1. Määrätavoitteet	-	-	-	-	-	-
3.1.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- Kiinteistöhoito+yhteistehtävät, €/hum ² /v (ilman käyttöomaisuuden korkoa)	33,38	32,61	35,50	37,50	37,50	37,50
- Tuotto, €/vuokrattu hum ² /v	75,62	76,27	78,60	78,20	79,90	79,90
- Kunnossapitokust., €/hum ² /v	4,49	4,79	4,8	5,1	5,3	5,3
3.1.3. Laatatavoitteet:						
-						

3.2. Ohjeelliset tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
3.2.1. Määrätavoitteet						
- Ylläpidettävät kiinteistöt, hum ²	103650	112188	111400	105400	100400	100400
- Sisäisesti vuokratut tilat, hum ²	82605	74798	74124	75229	74431	74431
- Muut vuokratut tilat, hum ²	11599	29511	29800	29500	28000	28000
- Vuokratut asunnot, hum ²	2990	3054	3572	3412	3412	3412
3.2.2. Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet	-	-	-	-	-	-
3.2.3. Laatatavoitteet:						
- Rakennusten kiinteistökohtaiseen toimintaan liittyvä energiankulutus pidetään nykyisellä tasolla						
- Puututaan toimitilojen sisäilmaongelmiin pikaisesti ja asiakaslähtöisesti huolehtimalla rakennus- tai taloteknisistä virheistä tai puutteista johtuvien korjaustoimenpiteiden suorittamisesta						

- Kustannuslaskentaa ja -seurantaa tehdään suunnittelun eri vaiheissa, investointien tekniä ratkaisuja tehtäessä otetaan huomioon myös elinkaarikustannukset. Suurimpien rakennushankkeiden etenemisestä raportoidaan teknistä lautakuntaa.
- Rakentamisessa käytetään luokiteltuja rakennustarvikkeita ja materiaaleja sekä otetaan huomioon kestävä kehityksen periaatteet.

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:

6911 Suunnittelu ja talonrakennus

- Pää- ja arkkitehtisuunnittelut sekä kohteiden rakennuttaminen ja valvonta hoidetaan valtaosin omana työnä, erikoissuunnittelut konsulttityönä.
- 3530, Muut tuotot, Kiinteistö Oy Petterinkulmalle kerrostalosaneerauksen suunnittelua
- 4011, Talousarviossa on toimistoarkkitehdin palkkauskustannuksia n. 20 %, loppuosa palkkakustannuksista kaupungin yleisestä käytännöstä poiketen aktivoidaan ja huomioidaan poistoina investointien poistoaikojen mukaisesti

6921 Kiinteistöjen ylläpito/Isännöinti ja muut yhteistehtävät

- Kustannuspaikalle 6921 on koottu pienet kiinteistönhoitoon kohdistuvat kustannuserät, joita ei pystytä ennakoon jakamaan kiinteistökohtaisesti.

6923 Kiinteistönhoito

- Tilapalvelun sisäisessä vuokrauksessa kaupungin eri hallintokunnille on n. 74 100 m² toimitiloja, joista peritään ylläpitovuokraa n. 2 957 300 €/v. ja pääomavuokraa n. 2 613 000 €/v. Ylläpitovuokra sisältää kaikki tilojen ylläpitoon liittyvät kustannukset (mm. hallinto, lämpö, sähkö, jätehuolto, vesi/jätevesi, ulkoalueiden hoito, tonttien vuokra, vakuutukset, koneiden- ja kaluston kunnossapito, vuosikorjauskustannukset, yms.)
- Ulkopuolisille vuokrattavista liike-, teollisuus-, varasto- yms. tiloista saadaan vuokratuloja n. 818 200 €/v, Sotelle vuokrattavista tiloista saadaan ylläpitovuokraa n. 948 500 € ja pääomavuokraa n. 770 700 €. Asuntojen vuokratuloja kertyy 209 480 €/v.
- Pääomavuokrista tilapalvelu tulouttaa käyttöomaisuuden korkoa n. 1 035 700 euroa
- Muita tuloja kertyy n. 90 000 €, mitkä kasvavat pääosin alarajatuista lämmöistä ja sähköistä sekä autopaikkamaksuista
- Vuoden 2011 sisäiset pääomavuokrat pidetään v. 2010 tasolla, ylläpitovuokriin on tehty n. 5 %:n korotus perustuen pääosin energia-, palkka- ja hallintokustannusten nousuun. Ulkoisiin vuokriin tulee vuodenvaihteessa n. 2 %:n nousu.
- Ylläpitovuokrien korotukseen vaikuttavat tekijät:
 - Hallinto (vyörytyskulut) korotus n. 34 900 euroa (2009-2010)
 - Henkilöstö n. 10 000 euroa
 - Energia (lämmitys) 100 000 euroa
 - Yhteensä n. 144 900
- Yhteenlaskettu ylläpitovuokrien korotus kaupungin talousarvioesityksessä 142 769 euroa

6925 Kiinteistöjen kunnossapito

- Tuntipalkkaisten palkkakustannukset sisältyvät rakennusten kunnossapitomäärärahaan.
- Kunnossapito sisältää kaupungin omistamien rakennusten pienimuotoiset vuosikorjaustyöt sekä pienet (alle 10 000 euron) toiminnalliset muutokset
- Kiinteistöjen kunnossapidon osalta tehdään käyttösuunnitelma, jossa kulut eritellään kiinteistöittäin. Käyttösuunnitelma on ohjeellinen, koska vuoden aikana voi esiintyä yllättäviä korjauksia, mitkä aiheuttavat muutoksia käyttösuunnitelmaan
- Vuodelle 2011 on rakennusten kunnossapitoon 536 900 euron määräraha.

5. Henkilöstö

- Vakinaisia tehtäviä tilapalvelussa on 27,3, joista 8 tuntipalkkaista, muut kuukausipalkkaisia. Rakennusmiesten jäätyä eläkkeelle ei näitä paikkoja ole pysyvästi täytetty. Syksyllä 2010 on Tilapalvelussa vain 2,5 vakinaista tuntipalkkaista rakennusmiestä ja 2 sähkömiestä, muut on palkattu määräaikaisina. TA 2009:n mukaan tehtäviä on 6 rakennusmiestä ja 2 sähkömiestä. Kaupungin rakennusten kunnossapidosta huolehtiminen edellyttää 4 - 5 rakennusmiestä ympärivuotisesti. Tilapalvelun kahden tuntipalkkaisen sähköasentajan työpanoksesta 30 – 40 % kohdistuu kaupunkirakenteelle. Vakainainen henkilöstö TA esitykseen on 25,8, joista 4,5 tuntipalkkaista, vähennystä edellisvuoteen 1,5.
- Kannustetaan henkilöstöä osallistumaan ammattia tukevaan koulutukseen sekä pyritään etsimään keinoja, joilla voidaan edesauttaa työssä jaksamista.
- 2011-2013 kiinteistönhoitohenkilöstön vähennys yhdellä henkilöllä.

Tuloslaskelma €**690 Tilapalvelu**

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	7350222	8193182	8648195	8476089	8476089	8476089	8476089
Myyntituotot	10907	16000	266000	16000	16000	16000	16000
Maksutuotot	2016	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	9121	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	7328179	8177182	8382195	8460089	8460089	8460089	8460089
Vuokrat	7227744	8085882	8275895	8353789	8353789	8353789	8353789
Muut	100434	91300	106300	106300	106300	106300	106300
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-5102568	-5546508	-5664483	-5745045	-5745044	-5745044	-5745044
Henkilöstökulut	-922649	-847881	-877802	-855844	-855843	-855843	-855843
Palkat ja palkkiot	-590054	-580338	-601181	-581281	-581281	-581281	-581281
Eläkekulut	-291699	-234577	-241269	-240385	-240384	-240384	-240384
Muut henkilösivukulut	-40897	-32965	-35352	-34178	-34178	-34178	-34178
Palvelujen ostot	-937968	-1289978	-1298939	-1300059	-1300059	-1300059	-1300059
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1840072	-1857000	-1951460	-1986460	-1986460	-1986460	-1986460
Muut toimintakulut	-1401879	-1551649	-1536282	-1602682	-1602682	-1602682	-1602682
Vuokrat	-410435	-396765	-492619	-539739	-539739	-539739	-539739
Muut	-991444	-1154884	-1043663	-1062943	-1062943	-1062943	-1062943
Toimintakate	2247654	2646674	2983712	2731044	2731045	2731045	2731045
	-	-	-	-	-	-	-
Poistot ja arvон alentumiset	1585362	1918100	-1979661	-1979661	1985116	2140429	2189096
Tilikauden tulos	662292	728574	1004051	751383	745929	590616	541949

Rakennuslautakunta	Tp 2009	Ta 2010	Ta 2011	Ts 2012	Ts2013	Ts 2014
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Rakennusvalvonta						
Toimintatuotot	104	168	170	170	170	170
Toimintakulut	-185	- 373	-303	-351	-351	-351
Netto (=toimintakate)	-81	- 205	-133	-181	-181	-181
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0	0
Vyörytystuotot						
Vyörytyskulut	-6	-7	-8	-8	-8	-8
Vyörytyskulut	-6	-7	-8	-8	-8	-8

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Laukkanen

1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

1.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TA 2011

- Haja-asutusalueen jätevesijärjestelmien kunnostamisen neuvonta, lupakäsittely, rakentamisen valvonta ja tarkastus. Ympäristönsuojelumääräyksen antamien helpotusten esilletuonti.
- Uusien energiamääräysten voimaantulon myötä muuttuvien rakenteiden suunnittelun neuvonta ja ohjaus. Painopistealueena jo esiin tulleiden ongelmakohtien esilletuonti sekä odotettavissa olevien ongelmien ennakoiti mm. kosteustekniikassa.

1.2. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet TS 2012–TS 2014

- Haja-asutusalueen jätevesijärjestelmien kunnostamisen neuvonta ja valvonta
- Vesi-, viemäri-, ja ilmanvaihtojärjestelmien rakentamisen valvonta sekä siihen liittyvä neuvonta ja opastus energiatehokkaiden teknisten järjestelmien rakentamiseksi.
- Jälleen vuonna 2012 kiristyvien energiamääräysten tiedottaminen. Samalla uusitaan käytössä oleva U-arvoihin perustuva rakennuksen vaipan energialaskenta primäärienergian laskennaksi, mikä tuo lisäkouluttautumisen tarpeen.

2. Talousarviomuutokset

2.1. Talousarviomuutokset TA 2011

- Asuntotoimen tarkastusinsinöörin ja toimistosihteerin kustannukset tarkentuneet edellisvuoden arvioon verrattuna.
- Jätevesijärjestelmien uusiminen ei ole käynnistynyt sillä tahdilla kuin sen pitäisi olla käynnistynyt, mikäli kaikki järjestelmät aiotaan saattaa asetuksen vaatimalle tasolle vuoden 2013 loppuun mennessä. Jätevesijärjestelmien luvittamisesta saatavien tulojen osuutta pienennetty arvioon.
- Vuoden 2011 talousarvioon ei sisälly lvi-insinöörin palkkausmäärärahaa.

2.2. Talousarviomuutokset TS 2011 - TS 2014

- Jätevesijärjestelmien lupamaksutuloja arvioidaan kertyvän selkeästi vähemmän kuin aiemmin arvioitiin, koska järjestelmien uusiminen on käynnistynyt suhteessa niiden määrään huomattavan hitaasti.
- Rakennusten rakentamisen oletetaan kuitenkin säilyvän nykyisellä tasolla, joka on verrattavissa 2000-luvun keskimääräiseen rakentamiseen.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Kuntalaisille pystytään antamaan neuvontaa ja tietoa haja-asutusalueen jätevesijärjestelmien kunnostamisesta. Rakennettavat jätevesien käsittelyjärjestelmät täyttävät riittävällä varmuudella valtioneuvoston asetuksen 542/2003 vaatimukset.

Ympäristönsuojelumääräysten sisältämän kevennetyn toiminta-alueen rajausten esille-tuonti niin luvan hakijoille kuin suunnittelijoille. Tuodaan konkreettisesti esille, mitä se käytännössä tarkoittaa.

Kuntalaisia pystytään opastamaan, antamaan tietoa ja neuvontaa energiatehokkaasta rakentamisesta ja teknisistä järjestelmistä sekä uusien rakentamismääräysten vaikutuksesta rakentamiseen. Pyritään tunnistamaan riskirakenteet jo rakennuslupavaiheessa sekä painottamaan rakentamisen laatua aloituskokouksissa.

Ohjeelliset tunnusluvut

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
Määrätavoitteet						
- Myönnetyt rakennusluvat, kpl	294	350	350	400	450	450
- Katselmukset, kpl	379	450	450	500	550	550
- Myönnetyt uudisrak.- m ² /työntekijä	-	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet						
- Nettomenot €/asukas (rakennusvalvonta)	3,65	3,6	1,6	1,6	1,6	1,6
- Toiminnan kate-% (rakennusvalvonta)	56,2	68	82,6	82,6	82,6	82,6
Laatutavoitteet:						
- Rakennettavissa rakennuksissa ei esiinny virheitä, jotka johtuvat puutteellisesta tarkastuksesta.						

4. Talousarvion perustelut

4.1. Sitovat perustelut:

-

4.2. Ohjeelliset perustelut:

- Rakentamisen määrän arvioidaan olevan 2000-luvun keskiarvotasoa

- Haja-asutusalueen jätevesijärjestelmien kunnostamisen arvioidaan käynnistyvän vuoden 2011 aikana hitaasti. Tulevien ympäristönsuojelumääräysten toivotaan selkeyttävän järjestelmien valintoja ja edistävän näin niiden tarkoituksen mukaista uusimista.
- Rakennusvalvonnan toimintakulut 302 727 euroa ja toimintatuotot 170 000 euroa.

5. Henkilöstö

- Energiamääräysten kiristymisen esille tuoman rakenteellisten ongelmakohtien paremman ennalta huomaamisen takia koulutukseen panostetaan.

Tuloslaskelma €
695 Rakennusvalvonta

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toimintatuotot	103850	168000	170000	170000	170000	170000	170000
Maksutuotot	103482	166000	168000	168000	168000	168000	168000
Tuet ja avustukset	159	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	210	2000	2000	2000	2000	2000	2000
Muut	210	2000	2000	2000	2000	2000	2000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-184841	-373466	-302727	-302947	-350547	-350547	-350547
Henkilöstökulut	-144885	-294905	-247269	-246469	-294069	-294069	-294069
Palkat ja palkkiot	-111860	-227218	-188333	-188333	-227333	-227333	-227333
Eläkekulut	-26248	-55362	-48473	-47673	-53873	-53873	-53873
Muut henkilösivukulut	-6777	-12324	-10463	-10463	-12863	-12863	-12863
Palvelujen ostot	-23515	-27425	-30702	-31722	-31722	-31722	-31722
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2939	-5500	-5100	-5100	-5100	-5100	-5100
Avustukset	0	-20000	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-13502	-25636	-19656	-19656	-19656	-19656	-19656
Vuokrat	-13390	-13236	-13656	-13656	-13656	-13656	-13656
Muut	-112	-12400	-6000	-6000	-6000	-6000	-6000
Toimintakate	-80991	-205466	-132727	-132947	-180547	-180547	-180547

INVESTOINTI-
OSA

IISALMEN KAUPUNKI

INVESTONTISUUNNITELMA 2011-2014 (1000 €)

21.12.2010

	Kust.arv.	2010	2011	2012	2013	2014
Yleishallinto						
Osuuspääomat ja kiint. ostot/myynnit						
Kuntayhtymät						
2101 Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky/KYS		22	22	22	22	22
2103 Ylä-Savon sos.-ja terv. huollon ky/eläinklinikka		68	68	68	68	68
2105 Ylä-Savon sos.-ja terv.huollon ky peruspo:n lis.		2192	0	0	0	0
Kuntayhtymät yhteensä		2282	90	90	90	90
Kiinteistöjen osto						
4001 Kiinteistöjen myynti		60	60	60	60	60
4002 Kiinteistöjen osto		200	200	200	200	200
Kiinteistöjen osto yhteensä		140	140	140	140	140
Osuuspääomat ja kiint. ostot/myynnit yht.		2422	230	230	230	230
Muu yleishallinto						
Muut pitkävaikutteiset menot						
2001 Pohjois-Savon laajakaistaverkko		0	241	0	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä		0	241	0	0	0
Atk (ta)						
Atk-kalusto						
3001 Atk-kalusto, tuotot		20	68	20	20	20
3001 Atk-kalusto, kulut		90	160	90	90	90
Atk-kalusto yhteensä		70	92	70	70	70
Yleishallinto yhteensä						
Tuotot		80	128	80	80	80
Kulut		2572	691	380	380	380
Netto		2492	563	300	300	300
Koulutoimi						
Peruskoulut (ta)						
Koneet ja kalustot/peruskoulutus						
3301 Kopiokoneet		12	27	12	12	14
3302 Atk- ja av-laitteet		60	80	80	80	80
3303 Oppilaskalusteiden uusiminen		15	40	40	40	40
3304 Juhani Ahon koulun kalustaminen, tuotot		0	27	179	0	0
3304 Juhani Ahon koulun kalustaminen, kulut		0	120	780	0	0
3305 Kilpijärven koulun kalustaminen		220	0	0	0	0
0000 Kangaslammin koulun kalustaminen		0	0	0	0	220
Koneet ja kalustot/peruskoulutus yhteensä		307	240	733	132	354
Lukiokoulutus (ta)						
Koneet ja kalustot/lyseo						
3302 Atk- ja av-laitteet		30	45	30	30	30
3311 Kopiokone		0	0	12	0	0
Koneet ja kalustot/lyseo yhteensä		30	45	42	30	30

Päivähoito ja esiopetus (ta)						
3320 Päiväkotien kalusteiden uusinta		0	40	40	40	40
3321 Uuden päiväkodin varustaminen		0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto/päivähoito ja esiopetus yht.		0	40	40	40	40
Koulutoimi yhteensä						
Tuotot		0	27	179	0	0
Kulut		337	352	994	202	424
Netto		337	325	815	202	424
Kulttuuritoimi						
Kulttuuripalvelut (ta)						
Koneet ja kalustot/kulttuuritoimi						
3421 J Ahon museon ja kaup. taide-es. ja teks. kons		18	18	0	0	0
3422 Kulttuurikeskuksen kalusto		0	30	20	20	15
Koneet ja kalustot/kulttuuritoimi yhteensä		18	48	20	20	15
Kirjastopalvelut						
Koneet ja kalustot/kirjastotoimi						
3431 Musiikkiosaston cd-hyllyt		15	0	0	0	0
3412 Kirjavaraston siirtohyllyt		0	0	60	0	0
3413 Kirjastoauto (kulut)		0	280	0	0	0
3413 Kirjastoauto (valt.osuus)		0	120	0	0	0
3414 Kirjaston kalusteiden uusiminen		0	0	0	0	30
Koneet ja kalustot/kirjastotoimi yhteensä		15	160	60	0	30
Kulttuuritoimi yhteensä						
Tuotot		0	120	0	0	0
Kulut		33	328	80	20	45
Netto		33	208	80	20	45
Vapaa-aikatoimi						
Vapaa-aika-alue- ja tilapalvelut (ta)						
Muut koneet ja kalustot/vapaa-aika						
3533 Lavapakettiauto		0	60	0	0	0
3531 Traktori		0	0	60	0	0
3511 Nuorisotalon kalusteet		0	10	0	0	0
3512 Syväilmastin		25	0	0	0	0
3534 Monitoimitraktori, vaihto		0	0	40	0	0
5711 Sankariniemen katsomon saneeraus		0	0	30	0	0
5712 Sankariniemen konekatoksen rakentaminen		0	0	0	40	0
3535 Ottelukellojen uusiminen		0	0	30	0	0
3532 Kelaleikkuri		0	0	0	25	0
0000 Koukkulavakärry ja koneenkuljetuslava		0	0	0	0	30
0000 Pakettiauton vaihto		0	0	0	0	50
Muut koneet ja kalustot/vapaa-aika yhteensä		25	70	160	65	80
Uimahalli (ta)						
Muut talonrakennushankkeet						
5701 Uimahallin laajennus (vo-ehto)	6900	0	0	0	20	200
5701 Uimahallin laajennus (valt.osuus)	800	0	0	0	0	0
5702 Uimahallin korjaukset		30	60	69	71	30

5703 Uimahallin vedenpuhdistusjärjestelmän san.		10	0	0	0	0
Muut talonrakennushankkeet yhteensä		40	60	69	91	230
Vapaa-aikatoimi yhteensä						
Tuotot		0	0	0	0	0
Kulut		65	130	229	156	310
Netto		65	130	229	156	310
Kaikki yhteensä						
Tuotot		80	275	259	80	80
Kulut		3007	1501	1683	758	1159
Netto		2927	1226	1424	678	1079
Tekninen toimi						
Hallinto						
Koneet ja kalusto/tepa						
3601 Konttorikalusto/Kaup.talon kok.huoneen kalustus		16	30	20	10	10
Koneet ja kalusto/tepa yhteensä		16	30	20	10	10
Tonttipalvelut						
Kiinteistöjen osto						
4001 Kiinteistöjen myynti		40	40	40	40	40
4002 Kiinteistöjen osto		100	100	100	100	100
Kiinteistöjen osto yhteensä		60	60	60	60	60
Tonttien kunnostus						
4003 Tonttien kunnostus		40	40	40	40	50
Tonttien kunnostus yhteensä		40	40	40	40	50
Tonttipalvelut yhteensä		100	100	100	100	110
Kunnallistekninen suunnittelu						
Muut investoinnit						
4601 Suunnittelupalkk., maasto- ja runkomitt.		120	120	150	150	150
Muut investoinnit yhteensä		120	120	150	150	150
Kunnallistekniikan rakentaminen						
Pihlajaharju						
4708 Pihlajaharju		0	150	150	150	0
Pihlajaharju yhteensä		0	150	150	150	0
Venakkoniemen asuntoalue						
4710 Venakkoniemen asuntoalue		0	0	100	100	0
Venakkoniemen asuntoalue yhteensä		0	0	100	100	0
Luuniemi						
4703 Luuniemen kadut		80	90	0	0	0
4704 Luuniemen rantapuistot		50	0	20	0	0
Luuniemi yhteensä		130	90	20	0	0
Partala						

4706 Partala		70	0	120	40	0
Partala yhteensä		70	0	120	40	0
Kirkonsalmen länsiranta						
4707 Kirkonsalmen länsiranta		70	94	40	54	0
Kirkonsalmen länsiranta yhteensä		70	94	40	54	0
Ohenmäen asuntoalue						
4709 Ohenmäen asuntoalue		50	250	100	100	100
Ohenmäen asuntoalue yhteensä		50	250	100	100	100
Ahmontie						
4774 Ahmontie		250	160	0	0	0
Ahmontie yhteensä		250	160	0	0	0
Kankaan urheilualue						
4748 Kankaan urheilualue, valt.os.	200	10	50	70	70	0
4748 Kankaan urheilualue (vo-ehto)	1450	100	250	500	600	0
Kankaan urheilualueen kunnostus yhteensä		90	200	430	530	0
Veturitallinkatu						
4712 Veturitallinkatu		0	10	300	300	100
Veturitallinkatu yhteensä		0	10	300	300	100
Muu liikenteenohjaus/liikennevalot						
4723 Liikennevalot		0	0	215	0	0
4721 Muu liikenteenohjaus		10	10	15	15	20
4722 Liikenneturv.suunn. toteutus		20	20	25	25	30
4725 Katuvalojen ohjausjärjestelmän uusiminen		30	20	0	0	0
Muu liikenteenohjaus/liikennevalot yhteensä		60	50	255	40	50
Muut ulkoilu- ja urheilualueet						
4741 Hanhilampi		110	100	53	0	0
4741 Hanhilampi (rahoitusosuudet)		0	75	50	0	0
4749 Paloisvuoren hiihtomaasto		25	20	20	20	10
4745 Ylä-Savon ulkoilureitit		31	51	0	0	0
4746 Uimarantojen kunnostus		20	30	30	0	0
4747 Liikuntapaikkojen kehitt. (terv.edistävä asuin ymp)		40	50	0	0	0
4751 Sankariniemen kentän pysäköintialue		0	50	0	0	0
4751 Sankariniemen kentän pysäköintialue (rah.os.)		0	25	0	0	0
4753 Haja-as alueen koulujen ymp. liik.paikkojen san		50	50	0	0	0
4756 Soinlahden lähiliikuntapaikan rak. (vo-ehto)		0	0	100	0	0
4756 Soinlahden lähiliikuntapaikan rak. (valt.os.)		0	0	25	0	0
4759 Paloisvuoren frisbeegolfrata		0	0	0	12	0
4760 Ulkoilureittien valaistuksen saneeraus		0	0	0	80	0
4901 Laskettelurinteen turvallisuuden parantaminen		0	0	30	30	0
4902 Keskustan koulujen liik.paikkojen saneeraus		0	0	50	50	0
0000 Sankariniemen juoksuratojen pinnoit.uus (vo-eht		0	0	0	0	200
0000 Sankariniemen juoksuratojen pinnoit.uus (valt.os		0	0	0	0	25
0000 Kangaslammin lähiliikuntapaikka (vo-ehto)	300	0	0	0	0	100
0000 Kangaslammin lähiliikuntapaikka (valt.osuus)	75	0	0	0	0	25
4903 Ulkoilureittien taukopaikkojen peruskorjaus		0	12	12	12	12
4904 Venereittien taukopaikkojen peruskorjaus		0	12	12	12	12

Muut ulkoilu- ja urheilualueet yhteensä	276	275	232	216	284
Muut investoinnit					
4765 Puutarhakylän kunnallistekn.	30	0	0	0	0
4761 Arvaamattomat työt	80	80	80	80	80
4762 Vesistöjen kunnostus	50	100	100	100	100
4763 Venevalkamat	10	13	0	0	0
4764 Lumenkaatopaikka	0	0	20	0	0
4766 Viheraluejärj. toteutus/terv.edistävä asuin ymp.	50	50	50	50	50
4767 Porovedentien kunnostus (yhteishanke tiehall.)	100	0	100	100	0
4768 Suurensuon täyttöalue	0	13	0	0	0
Muut investoinnit yhteensä	320	256	350	330	230
Koneet ja kalusto/tepa					
3671 Muu kalusto	100	90	80	100	120
Koneet ja kalusto/tepa yhteensä	100	90	80	100	120
Kunnallistekniikan rakentaminen yhteensä	1 416	1 625	2 177	1 960	884
Liikenneväylien ylläpito					
Liikenneväylien peruskorjaus					
4771 Valaistuksen peruskorjaus	100	300	140	190	190
4772 Päälysteiden uusinta	130	150	150	150	170
4773 Kevyenliikenteen väylien peruskorjaus	60	70	70	70	80
4783 Kivirannantie (Haukisaarentie-Venakontie)	150	0	0	0	0
4775 Kangaslammin kadut	140	120	0	0	0
4776 Riistakatu, kevyenliik.väylä+valaistus	50	50	50	50	100
4784 Lippuniemen kadut	0	100	435	247	400
4785 Kauppiis-Heikintie; Soraharjuntiestä länteen	0	0	50	0	0
4786 Otavankatu: Päiviönkatu-Kuutolankatu	70	50	20	0	0
4787 Kirkonsalmi/Koulutie, Ullakontie	80	50	0	0	0
4780 Paloisvirran sillan korjaus	0	0	300	0	0
4788 Makkaralahden kadut	0	210	233	101	0
4790 Partalantie	0	0	0	190	0
4801 Allinkatu	0	0	0	63	0
0000 Ahmontie	0	0	0	0	135
Liikenneväylien peruskorjaus yhteensä	780	1 100	1 448	1061	1075
Keskustan kaupunkirakenteen parantaminen					
4792 Keskustan puistot/Kirkkoaukio, Otavanpuisto	60	60	110	110	70
4793 Muut kehittämistoimenpiteet	20	10	10	10	10
4795 Pohjolankatu	0	0	100	0	0
4796 Savonkatu	0	0	0	170	0
0000 Linja-autoaseman aukio	0	0	0	0	350
4797 Keskustan liikenneselvitys	0	20	0	0	0
Keskustan kaupunkirakenteen parantaminen yh	80	90	220	290	430
Liikenneväylien ylläpito yhteensä	860	1 190	1 668	1 351	1 505
Puistojen ylläpito					
Puistot, leikkikentät ym.					
4811 Leikkikenttien saneeraus	70	70	70	70	80
4812 Muut puistot	40	40	40	40	50
4794 Lahtelan puisto	15	0	0	0	0
4814 Kirkkopuisto ja leikkikenttä	50	60	0	90	100

Puistot, leikkikentät ym. yhteensä		175	170	110	200	230
Puistojen ylläpito yhteensä		175	170	110	200	230
Kunnallistekniikka yhteensä						
Tuotot		50	190	185	110	90
Kulut		2737	3425	4410	3881	2979
Netto		2687	3235	4225	3771	2889
Tilapalvelu						
Kilpijärven koulu						
5031 Kilpijärven koulun peruskorjaus	1716	862	0	0	0	0
Kilpijärven koulu yhteensä		862	0	0	0	0
Kirkonsalmen vanhainkoti						
5021 Kirkonsalmen vanhainkodin peruskorjaus	4096	1030	0	0	0	0
Kirkonsalmen vanhainkoti yhteensä		1030	0	0	0	0
Juhani Ahon koulu						
5032 Juhani Ahon koulun peruskorjaus, valt.os.	3274	1022	1492	760	0	0
5032 Juhani Ahon koulun peruskorjaus (vo-ehto)	8287	2250	3900	2010	0	0
Juhani Ahon koulu yhteensä		1228	2408	1250	0	0
Kangaslammin koulu						
5033 Kangaslammin koulu	0	0	0	50	1000	2500
Kangaslammin koulu yhteensä		0	0	50	1000	2500
Kauppis-Heikin koulu						
5034 Kauppis-Heikin koulu	0	0	0	0	0	50
Kauppis-Heikin koulu yhteensä		0	0	0	0	50
Päiväkoti						
5715 Päiväkoti	2080	0	80	1500	500	0
Päiväkoti yhteensä	2080	0	80	1500	500	0
Kopsulan päiväkoti						
5035 Kopsulan päiväkoti		41	100	0	0	0
Kopsulan päiväkoti yhteensä		41	100	0	0	0
Muut talonrakennushankkeet						
5101 Pienet talonrakennuskohteet		450	450	300	300	300
5102 Kiinteistöautomaation lisääminen		50	40	40	40	40
5401 Kulttuurikeskus		0	30	135	0	0
5103 Keittiöiden laitteiden uusinta		20	20	20	20	25
5104 Päiväkotien, koulujen ym. pihakalusteet		30	30	30	30	30
5105 Nimettyjen hankkeiden jälkityöt		30	50	60	60	50
5713 Paloisvuoren konesuoja		0	0	0	0	80
5106 Uusien hankkeiden suunnittelu		20	20	20	20	25
5402 Säisä-salin äänijärjestelmän uusiminen		40	0	0	0	0
5716 Juhani Ahon museo (vo-ehto)		20	20	0	0	0
5716 Juhani Ahon museo (valt.os.)		0	5	0	0	0
5718 Taskukello		40	110	0	0	0
Muut talonrakennushankkeet yhteensä		981	765	605	470	550

Tilapalvelu yhteensä						
Tuotot		1022	1497	760	0	0
Kulut		4883	4850	4165	1970	3100
Netto		3861	3353	3405	1970	3100
Tekninen toimi yhteensä		6 548	6 588	7 630	5 741	5 989
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Tuotot		1 152	1 962	1 204	190	170
Kulut		10 627	9 776	10 258	6 609	7 238
Netto		9 475	7 814	9 054	6 419	7 068
INVESTOINTISUUNNITELMA 2010-2012		9394	7929	5947		

KUNNALLISTEKNIIKAN VUODEN 2011 INVESTOINTIEN PERUSTELUT

Projekti	Hankkeen nimi	1000 € netto	Vaikutus käyttötal. ylläpitokust.*
Tonttipalvelut (100,0)			
4001/4002	Kiinteistöjen osto/myynti	60,0	+
4003	Tonttien kunnostus Purettavat rakennukset, muut satunnaiset kunnostukset tonteilla, tonttien täytöt ja muotoilut.	40,0	0
Kunnallistekninen suunnittelu (120,0)			
4601	Suunnittelupalkkiot, maasto- ja runkomittaukset Suunnittelun ostopalvelut, tulevia (myös EU)-hankkeita varten tehtävät selvitykset, investointien perusselvitykset, maastotutkimusten ja -mittausten tuntipalkat ja tarvikkeet.	120,0	+
Kunnallistekniikan rakentaminen (1 535,0)			
4703	Luuniemen kadut Oivakujan ja Oluttehtaankujan kiveys-, päällystys- ja vihertyöt.	90,0	+
4707	Kirkonsalmen länsiranta Uuden asuntoalueen kunnallistekniikan rakentaminen.	94,0	+
4708	Pihlajaharju Uuden asuntoalueen kunnallistekniikan rakentaminen.	150,0	+
4709	Ohenmäen asuntoalue Jatketaan uuden asuntoalueen kunnallistekniikan rakentamista ensimmäisen vaiheen asemakaava-alueelle.	250,0	+
4712	Veturitallinkatu Rantaan tulevan massanvaihdytön valmistelut.	10,0	+
4774	Ahmontie Uuden kadun päällystys- ja vihertyöt.	160,0	+
4748	Kankaan urheilualue Urheilualueen suunnittelu- ja rakennustyöt.	200,0	+

4721	Muu liikenteenohjaus Pieniä liikenteen parantamistoimenpiteitä; parannetaan ajoneuvoliikenteen ja kevyenliikenteen sujuvuutta.	10,0	+
4722	Liikenneturvallisuussuunnitelman toteutus Toimenpide-ehdotusten toteutus; parannetaan liikenteenkulun turvallisuutta Rohmulan ja Makkaralahden alueen kaduilla.	20,0	0
4725	Katuvalojen ohjausjärjestelmän uusiminen Uusitaan vanhentunutta katuvalojen ohjausjärjestelmää. Uusi ohjelma mahdollistaa paremmin tarkemmat katuvalaistuksen säädöt, ohjauksen ja energian säästötoimenpiteet.	20,0	-
4741	Hanhilampi Ampumakeskuksen katosten, näyttösuojien ja laitteiden rakentaminen. Seudullinen hanke.	25,0	+
4749	Paloisvuoren hiihtomaasto Hiihtoreittien ja koirapolun pinnoitus- ja opastustyöt.	20,0	-
4745	Ylä-Savon ulkoilureitit Reitistön tasaus- ja opastustyöt.	51,0	+
4746	Uimarantojen kunnostus Taajama- ja haja-asutusalueilla olevien huonokuntoisten uimarantojen kunnostustyöt ja varustetason parantaminen.	30,0	-
4747	Liikuntapaikkojen kehittäminen Taajama-alueella olevien liikuntareittien ja -paikkojen rakentaminen terveyttä edistäväksi asuinympäristöksi. Asuin- ja liikunta-alueiden yhteyksien parantaminen.	50,0	+
4751	Sankariniemen kentän pysäköintialue Pysäköintijärjestelyjen rakentaminen.	25,0	-
4753	Haja-asutusalueen liikuntapaikkojen kunnostaminen Kunnostetaan kyläkoulujen liikuntapaikkaympäristöjä tehdyn koulun pihakartoituksen ja kyläkerroksen tavoitteiden mukaisesti.	50,0	-
4903	Ulkoilureittien taukopaikkojen peruskorjaus Rakennusten ja ympäristön peruskorjaustyöt.	12,0	-
4904	Venereittien taukopaikkojen peruskorjaus Rakennusten, laitureiden ja ympäristön peruskorjaustyöt.	12,0	-
4761	Arvaamattomat työt Työkauden aikana ennalta arvaamattomien töiden toteutus.	80,0	0
4762	Vesistöjen kunnostus Aloitetaan Paloisjärvi - Kilpijärvi kunnostushankkeen toteutus ja valmistellaan muita tulevia vesistön kunnostushankkeita.	100,0	+
4763	Venevalkamat Maksullisten, kaavanmukaisten venevalkamapaikkojen kunnostus- ja rakentamistyöt.	13,0	+
4766	Viheraluejärjestelmän toteutus Taajama-alueella olevien viheralueiden rakentaminen terveyttä edistäväksi asuinympäristöksi.	50,0	-
4768	Suurensuon täyttöalue Ojitus- ja vastaanottojärjestelyt ympäristöluvan	13,0	+

ehtojen mukaisesti. Täyttöalueella otetaan vastaan kunnallistekniikan työmailta tulevia kaivumaita.

Koneet ja kalusto (90,0)

3671	Muu kalusto	90,0	-
	Kone- ja kalustohankinnat erillisen suunnitelman mukaan. Kalustosuunnitelma liitteenä.		

Liikenneväylien peruskorjaus (1 100,0)

Peruskorjauksilla parannetaan katujen/asuntoalueen tasoa, vesihuoltoa, liikenneturvallisuutta ja viihtyisyyttä. Päälysteiden uusimisella estetään myös katurungon laajemmat vauriot.

4771	Valaistuksen peruskorjaus	300,0	-
	Huonokuntoisen kaapeloinnin ja valaisinpylväiden kunnostukset kohteissa, joissa ei ole muuten kadun peruskorjauksen tarvetta. Uusitaan alueittain katuvalolamppuja uusien energiasäästönormien mukaisiksi n. 5 v. aikana. Erillinen suunnitelma liitteenä.		
4772	Päälysteiden uusinta	150,0	-
	Huonokuntoisten asfalttipintojen uusimista pääasiassa kokooja- ja sisääntuloväylillä sekä keskustassa. Erillinen suunnitelma liitteenä.		
4773	Kevyenliikenteenväylien peruskorjaus	70,0	-
	Huonokuntoisten kevyenliikenteenväylien peruskorjausta. Erillinen suunnitelma liitteenä.		
4775	Kangaslammen kadut	120,0	-
	Lehmuskadun pohjaus- ja päällystystyöt hyväksytyn toimenpideohjelman mukaisesti.		
4776	Riistakatu kevy.liik. väylä ja valaistus	50,0	0
	Kevyenliikenteenväylän rakentaminen Riistakadulle välille Kuutolankatu – Päiviönkatu.		
4784	Lippuniemen kadut	100,0	-
	Nouvanlahdenkadun pohjaus-, päällystys- ja vihertyöt.		
4786	Otavankatu; Päiviönkatu-Kuutolankatu	50,0	-
	Keskusta-alueella olevan huonokuntoisen sorakadun peruskorjaus hyväksytyn toimenpideohjelman mukaisesti.		
4787	Kirkonsalmi / Koulutie, Ullakontie	50,0	-
	Koulutien ja Ullakontien päällystys ja vihertyöt hyväksytyn toimenpideohjelman mukaisesti.		
4788	Makkaralahden kadut	210,0	-
	Lahtelankadun ja Vihtakadun pohjaustyöt.		

Keskustan kaupunkirakenteen parantaminen (90,0)

4792	Keskustan puistot / Kirkkoaukio, Otavanpuisto	60,0	-
	Otavanpuiston peruskorjausta välillä Päiviönkatu- Kuutolankatu kadun peruskorjaustöiden yhteydessä.		
4793	Muut kehittämistoimenpiteet	10,0	-

Keskustassa muut pienet kehittämistoimenpiteet.

4797	Keskustan liikenneselvitys	20,0	-
	Ydinkeskustan kehittämissuunnitelmaa tarkentava liikenneselvitys, jolla tutkitaan yleissuunnitelmassa esitetyn liikenneverkon toimivuus ja vaikutukset. Selvityksellä ratkaistaan tulevien vuosien katuinvestointien tarve ja järjestys ydinkeskustassa		

Puistot ja leikkikentät (170,0)

4881	Leikkikenttien saneeraus	70,0	-
	Leimapojan leikkikentän Peltosalmella ja Partalan leikkikentän kunnostukset EU- määräysten mukaiseksi hyväksytyn toimenpideohjelman mukaisesti.		
4812	Muut puistot	40,0	-
	Puistometsien raivaukset, puistojen kunnostukset ym.		
4814	Kirkkopuiston leikkikenttä	60,0	0
	Leikkikentän ja sen ympäristön kunnostus hyväksytyn toimenpideohjelman ja suunnitelman mukaisesti.		

YHTEENVETO

Projektiryhmä	Investointi	Vaikutus ylläpitokust./poistot		
		Vuosi 1.	Vuosi 2.	Vuosi 3.
Tonttipalvelut	100,0	0,0	0,0	0,0
Kunnallistekninen suunn.	120,0	18,0	15,0	13,0
Kunnallistekniikan rakent.	1535,0	230,0	196,0	166,0
Koneet ja kalusto	90,0	27,0	19,0	13,0
Liikenneväylien peruskorj.	1100,0	165,0	140,0	119,0
Keskustan kaup.rak. parant.	90,0	14,0	11,0	10,0
Puistot ja leikkikentät	170,0	26,0	22,0	18,0
Yhteensä	3205,0	480,0	403,0	339,0

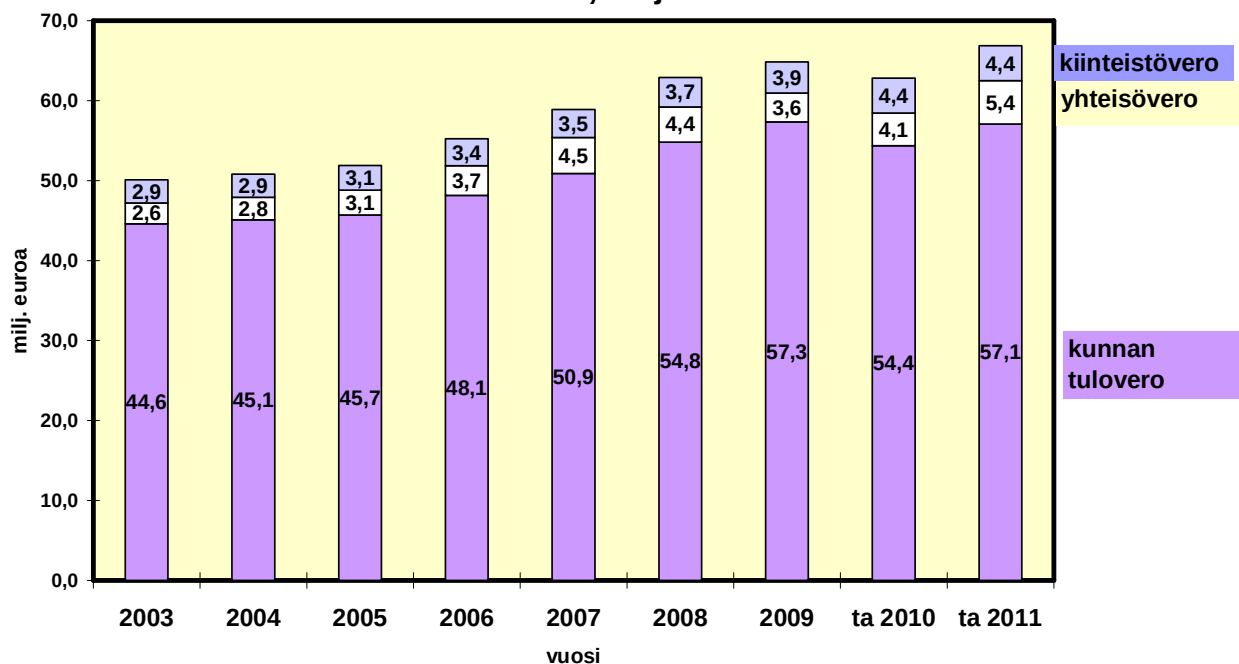
*) + lisää ylläpitokuluja
 - vähentää ylläpitokuluja
 0 ei vaikutusta

TILAPALVELU

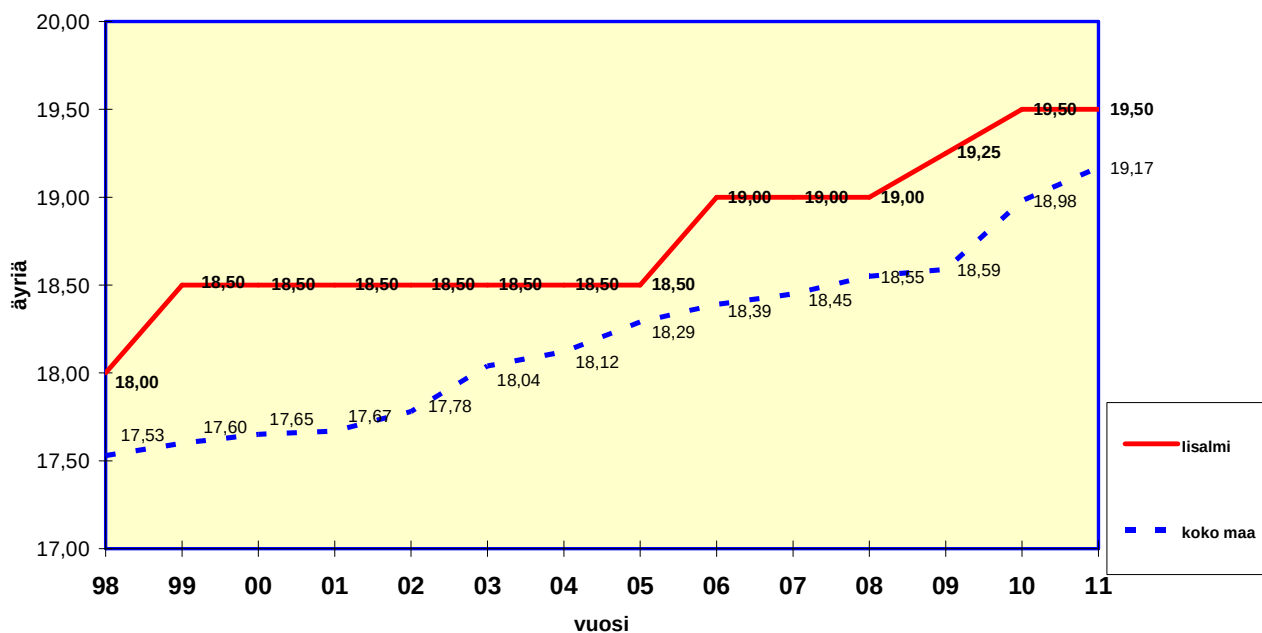
Projekti		
5032	Juhani Ahon koulun peruskorjaus Juhani Ahon koulun peruskorjaus ajoittuu vuosille 2010 -2012. Rakennustyöt ovat käynnistyneet kesällä 2010. Suunnitelmista laskettu kustannusarvio on 8 287 000 €. Hankkeelle on myönnetty valtionavustusta 3 476 000 € (sis. irtokalusteet).	3900,0 (brutto) 2408,0 (netto)
5715	Päiväkoti Uuden päiväkodin suunnittelu.	80,0
5035	Kopsulan päiväkot Muutostyöt 91 000 €, pihatyöt 50 000 €. Vuodella 2010 määrärahaa 41 000 euroa.	100,0
5101	Pienet talonrakennushankkeet Pienten investointien kohteet valmistellaan Tilapalvelussa syksyn ja talven aikana. Kohteet tulevat olemaan toiminnallisia ja rakennusteknisiä muutostöitä, rakennus-, lvi-, ja sähkötekniisiä korjaustöitä Tilapalvelun rakennuksissa. Pääpaino hankkeissa kohdistetaan energiaa säästäviin investointeihin. Päätökset määrärahan käytöstä eri kohteisiin tehdään teknisessä lautakunnassa.	450,0
5102	Kiinteistöautomaation lisääminen Vanhojen kohteiden päivittäminen uuteen Citec-valvomoon.	40,0
5401	Kulttuurikeskus Kulttuurikeskuksen sisäpihan kunnostus (pintavesijärjestelmän peruskorjaus).	30,0
5103	Koulujen ja vanhainkotien keittiöiden laitteiden uusiminen Vanhentuneiden ja viallisten laitteiden uusiminen eri kiinteistöjen keittiöissä.	20,0
5104	Päiväkotien ja koulujen pihakalusteet Päiväkotien ja koulujen pihakalusteiden vuosittainen korjaus ja uusinta.	30,0
5105	Nimettyjen hankkeiden jälkityöt Suuria peruskorjaushankkeita on paljon, joista v. 2010 valmistuneita Kilpijärven koulun ja Kirkonsalmen vanhainkodin peruskorjaukset. Jälkitöitä tulee Kirkonsalmen vanhainkodista, Kilpijärven koulusta ja myöhemmin Juhani Ahon koulusta.	50,0
5106	Uusien hankkeiden suunnittelu Vuosittain tulee suunnitteluhankkeita, joita ei ole erikseen nimetty investointiohjelmaan minkä lisäksi suuremmat tulevaisuuden investoinnit, joihin ei ole vielä varattu määrärahoja edellyttävät suunnittelua varten tehtäviä selvityksiä. Tämä investointiraha kohdistuu näiden hankkeiden erikoissuunnittelijoiden palkkioihin ja osittain toimisto-arkkitehdin palkkakuluihin.	20,0
5716	Juhani Ahon museo Korjaustöiden loppuun saattaminen.	15,0
5718	Taskukello Junailijan päiväkodin ja Taskukellon muutostöihin.	110,0

TULOSLASKELMA- OSA

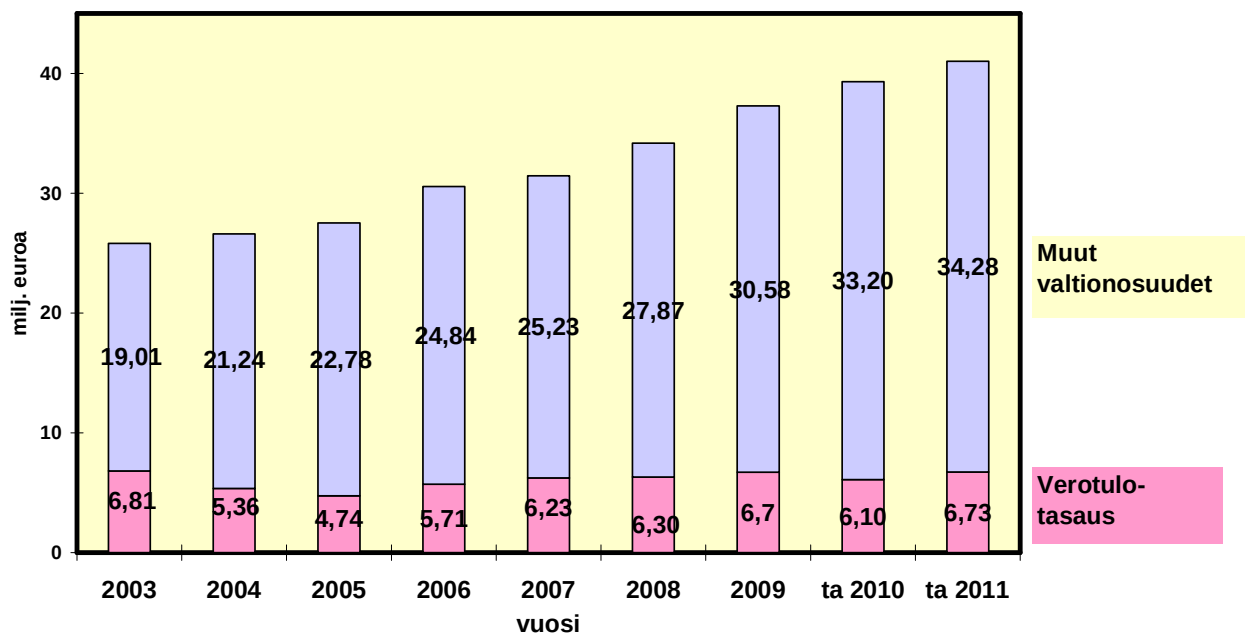
Verotulot 2003 - 2011, milj. euroa

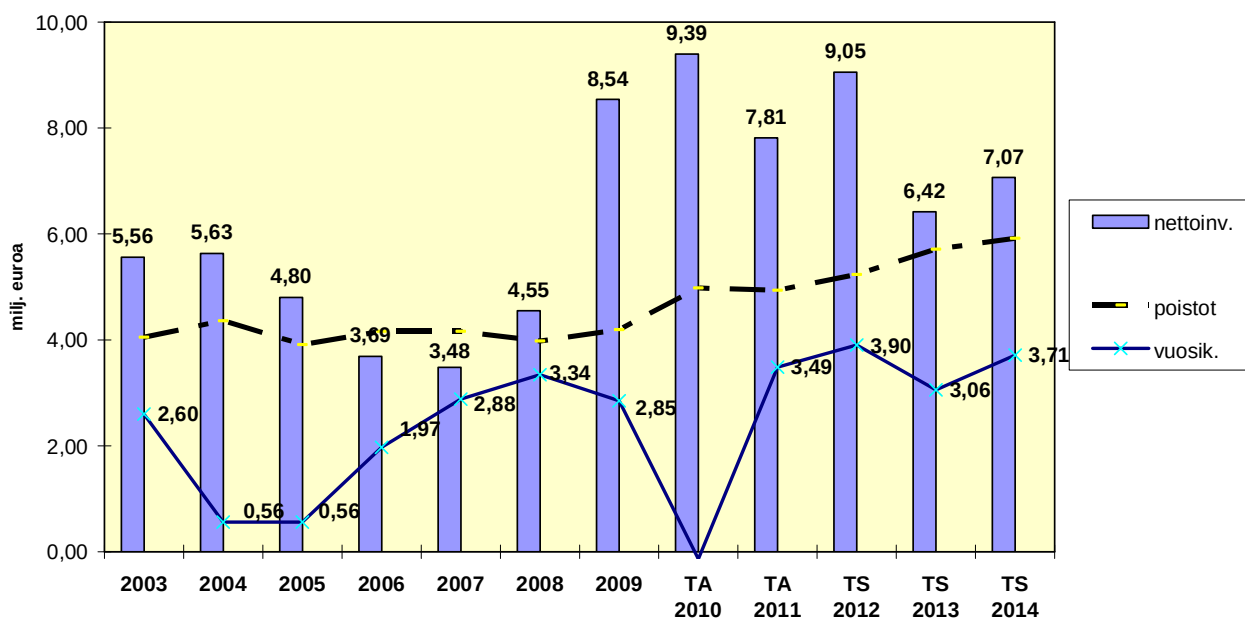
Tulovero-%:n kehitys 1998 - 2011

Valtionosuudet 2003 - 2011, milj. euroa

Iisalmen kaupungin nettoinvestoinnit, vuosikate ja poistot 2003 - 2014, milj. e (ei sis. vesil.)

Tuloslaskelma €
140 Iisalmen kaupunki

	TP2009	TA2010	LTK 2011	KH 2011
Toimintatuotot	29 959 262	22 066 189	33 270 295	33 882 778
Myyntituotot	9 903 174	8 235 074	17 544 171	17 639 433
Maksutuotot	5 889 183	2 550 200	4 116 200	4 135 200
Tuet ja avustukset	3 828 562	832 076	1 041 744	1 148 514
Muut toimintatuotot	10 338 343	10 448 839	10 568 180	10 959 631
Vuokrat	8 599 842	9 342 239	9 513 543	9 606 537
Muut	1 738 501	1 106 600	1 054 637	1 353 094
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintakulut	-132 180 728	-126 683 023	-138 817 260	-140 530 800
Henkilöstökulut	-44 607 030	-33 966 361	-43 564 075	-43 741 564
Palkat ja palkkiot	-33 273 473	-24 499 039	-31 801 409	-32 121 729
Eläkekulut	-9 148 435	-8 070 787	-9 884 695	-9 722 626
Muut henkilösivukulut	-2 185 122	-1 396 535	-1 877 971	-1 897 209
Palvelujen ostot	-64 529 235	-77 939 295	-79 939 054	-81 105 823
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 891 163	-4 336 337	-4 498 325	-4 582 757
Avustukset	-9 667 409	-2 599 970	-2 951 241	-3 073 241
Muut toimintakulut	-8 485 892	-7 841 061	-7 864 565	-8 027 415
Vuokrat	-7 208 621	-6 068 619	-6 309 052	-6 442 376
Muut	-1 277 271	-1 772 442	-1 555 513	-1 585 039
Toimintakate	-102 221 466	-104 616 834	-105 546 965	-106 648 022
Verotulot	64 842 566	62 812 000	64 951 000	66 855 000
Valtionosuudet	37 282 577	39 300 000	40 432 218	41 002 808
Rahoitustuotot ja -kulut	2 944 599	2 370 384	2 495 153	2 276 053
Korkotuotot	292 144	597 900	155 250	155 250
Muut rahoitustuotot	3 451 393	2 927 984	3 312 153	3 199 653
Korkokulut	-414 087	-668 300	-495 600	-609 700
Muut rahoituskulut	-384 852	-487 200	-476 650	-469 150
Vuosikate	2 848 276	-134 450	2 331 406	3 485 839
Poistot ja arvон alentumiset	-4 194 943	-4 978 533	-4 936 757	-4 936 757
Tilikauden tulos	-1 346 667	-5 112 983	-2 605 351	-1 450 918
Poistoeron muutos	-434 513	-767 000	432 000	432 000
Rahastojen muutos	832 248	1 200 000	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-948 932	-4 679 983	-2 173 351	-1 018 918

TULOSLASKELMA

Yleistä

Iisalmen kaupungin tuloslaskelmaan sisältyvät kaupungin tuotot ja kulut pois lukien vesilaitoksen vastaavat erät.

Vesilaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena, joten sen tuotot ja kulut eivät sisälly tuloslaskelmaan. Vesilaitoksen talousarvio esitetään kaupungin talousarvion liitteenä.

Tuloslaskelmien erien sitovuus

Tuloslaskelman seuraavat erät ovat sitovia valtuustoon nähden:

- verotulot
- valtionosuudet
- rahoitustuottojen ja -kulujen erotus
- satunnaiset tuotot ja kulut
- poistoeron muutos
- varausten muutos
- rahastojen muutos

Toimintatuotot

Myynti- ja maksutuotot kirjataan suoriteperusteen mukaisesti kunnan tuloksi tilikaudelle, jonka aikana suorite on luovutettu. Tuotoista vähennetään ennen tuloslaskelmaan merkitsemistä mm. myynnin perusteella määräytyvät välilliset verot (esim. arvonnlisävero).

Myyntituotot

Myyntituottoja ovat tulot tavaroista ja palveluksista, jotka on tarkoitettu myytäväksi tuotantokustannukset peittävään hintaan. Kunnan liiketoiminnasta suoritteista perimät korvaukset kuitenkin merkitään myyntituottoihin riippumatta siitä, kattavatko ne tuotantokustannukset. Myyntituottoja ovat myös korvaukset suoritteista, jotka kunta on valtion toimeksiannosta tuottanut ja luovuttanut kolmannelle osapuolelle.

Myyntituotot ovat 17,6 milj. euroa.

Merkittävimmät myyntituotot ovat seuraavat: muut suoritteiden myyntituotot 4,0 milj. euroa, lomituspalvelukorvaukset 12,4 milj. euroa (korvaus Melalta) ja yhteistoimintakorvaukset 0,6 milj. euroa.

Maksutuotot

Maksutuottoja ovat asiakasmaksut ja muut maksut niistä tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan ja joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyn mukaan.

Maksutuotot ovat 4,1 milj. euroa.

Merkittävimmät maksutuotot ovat lomituspalvelumaksut 1,3 milj. euroa, hoitopäivämaksut 1,1 milj. euroa ja pääsymaksut 0,6 milj. euroa.

Tuet ja avustukset

Tuloslaskelmaan merkitään omaksi ryhmäkseen tuet, avustukset ja muut tulonsiirrot valtiolta, EU:lta ja muilta yhteisöiltä silloin kun tuki tai avustus ei ole kunnan suoritteidensa perusteella saatu korvaus eikä investoinnin rahoitusosuus.

Tuet ja avustukset 1,1 milj. euroa. Tästä EU-tuet 0,4 milj. euroa.

Muut toimintatuotot

Muihin tuottoihin sisältyvät muut kuin edellä mainitut säännöllisesti kertyvät toimintatuotot (esim. pysäköintivirhemaksut, elatustukimaksut). Tässä kohdassa esitetään myös olennaiset käyttöomaisuuden myyntivoitot. Muihin toimintatuottoihin sisältyvät myös vuokratuotot.

Muut toimintatuotot yhteensä 10,9 milj. euroa. Tästä vuokrat 9,6 milj. euroa, myyntivoitot 0,59 milj. euroa ja pysäköinti-virhemaksut 0,16 milj. euroa

Vuokratuotot (9,6 milj. euroa) jakaantuvat seuraavasti:

asuntojen ja rakennusten vuokrat	8,6 milj. euroa
maa- ja vesialueiden sekä tonttien vuokrat	1,0 milj. euroa
yht.	9,6 milj. euroa

Toimintatuotot yhteensä

Kaupungin toimintatuotot ovat 33,9 milj. euroa (v. 2010 22,0 milj. euroa). Toimintatuottojen kasvu johtuu pääasiassa maatalouslomituksen uudelleen organisoinnista.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut sisältävät ennakonpidätyksen alaiset palkat, palkkiot ja korvaukset sekä lakisääteiset ja vapaaehtoiset henkilöstösivukulut. Henkilöstösivukuluista vähennetään kunnan saamat henkilöstökorvaukset.

Henkilöstökulut ovat 43,7 milj. euroa

- palkat ja palkkiot	32,1 milj. euroa
- eläkekulut	9,7 milj. euroa
- muut henkilösivukulut	1,9 milj. euroa

Henkilöstökorvaukset (tulo) ovat yhteensä 0,22 milj. euroa, joka summa on vähennetty henkilöstökuluista.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostot sisältävät sekä suoraan kuntalaiselle ostetut palvelut että palvelut, joita kunta käyttää omassa palvelutuotannossaan.

Kaupungin palvelujen ostot ovat 81,1 milj. euroa, josta merkittävin erä on asiakaspalvelujen osto kuntayhtymiltä 64,7 milj. euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Kuluerään aineet, tarvikkeet ja tavarat sisällytetään näiden hyödykkeiden tilikauden aikaiset suoriteperusteiset ostot.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot ovat 4,6 milj. euroa, josta merkittävimmät erät ovat lämmön osto 1,2 milj. euroa, sähkön osto 1,1 milj. euroa ja elintarvikkeet 0,7 milj. euroa.

Avustukset

Avustukset sisältävät sekä kotitalouksille että yhteisöille maksetut tuet ja avustukset.

Avustukset ovat 3,0 milj. euroa. Merkittävimmät erät ovat lasten kotihoidon tuki 1,2 milj. euroa, avustukset yhteisöille 1,0 milj. euroa ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä 0,6 milj. euroa.

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin sisältyvät muut kuin edellä eri kululajeille kohdistettavat kulut.

Muihin kuluihin sisältyvät mm. vuokratulot, kunnan maksamat välittömät ja välilliset verot, luottotappiot ja olennaiset käyttöomaisuuden myyntitappiot.

Muut toimintakulut yhteensä 8,0 milj. euroa.

Vuokrakulut (6,4 milj. euroa) jakaantuvat seuraavasti:

rakennusten vuokrat	6,0 milj. euroa
alueiden vuokrat	0,2 milj. euroa
muut vuokrat	0,2 milj. euroa

Vuokrasummasta 5,7 milj. euroa on kaupungin eri hallintokuntien tilahallinnolle maksamia vuokria.

Toimintakulut yhteensä

Kaupungin toimintakulut ovat 140,5 milj. euroa (v. 2010 126,7 milj. euroa). Toimintakulujen lisäys 10,9 %. Toimintakulujen kasvu johtuu pääasiassa maatalouslomituksen uudelleen organisoinnista.

Toimintakate

Kunnan tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Kaupungin toimintakate on – 106,6 milj. euroa (v. 2010 -104,6 milj. euroa).

Verotulot

Verotulokohtaan kirjataan kunnan tulovero, kunnan osuus yhteisöveron tuotosta, kiinteistövero ja koiravero. Kunnan verotulot kirjataan tilinpäätöksessä veronkantajan tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden verotuloksi kuitenkin siten, että tilinpäätöksen laatimisaikana verohallinnon ilmoittamien kuukausittaisten jako-osuuksien muutoksista aiheutuvat ja aikaisemmille tilikausille kohdistuvat oikaisut otetaan huomioon.

Verottajan 13.9.2010 ennakkotiedon mukaan vuoden 2009 verotuksessa maksuun pantavan kunnallisveron määrä oli 54,8 milj. euroa (muutos -1,0 %) ja yhteisöveron määrä 4,2 milj. euroa (muutos +21,6 %).

Verotulot on arvioitu vuoden 2010 talousarvioon alla olevan laskelman mukaisesti. Laskelmasta ilmenee tilinpäätöksen vuoden 2009 toteuma, vuoden 2010 varsinaisen talousarvion verotuloarvio sekä verotuloarvio vuodelle 2010. Vuoden 2011 verotuloarvion lähtökohtana on käytetty Kuntaliiton syyskuussa 2010 laatimaa verotuloennustetta, jota on korotettu talousarvion viimeisessä tasapainotuksessa 1,3 milj. eurolla.

Verotuloarvio v. 2011

	Tp 2009 Milj. €	Ta 2010 Milj. €	Tot. enn. 2010 Milj. € syyskuu 2010	Ta 2011 Milj. €	Muutos ed. v. ta. %
Kunnan tulovero	57,3	54,3	54,4	57,1	+5,2
Yhteisövero	3,6	4,1	4,6	5,4	+31,8
Kiinteistövero	3,9	4,4	4,3	4,4	+0,0
Yhteensä	64,8	62,8	63,3	66,9	+6,5

Valtuusto on kokouksessaan 15.11.2010 vahvistanut veroperusteet vuodelle 2011. Tuloveroprosentiksi on vahvistettu 19,50 % (v. 2010 19,50 %).

Kiinteistöveron tuotto vuoden 2011 talousarvioon on arvioitu seuraavasti (suluissa vuoden 2010 veroperusteet):

vakituinen asunto	0,40 % (0,40 %)
muu kuin vakituinen asunto	0,80 % (0,80 %)
yleinen kiinteistöveroprosentti	1,10 % (1,10 %)
voimalaitokset	2,85 % (2,85 %)
kiinteistöverolain 13a §:ssä	
mainitut rakennukset ja maapohja	0,00 % (0,00 %)
rakentamaton rakennuspaikka	3,00 % (3,00 %)

Valtionosuudet

Tuloslaskelman valtionosuuserään sisältyvät käyttötalouden valtionosuudet ja -avustukset, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannusten jakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta. Suoraan tuloslaskelmaan kirjattavia valtionosuuksia ovat laskennallisen järjestelmän mukaan määräytyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuri-toimen käyttökustannusten valtionosuudet sekä kuntien yleinen valtionosuus ja harkinnanvarainen rahoitusavustus.

Talousarvioon on valtionosuuksia arvioitu kertyväksi 41,0 milj. euroa, jossa kasvua v. 2010 talousarvioon 1,7 milj. euroa eli 4,3 %.

Rahoitustuotot

Rahoituksen tuotoista ilmoitetaan erikseen korkotuotot ja muut rahoitustuotot. Korkotuotoissa ilmoitetaan antolainoista, muista sijoituksista ja talletuksista sekä maksuliikennetileiltä saadut korkotuotot suoriteperusteen mukaisesti jaotettuna.

Korkotuotot

Kaupungin korkotuotot ovat yhteensä 155 250 euroa (v. 2010 0,60 milj. euroa). Tästä antolainojen korot 19 250 euroa, sijoitusten ja talletusten sekä maksuliikennetilien korot 136 000 euroa.

Muut rahoitustuotot

Kaupungin muut rahoitustuotot 3,2 milj. euroa (v. 2010 2,9 milj. euroa). Tämä sisältää mm. tuloutuksen vesilaitokselta 531 000 euroa, osingot ja osuuspääomien korot 363 500 euroa ja peruspääoman korot kuntayhtymiltä 290 690 euroa, tuloutus tilapalvelun käyttöomaisuuden korosta 1 035 760 euroa sekä korkosuojausten rahoitustuotot 116 200 euroa. Sijoitusten tuotot 675 000 euroa.

Rahoituskulut

Rahoituskuluissa ilmoitetaan erikseen korkokulut ja muut rahoituskulut. Korkokuluihin kuuluvat pitkäaikaisista ja lyhytaikaisista lainoista maksetut korot.

Korkokulut

Kaupungin talousarviolainoista maksamat korot 0,60 milj. euroa (v. 2010 0,67 milj. euroa). Muut korkokustannukset 10 000 euroa.

Muut rahoituskulut

Kaupungin muut rahoituskulut 0,47 milj. euroa (mm. korkosuojauksen rahoituskuluihin 0,32 milj. €, lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksuihin 0,12 milj. €, konserni-tilin korkokuluihin (vesilaitos) 10 000 €).

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä

Kaupungin rahoitustuottojen ja -kulujen erotus + 2,3 milj. euroa (v. 2010 +2,4 milj. euroa).

Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaisrahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotantotekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Ennen vuosikatetta esitetään vain säännönmukaisen toiminnan tuotot ja kulut.

Satunnaisten tuottojen ja kulujen siirtämisellä vuosikatteen jälkeen taataan vuosikatteen vertailtavuus eri vuosien ja eri kuntayksiköiden kesken.

Kaupungin vuosikate on +3,49 milj. euroa ja käyttöomaisuuden poistot 4,94 milj. euroa.

Poistot

Poistoina ilmoitetaan poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista. Poistojen kohdassa esitetään myös käyttöomaisuuden poistosuunnitelman muuttamisesta tai muusta syystä aiheutunut kertaluonteinen poisto.

Poistettavan käyttöomaisuuden myynnistä aiheutuneet epäolennaiset käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot merkitään poistojen oikaisuina poistoihin, ellei niitä ole merkitty muiksi toimintatuotoiksi tai -kuluiksi eikä satunnaisiksi eriksi.

Kaupungin suunnitelman mukaiset poistot ovat yhteensä 4,9 milj. euroa.

Poistot jakaantuvat seuraavasti:

Aineelliset hyödykkeet	
Rakennukset	2,1 milj. euroa
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2,4 milj. euroa
Koneet ja kalusto sekä muut	0,4 milj. euroa
Yhteensä	4,9 milj. euroa

Kaupungin poistolaskelmassa on vuoden 2011 investointikohteista huomioitu

neljännes vuoden poisto niistä hankkeista, joiden on arvioitu valmistuvan vuonna 2011.

Arvonalentumiset

Arvonalentumiseksi merkitään kunnan talousarviossa ja tilinpäätöksessä pysyvien vastaavien maa- ja vesialueiden, ennakkomaksujen ja keskeneräisten hankintojen sekä käyttöomaisuusosakkeiden ja -osuuksien sekä aineettomien hyödykkeiden, joista ei tehdä suunnitelman mukaisia poistoja, arvonalentumiset. Ne esitetään tuloslaskelmassa poistojen ja arvonalentumisten ryhmässä erikseen erässä "arvonalentumiset".

Kaupungin vuoden 2011 talousarvio ei sisällä arvonalentumisia.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisia tuottoja ja kuluja ovat sellaiset tulot ja menot, jotka perustuvat kunnan tavanomaisesta toiminnasta poikkeaviin kertaluonteisiin ja olennaisiin tapahtumiin.

Vuoden 2011 talousarvio ei sisällä satunnaisia tuottoja tai kuluja.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai siirtää muuhun vapaaseen omaan pääomaan. Alijäämäistä tilikauden tulosta voidaan vastaavasti kattaa varauksista tai rahastoista tehtävillä siirroilla tuloslaskelmaan.

Varausten ja rahastojen lisäyksiä ei pääsääntöisesti voi tehdä alijäämäisestä tuloksesta. Poikkeuksen saattaa muodostaa tilanne, jossa kunnalla on erillisenä kirjanpitoyksikkönä toimiva liikelaitos ja jolle on siirretty toimivaltaa investointivarausten tekemiseen ylijäämäisestä tuloksesta. Siinä tapauksessa, että kunnan kokonaistulos on alijäämäinen, joudutaan tilinpäätöksen yhteydessä päättämään, onko tilinpäätökseen esitetty varaus, kuten esimerkiksi liikelaitosten investointivaraus, kunnan kokonaistalouden kannalta perusteltua tehdä ja onko varauksen tekeminen siinä tilanteessa hyvän kirjanpitotavan mukaista.

Kaupungin vuoden 2011 tilikauden tulos on – 1,45 milj. euroa.

Poistoeron muutos

Investointivarausten käyttö investointien hankintamenon kattamiseen kirjataan varauksen tuloutuksena tuloslaskelmaan. Tuloutusta kumoamaan tuloslaskelmaan merkitään varauksen käyttöä vastaava poisto. Mikäli em. tavoin kirjattu kokonaispoisto on suunnitelmapoistoa suurempi, merkitään erotus

poistoeron lisäykseksi tuloslaskelmaan. Ts. investointivarauksen käyttö merkitsee investointivarauksen muuttamista "poistoero-varaukseksi", jota seuraavina tilikausina tuloutetaan enintään tilikauden suunnitelma poiston verran.

Investointivarausta vastaavalla tavalla voidaan käsitellä investointi- ja kehittämisrahaston käyttö investointimenojen kattamiseen.

Poistoeron muutos +432 000 euroa.

Varausten muutos

Kaupungin vuoden 2011 talousarvio ei sisällä investointivarausten muutoksia.

Rahastojen muutos

Kaupungin vuoden 2011 talousarvio ei sisällä rahastotuloutuksia.

Tilikauden yli-/alijäämä

Talousarvion mukainen tilikauden alijäämä on 1,0 milj. euroa.

TALO USSUUNNITELMA VUOSILLE 2011-2014/TULOSLASKELMA, tasapainottamaton

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
Toimintatuotot	29 959 262	22 066 189	33 882 778	33 615 974	33 695 975	33 695 975
Toimintakulut	-132 180 728	-126 683 023	-140 530 800	-142 804 337	-145 927 471	-148 367 471
Toimintakate	-102 221 466	-104 616 834	-106 648 022	-109 188 363	-112 231 496	-114 671 496
Verotulot	64 842 566	62 812 000	66 855 000	68 950 000	70 350 000	72 550 000
Valtionosuudet	37 282 577	39 300 000	41 002 808	41 800 000	42 600 000	43 500 000
Rahoitustuotot ja -kulut	2 944 598	2 370 384	2 276 053	2 342 953	2 337 953	2 333 953
Korkotuotot	292 144	597 900	155 250	155 000	154 000	153 000
Muut rahoitustuotot	3 451 393	2 927 984	3 199 653	3 175 453	3 154 453	3 136 453
Korkokulut	-414 087	-668 300	-609 700	-610 000	-660 000	-700 000
Muut rahoituskulut	-384 852	-487 200	-469 150	-377 500	-310 500	-255 500
Vuosikate	2 848 275	-134 450	3 485 839	3 904 590	3 056 457	3 712 457
Poistot ja arvonalentumiset	-4 194 943	-4 978 533	-4 936 757	-5 233 084	-5 713 245	-5 917 805
Tilikauden tulos	-1 346 668	-5 112 983	-1 450 918	-1 328 494	-2 656 788	-2 205 348
Poistoeron muutos	-434 513	-767 000	432 000	377 000	387 000	355 000
Rahastojen muutos	832 248	1 200 000	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-948 933	-4 679 983	-1 018 918	-951 494	-2 269 788	-1 850 348

TALOU DEN TASAPAINOTUS

	TAE2011	TS2012	TS2013	TS2014	Yhteensä
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	
KAUPUNKI YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 019	-951	-2 270	-1 850	-6 091
VESILAITOS YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5	5	17	33	50
YHTEENSÄ	-1024	-946	-2253	-1817	-6 041

TASAPAINOTUSTOIMENPITEET:

Verotuloarvion tarkistus v. 2011-2014

Lisäys 1,3 milj €/vuosi huomioitu yllä olevassa tuloslaskelmassa

Eläköityminen	27	149	362	538
Vapaaeht.henkilöstösäästöt	50	50	50	150
Kiinteistöveron tarkistus	400	400	400	1200
Tulovero% tarkistus		1400	1400	2800
Myyntivoitot/konserniavustus		1400	0	1400

TASAPAINOTUS-TOIMENPITEET

YHTEENSÄ	1877	1999	2212	6088
-----------------	------	------	------	-------------

YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	-1024	931	-254	395	47
----------------------	----------	----------	--------------	------------	-------------	------------	-----------

JÄÄ KATETTAVAKSI**RAHASTOJEN PÄÄOMASTA**

-1024

-1024

Tasealijäämä 31.12.2010 katetaan rahastojen pääomista.

TALO USSUUNNITELMA V. 2011 – 2014/ TULOSLASKELMA (tasapainottamaton)

Kuntalaki 65 §. Talousarvio ja –suunnitelma. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnittelukausi*). Talous-arviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (*toimenpideohjelma*), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (*alijäämän kattamisvelvollisuus*).

Yleistä

- Taloussuunnitelma on laadittu kattamaan v. 2011 – 2014 eli neljä vuotta, joista v. 2011 on talousarviovuosi
- Taloussuunnitelma on laadittu v. 2011 rahanarvossa eli inflaatiota ei ole huomioitu
- Taloussuunnitelmavuosien 2012 – 2014 pohjana on vuoden 2011 talousarvioehdotuksen toimintatuotot/ -kulut
- Suunnitelmavuosille 2012 – 2014 on laskettu 1 prosentin suuruinen yleinen palkankorotusvaraus
- Henkilöstösäästöistä on laadittu erillinen henkilöstösuunnitelma, jonka pohjana on henkilöstön Kevan laskennallinen eläköitymislista
- Taloussuunnitelman laadinnassa on hyödynnetty valtakunnallisen peruspalveluohjelman v. 2011 – 2014 ennusteita kuntatalouden kehityksestä
- Talouden tasapainotuksessa on mukana Iisalmen Vesi –liikelaitos
- Esitystapa: pohjana tuloslaskelma, joka sisältää hallintokuntien esitykset v. 2012 – 2014, jonka jälkeen esitetty talouden tasapainottamistoimenpiteet. Tämän jälkeen kaupungin tasapainoitettu tuloslaskelma v. 2011 – 2014 (ei sis. vv-laitos)

Toimintatuotot

Toimintatuotoissa ei tapahdu suunnitelmakaudella oleellisia muutoksia.

Toimintakulut

- SOTE kuntayhtymän maksuosuuksiin on laskettu kulujen lisäystä seuraavasti: v. 2012 1,0 milj. euroa, v. 2013 1,0 milj. euroa ja v. 2014 1,0 milj. euroa.
- Yleisvaraus ennalta arvaamattomiin kuluihin 1,0 milj. euroa/ vuosi
- Henkilöstömenojen sopeutus huomioitu erillisen henkilöstösuunnitelman mukaisesti

- Muilta osin toimintamenoissa ei tapahdu oleellisia muutoksia

Verotulot

Verotuloarvion perusteet (tasapainottamaton)

- v. 2011 tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosentin taso
- Yhteisöveron kuntaryhmän jako-osuus v. 2012 – 2014 21,99 %
- Verotuloarvio laadittu käyttäen perusteena Kuntaliiton veroennustekehikkoa syyskuulta 2010, jota on korotettu 1,3 milj. eurolla
- Verotulot: v. 2012 69,0 milj. euroa, v. 2013 70,4 milj. euroa, v. 2014 72,6 milj. euroa

Valtionosuudet

- Valtionosuudet: v. 2012 41,8 milj. euroa, v. 2013 42,6 milj. euroa, v. 2014 43,5 milj. euroa, kasvu 2 %/ vuosi.

Korkotuotot/ -kulut

- Korkokulujen laskentaperusteena marraskuun 2010 korkotaso
- Suunnitelmakaudella korkokustannukset kasvavat lainapääomien kasvaessa
- Sijoitustuottojen arvioitu säilyvän v. 2011 tasolla vuosina 2012 – 2014

Poistot

Suunnitelmakaudella poistot kasvavat johtuen korkeasta investointitasosta.
Poistot: v. 2012 5,2 milj. euroa, v. 2013 5,7 milj. euroa ja v. 2014 5,9 milj. euroa.

Rahastojen muutos

Suunnitelmakaudelle 2012 – 2014 ei ole laskettu rahastotuloutuksia.
Rahastotuloutukset ratkaistaan kunkin vuoden talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Tilikauden yli-/ alijäämä (ennen tasapainotusta)

Tilikauden alijäämä v. 2011 -1,0 milj. euroa, v. 2012 -0,95 milj. euroa, v. 2013 -2,3 milj. euroa, 2014 -1,85 milj. euroa.

TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET V. 2012 – 2014**Eläköityminen****Yhteenveto täyttämättömien vakanssien eurovaikutuksista v. 2012 - 2014**

Palvelukeskus	2012	2013	2014
Hallintopalvelukeskus	9 845	51 245	178 097
Sivistyspalvelukeskus	0	13 219	31 000
Vapaa- aikapalvelukeskus	0	0	0
Tekninen keskus	17 064	84 957	152 850
YHTEENSÄ	26 909	149 421	361 947

Taulukko laadittu vuoden 2011 rahan arvossa.

Pohjana Kevan listaus laskennallisista eläkkeellejääntiajankohdista.

Sisäisin tehtäväjärjestelyin hoidettavista vapautuvista tehtävistä laskettu saatavan säästöä 60 %.

Ulkoistettavista tehtävistä ei ole merkitty saatavan säästöä.

Luvut ovat kumulatiivisia.

Vapaaehtoiset henkilöstösäästöt

- Jatketaan vapaaehtoista henkilöstökulujen säästömenettelyä

Kiinteistövero

- Kiinteistöveron tarkistus v. 2012, tulon lisäys 0,4 milj. €/ v

Tuloveroprosentti

- Tuloveroprosentin tarkistus 0,50 –prosenttiyksiköllä v. 2013, tulon lisäys 1,4 milj. €/ v

Myyntivoitot/ konserniavustus

- Vuosi 2012 +1,4 milj. euroa

Tasealijäämä 31.12.2010

- Tasealijäämä katetaan rahastojen pääomista

V. 2011 – 2014 alijäämä

- Vuosina 2011 – 2014 syntyvä talousarvioalijäämä katetaan rahastojen pääomista

TASAPAINOTETTU TULOSLASKELMA € V. 2011-2014, ei. sis vesilaitosta

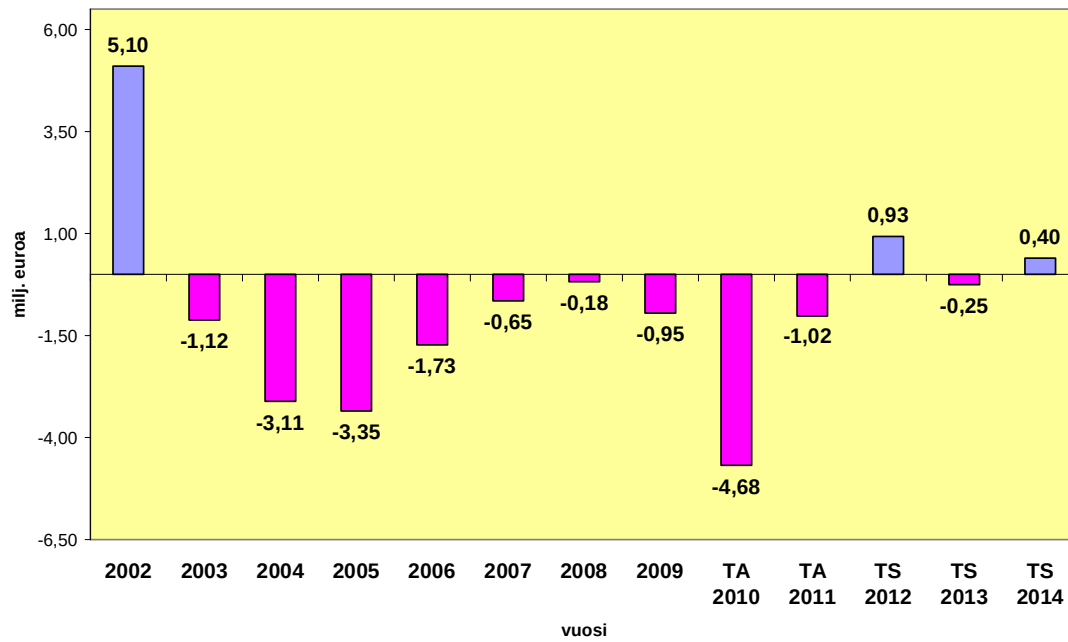
	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
Toimintatuotot	29 959 262	22 066 189	33 882 778	33 615 974	33 695 975	33 695 975
Toimintakulut	-132 180 728	-126 683 023	-140 530 800	-142 727 337	-145 728 471	-147 955 471
Toimintakate	-102 221 466	-104 616 834	-106 648 022	-109 111 363	-112 032 496	-114 259 496
Verotulot	64 842 566	62 812 000	66 855 000	69 350 000	72 150 000	74 350 000
Valtionosuudet	37 282 577	39 300 000	41 002 808	41 800 000	42 600 000	43 500 000
Rahoitustuotot ja -kulut	2 944 598	2 370 384	2 276 053	2 342 953	2 337 953	2 333 953
Korkotuotot	292 144	597 900	155 250	155 000	154 000	153 000
Muut rahoitustuotot	3 451 393	2 927 984	3 199 653	3 175 453	3 154 453	3 136 453
Korkokulut	-414 087	-668 300	-609 700	-610 000	-660 000	-700 000
Muut rahoituskulut	-384 852	-487 200	-469 150	-377 500	-310 500	-255 500
Vuosikate	2 848 275	-134 450	3 485 839	4 381 590	5 055 457	5 924 457
Poistot ja arvonalennukset	-4 194 943	-4 978 533	-4 936 757	-5 233 084	-5 713 245	-5 917 805
Tilikauden tulos	-1 346 668	-5 112 983	-1 450 918	-851 494	-657 788	6 652
Poistoeron muutos	-434 513	-767 000	432 000	377 000	387 000	355 000
Satunnaiset tuotot ja kulut				1 400 000		
Rahastojen muutos	832 248	1 200 000	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-948 933	-4 679 983	-1 018 918	925 506	-270 788	361 652

Taloudentasapainotusohjelmaan sisältyvät keskeiset riskit

- SOTE-menojen kasvu
- Valtio lisää kuntien velvoitteita suunnitelmakaudella
- Kaupungin omilla päätöksillä laajennetaan menoja lisääviä toimintoja
- Palkkaratkaisut kalliita
- Valtion veroratkaisut (esim. verovähennysten korotukset)
- Valtion päätökset valtionosuuteen liittyen
- Sopeuttamistoimenpiteitä ei toteuteta täysimääräisesti
- Korkotason oleellinen nousu

Ali-/ylijäämä v. 2002 - 2014

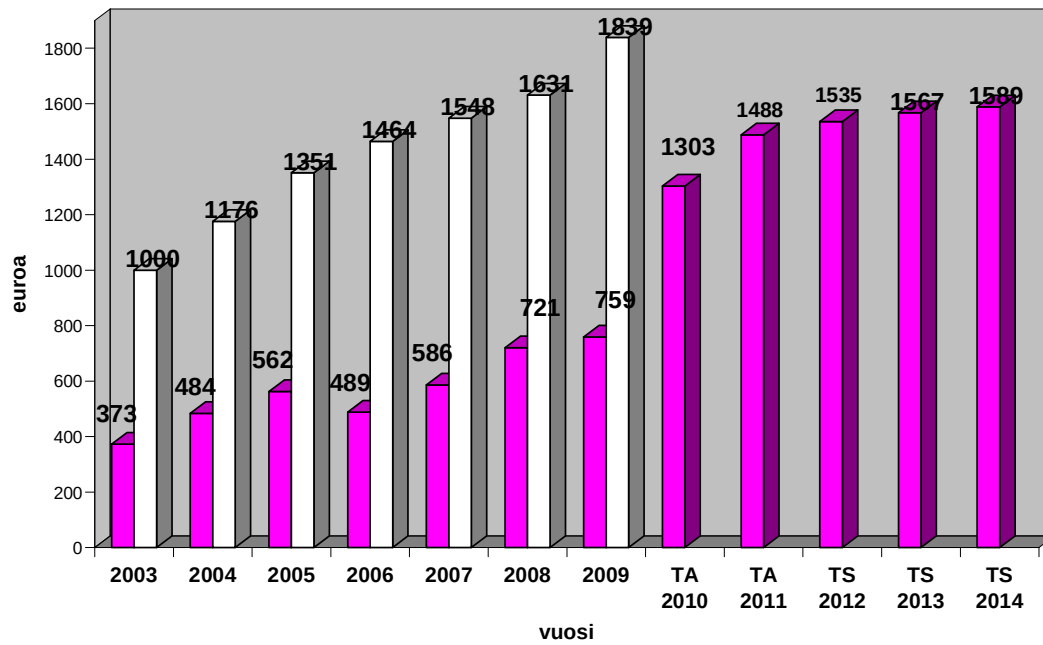
(ei sis. vesilaitosta)

RAHOITUS-
OSA

Lainamäärä euroa/asukas v. 2003 - 2014

ei sis. vesilaitosta

**Rahoituslaskelma €, tasapainottamaton
Iisalmen kaupunki**

	TP2009	TA2010	TA2011
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	2 848 276	-134 450	3 485 839
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-333 578	-540 000	-590 000
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-9 790 554	-10 546 000	-9 776 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 184 730	1 152 000	1 862 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	398 214	640 000	690 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 692 912	-9 428 450	-4 328 161
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	186 484	138 400	117 750
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000	10 000 000	8 200 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 235 483	-2 774 921	-4 108 200
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 943 232	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-46 777	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0	0	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-506 514	0	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	673 644	0	0
Rahoituksen rahavirta	3 014 586	7 363 479	4 209 550
Rahavarojen muutos	-2 678 326	-2 064 971	-118 611

RAHOITUSLASKELMA

Tarkoitus ja rakenne

Rahoituslaskelma on keskeinen osa kunnan talousarviota ja tilinpäätöstä. Talousarvioon on kuntalain 65 §:n mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava miten määrärahojen rahoitustarve katetaan. Toiminnan rahoitus esitetään talousarvion rahoitusosassa, joka kunnan talousarviossa tulee olla tuloslaskelmaosan sekä käyttötalous- ja investointiosien lisäksi.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitus-toiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

Kunnan rahoituslaskelma esitetään ns. kassavirtalaskelmana, jossa erikseen on nähtävissä varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirratt, jotka käsittävät tulorahoituksen ja investointierät.

Rahoituslaskelmasta tulee erikseen käydä ilmi rahoitustoiminnan nettokassavirta. Sitä varten rahoitustoiminnan kassavirtalaskelmassa esitetään ensin antolainojen ja lainakannan muutokset.

Maksuvalmiuden muutoksiin vaikuttavat myös toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden, pitkä- ja lyhytaikaisten saamisten ja korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset. Rahoituslaskelman selkeyden säilyttämiseksi esitetään siinä eriteltynä vain kokonaistalouden kannalta olennaiset erät.

Varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan kassavirtojen yhteenlaskettu muutos vastaa taseesta laskettua kassavarojen muutosta.

Kunnan rahoituslaskelma laaditaan suoriteperusteisesti. Tämä tarkoittaa, että mm. myyntituloja ja ostomenoja ei vuosikatteessa oikaista myyntisaamisilla tai ostoveljoilla vaan oikaisu tapahtuu vasta muiden maksuvalmiuteen vaikuttavien erien muutoksissa rahoitustoiminnan nettokassavirtalaskelmassa.

Samoin rahoituslaskelmassa esitettävät lisäykset ja vähennykset tase-erissä perustuvat suoriteperusteisesti kirjattuihin tuloihin ja menoihin.

Sitovuus

Rahoituslaskelman seuraavat erät ovat sitovia valtuustoon nähden:

- antolainasaamisten vähennys
- antolainasaamisten lisäys
- pitkäaikaisten lainojen vähennys
- pitkäaikaisten lainojen lisäys.

Tulorahoitus

Tulorahoituksen osatekijät eritellään yksityiskohtaisesti tuloslaskelmassa. Tästä syystä rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava vuosikate sekä satunnaiset erät, jotka tuloslaskelmassa esitetään vuosikatteen jälkeen.

Vuosikate saattaa sisältää eriä, jotka vaikuttavat muiden rahoituslaskelman tietojen laskemiseen. Rahoituslaskelman selkeyden vuoksi vuosikate saadaan suoraan tuloslaskelmasta ja vuosikatteen korjaukset esitetään rivillä "Tulorahoituksen korjauserät". Korjauseriä ovat pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot, mikäli ne on esitetty toiminnan muissa tuotoissa sekä toiminnan muihin kuluihin merkityt pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot.

Satunnaiset erät esitetään tuloslaskelman mukaisina. Myös satunnaisissa erissä esitetyt pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot esitetään rivillä "Tulorahoituksen korjauserät". Näiden korjausten jälkeen investointien ryhmässä esitettävät käyttöomaisuuden myyntitulot esitetään myyntihintojen mukaisina.

Suunnitelmapoistojen oikaisuina kirjatut myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntituloihin, eikä niitä oikaista rahoituslaskelmassa.

Lisäksi rahoituslaskelman tulorahoitusta joudutaan oikaisemaan tuloslaskelmaan mahdollisesti kirjatuilla pakollisilla varauksilla, jotka eivät ole rahan käyttöä. Vastaavasti pakollisten varausten käyttö menojen ja menetysten maksamiseen oikaistaan vähentämällä tulorahoitusta rahoituslaskelmassa.

Pakollisten varausten lisäykset ja vähennykset netotetaan ja esitetään osana vuosikatteen korjauseriä tai satunnaisissa erissä, mikäli pakollisten varausten muutokset on merkitty satunnaisiin kuluihin.

Kaupungin vuosikate on + 3,5 milj. euroa.

Satunnaiset erät: Kaupungin tuloslaskelmaan ei sisälly satunnaisia eriä.

Tulorahoituksen korjauserät: Oikaistu tuloslaskelmaosaan sisältyvät myyntivoitot 0,59 milj. €.

Investoinnit

Investoinneilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin käytettyjä varoja. Investointimenot ja niihin saadut rahoitusosuudet esitetään bruttomääräisinä.

Rahoituslaskelman investoinnit -nimikkeen alla esitetään myös pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntihintaiset myyntitulot.

Investoinnit ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnit sekä rahoitusosuudet investointeihin esitetään rahoituslaskelmassa suoriteperusteisena. Investointimenona esitetään rahoituslaskelmassa myös hankintameno tai sen osa, joka on katettu investointivarauksella tai -rahastolla. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden ennakkomaksut käsitellään kuten investoinnit.

Kaupungin investoinnit ovat 9,8 milj. euroa, rahoitusosuudet investointimenoihin 1,9 milj. euroa ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntituotot 0,7 milj. euroa.

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset esitetään rahoituslaskelmassa erikseen.

Antolainojen lisäystä ei sisälly talousarvioon.

Kaupungin antolainojen vähennys 0,12 milj. euroa.

Lainakannan muutokset

Kaupunki ottaa uutta talousarviolainaa 8,2 milj. euroa ja maksaa takaisin talousarviolainoja 4,1 milj. eurolla. Lainakannan lisäys siten 4,1 milj. euroa.

Kassavarojen muutos

Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirran ja rahoitustoiminnan nettokassavirran yhdistäminen osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen.

Kaupungin kassavarojen vähennys on 118 600 euroa.

TALOUSSUUNNITELMA V. 2011 - 2014/ RAHOITUSLASKELMA
(ei sis. vesilaitosta)
Rahoituslaskelma €, tasapainottamaton
Iisalmen kaupunki

	TP2009	TA2010	TA2011	TA2012	TA2013	TA2014
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	2 848 276	-134 450	3 485 839	3 904 590	3 056 457	3 712 457
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-333 578	-540 000	-590 000	-540 000	-540 000	-540 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-9 790 554	-10 546 000	-9 776 000	-10 258 000	-6 609 000	-7 238 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 184 730	1 152 000	1 862 000	1 104 000	90 000	70 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	398 214	640 000	690 000	640 000	640 000	640 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 692 912	-9 428 450	-4 328 161	-5 149 410	-3 362 543	-3 355 543
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	186 484	138 400	117 750	131 000	124 000	283 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000	10 000 000	8 200 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 235 483	-2 774 921	-4 108 200	-3 945 000	-4 295 000	-4 595 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 943 232	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-46 777	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-506 514	0	0	0	0	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	673 644	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	3 014 586	7 363 479	4 209 550	1 186 000	829 000	688 000
Rahavarojen muutos	-2 678 326	-2 064 971	-118 611	-3 963 410	-2 533 543	-2 667 543

Vuosikate

- Vuosikate tulee rahoituslaskelmaan suoraan tuloslaskelmasta.

Investoinnit

- Investointimenoissa huomioitu erillisen investointiohjelman mukaiset investointimenot/ -tulot.
- V. 2011 investoinnit (brutto) 9,8 milj. euroa, v. 2012 10,2 milj. euroa, v. 2013 6,6 milj. euroa ja v. 2014 7,2 milj. euroa.

Antolainojen muutokset

- Kohdassa huomioitu kaupungin myöntämien antolainojen takaisinmaksu.

Lainakannan muutokset

- Kohdassa huomioitu kaupungin lainojen takaisinmaksu ja lainanotto v. 2011 - 2014. Uutta lainaa otetaan v. 2011 8,2 milj. euroa ja v. 2012 - 2014 5 milj. euroa/ v. Vanhoja lainoja maksetaan pois v. 2011 4,1 milj. euroa, v. 2012 3,9 milj. euroa, v. 2013 4,3 milj. euroa ja v. 2014 4,6 milj. euroa.
- Lainamäärä v. 2011 lopussa 33 milj. euroa eli 1 488 €/ asukas ja v. 2014 lopussa 35,1 milj. € eli 1 585 €/ asukas

Rahavarojen muutos

- Rahavarojen muutos v. 2011 -118 600 euroa, v. 2012 -4,0 milj. euroa, v. 2013 -2,5 milj. euroa ja v. 2014 -2,5 milj. euroa (tasapainottamaton).
- Rahavarojen muutos v. 2011 -118 600 euroa, v. 2012 -2,6 milj. euroa, v. 2013 -2,5 milj. euroa ja v. 2014 -2,7 milj. euroa (tasapainotettu).

Rahoituslaskelma €, tasapainotettu Iisalmen kaupunki

	TP2009	TA2010	TA2011	TA2012	TA2013	TA2014
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	2 848 276	-134 450	3 485 839	3 904 590	3 056 457	3 712 457
Satunnaiset erät	0	0	0	1 400 000	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-333 578	-540 000	-590 000	-540 000	-540 000	-540 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-9 790 554	-10 546 000	-9 776 000	-10 258 000	-6 609 000	-7 238 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 184 730	1 152 000	1 862 000	1 104 000	90 000	70 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	398 214	640 000	690 000	640 000	640 000	640 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 692 912	-9 428 450	-4 328 161	-3 749 410	-3 362 543	-3 355 543
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	186 484	138 400	117 750	131 000	124 000	283 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000	10 000 000	8 200 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 235 483	-2 774 921	-4 108 200	-3 945 000	-4 295 000	-4 595 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 943 232	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-46 777	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-506 514	0	0	0	0	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	673 644	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	3 014 586	7 363 479	4 209 550	1 186 000	829 000	688 000
Rahavarojen muutos	-2 678 326	-2 064 971	-118 611	-2 563 410	-2 533 543	-2 667 543

LIITE

**IISALMEN KAUPUNGIN STRATEGIA
2020/ TOIMENPIDEOHJELMA
VUOSILLE 2010 - 2014**

IISALMEN KAUPUNGIN STRATEGIA 2020/ TOIMENPIDEOHJELMA VUOSILLE 2010 – 2014

(ml. Iisalmen elinkeino-ohjelma 2010-2014)

Toimenpideohjelmassa esitetään keskeisimmät kaupungin strategian toteuttamiseen liittyvät toimenpiteet. Ohjelmaa täydennetään ja tarkistetaan vuosittain talousarvion valmistelun yhteydessä. Toimenpideohjelma on ohjeellinen ja toimii pohjana vuosittaisille toiminta- ja taloussuunnitelmille. Toimenpideohjelma on samalla strategian toteutumisen seurannan väline.

Toimenpideohjelman painotus on muualla kuin kaupungin varsinaisissa peruspalveluissa. Peruspalvelut on tavoitteena tuottaa laadukkaasti asukkaiden tarpeiden mukaisina. Vuoden 2010 alussa toimintansa aloittava SOTE-kuntayhtymä on käynnistänyt oman strategiaprosessinsa. Strategiaprosessia tarkastellaan neljän kunnan sosiaali- ja terveystalouksien välillä. Peruskunnat osallistuvat prosessiin.

1) Elinkeinoelämän monipuolisuus/ kilpailukykyinen toimintaympäristö

TOIMENPIDE-KOKONAISUUS	TAVOITTEET/ TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	MITTARIT	TILANNE 10/2009
1. Kärkitoimialojen osaamiskeskittymien kehittäminen seudullisesti (maito, teknologia-teollisuus, sosiaali- ja terveysalan yritys-toiminta)	Iisalmessa erityisesti - metalliteollisuus - puunjalostus - kauppa	Seudullinen/ maakunnallinen Ylä-Savon Kehitys Oy koordinoi	EU-hankkeet, KOKO-ohjelma	2010-2013 Seudullinen elinkeinostrategia 2009 Aluekehityssopimus 2010 Arviointi 2013 vuoden lopussa	Toimintamallien selkeytyminen/ yrittäjien ja sidosryhmien palaute	Seudullinen elinkeinostrategia valmistuu marraskuun 2009 loppuun mennessä Toteutus kumppanuusmallilla/ kumppanuussopimukset Aluekehityssopimus
	Huomioidaan Pohjois-Savon uusi maakuntastrategia	Seudullinen/ maakunnallinen Ylä-Savon Kehitys Oy koordinoi				

2. Laadukkaat neuvonta- ja kehittämispalvelut yrityksille, ns. "yhden luukun periaate"	Yrityspalvelut tuotetaan verkostossa, mutta näkyvät yrittäjälle ns. yhden luukun palveluna Ostopalvelut >Ylä-Savon kehitys Oy:ltä	Seudullinen/ maakunnallinen/ valtakunnallinen (YritysSuomi) Ylä-Savon Kehitys Oy koordinoi	Osallistuvien organisaatioiden normaalitoimintana EU-hankkeet KOKO-ohjelma	Toimintamalli valmis 2012	Toimintamallin arviointi Yritysten palaute	Iisalmen kaupunki ostaa yritysneuvontapalvelut Ylä-Savon Kehitys Oy:ltä Yrityspalvelut tuotetaan verkostossa, johon kuuluvat mm. Savonia-ammattikorkeakoulu, Ylä-Savon ammattiopisto, ProAgria ja Aluekehityssäätiö
3. Kaupungin ja yrityselämän yhteistyön tiivistäminen	Päätösten yritysvaikutusten arviointi	Kaupunki/ Iisalmen Yrittäjät ry.	Normaali toiminta	Käynnistys 1.1.2010	Yhteinen arviointi vuosittain	Toimintaohje kaupunginhallitukseen marras-joulukuussa 2009, tiedoksi kaupunginvaltuustolle elinkeino-ohjelman yhteydessä
	Säännölliset tapaamiset	Kaupunki/ Seudullinen	Normaali päivittäinen toiminta	Jatkuvasti	Yhteisten tilaisuuksien lukumäärä/vuosi	Kaupunginhallituksen ja yrittäjäjärjestöjen tapaamisia 2-3 krt/vuosi, mukaan myös MTK-Iisalmi Ylä-Savon Kehitys Oy:n yrittäjien aamukahvit
	Hankintapolitiikan yhteinen kehittäminen (huomioidaan lähiruoka)	Kaupunki/ ja yritykset Seudullinen	Normaali päivittäinen toiminta Yhteinen koulutus Hankkeet	Jatkuvasti	Arviointi vuosittain	Kaupunki tiedottanut etukäteen tulossa olevista kilpailuttamisista Järjestetty yhteisiä neuvotteluja aiheesta Palvelujen tuotteistus käynnissä sote-kuntayhtymässä ja kaupungin organisaatiossa
4. Liike- ja teollisuus-alueet sekä tontit	Soinlahden teollisuusalue/ -hankekokonaisuus Ahmon/Marjahaan uusi yritysalue Uusi alue pohjoiselle risteysalueelle	Kaupunki/Tekninen lautakunta/ Juhani Räisänen	Vuosittainen talousarvio ja toimintasuunnitelma/ kaavoitusohjelma	Jatkuvasti	Raportointi kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle säännöllisesti useita kertoja vuodessa	Huomioitu teknisen palvelukeskuksen työohjelmissa
5. Teollisuuskylän kehittäminen	Yhtiökokous päättää strategisista valinnoista ja yhtiön hallitus kehittämistoimista. Iisalmen Teollisuuskylä rakentaa ja vuokraa yrityksille toimitiloja. Yhtiö voi harjoittaa yritysneuvontaa sekä tuottaa tuotekehitys- ja markkinointipalveluja. Yhtiö voi tuottaa rahoituspalveluja yritysten perustamiseksi, kasvattamiseksi, kehittämiseksi ja alueelle sijoittumiseksi.	Yhtiön hallitus Martti Harju Kari Luostarinen	Yhtiö vastaa	Jatkuvasti	Raportointi yhtiön toimielimille sekä kaupunginvaltuustolle kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä	Yhtiö pyrkii sijoitustoiminnallaan myönteisesti vaikuttamaan toimialueen työllisyyden turvaamiseen ja uusien työpaikkojen luomiseen.

6. Maaseutuelinkeinot	Yrittäjyyden edistäminen	Seudullinen Oppilaitokset Ylä-Savon Kehitys Oy ProAgria Ylä-Savon Veturi ry.	Normaali päivittäinen toiminta Hankkeet	Jatkuvasti	Raportointi osana seudullisen elinkeinostrategian seurantaa	
	Työvoiman saatavuus - maaseutukoulutuksen turvaaminen ja kehittäminen Iisalmessa - työperäisen maahanmuuton edistäminen	Kaupunki/ Seudullinen	Savonia-amk Y-S koulutuskunta-yhtymä TE-toimisto Hankkeet	Jatkuvasti	Raportointi osana seudullisen elinkeinostrategian seurantaa	Työvoiman saatavuus tulee olemaan ongelmallista Maaseutuelinkeinojen koulutuksen säilyttäminen Ylä-Savossa vaatii edunvalvontaa
	Lomituksen kehittäminen - työvoiman saatavuus - yhteistyön tiivistäminen naapureiden kanssa - paikallisyksikön laajentaminen	Kaupunki/ Seudullinen	Normaali päivittäinen toiminta Hankkeet	Mobiilijärjestelmän ja päivystyksen käyttöönotto 2010 Paikallisyksiköstä päätökset 2013 loppuun		
	Maatilayrittäjien neuvonnan turvaaminen maaseutuhallinnon muutoksissa	Kaupunki/ Seudullinen Maito-Savo ProAgria, Ylä-Savon Kehitys Oy Maaseututoimisto	Normaali päivittäinen toiminta Hankkeet	Yhteistoiminta-alueet käynnistyvät viimeistään 1.1.2013		Maaseutuhallinto kootaan isompiin kokonaisuuksiin uuden laskiesityksen mukaan. Yksikön tilamäärän tulisi olla vähintään 800.
	Maataloustuottajien työterveyshuollon kehittäminen	Kaupunki, sote-kuntayhtymä, MTK-Iisalmi	Normaali päivittäinen toiminta Hankkeet			
	Tilusjärjestelyt/ asenteen muokkaaminen		Normaali päivittäinen toiminta Hankkeet			Runnilla tehty esiselvitys, joka rauennut
	Uudet maaseutuelinkeinot, esim. kotipalvelu, mökkitalkkarit, lämpöyrittäjyys, lomituspalveluyritykset	Seudullinen/ kaupunki	EU-hankkeet Leader-rahoitus	Jatkuvasti	Raportointi osana seudullisen elinkeinostrategian seurantaa	
	Bioenergian hyödyntäminen	Seudullinen/ kaupunki	EU-hankkeet Leader-rahoitus	Jatkuvasti	Raportointi osana seudullisen elinkeinostrategian seurantaa	

	Tie- ja tietoliikenneyhteydet	Seudullinen KATSO LAAJAKAISTA- HANKE. Kohta 20.				
7. Hyvinvointiyrityttäjäys	Sosiaali- ja terveysalan koulutuksen turvaaminen ja kehittäminen Iisalmessa	Seudullinen/ maakunnallinen Savonia-ammatti- korkeakoulu, Savon ammatti- ja aikuiskoulu		Jatkuvasti	Raportointi osana seudullisen elinkeinostrategian seuranta	Osa seudullista elinkeinostrategiaa Ylä-Savon Kehitys koordinoi
	Sote-alan osaamiskeskittymän rakentaminen	Seudullinen	KOKO-ohjelma Hankkeet	2010-2013	Raportointi osana seudullisen elinkeinostrategian seuranta	Osa seudullista elinkeinostrategiaa Ylä-Savon Kehitys koordinoi
	Sote-alan yrityspalvelut	Seudullinen/ Ylä-Savon Kehitys Oy koordinoi osana yrityspalvelujen kehittämistä	Hankkeet KOKO-ohjelma	2010-2013	Raportointi osana seudullisen elinkeinostrategian seuranta	Osa seudullista elinkeinostrategiaa Ylä-Savon Kehitys koordinoi

2) Osaaminen ja sivistys

TOIMENPIDE- KOKONAISUUS	TAVOITTEET/ TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	MITTARIT	TILANNE 10/2009
8. Iisalmi on houkutteleva koulutuskaupunki, jossa on monipuolinen koulutustarjonta	Kaupungin koulutustarjonnalle asetetaan minimitaso: kaupungissa on perusopetuksen lisäksi lukio, kansalaisopisto, ammatillista koulutusta, taiteen perusopetusta sekä korkeakouluopetusta antava yksikkö, joka vastaa alueen elinkeinoelämän tarpeisiin.	Kaupunginvaltuusto Koulutus- lautakunta	Normaali toiminta, ei tarvitse erillisiä resursseja	Jatkuva	Seuranta vuosittaisen tilinpäätösten yhteydessä	Asia kunnossa 2009, uhkia olemassa
	Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tarjolla vaihtoehtoja kuten esim. musiikkiluokka, Montessoriluokka ja Montessori-päiväkotit	Koulutus- lautakunta	Hankkeet	Jatkuva		

	Oppijoiden yksilöllisten tarpeiden huomiointi - erityistä tukea jokaiselle sopivassa muodossa, mm. strattiluokka, jopo-luokat, riittävä avustajaresurssi, joustavat pienryhmät	Koulutuslautakunta	Hankkeet Työllisyydenhoito		Seuranta lukuvuosisuunnitelmien yhteydessä	
9. Koulutuksen saavutettavuus	Perusopetuksen kouluverkon tarkoituksenmukainen kehittäminen	Kaupunginvaltuusto Koulutuslautakunta		Jatkuva	Oppilasmäärä/koulujen määrä/tuntikehys	
	Koko peruskoulun päättävälle ikäluokalle toisen asteen ammatillinen tutkinto tai ylioppilastutkinto kotikaupungissa	Koulutuslautakunta Iisalmen kaupunki, Ylä-Savon ammattiopisto, Savon ammatti- ja aikuisopisto			Aloituspaikkojen määrä/9. luokkalaisten määrä	
	Ammattikorkeakoulun aseman vahvistaminen	Savonia AMK Iisalmen kaupunki			Aloituspaikkojen ja koulutusalojen määrä	
	Iisalmessa on saatavissa myös yliopisto-opetusta	Itä-Suomen yliopisto Kuopion kesäyliopisto			Koulutustarjonta	
	Monimuoto-opetusta oltava saatavissa kaikilla koulutuksen tasoilla.	Kaikki koulutuksen järjestäjät			Koulutustarjonta	Tietoliikenneyhteydet eivät ole joka paikassa riittävät
10. Aikuisten ja ikääntyvien koulutustarpeisiin vastaaminen	- Elinikäisen oppimisen mahdollistaminen - Työssäolevilla oltava mahdollisuus alanvaihtoon - Työssäolevien koulutuksella ja osaamisen kehittämisellä varaudutaan osaavan työvoiman saatavuuteen pitkällä aikavälillä - Luodaan väyliä koulutustason nostoon	Toisen asteen koulutuksen järjestäjät Korkea-asteen koulutuksen järjestäjät				

	Huolehditaan ikääntyvien tietoyhteiskuntataidoista	Kansalaisopisto Kirjasto			Kurssitarjonta	
11. Koulutuksen laatu	Laadukkaat ja ajanmukaiset oppimisympäristöt ml. terveelliset koulurakennukset ja päiväkodit	Koulutusltk Tekninen ltk			Rakennusten säännölliset kuntotarkastukset Terveydellisten olojen tarkastukset	
	Pätevien ja osaavien opettajien rekrytointiin panostaminen	Kaikkien kaupungin oppilaitosten ylläpitäjät			Henkilöstö-kertomus	
	Vapaan sivistystyön mahdollisuuksien hyödyntäminen	Seudullinen Kansalaisopisto Kesäyliopisto			Opiskelijamäärät	
	Toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittäminen MAHIS –toiminnan edelleen kehittäminen Verkko-opiskelu	Seudullinen Lukiot ja II asteen ammatilliset oppilaitokset	Hanke			
	Koulutilojen yhteiskäytön kehittäminen	Oppilaitosten ylläpitäjät Yhteinen tilavaraus-järjestelmä			Toiminta-kertomukset	Yhteistä tilavarausjärjestelmää ei ole, Webtimmin laajentaminen tarpeen
12. Ammatillisen koulutuksen paikkojen turvaaminen lisälnessä ja koulutuksen kehittäminen	Työvoiman tarpeen ja koulutuspaikkojen määrän ennakkointi	Seudullinen Ylä-Savon koulutuskunta-yhtymä Savon koulutuskuntayhtymä Ylä-Savon Kehitys Oy koordinoi				
	Koulutuksen rakenteen kehittäminen elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti (painopisteinä liiketalous, luonnonvara-ala sekä sosiaali- ja terveysala)					
	Edistetään ammatillisen koulutuksen sekä yritys- ja elinkeinoelämän yhteistyötä (harjoittelupaikat, opinnäytetyöt yms.)					

13. Savonia-ammatti-korkeakoulun koulutuksen säilyttäminen Iisalmessa ja koulutuksen kehittäminen	Erityiset vahvuudet esille - Luonnonvara-ala - Yrittäjyys - Sosiaali- ja terveysala	Seudullinen				
14. Yliopistoyhteistyö	Kumppanuussopimus yliopistojen, ammattikorkeakoulun ja II asteen ammatillisen koulutuksen kanssa	Seudullinen				
	Hyödynnetään yliopistoyhteistyötä ja vahvistetaan maakuntakorkeakoulun toimintamallia					
15. Työvoimakoulutus	Työvoimakoulutuksen koordinointi osana muuta koulutustarjontaa - riittävä tarjonta keskeisillä ammatti- ja osaamisalueilla - osallistutaan työvoimakoulutusta koskevien esitysten arviointiin	Seudullinen Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä Iisalmen seudun TE-toimisto	Valtio (ELY) ESR-rahoitus		Suoritettujen ammatti- ja osa-ammattitutkintojen määrä sijoittumistiedot koulutusten jälkeen	työvoimakoulutustarjontaa arvioitu TE-toimikunnassa ETAPPI-hanke osallistunut arviointiin
16. Syrjäytymisen ehkäiseminen	Kehitetään joustavia oppimispolkuja	Perusopetus Ammatillinen koulutus ml. aikuiskoulutus Perusopetus Toisen asteen oppilaitokset Kaikki oppilaitokset vapaa-aika-palvelukeskus, järjestöt	Hankkeet			Moniammatillinen yhteistyö MAHIS-yhteistyö Aikuiskoulu
	Vahvistetaan nuorten koulutustakuuajattelua ja kehitetään koulupudokas-työskentelyä, tavoitteena 100% koulutusaste 18 v. täyttäneillä					
	Ns. pajakoulumallin vakiinnuttaminen (ammatillisen koulutuksen väylä "erilaisille" oppijoille)	Seudullinen Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä Iisalmen Nuorison	valtio ESR Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	2010-	koulutuksen keskeyttäneiden määrä suoritettujen ammattitutkintojen	Pajasta tutkintoon –hanke käynnissä Mikkelin ammattikorkeakoulun hallinnoimana, kumppaneina YSAO ja Iisalmen Nuorison Tuki r.

		Tuki ry. Salmituote			ja –osatutkintojen määrä	Tuotteistamistyö käynnissä ETAPPI-hankkeessa
	Kiusaamiseen puuttuminen: nollatoleranssi	Kaikki oppilaitokset			Hyvinvointikyselyt	
17. Laadukkaat kirjastopalvelut	Kirjastoammatillisen koulutustason riittävyys	Kulttuurilautakunta			Täydennyskoulutuksen määrä Rekrytointi/henkilöstökertomus	
	Haja-asutusalueen kirjastopalvelujen turvaaminen	Kulttuurilautakunta			Kirjastoauton pysäkki-aika	
	Ikääntyvien kirjastopalveluista huolehtiminen	Kulttuurilautakunta			Kirjaston kotipalvelun asiakasmäärä Siirtokokoelmien määrä Monipuoliset aineistot	
18. Kansainvälisyys- ja yrittäjyyskasvatus	Peruskoululaisten perehdyttäminen kärkitoimialoihin/ koulujen ja elinkeinoelämän yhteistyö	Opettajat avainroolissa			Koulujen lukuvuosisuunnitelmat	
	Yrittäjyyttä opetetaan läpäisyperiaatteella kaikilla koulutustasoilla	Kaikki oppilaitokset			Koulujen lukuvuosisuunnitelmat	
	Kansainvälisyyteen kasvatetaan läpäisyperiaatteella kaikilla koulutustasoilla	Kaikki oppilaitokset			Koulujen lukuvuosisuunnitelmat	
	Toteutetaan kotouttamista ja maahanmuuttajakoulutusta	Kaikki oppilaitokset			Koulujen lukuvuosisuunnitelmat	

3) Hyvät yhteydet ja verkostot

TOIMENPIDE-KOKONAISUUS	TAVOITTEET/TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	MITTARIT	TILANNE 10/2009
19. Tie- ja rataväylät	5-tie välillä Siilinjärvi-Iisalmi	Seudullinen/maakunnallinen Kainuu yhteistyökumppaniksi	valtio			Pohjois-Savon liikennejärjestelmän kehittäminen/ aiesopimus allekirjoitettu 2009

	Savon radan nopeuksien nosto/ tasoristeyksien poistaminen	Seudullinen/ maakunnallinen Kainuu yhteistyö- kumppaniksi	valtio			
	Poikittaisyhteyksien kehittä- minen, mm. Ylivieskan radan puutavaraliikenne ja Talvivaara-yhteys	Seudullinen, yhteistyö naapuriseutujen kanssa	valtio			
	Seudullinen liikennejärjestelmä (huomioidaan elinkeinoelämä, työpaikka-liikenne, joukkoliikenne sekä turvalliset ja sujuvat arjen matkat)	Seudullinen/ kuntien tekniset toimet, tiehallinto ja lääninhallitus)		2010	Aiesopimus	Seudullista liikennejärjestelmää koskeva aiesopimus valmisteilla
	Yöjunayhteyksien palauttaminen	Kaupunki/ Seudullinen edunvalvonta				
	Maatilojen tilusjärjestelyjen huomiointi tie- ja ratahankkeissa (esim. Taipaleen keskikaidetie ja Lapialahden puolella Nerkoon ohitus) Kiinteistövaikutusten arviointi	Kaupunki/ Seudullinen				
20. Laajakaistaverkko	Laajakaistaverkon rakentaminen maaseutu-alueelle	Seudullinen/ maakunnallinen hanke	valtio EU kunnat tietoverkkoyhtiöt	2010-	laajakaistaverkon toteutuminen kattamisaste	EU-hanke käynnistymässä
	Seudullinen organisaatio	Seudullinen				Selvitystyö käynnistymässä
21. Vesihuolto	Viiden kunnan yhteinen vedenpuhdistamo	Seudullinen/ Kuntien tekniset toimet	valtio, kunnat		Investointihankke en valmistuminen	Jätteen hyödyntäminen
	Seudullinen vesiyhtiö					
22. Jätteen hyödyntäminen	Bioenergia – jätteet – maatalouden hyödyntämätön biomassa Peltomäen ympäristöyrityspuiston edelleen kehittäminen	Seudullinen, kunnat, Ylä-Savon Jätehuolto Oy, yritykset, Savonia amk				
23. Vesiväylät	Syväväylä/ puutavaran kuljetus Pienveneliikenteen matkailullinen kehittäminen	Seudullinen/ maakunnallinen				

24. Pohjois-Savon innovaatio-/kehittämisyöhykkeen kehittäminen	Varkaus – Kuopio – Iisalmi – työssäkäyntialueiden yhteistyö/vahvuuksien parempi hyödyntäminen, osaamiskeskittymien kehittäminen	Seudullinen/maakunnallinen Kuopion, Iisalmen ja Varkauden kaupungit, Pohjois-Savon liitto, ELY, kauppakamari	AKO/ KOKO Hankkeet	Toimenpideohjelma helmikuu 2010 Toteutus 2010-2014	Vuosittainen seuranta ja arviointi	Tarjouspyyntö esiselvityksen ja toimenpidesuunnitelman tekemisestä syyskuu 2009 (AKO). Verkkopaneeli marraskuu.
---	---	--	-----------------------	---	------------------------------------	--

4) Asuminen ja ympäristö

TOIMENPIDE-KOKONAISUUS	TAVOITTEET/TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	MITTARIT	TILANNE 10/2009
25. Ydinkeskustan kehittäminen	Ydinkeskustan kehittämishanke Liike-elämän toimintaympäristö Asuminen ja palvelut Kevyen liikenteen kehittäminen keskustassa	Kaupunki Yritykset Kiinteistönomistajien ry.	Kiinteistönomistajat Kaupunki EU liden ry.	Jatkuvasti	Kehittämissuunnitelman toteutuminen	Kehittämissuunnitelma kilpailutettavana
26. Tontit ja asumisvaihtoehdot	<u>Iisalmen seutu</u> näkökulmana Keskusta-asuminen: Ohenmäki, Venakko, Veturitallinranta Uusina alueina torin ja sataman ympäristö, Kiviranta Ranta-asuminen Maaseutuasuminen	Kaupunki/ tekninen lautakunta ja keskus	Kaavoitus Kiinteistönomistajat	Jatkuvasti	Mm. tonttitarjonta	Peltosalmi huomioitava Soinlahti
27. Kehittyvät kylät	Taajaman ympärillä olevat kehittyvät kylät, mm. - Kilpijärven länsiranta, Soinlahti, Iiranta - Sourunsalo-Huotari, Lappetelä-Pörsänmäki, Varpanen-Hernejärvi - Iisalmi-Runni-Kiuruvesi – kehittämisvyöhyke	Kaupunki/ tekninen lautakunta ja keskus Kylätoimikunnat	Yleiskaavoitus Kyläyhdistykset	Jatkuvasti	Kaavoituksen edistyminen	
28. Kulttuuriympäristöt	Erityisenä vahvuutena taajama-alueen arvokkaat kulttuuriympäristökokonaisuudet mm. satama-Kirkkopuisto, tori, Koljonvirta-Runni maaseudun kehittämisvyöhyke, Mansikkaniemen alue museoineen,	Kaavoitus/ kaupunginarkkitehti Kulttuuritoimi Ev.lut srk Ortodoksinen srk	Kaavoitus Järjestöt		Asemakaavan mukaiset suojelupäätökset ja rakennuskanan kulttuurihistoriallisetn arvojen säilyminen ja edis	Haja-asutusalueiden kohdeinventointi täydennys ja arvottaminen Arvottamistyöryhmän julkaisun taitto/ julkaisu Vireillä olevat kaavahankkeet

	Kustaa Adolfin kirkon ympäristö, Kirkkopuiston kirkot ja koulut				täminen kaupungin puolesta	
29. Kestävä kehitys/ ympäristö	Laadukas infrastruktuuri ja ympäristö	Kaupunki/ tekninen lautakunta ja keskus	Kunnallistekniikk, kaavoitus, kilpailuttaminen	Jatkuvasti		
	Vesistöjen kunnostus, mm. Kilpijärvi-Paloisjärvi	Valtio Kaupunki/ tekninen lautakunta ja keskus		Jatkuvasti		
	Haja-alueen viemärointi	Kaupunki/ tekninen lautakunta ja keskus Kylät		Jatkuvasti		
	Kiintestöstrategia - Terveet koulut ja toimitilat - Hankkeiden elinkaarikustannukset	Kaupunki/ tekninen lautakunta ja keskus				
	Tehokkaat toiminta-järjestelmät/ talous	Kaupunki/ tekninen lautakunta ja keskus	Tilapalvelu Kilpailuttaminen			
	Ilmastostrategia/ kaupunki osallistuu valtakunnallisiin hankkeisiin	Pohjois-Savon liitto/ maakunnallinen hanke Tekninen keskus	Maakunnallinen yhteinen sopimus			

5) Hyvinvointi

TOIMENPIDE-KOKONAISUUS	TAVOITTEET/ TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	MITTARIT	TILANNE 10/2009
30. Työllisyys	Kärkitoimialojen kehittäminen KATSO ELINKEINOELÄMÄN MONIPUOLISUUS	Seudullinen/ kaupunki	Hankkeet	Jatkuvasti	Työttömyysaste Nuorten työttömyystilanne	Seudullinen elinkeinostrategia valmistumassa
	Rakennemuutoksen hoito - irtisanotut ja lomautetut	Seudullinen ELY, TE-toimisto, kaupunki, Ylä-Savon Kehitys Oy, yritykset	Valtion toimenpiteet REISKA-hanke	Jatkuvasti	Työttömyysaste Lomautettujen määrä	Seudullinen elinkeinostrategia valmistumassa
	Nuoret vastavalmistuneet - työllisyyspolut - kesätyöllistäminen - harjoittelupaikat	Seudullinen ELY, TE-toimisto, kaupunki, Ylä-Savon Kehitys Oy,	Hankkeet	Jatkuvasti	Nuorten työttömyystilanne	Etappi-hanke käynnissä Uusia hankkeita alkamassa

		yritykset				
31. Sosiaalinen työllistäminen	Palkkatuetun työllistämisen ja edelleen sijoittamiskäytäntöjen kehittäminen	Seudullinen SOTE, Iisalmen kaupunki, TE-hallinto	Työllistämismäärärahat	Lainsäädäntömuutokset 2010 alussa	Palkkatuetun työllistämisen taso, edelleen sijoitettujen määrä	SOTE järjestäytymässä, tuetun työllistämisen yksikkö perustettu, selvitystyö käynnissä ETAPPI-hankkeessa
	Yksilö-, työ- ja työhönvalmennuspalvelujen tuottaminen ja tuottaminen sosiaalisen työllistämisen verkostossa	Seudullinen Iisalmen Nuorison Tuki ry. Salmituote ja YSAO	Kansalliset ja ESR:n tukiohjelmat/hankkeet	Pilotit 2010	Palvelutuotteiden määrä ja sosiaalisen työllistämisen kriteeristö	palvelujen tuotteistus ja testaus käynnissä ETAPPI-hankkeessa
	Yhteisen tietojärjestelmän rakentaminen sosiaalisen työllistämisen työkaluksi (Tutkainharava)	Seudullinen ETAPPI-hanke/Iisalmen kaupunki	ESR-hanke	Jatkuva	Sovelluksen käyttäjien ja palvelutarvekartoitusten määrä	Tietojärjestelmä käytössä ja kehitettävänä ETAPPI-hankkeessa
	Sosiaalisen työllistämisen tukeminen ja kehittäminen	Seudullinen SOTE-kuntayhtymä, kunnat Ylä-Savon Kehitys Oy	Hankkeet Kunnat	Jatkuva prosessi, painopiste 2010 alkupuolella	Määritellään hankekohtaisesti	
32. Työttömien aktivointi	Laki kuntouttavasta työtoiminnasta/ velvoitteen tehokas täyttäminen	SOTE-kuntayhtymä TYP, Iisalmen Nuorison Tuki ry., Salmituote	Kaupunki Valtio	Kuntouttavaa työtoimintaa koskevat palvelutilaukset SOTE-kuntayhtymälle vuoden 2010 alusta lukien	Aktivointisuunnitelmien lukumäärä Kuntouttavaan työtoimintaa osallistuvien määrä Sijoittuminen työtoiminnan jälkeen	Tuetun työllistämisen yksikkö perustettu salmituotteen yhteyteen Tilaaaja-tuottajamallin rakentaminen ETAPPI-hankkeen kehittämisosion yhteydessä

33. Terveiden ja liikunnan edistäminen	Terveysliikuntasuunnitelma 1. Terveysliikunta elämänkaaren eri vaiheissa - palvelut vauvasta vaariin 2. Järjestöyhteistyö/ järjestöjen roolin kasvattaminen 3. Terveystta edistävä ja esteetön liikkumisympäristö - Kankaan liikunta-alueen ja ympäristön kehittäminen - Uimahallin laajennus "liikunnan hyvinvointikeskus" - lähiliikunta-alueiden kehittäminen - lähiliikuntareitit/ kulttuurireitit/ "sauvakävelypuisto" 4. Viestintä ja markkinointi - "Iisalmi is your personal trainer" - matkailunäkökulman huomioiminen	Kaupunki vapaa-aikalautakunta ja vapaa-aikapalvelukeskus Iisalmen kaupungin eri toimialat Tekninen keskus Järjestöt Yksityiset palveluntarjoajat Markkinointiyksikkö	Osana kaupungin ja muiden toimijoiden normaalia toimintaa Hankkeet Järjestöavustukset Investointimäärärahat Avustukset	Jatkuvasti Kankaan alueen yleissuunnitelman käynnistäminen 2010 Uimahallin kuntoarvio ja viitessuunnitelmat valmistuneet 11/2009	Koulututerveystutkimus koululaisten osalta Investointisuunnitelmien toteutuminen Asiakaskyselyt Viestintäsuunnitelmien toteutuminen Toimintasuunnitelmien toteutuminen/raportti	Poikkihallinnollinen terveyden edistämisen neuvottelukunta toiminut useita vuosia Kuntatyöryhmä toiminnassa Terveysliikuntastrategia työn alla Uimahallin laajennuksen suunnittelu käynnissä Ohjatun liikunnan kalenteri Kulttuurikeskuksen ohjelmaopas Nettisivut
	Terveellisten elämäntapojen edistäminen - Painonhallinta/ ravitsemustietous - Tupakoimattomuus - Alkoholinkäytön vähentäminen	Terveiden edistämisen neuvottelukunta SOTE-kuntayhtymä kansalaisopisto Iisalmen kaupungin eri toimialat	Osana normaalitoimintaa Hankkeet	Jatkuvasti, vuosittain painopisteet	Terveyskyselyt	suunnitelmissa mm. savuton liikuntaympäristö
34. Lasten ja nuorten hyvinvointi	Ylä-Savon lastensuojelusuunnitelma sekä toimenpideohjelma	Seudullinen Työryhmä SOTE ja peruskuntien toimijat Järjestöt	Hanke Osana normaalitoimintaa	Jatkuvasti, vuosittaiset painopisteet	Lastensuojelusuunnitelmassa määriteltyt indikaattorit	Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kokoama lastensuojelusuunnitelma valmistuu syksyllä 2009
	Laadukkaat ja vaihtoehtoiset päivähoitopalvelut vastaamaan lasten ja perheiden tarpeisiin	Sivistyspalvelukeskus	Normaalitoimintaa	Jatkuvasti		Päivähoitopalvelut siirtyvät sivistyspalvelukeskuksen osaksi 1.1.2010

	1. Nuorten sosiaalinen vahvistaminen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy 2. Etsivä nuorisotyö - uusi nuorisolaki 2010 3. Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut - Po1nt – nuorten palvelusivusto - ”nettinuorisotalo” - aloitekanava 4. Nuorten työllistäminen - uudet toimintamuodot	Vapaa-aika-palvelukeskus Iisalmen kaupungin eri toimialat SOTE-kuntayhtymä Oppilaitokset Järjestöt Seurakunnat	Osana normaalitoimintaa Hankkeet Nuorten kesätyömäärärahat	Jatkuvasti Nopea reagoiminen muuuttaviin tilanteisiin	Toimintasuunnitelmien toteutuminen/raportti Koulututerveystutkimus koululaisten osalta	Nuorten tieto- ja neuvontahanke käynnistynyt 2009 Etsivän nuorisotyön suunnittelu on käynnistynyt
35. Kulttuurin hyvinvointivaikutusten huomiointi	Kulttuurin hyvinvointivaikutusten tunnistaminen ja toimenpideohjelman laatiminen Pilottikoikeilut	Työryhmä Kaupungin eri hallintokunnat SOTE-kuntayhtymä Ylä-Savon Kehitys Oy Järjestöt	Hankkeet			huoimidaan myös kulttuurisyrjäytyneiden aktivointi
	Kulttuurin toimintamallin kehittäminen	Kaupunki				Turvattava uudella yhteistyömallilla, että kulttuuripalvelut säilytetään Kulttuuristrategia/ toimenpideohjelmalla
	Kulttuurijärjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen	Kulttuurilautakunta Kaupunginvaltuusto			Avustettavien järjestöjen määrä & avustusten suuruus	
	Kulttuuritarjonnan parempi esille tuonti/ portaali www.kulttuuritarjotin.fi	Seudullinen	Osana normaalitoimintaa Hankkeet			
	Kulttuuripalvelujen omatoiminen tuottaminen ”ITE”-taide/ esim. työpajatoiminta					katso toimintaohjelma
36. Arkiturvallisuus	Varhainen puuttuminen	Kaupungin eri hallintokunnat SOTE-kuntayhtymä Järjestöt Vapaaehtoistyö Seurakunnat				

	Turvallisuussuunnitelman ajantasaistaminen	Kaupungin eri hallintokunnat SOTE-kuntayhtymä Poliisi Järjestöt Vapaaehtoistyö				Laadukas yhdyskuntasuunnittelu - Kotona asuminen - Esteettömyys Erityisryhmien huomiointi
	Väkivallattoman kulttuurin edistäminen	Kaupungin eri hallintokunnat SOTE-kuntayhtymä Poliisi Järjestöt Vapaaehtoistyö Seurakunnat				
37. Toimivat hyvinvointipalvelut	Palvelustrategian päivittäminen Monipalvelumallin kehittäminen: - julkiset palvelut, yksityiset palvelut, järjestötoiminta, seurakunnat Ammattitaitoisen henkilökunnan saannin turvaaminen	Kaupunki		2010		
	Kaupungin organisaatiomallin uudistaminen SOTE-kuntayhtymä aloittaa toimintansa 1.1.2010, arvioidaan kaupungin organisaatorakenteen toimivuus ja tehdään päätökset uudesta toimintamallista	Kaupunginvaltuusto Valmistelu hallintopalvelukeskus		2010		
	SOTE-kuntayhtymän strategia - Palvelujen tuotteistus - Palvelukokonaisuuksien rakentaminen selkeiksi - Hoidon porrastuksen toimivuuden varmistaminen - Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen - Kustannustietoisuuden ja laskentatoimen kehittäminen	Peruskunnat/ yhteislautekunta SOTE-kuntayhtymä		2010		Yhteislautekunta koordinoi ja yhteensovittaa sekä tekee esityksiä ja toimii peruskuntien edustajana. Lautekunta myös koordinoi terveyden edistämistä.
38. Yhteisöllisyyden edistäminen ja sosiaalisen pääoman kasvattaminen	Järjestöjen roolin kasvattaminen kaupungin palvelutuotannossa	Kaupungin eri hallintokunnat Järjestöt		Jatkuvasti		
	Kansalaisverkostojen luonti ja ylläpito	Kaupungin eri hallintokunnat		Jatkuvasti		

	Monikulttuurisuus/ asenteisiin vaikuttaminen	Kaupungin eri hallintokunnat Oppilaitokset Järjestöt Seurakunnat	Osana normaalitoimintaa Hankkeet	Jatkuvasti		

6) Positiivinen maine ja vetovoimainen kaupunki

TOIMENPIDE-KOKONAISUUS	TAVOITTEET	VASTUUTAHO	RESURSSIT	AIKATAULU	MITTARIT	TILANNE 10/2009
39. Markkinoinnin konseptointi: asuminen, yrittäminen, rekrytointi, matkailu	Markkinointi- ja viestintäohjelman uusiminen - olemassa olevista vahvuuksista lähteminen: kärkiyritykset, asumisen laatu, liikuntapalvelut, kulttuuri ja perinne - nuorten näkökulman huomiointi Liittoutuminen isompien toimijoiden kanssa/ myynti ja markkinointi yksi kokonaisuus	Markkinointiyksikkö Iiden ry. Ylä-Savon Kehitys Oppilaitokset Yritykset		Ohjelma 2010		sähköisen ympäristön merkitys kasvaa/ vastuutus sosiaalinen media sisäinen markkinointi yhteistyö korostuu
	Yritysyhteistyön kehittäminen, mm. Olvi, Normet, Genelec - Imagomarkkinoinnin työryhmän perustaminen	Markkinointiyksikkö		2010		
	Potentiaaliset uudet asukkaat Kesämökkiläiset - kampanjat					
	Sosiaalisen median käyttöönotto - Koulutus - Pilottikokeilut					

40. Kauppakeskus Iisalmi	Ydinkeskustan kehittämissuunnitelma Uudet kauppakeskukset Erikoisliikkeet Markkinointi	Kaupunki Iiden ry. Iisalmen Yrittäjät ry, Yritykset Kiinteistönomistajat Kauppa Matkailuyritykset		Jatkuvasti		
---------------------------------	---	---	--	------------	--	--

41. Matkailuelinkeinon kehittäminen	Infrastruktuurin edelleen kehittäminen (mm. satama, tori, Koljonvirta, Kankaan liikunta-alueen palvelut ja ympäristö, lähiliikunta- ja muut reitistöt)	Kaupunki				Ylä-Savon matkailuohjelman tarkistaminen käynnissä
	Tuotteistus, markkinointi ja myynti - kulttuurimatkailutuotteet vahvuuksia mm. Juhani Ahon perintö/syntymästä 150 v. 2011, Koljonvirta, Runni, Evakkokeskus - Venäjä, vesistöt - kokousmatkailu	Seudullinen		2010-2011		
	Kärkitapahtumien kehittäminen	Seudullinen/ kaupunki Tapahtumien taustayhteisöt		Jatkuvasti		
	Marjahaan pysäyttäjän kehittäminen Ahmo	Kaupunki Yritykset				

-LIIKELAITOS

LIITE

Sisällysluettelo

1. Vuoden 2011 talousarvion yleisperustelut

- 1.1. Kunnallinen liikelaitos
- 1.2. Kunnallisen liikelaitoksen talousarvio ja –suunnitelma
- 1.3. Liikelaitoksen toiminnan ja talouden tasapaino
- 1.4. Talousarvion rakenne
- 1.5. Talousarvion sitovuustaso
- 1.6. Meno- ja tulolajit
- 1.7. Poistot
- 1.8. Lainanotto
- 1.9. Taloussuunnitelma 2011-2014
- 1.10. Vuoden 2011 talousarvion pääpiirteitä

2. Käyttötaloudensa

- 2.1. Tuotot ja kulut toiminnoittain, sitovuus
- 2.2. Talousarvion perustelut
 - 2.2.1. Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet
 - 2.2.2. Toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet
 - 2.2.3. Taloussuunnitelma 2012 – 2014

3. Tuloslaskelmaosa

- 3.1. Tuloslaskelma
- 3.2. Tuloslaskelma 2011 - 2014
- 3.3. Tuloslaskelman perustelut

4. Rahoitusosa

- 4.1. Rahoituslaskelma
- 4.2. Rahoituslaskelman perustelut

5. Investointiosa

- 5.1. Investointisuunnitelma 2011 - 2014
- 5.2. Investointien perustelut 2011 - 2014

6. Tavoitteet

- 6.1. Määrätavoitteet
- 6.2. Toiminnalliset tavoitteet
- 6.3. Laadulliset tavoitteet
- 6.4. Taloudelliset tavoitteet
- 6.5. Henkilöstö

7. Liitteet

- 7.1. Sitovat tunnusluvut kaupungin talousarviossa
- 7.2. Poistosuunnitelma

1. Vuoden 2010 Talousarvion yleisperustelut

1.1. Kunnallinen liikelaitos

Kuntalain muutoksella 15.5.2007 kuntalakiin on lisätty uusi 10a luku, jossa säädetään kunnallisesta liikelaitoksesta. Kunta voi perustaa kunnallisen liikelaitoksen liiketoimintaa tai liiketaloudellisin periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten. Liikelaitoksen perustaminen edellyttää erikseen tehtävää päätöstä. Liikelaitoksen nimessä tulee olla sana –liikelaitos.

Vanhat liikelaitokset tuli muuttaa kuntalain mukaisiksi liikelaitoksiksi 31.12.2008 mennessä, mikäli niistä haluttiin käyttää liikelaitos –nimitystä.

Kunnallisella liikelaitoksella on johtokunta. Johtokunnan tehtävät määritellään kuntalain 87 c §:ssä sekä johtosäännössä.

Liikelaitoksen talousarvion hyväksyy liikelaitoksen johtokunta. Liikelaitoksen talousarvio esitetään kunnan talousarvion liitteenä. Valtuusto ohjaa liikelaitoksen toimintaa kunnan talousarviossa asettamillaan tavoitteilla.

Vesilaitoksen liikelaitosasema on vahvistettu vastaamaan muuttuneen lainsäädännön säännöksiä kv:n päätöksellä 22.12.2008.

Iisalmen kaupungin talousarviossa on Iisalmen Vesi -liikelaitokselle hyväksytty sitovat ja ohjeelliset tavoitteet.

1.2. Kunnallisen liikelaitoksen talousarvo ja –suunnitelma

Lain liikelaitosluvussa on omat säännökset kunnan talousarviosta ja –suunnitelmasta. Kunnan liikelaitoksesta säädetään talousarvion käsittelystä sekä erillisenä suunnitelmana että liikelaitoksen talousarvion ja –suunnitelman liittämistä kunnan talousarvioon.

Liikelaitoksen talousarvio ja –suunnitelma on kunnan talousarvion erillinen osa. Sitä koskevan esityksen valmistelee johtokunta. Valmistelun perustana on valtuuston liikelaitokselle hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea liikelaitoksen asemaa, toiminnan laajuutta ja toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit) tai palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita taikka pääoman tuottovaatimusta.

Liikelaitoksen talousarvion erillisyyys tarkoittaa, ettei liikelaitoksen käyttötalouteen ja investointeihin oteta määrärahaa ja tuloarviota kunnan talousarvioon. Liikelaitosta sitovia eria kunnan talousarviossa ovat laissa erikseen määritellyt erät.

Näitä eria ovat korvaus kunnan sijoittamasta pääomasta, kunnan tuki tai toiminta-avustus kunnalliselle liikelaitokselle, kunnan pääomasijoitus liikelaitokseen ja liikelaitoksen pääoman palautus kunnalle. Mainittujen erien

lisäksi valtuusto voi määritellä sitovaksi myös muun erän.

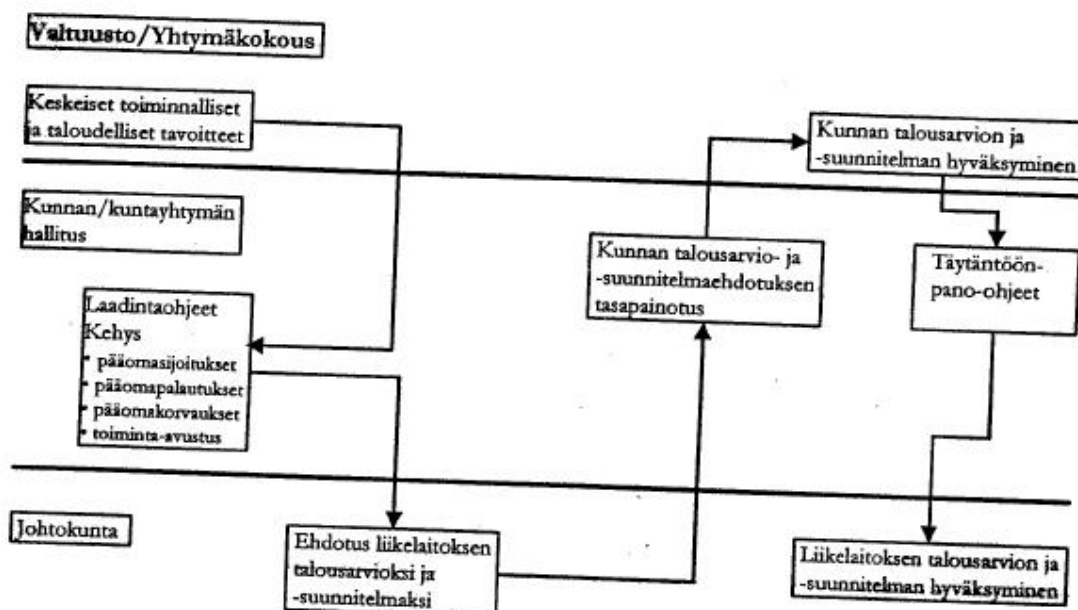
Liikelaitoksen johtokunnan on valmisteltava liikelaitoksen talousarvio ja –suunnitelma ja esitettävä sen valtuustolle sen esittämässä aikataulussa. Esitys on tehtävä kalenterivuositain vähintään kolmeksi vuodeksi eteenpäin. Lähtökohtana on, että liikelaitoksen taloussuunnittelukausi noudattaa kunnan taloussuunnittelukautta.

Liikelaitoksen talousarviossa noudatetaan samoja talousarvioperiaatteita kuin kunnan talousarviossa. Talousarvio laaditaan kalenterivuodeksi. Talousarviovuosi on suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Menot merkitään talousarvioon suoriteperusteisesti tai sitä vastaavalla tavalla ja tulot merkitään sen vuoden talousarvioon, jolloin niiden saanto on lopullinen.

Liikelaitoksen talousarvioesityksen valmistelu vastaa kunnan muiden tehtävien talousarviovalmistelua. Johtokunnan esitys liitetään osaksi kunnanhallituksen esitystä talousarvioksi ja –suunnitelmaksi valtuustolle. Kunnanhallitus voi esittää muutoksia vain liikelaitosta koskeviin sitoviin eriin kunnan talousarviossa, mutta ei voi esittää muutoksia johtokunnan esitykseen liikelaitoksen talousarvioksi ja –suunnitelmaksi.

Valtuusto voi hyväksyessään kunnan tai kuntayhtymän talousarvion ja –suunnitelman tehdä muutoksia liikelaitosta koskeviin tavoitteisiin tai mainittuihin sitoviin eriin kunnan talousarviossa ja –suunnitelmassa. Johtokunnan on tällöin valmisteltava uudelleen esityksensä ottaen huomioon valtuuston tekemät muutokset.

Liikelaitoksen talousarvion ja –suunnitelman laadintaprosessi on kuvattu alla olevassa kaaviossa:

Liikelaitoksen talousarviossa ja –suunnitelmassa on tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa.

Johtokunta päättää mainittujen talousarvio-osien sitovista tavoitteista ja muista sitovista eristä. Tuloslaskelmaosassa sitovaksi tuloarvioksi asetetaan pääsääntöisesti toimintakate. Jos liikelaitoksella on eri tehtäviä, tuloslaskelmaosa eritellään tehtäväkohtaisiin käyttötalousosiin, joiden toimintakate on sitova. Tuloslaskelmaosan rahoitusmenot ja –tuotot voidaan asettaa sitovina joko netto- tai bruttomääräisinä.

Investointiosan menot ja tulot asetetaan sitoviksi pääsääntöisesti bruttomääräisinä.

Rahoitusosassa lainanotto ja antolainaus asetetaan sitovaksi joko brutto- tai nettomääräisenä. Muut rahoitustoiminnan rahavirrat asetetaan sitovaksi nettomääräisinä ellei bruttomääräiseen esittämiseen ole erityistä perustetta.

Yksittäiseen talousarvion menoerään voidaan määräraha tarvittaessa ottaa bruttomääräisenä erityisestä syystä.

Johtokunta voi päättää liikelaitoksen talousarviosta ja –suunnitelmasta lopullisesti vasta sen jälkeen, kun liikelaitosta koskevat sitovat erät on hyväksytty kunnan talousarviossa. Johtokunnan päätös seuraavan vuoden talousarviosta on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden loppuun mennessä.

Liikelaitoksen talousarviomuutoksista päättää johtokunta. Liikelaitosta sitovista eristä kunnan talousarviossa päättää valtuusto.

1.3. Liikelaitoksen toiminnan ja talouden tasapaino

Johtokunta vastaa liikelaitoksen toiminnan ja talouden tasapainosta. Tavoitteiden on oltava oikeassa suhteessa käytössä oleviin voimavaroihin. Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset liikelaitoksen tehtävien hoitamiseen turvataan.

Liikelaitoksen tulojen tulee suunnittelukaudella kattaa toiminnan kustannukset. Pitkällä aikavälillä tulorahoituksella tulee kattaa myös investoinnit siltä osin kuin niitä ei rahoiteta oman pääoman ehtoisella rahoituksella. Edellä mainitut rahoitusperusteet merkitsevät, ettei toimintaa voi suunnitella siten, että talous muodostuu pitkällä aikavälillä tai pysyvästi alijäämäiseksi.

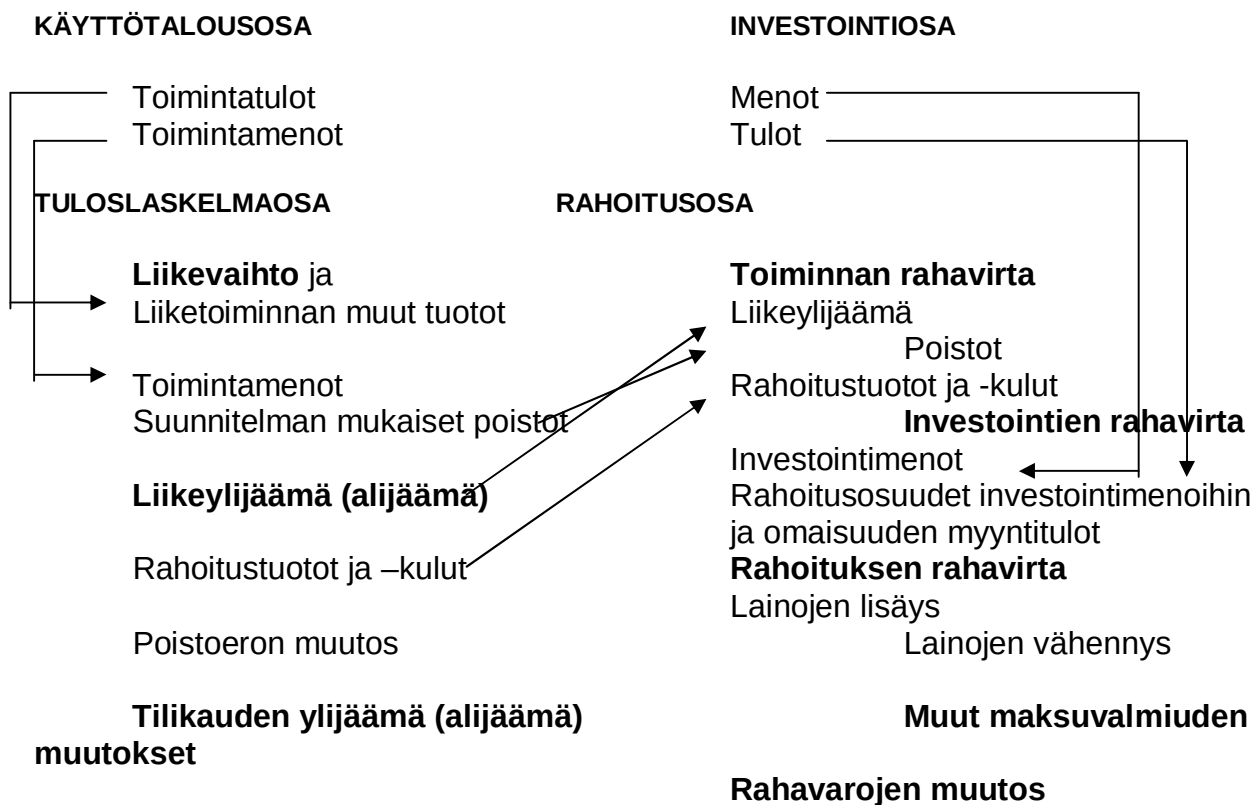
Kunnan liikelaitoksen talouden tasapainottamisessa ja kertyneen alijäämän kattamisessa noudatetaan soveltuvien osin kuntalain kuntaa koskevia säännöksiä. Tämän mukaan liikelaitoksen, jonka talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää, on laadittava tasapainossa oleva tai ylijäämäinen taloussuunnitelma enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena.

Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), joilla kattamaton alijäämä katetaan.

1.4. Talousarvion rakenne

Talousarvio jakaantuu neljään osaan eli

- käyttötalousosa
- investointiosa
- tuloslaskelmaosa
- rahoitusosa

1.5.Talousarvion sitovuustaso

Käyttötalousosa

Käyttötalouden osalta kaupungin talousarviossa liikelaitosta sitovina erinä ovat liikeylijäämä ja korvaus peruspääomasta.

Talousarvion käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot sitovat liikelaitosta tulosaluetasolla (puhdas vesi ja jätevesi) johtokuntaan nähden.

Investointiosa

Talousarviossa sitoviksi määritellyt erät on esitetty investointiosassa.

Talousarvion perustelut

Talousarvion perustelut voidaan jakaa sitoviin ja ohjeellisiin perusteluihin. Sitovista perusteluista voidaan poiketa vain johtokunnan erillispäätöksellä. Ohjeellisten perustelujen tarkoitus on antaa tietoa toiminnan tuloksista ja laajuudesta.

Tavoitteet

Talousarvioon sisältyy kahdenlaisia toiminnallisia tavoitteita: sitovia ja ohjeellisia. Sitovat tavoitteet sitovat liikelaitosta valtuustoon tai johtokuntaan nähden. Ohjeelliset tavoitteet antavat päätöksentekijöille informatiivista tietoa toiminnan tuloksellisuudesta ja laajuudesta. Valtuustoon ja johtokuntaa nähden sitovat tavoitteet on esitetty kohdassa *Tavoitteet*.

Tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa

Tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan erät sitovat valtuustoon ja johtokuntaan nähden ko. osissa esitetyllä tavalla.

Uudet tai laajennettavat toiminnot

Talousarvion perusteluissa on määritelty toiminnoissa tapahtuvat laajennukset ja supistukset.

Taloussuunnitelman sitovuus

Suunnitelmavuosien 2012 - 2014 määrärahat, tuloarviot ja tavoitteet ovat ohjeellisia.

1.6. Meno- ja tulolajit

Talousarvion ja kirjanpidon meno- ja tulolajien määrittelyssä noudatetaan Iisalmen kaupungin tilikarttamallin mukaisia meno- ja tulolajeja.

1.7. Poistot

Pysyvien vastaavien hankintameno aktivoidaan ja kirjataan tulosvaikutteiseksi kuluksi poistosuunnitelman mukaisesti. Iisalmen kaupungilla aktivointirajaksi

on määritelty 10 000 euroa eli vähintään 10 000 euron hankinnat käsitellään investointimenona ja kirjataan poistoaikanaan tuloslaskelman kuluksi. Tätä pienemmät hankinnat kirjataan vuosikuluksi.

1.8. Lainanotto

Kaupungin hallinto- ja toimintasäännön mukaan kaupunginhallitus ratkaisee asiat, jotka koskevat kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarviolainojen ottamista, lainojen takaisinmaksua ja lainaehtojen muuttamista.

1.9. Taloussuunnitelma 2011 - 2014

Taloussuunnitelma v. 2011 - 2014 on tasapainotettu siten, että liikelaitoksen tuloksesta v. 2011 - 2014 ei kerry alijäämää.

1.10 Vuoden 2011 talousarvion pääpiirteitä

Yleistä

Talousarvioon sisältyy jäteveden käyttömaksun korotus 1.1.2011 lukien (0,05 €/m³). Talousarvioon sisältyy veden tukkuhinnan korotus 0,01 €/m³. Veden hintaan ei esitetä korotusta.

Talousarviossa on varauduttu 2 %:n suuruiseen palkkausmenojen kasvuun. Toimintatuottojen kasvu on 5,3 % ja toimintakulujen kasvu 5,4 %.

Henkilöstömenot

Palkkausmäärärahat on otettu talousarvioon siten, että 1.6.2010 voimassa olleeseen palkkatasoon on laskettu 2 % suuruinen palkkavaraus vuodelle 2011. Lomarahan osuus sisältyy palkkausmenoihin.

Henkilöstösivukulut on laskettu 21,9 % suuruisina.

Eläkemenoperusteinen KuEL-maksu on budjetoitu Kevan ilmoituksen mukaisena.

Korotusvaraus 2 %.

Henkilöstöpolitiikassa noudatetaan Iisalmen kaupungin organisaatiossa noudatettavia periaatteita.

Lainoitus

Talousarvioon sisältyy uutta lainanottoa 0,7 milj. euroa ja lainojen lyhennystä 0,3 milj. euroa.

Investoinnit

Investointien määrä talousarviossa on 1 420 000 euroa. Tästä puhtaan veden investointien osuus on 345 000 euroa ja jäteveden investoinnit 1 020 000 euroa.

Liittymismaksutuotot ovat 150 000 euroa.

2. Käyttötalousosa

2.1. Tuotot ja kulut toiminnoittain, sitovuus

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot ovat liikelaitosta sitovia johtokuntaan nähden tulosaluetasolla seuraavasti:

	TP2009	TA2010	Tot. 6.2010	LTK 2011	TA%
900					
Vesilaitos/Puhdasvesi					
Tuotot	2345644	2334220	1253736	2436600	4,4
Kulut	-1554924	-1676852	-849930	-1708621	1,9
Netto	790720	657368	403806	727979	10,7
910 Vesilaitos/Jätevesi					
Tuotot	1802425	2004920	969087	2132400	6,4
Kulut	-1193573	-1321434	-576285	-1452208	9,9
Netto	608852	683486	392802	680192	-0,5
Raportti yhteensä					
<u>Tuotot</u>	4148069	4339140	2222823	4569000	5,3
<u>Kulut</u>	-2748497	-2998286	-1426215	-3160829	5,4
<u>Netto</u>	1399572	1340854	796608	1408171	5

2.2 TALOUSARVION 2011 PERUSTELUT

2.2.1.Toiminnan painopistealueet ja kehittämiskohteet

Talousarvio 2011

- Vesihuollon turvallisuus
- Puhdistamolietteen jälkikäsittelyn toteutus

Taloussuunnitelma 2012 -2014

- Alueellisen vesihuollon kehittäminen
- Vedenjakelutoimintojen eheyttäminen haja-asutusalueilla
- Jätevedenpuhdistamon uuden ympäristöluvan edellyttämät toimenpiteet
- Haja-asutusalueiden jätevesihuolto kv:n määräämillä alueilla

2.2.2. Toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet

Sitovat perustelut:

- Sitovat tunnusluvut on esitetty kohdassa 6.Tavoitteet

Ohjeelliset perustelut:

- Ohjeelliset tunnusluvut on esitetty kohdassa 6.Tavoitteet

Talousarvio 2011

Puhdas vesi

- Vesitaksoja tarkistetaan jos valtiovallan toimista tai yleisen kustannustason muutoksesta aiheutuu taloudelle suunnitteesta merkittäviä poikkeamia. Ylä-Savon Vesi Oy:n ilmoittama raakaveden hinnan korotus 1.1.2011 (0,01e/m³) katetaan vesilaitostoiminnan tehostamisella.
- Valmistettavaan tuotemäärään nähden veden myynti elintarviketeollisuudelle on aleneva tuotannon valmistusprosesseissa tapahtuvien muutosten takia
- Henkilöstöä koulutetaan varautumaan tulevaisuuden haasteisiin ja mm. vesilaitoksen valmiussuunnitelman 2007 edellyttämään poikkeustilanteiden vesihuollon varmentamiseen
- Vesijohtoverkoston ja sen varusteiden inventointi-, peruskorjaus- ja uusimistyötä jatketaan, päätavoitteena verkoston hukkaveden osuuden saamiseksi alle 10 %
- Toimintaohjeistusta (laatu järjestelmää) kehitetään ja tarkistetaan entistä enemmän ympäristönäkökohdat ja poikkeusolosuhteet huomioivaksi
- Yhteistyömahdollisuuksia ympäristökuntien (Ylä-Savon Vesi Oy:n alueella olevat laitokset) vesilaitosten kanssa kartoitetaan eri toimintojen osalta

Jätevesi

- Jätevesitaksoja tarkistetaan palveluiden ja tuotantotarvikkeiden kustannustason kohoamisen, sekä uuden ympäristöluvan kiristyneiden lupaehtojen vaatiman jätevedenpuhdistamon toiminnan tehostamisen, prosessimuutosten ja koetoiminnan aiheuttamien lisäkustannusten verran sekä jos valtiovallan toimesta tai yleisen kustannustason muutoksesta aiheutuu taloudelle suunnitteesta merkittäviä poikkeamia
- Ylä-Savon kuntien jätevesien yhteiskäsittelyselvityksen ja "Ylä-Savon vesistöt kuntoon" hankkeen pohjalta tarkastellaan jätevesien yhteiskäsittelyn ja haja-asutusalueiden keskitetyn viemäroinnin toteuttamismahdollisuuksia
- Puhdistamolietteen uudet käsittelyvaatimukset lisäävät huomattavasti lietteen käsittelypalveluiden ostokuluja.
- Jätevesiverkoston ja pumppaamoiden inventointia sekä peruskorjaus- ja uusintatyötä jatketaan. Keskeisenä tavoitteena on viemäristön vuotovesimäärien vähentäminen sekä ympäristöhaittojen minimointi. Päätoiteutskohteena keskusta-alueen ja Kivirannan suurten runkoviemärien saneeraus
- Kiinteistöjen perus- ja sadevesien erottamiseen jätevesiverkostosta kiinnitetään erityistä huomiota jätevesipuhdistamon kuormituksen vähentämiseksi. Tarkastelua jatketaan 1. ja 5. kaupunginosissa
- Jätevedenpuhdistamon kehittämistoimia suunnitellaan v.2009 saadun ympäristöluvan lupaehtojen mukaisesti
- Toimintaohjeistuksen kehittämisessä huomioidaan vesilaitoksen valmiussuunnitelman 2007 mukaiset toimintaohjeet mm. häiriötilanteissa ja poikkeusolosuhteissa
- Verkoston rakennetietoa ylläpitoa ja huoltoa palveleva paikkatietojärjestelmän käyttöä tehostetaan hankkimalla järjestelmään uusia elementtejä (KeyAQUA).

2.2.3. Taloussuunnitelma 2012-2014

Puhdas vesi:

- Toimitettavan veden määrää alentaa valmistusprosessien muutokset

panimoteollisuudessa ja nykyaikaisten vettä säästävien vesikalusteiden käyttö muilla kuluttajilla

- Yhteistyötoimintojen selvittely ja toteuttaminen Ylä-Savon alueen vesilaitosten kanssa

Jätevesi:

- Tehdään Ylä-Savon kuntien vesihuollon yleissuunnitelman 1999-2017 sekä yhteisen jätevesien käsittelyn esiselvityksen mukaisia ratkaisuja, jotka ovat osa myös Iisalmen jätevesihuollon ratkaisuja
- Vuohiniemen jätevedenpuhdistamolla tehdään kehittämisohjelman ja uuden ympäristöluvan mukaisia toimia tuloksen pitämiseksi jatkossakin lupaehtojen mukaisina
- Jätevesitaksa tarkistetaan vain niiltä osin kuin talouden tasapainotus edellyttää

3. Tuloslaskelmaosa

3.1.Tuloslaskelma

	TP2009	TA2010	Tot. 6.2010	LTK 2011	TA%
Liikevaihto	4115364	4303140	2213440	4533500	5,4
Liiketoiminnan muut tuotot	32705	36000	9383	35500	-1,4
Materiaalit ja palvelut	-1940177	-2107061	-996356	-2192663	4,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1290683	-1372600	-688038	-1327700	-3,3
Palvelujen ostot	-649494	-734461	-308318	-864963	17,8
Henkilöstökulut	-705772	-649661	-381355	-647830	-0,3
Palkat ja palkkiot	-484971	-473570	-270814	-468247	-1,1
Eläkekulut	-185644	-148624	-91871	-151698	2,1
Muut henkilösivukulut	-35157	-27467	-18670	-27885	1,5
Poistot ja arvonalentumiset	-805515	-962390	-391172	-913623	-5,1
Suunnitelman muk. poistot	-805515	-962390	-391172	-913623	-5,1
Liiketoiminnan muut kulut	-102547	-241564	-47772	-320336	32,6
Liikelylijäämä (-alijäämä)	594057	378464	406168	494548	30,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-581650	-585380	-271250	-559151	-4,5
Korkotuotot	5788	18510	1212	6000	-67,6
Muille maksetut korkokulut	-56438	-72890	-6942	-34151	-53,1
Korvaus peruspääomasta	-531000	-531000	-265500	-531000	0
Muut rahoituskulut	0	0	-10	0	0
Ylijäämä (alij.) ennen satunnaisia eriä	12407	-206916	134928	-64603	-68,8
Poistoeron muutos	82500	70000	40833	60000	-14,3
Tilikauden ylijäämä (alij.)	94907	-136916	175761	-4603	-96,6

3.2. Tuloslaskelma 2011-2014

	TP2009	TA2010	Tot. 6.2010	LTK 2011	TA%	TS 2012	TS 2013	TS2014
Liikevaihto	4115364	4303140	2213440	4533500	5,4	4624170	4716653	4810986
Liiketoiminnan muut tuotot	32705	36000	9383	35500	-1,4	35500	35500	35500
Materiaalit ja palvelut	-1940177	-2107061	-996356	-2192663	4,1	-2192663	2192663	-2192663
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1290683	-1372600	-688038	-1327700	-3,3	-1327700	1323700	-1327700
Palvelujen ostot	-649494	-734461	-308318	-864963	17,8	-864963	-864963	-854963
Henkilöstökulut	-705772	-649661	-381355	-647830	-0,3	-660537	-673748	-687223
Palkat ja palkkiot	-484971	-473570	-270814	-468247	-1,1	-477612	-487164	-496907
Eläkekulut	-185644	-148624	-91871	-151698	2,1	-154746	-157841	-160998
Muut henkilösivukulut	-35157	-27467	-18670	-27885	1,5	-28179	-28743	-29318
Poistot ja arvonalentumiset	-805515	-962390	-391172	-913623	-5,1	-967286	1015973	-1065973
Suunnitelman muk. poistot	-805515	-962390	-391172	-913623	-5,1	-967286	1015973	-1065973
Liiketoiminnan muut kulut	-102547	-241564	-47772	-320336	32,6	-320336	-320336	-320336
Liikeylijäämä (- alijäämä)	594057	378464	406168	494548	30,7	518848	549433	580291
Rahoitustuotot ja -kulut	-581650	-585380	-271250	-559151	-4,5	-563896	-572147	-577000
Korkotuotot	5788	18510	1212	6000	-67,6	4000	4000	4000
Muille maksetut korkokulut	-56438	-72890	-6942	-34151	-53,1	-36896	-45147	-50000
Korvaus peruspääomasta	-531000	-531000	-265500	-531000	0	-531000	-531000	-531000
Muut rahoituskulut	0	0	-10	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alij.) ennen satunnaisia eriä	12407	-206916	134928	-64603	-68,8	-45048	-22714	3291
Poistoeron muutos	82500	70000	40833	60000	-14,3	50000	40000	30000
Tilikauden ylijäämä (alij.)	94907	-136916	175761	-4603	-96,6	4952	17286	33291

3.3. Tuloslaskelman perustelut

Liikevaihto

Liikevaihtoon luetaan liikelaitoksen varsinaisen toiminnan myyntituotot, joista on vähennetty arvonlisävero ja muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot.

Liikevaihtoon sisällytetään sekä kaupungin ulkopuolisilta että kaupungin muilta toimintayksiköiltä saadut myyntitulot. Myyntitulot kirjataan suoriteperusteen mukaisesti tuotoiksi sen tilikauden tilinpäätöksessä, jonka aikana suorite on luovutettu.

Liikevaihto on 4,5 milj. euroa, josta veden perus- ja käyttömaksut ovat 2,18 milj. euroa ja jäteveden perus- ja käyttömaksut 2,11 milj. euroa. Liikevaihdon kasvu on 5,4 %.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muihin tuottoihin luetaan tulot, joilla on yhteyttä liikelaitoksen suoritetuotantoon kuulumatta kuitenkaan siihen. Ne on ansaittu tavanomaisen liiketoiminnan puitteissa, mutta ovat liikelaitokselle merkitykseltään toissijaisia.

Kulut

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Kohtaan sisältyy suurimpana eränä Ylä-Savon Vesi Oy:ltä ostettu vesi n. 0,86 milj. euroa sekä mm. energiakulut ja vesilaitoskemikaalien hankinta. Aineet ja tarvikkeet yhteensä 1,3 milj.euroa.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostoihin sisältyy liikelaitoksen suoritetuotantoaan varten ostamia palveluja, niin kaupungin muilta toimintayksiköiltä kuin kaupungin organisaation ulkopuolelta kuten esim. asiantuntijapalvelut, atk-palvelut, siivous, alueiden sekä koneiden ja laitteiden kunnossapito yhteensä 0,86 milj. euroa.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut sisältävät ennakonpidätyksenalaiset palkat, palkkiot ja korvaukset sekä lakisääteiset ja vapaaehtoiset henkilöstösivukulut. Henkilöstökuluista vähennetään saadut henkilöstökorvaukset.

Henkilöstökulut yhteensä 0,65 milj. euroa, josta
-palkat ja palkkiot 0,47 milj. euroa
-eläkekulut 0,15 milj. euroa
- muut henkilöstökulut 0,03 milj. euroa

Poistot ja arvonalentumiset

Poistoina ilmoitetaan poistot pysyvistä vastaavista ja muista pitkävaikutteisista menoista.

Poistojen kohdalla esitetään myös poistosuunnitelman muuttamisesta tai muusta syystä aiheutunut kertaluonteinen lisäpoisto.

Poistot yhteensä 0,91 milj. euroa. Puhdas vesi –toiminnon poistot ovat 0,22 milj. euroa ja jätevesi –toiminnon 0,68 milj. euroa.

Poistojen laskennan perusteena käytetään liitteenä nro 2 olevaa Iisalmen kaupungin poistosuunnitelmaa.

Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjataan mm. vuokrat ja välilliset verot.

Vuosien 2011-2014 tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa kuluissa ovat myös sivutoiminnan (puhdas vesi) kulut. Kirjanpidossa kulut kirjautuvat ao. menolajeille.

Toimintakulut yhteensä

Toimintakulut yhteensä ilman poistoja ovat 3,2 milj. euroa. Kasvu 5,4 %. Puhtaan veden toimintakulujen kasvu on -1,9 % ja jäteveden 9,9 %.

Rahoitustuotot ja -kulut

Muihin rahoitustuottoihin luetaan mm. kaupungin ja liikelaitoksen väliseltä yhdystililtä saadut korot.

Muille maksetut korkokulut sisältävät rahoituslaitoksilta otettujen lainojen korot.

Koroista puhtaan veden osuus on n. 1 500 euroa.

Liikelaitoksen kaupungille maksama korvaus peruspääomalle merkitään rahoituskuluihin erillisenä eränä.

Korvaus peruspääomasta

Korvaus peruspääomasta on samansuuruinen kuin v. 2010 oli. Sen suuruus 0,53 milj. euroa (puhdas vesi 0,40 milj. euroa, jätevesi 0,13 milj. euroa).

Poistoeron muutos

Investointivarauksen käyttö pysyvien vastaavien hankintamenon kattamiseen kirjataan varauksen tuloutuksena tuloslaskelmaan. Tuloutusta kumoamaan tuloslaskelmaan merkitään varauksen käyttöä vastaava poisto (poistoeron lisäys). Investointivarauksen käyttö merkitsee siis investointivarauksen muuttamista "poistoerovaraukseksi", jota seuraavina tilikausina tuloutetaan enintään tilikauden suunnitelmapoiston verran (poistoeron vähennys).

Poistoeron muutos (vähennys) kohdistuu kokonaisuudessaan jätevesi – toimintoon.

Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Liikelaitoksen tulos poistoerokirjausten jälkeen. Talousarvion mukainen tilikauden alijäämä on 4 603 euroa (puhdas vesi 98 958 euroa ylijäämäinen ja jätevesi 103 561 euroa alijäämäinen).

4. Rahoitusosa

4.1. Rahoituslaskelma

	Tp2009	Ta2010	TA2011	Ts2012	Ts2013	Ts2014
Toiminnan rahavirta						
Liikeliiketoiminta	594,1	378,5	494,5	518,8	549,4	580,3
Poistot	805,5	962,4	913,6	967,3	1016,0	1066,0
Rahoitustuotot ja -kulut	<u>-501,7</u>	<u>-585,4</u>	<u>-559,1</u>	<u>-563,9</u>	<u>-572,1</u>	<u>-577,0</u>
	817,9	755,50	849,0	922,2	993,3	1069,3
Investointien rahavirta						
Investointimenot	684,1	-1695,0	-1420,0	-1395,0	-1395,0	-1395,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	<u>0,0</u>	<u>190,0</u>	<u>190,0</u>	<u>150,0</u>	<u>150,0</u>	<u>150,0</u>
	-684,1	-1505,0	-1230,0	-1245,0	-1245,0	-1245,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	133,8	-749,5	-381,0	-322,8	-251,7	-175,7
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,0	900,0	700,0	700,0	700,0	700,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-352,4	-311,0	-344,0	-414,0	-504,0	-551,5
	-352,4	589,0	356,0	286,0	196,0	148,5
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kaupungilta	55,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saamisten muutos muilta	188,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Korottomien velkojen muutos kaupungilta	-1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Korottomien velkojen muutos kaupungilta	<u>-24,5</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>
	218,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituksen rahavirta	-133,8	589,0	356,0	286,0	196,0	149,0
Rahavarojen muutos	0,0	-160,5	-25,0	-36,8	-55,7	-27,2

4.2. Rahoituslaskelman perustelut

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta on yli- tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan miten alijäämäinen nettokassavirta on katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

Kunnallisen liikelaitoksen rahoituslaskelma esitetään ns. rahavirtalaskelmana, jossa erikseen on nähtävissä *Toiminnan rahavirta*, *Investointien rahavirta* ja *Rahoituksen rahavirta*.

Toiminnan rahavirta

Toiminnan rahavirta muodostuu tuloslaskelman eristä *Liikeliijäämä(-alijäämä)*, *Poistot sekä Rahoitustuotot ja –kulut*.

Toiminnan rahavirta ilmoittaa sen, kuinka paljon varsinaisesta toiminnasta jää investointeihin ja lainojen hoitoon.

Investointien rahavirta

Investointimenoilla tarkoitetaan varojen käyttöä pysyviin vastaaviin aktivoituihin hyödykkeisiin tilivuoden aikana. Investointimenot ja niihin saadut rahoitusosuudet esitetään rahoituslaskelmassa bruttomääräisenä.

Investointimenona esitetään myös hankintameno tai sen osa, joka on katettu investointivaroilla tai –rahastolla.

Investointimenot ovat yhteensä n. 1,4 milj.euroa.

Liittymismaksutuotot ovat 0,15 milj.euroa.

Lainakannan muutokset

Tässä esitetään pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset.

Uutta lainaa arvioidaan otettavan 0,7 milj. euroa ja entisiä lainoja maksetaan takaisin 0,3 milj.euroa.

Maksuvalmiuden muutokset

Maksuvalmiuden muutoksiin vaikuttavat vaihto-omaisuuden, pitkä- ja lyhytaikaisten saamisten ja korottomien velkojen muutokset.

Rahavarojen muutos

Varsinaisen toiminnan rahavirran, investointien rahavirran sekä lainakannan ja maksuvalmiudenmuutosten yhdistäminen osoittaa kassavarojen muutoksen.

Kassavarojen vähennys on n. 25 000 euroa.

5. INVESTOINTIOSA

5.1. INVESTOINTISUUNNITELMA 2011 – 2014 (1000 euroa)

	2010	2011	2012	2013	2014
Puhdas vesi					
Vedenjakelu					
Vesijohtoverkoston rakentaminen ja peruskorjaus					
Vesijohtoverkoston rakentaminen ja peruskorjaus, menot	300	300	300	300	300
Liittymismaksut	-75	-75	-75	-75	-75
Vesijohtoverkoston rakentaminen ja peruskorjaus	225	225	225	225	225
Koneet ja kalusto					
Työkalusto/muu kalusto	40	30	30	30	30
Vesimittarit	15	15	15	15	15
Koneet ja kalusto yhteensä	55	45	45	45	45
Kulut	355	345	345	345	345
Tuotot	-75	-75	-75	-75	-75
Netto	280	270	270	270	270
Jätevesi					
Viemäriverkosto					
Jv-pumppaamojen hankinta ja peruskorjaus					
Jv-pumppaamojen hankinta ja peruskorjaus	100	100	100	100	100
Jäte- ja hulevesiviemäriverk. rakent. ja peruskorjaus					
Verkoston rakentaminen ja peruskorjaus, menot	675	680	700	700	700
Liittymismaksut	-75	-75	-75	-75	-75
	600	605	625	625	625
Jäteveden puhdistus					
Ylä-Savon jätevesien käsittelysuunnitelma					
Kulut	75	75	0	0	0
Valtionosuus	-40	-40	0	0	0
Netto	35	35	0	0	0
Vuohiniemen puhdistamo					
Vuohiniemen puhdistamo	450	200	200	200	200
Koneet ja kalusto					
Työkalusto/muu kalusto	40	20	20	20	20
Jäteveden puhdistus yhteensä	525	255	220	220	220
Kulut	1340	1075	1020	1020	1020
Tuotot	-115	-115	-75	-75	-75
Netto	1225	960	945	945	945
YHTEENSÄ					
Kulut	1695	1420	1365	1365	1365
Tuotot	-190	-190	-150	-150	-150
Netto	1505	1230	1215	1215	1215

Sitovat tunnusluvut on esitetty kohdassa 6. Tavoitteet

5.2. INVESTOINTIEN PERUSTELUT 2011 - 2014

PUHDAS VESI

	eur	TAE2011	TS2012	TS 2013	TS 2014
9900	300000	Verkostojen rakentaminen ja peruskorjaus			
	-75000	Liittymismaksut	Liittymismaksut	Liittymismaksut	Liittymismaksut
		Kaupra/vesilaitos yhteiskohteet			
		Uudet kaava-alueet	Uudet kaava-alueet	Uudet kaava-alueet	Uudet kaava-alueet
		Ohenmäen as.alue			
		Lippuniemen eteläosa san. - Nouvanlahdenkatu	Lippuniemen eteläosa san. - Aurankatu	Lippuniemen eteläosa san.	
		Vj.verkostojen saneeraus katusaneerauskohteissa	Vj.verkostojen saneeraus katusaneerauskohteissa	Vj.verkostojen saneeraus katusaneerauskohteissa	Vj.verkostojen saneeraus katusaneerauskohteissa
		Vesijohtolaitteiden uusinta kadunrak.töissä	Vesijohtolaitteiden uusinta kadunrak.töissä	Vesijohtolaitteiden uusinta kadunrak.töissä	Vesijohtolaitteiden uusinta kadunrak.töissä
		Vesilaitoksen omat kohteet			
		Kivirannan alue - Paloisvirran vesijohtojen alituksen saneeraus	Kivirannan alue - Paloisvirran vesijohtojen alituksen saneeraus		
		Lehtomäentien vesij. täyd.rakentaminen	Suurensuon vjesij. täyd.rakentaminen		
		Veden laadun varmistaminen - mittausaseman rak.			
		Muut linjat	Muut linjat	Muut linjat	Muut linjat
	225000	Yht.netto			
9910	30000	Koneet ja kalusto Työ- / muu kalusto	Koneet ja kalusto Työ- / muu kalusto	Koneet ja kalusto Työ- / muu kalusto	Koneet ja kalusto Työ- / muu kalusto
9911	15000	Vesimittarit	Vesimittarit	Vesimittarit	Vesimittarit
	345000	Vedenjakelu yht.(ta)			

INVESTOINTIEN PERUSTELUT 2011 - 2014**JÄTE VESI**

	euroa	TAE2011	TS 2012	TS 2013	TS2014
9950	100000	JV-pumppaamoiden hankinta ja peruskorjaus			
	100000	Simonniemen pumppaamon peruskorjaus	Simonniemen pumppaamon peruskorjaus	Jv-pumppaamon peruskorjaus	
9951	680000	Jäte- ja hulevesiviemärien rakentaminen ja peruskorjaus			
	-75000	Liittymismaksut	Liittymismaksut	Liittymismaksut	Liittymismaksut
		Kaupra/vesilaitos yhteiskohteet			
		Uudet kaava-alueet	Uudet kaava-alueet	Uudet kaava-alueet	Uudet kaava-alueet
		Ohenmäen as.alue	Ohenmäen as.alue		
		Lippuniemen eteläosa saneeraus - Nouvanlahdenkatu	Lippuniemen eteläosa saneeraus - Aurankatu	Lippuniemen eteläosa saneeraus	
		Viemäri.verkostojen saneeraus katurakennuskohteissa	Viemäri.verkostojen saneeraus katurakennuskohteissa	Viemäri.verkoston saneeraus katurakennuskohteissa	Viemäri.verkoston saneeraus katurakennuskohteissa
		Viemärilaitteiden uusinta kadunrak. töissä	Viemärilaitteiden uusinta kadunrak. töissä	Viemärilaitteiden uusinta kadunrak. töissä	Viemärilaitteiden uusinta kadunrak. töissä
		Vesilaitoksen omat kohteet			
		Kivirannan alue - Paloisvirran viemärien alituksen saneeraus	Kivirannan alue - Paloisvirran viemärien alituksen saneeraus		
		Lehtomäentien viemäri. verkoston.rakentaminen	Suurensuon viemäri verkoston.rakentaminen		
		Koljonvirran sairaalan paineviem. Uusiminen			
		Muut linjat	Muut linjat	Muut linjat	Muut linjat
	705000	Viemäriverkosto yhteensä (netto)			

	euroa	TS2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
9953	295000	Jäteveden puhdistus			
	75000	Y-S jv:n käsittelyn yleissuunnittelu			
	-40000	valtionosuus			
	200000	Vuohiniemen puhdistamo - toiminnan tehostamisen edellyttämät investoinnit	Vuohiniemen puhdistamo - toiminnan tehostamisen edellyttämät investoinnit	Vuohiniemen puhdistamo - toiminnan tehostamisen edellyttämät investoinnit	Vuohiniemen puhdistamo - toiminnan tehostamisen edellyttämät investoinnit
	20000	Koneet ja kalusto Työ- / muu kalusto	Koneet ja kalusto Työ- / muu kalusto	Koneet ja kalusto Työ- / muu kalusto	Koneet ja kalusto Työ- / muu kalusto
	255000	Jv.puhd.yht.(netto)			
	1075000	Jätevesi yht.(ta)			

6.Tavoitteet

TP2009 TA2010 **TA2011** TS2012 TS2013 TS2014

6.1. Määrätavoitteet

6.1.1 Johtokunnan asettamat sitovat tavoitteet

Puhdas vesi:

Verkkoon pumpattu
(ostettu)vesimäärä,
1000 m3

1786 1870 **1785** 1830 1850 1870

Jätevesi:

Vastanotettu jätevesi-
määrä, 1000 m3

1738 2250 **2000** 2000 2000 2000

6.1.2. Johtokunnan asettavat ohjeelliset tavoitteet

Puhdas vesi:

Vesijohtoverkoston

pituus, km

244 246 **248** 250 252 254

Myyty vesimäärä, 1000m3
1770

1684 1700 **1700** 1730 1750

Liittymien lukumäärä

4708 4790 **4820** 4850 4880 4910

Jätevesi:

Viemäriverkoston

pituus, km

248 244 **245** 246 247 248

Jv.pumppaamoiden lkm

52 55 **56** 57 58 59

Laskutettu jätevesimäärä,
1000 m3

1500 1600 **1620** 1650 1670 1690

6.2.Toiminnalliset tavoitteet

6.2.1. Kaupungin talousarviossa liikelaitosta sitovat tavoitteet

- Kulutustaksat ovat VVY:n tilaston perustella valtakunnallisen keskitason alapuolella nykyisellä tuloutusmäärällä laskettuna

6.2.2. Ohjeelliset tavoitteet kaupungin talousarviossa

- Puhtaan veden vuotovesien osuus kokonaisvesimäärästä 10-15 %
- Vastaanotetun ja laskutetun jäteveden erotuksen (vuotovesien) osuus pidetään alle 30 %:n

6.2.3. Johtokunnan asettamat sitovat tavoitteet

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
<u>Puhdas vesi:</u>						
Mittaamattoman veden (vuotovesien) osuus kok.vesimäärästä, %	10,2	10,1	10,0	10,0	10,0	10,0
<u>Jätevesi:</u>						
Vastaanotetun ja laskutetun jäteveden erotuksen (vuotovesien) osuus, %	26,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0

6.2.4. Johtokunnan asettamat ohjeelliset tavoitteet

<u>Puhdas vesi:</u>						
Puhtaan veden hinta, €/m3 (sis.alv)	1,38	1,46	1,46	1,46	1,46	1,46
<u>Jätevesi:</u>						
Jäteveden hinta, €/m3 (sis.alv)	1,45	1,51	1,56	1,58	1,60	1,62

6.3. Laadulliset tavoitteet

6.3.1. Johtokunnan asettamat sitovat tavoitteet

- Liittyjille toimitettava talousvesi täyttää talousvesiasetuksen 461/2000 mukaiset vaatimukset ja tavoitteet
- Vuohiniemen jätevedenpuhdistamon puhdistustulos lupaehtojen edellyttämällä tasolla

6.3.2. Ohjeelliset tavoitteet kaupungin talousarviossa

- Kuluttajille ei tule ennakoidettavia laiteksesta riippuvia jakelukeskeytyksiä
- Jätevesipumppaamoiden ja viemäriverkoston hoito niin, että ympäristöhaitat kiinteistöille ja luonnolle ovat mahdollisimman vähäiset, hoidosta tulevat reklamaatiot alle 5 kpl/v

6.4. Taloudelliset tavoitteet

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

6.4.1. Johtokunnan asettamat tavoitteet*Sitovat tavoitteet*

Toimintakate, puhdas vesi (1000 e)	790,7	657,4	728,0	728,0	728,0	728,0
Toimintakate, jätevesi (1000 e)	608,9	683,5	680,2	680,2	680,2	680,2
Investoinnit/ Puhdas vesi (brutto)	183 628	355 000	345 000	345 000	345 000	345 000
Investoinnit/ Jätevesi (brutto)	500 509	1 340 000	1 075 000	1 020 000	1 020 000	1 020 000

Ohjeelliset tavoitteet

Toimintakate % puhdas vesi	33,7	28,2	29,9	29,9	29,9	29,9
Toimintatuotot e/as puhdas vesi	498,00	487,00	505,00	505,00	505,00	505,00
Kustannukset e/m ³ puhdas vesi	1,16	1,23	1,24	1,24	1,24	1,24
Tuloutus e/myyty m ³ puhdas vesi	0,24	0,24	0,24	0,23	0,23	0,23
Toimintakate % jätevesi	33,88	34,1	31,9	31,9	31,9	31,9
Kustannukset e/m ³ jätevesi	0,92	0,95	0,99	0,99	0,99	0,99
Tuloutus e/myyty m ³ jätevesi	0,09	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08

6.4.2. Tavoitteet kaupungin talousarviossa*Sitovat tavoitteet*

Liikelyljäämä	594 057	378 464	494 548	518 848	549 433	580 291
Korvaus peruspääomasta	531 000	531 000	531 000	531 000	531 000	531 000
Kokonaisinvestoinnit (brutto)	684 136	1 695 000	1 420 000	1 365 000	1 365 000	1 365 000

Ohjeelliset tavoitteet

Liikevaihto	4 115 364	4 303 140	4 533 500	4 624 170	4 716 653	4 810 986
Lainojen muutos	-352 456	589 000	356 000	286 000	149 000	148 500

6.5. Henkilöstö

6.5.1. Ohjeelliset tavoitteet kaupungin talousarviossa

	TP2009	TA2010	TA2011	TS2012	TS2013	TS2014
- Henkilöstön määrä:						
Vakinainen henkilöstö	18	18	18	17	17	17

6.5.2. Johtokunnan asettamat ohjeelliset tavoitteet

- Henkilöstömäärää sopeutetaan vastaamaan laitoksen tarpeita
- Ostopalveluiden käyttöä pyritään tehostamaan palvelutarjonnan rajoissa

7. Liitteet

7.1. Tunnusluvut kaupungin talousarviossa

Sitovat tunnusluvut

- tuloutus/ korvaus peruspääomasta 531 000 e
- liikeylijäämä 494 548 e
- kokonaisinvestoinnit (brutto) 1 420 000 e
- taksat
- jäteveden käyttömaksun korotus 0,05 €/m³ 1.1.2011
- kulutustaksat ovat vvy:n tilaston perusteella valtakunnallisen keskiarvon alapuolella nykyisellä tuloutusmäärällä laskettuna

Ohjeelliset tunnusluvut

- liikevaihto 4 533 500 e
- lainojen muutos + 356 000 e
- henkilöstö 31.12. 18
- puhtaan veden vuotovesien osuus kokonaisvesimäärästä 10-15 %
- vastaanotetun ja laskutetun jäteveden erotuksen (vuotovesien) osuus pidetään alle 30 %
- kuluttajille ei tule ennakkoimattomia laitoksesta riippuvia jakelukeskeytyksiä
- jätevesipumppaamoiden ja viemäriverkoston hoito niin, että ympäristöhaitat kiinteistöille ja luonnolle ovat mahdollisimman vähäiset – hoidosta tulevat reklamaatiot alle 5 kpl/ v.

7.2. Poistosuunnitelma

IISALMEN KAUPUNGIN SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä	Poistoaika/ tai poisto-%
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
Konserniliikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
(Raatihuone ja Kulttuurikeskus poistoaika 40 v)		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta
(Palloiluhallin poistoaika 12 v., kv. 10.12.01)		
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	15 % *
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	15 % *
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	15 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	9 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	9 %
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto	13 %
Sähköjohdot, muunto- asemat, ulkovalaistusl.	Menojäännöspoisto	18 %
Muut putki- ja kaapeliverkot		
Sähkö, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtol.	Menojäännöspoisto	18 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto	22 %
Muut kiinteät koneet, laitteet, rakent.	Menojäännöspoisto	23 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	Menojäännöspoisto	20 %
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Menojäännöspoisto	27 %
Muut kuljetusvälineet	Menojäännöspoisto	30 %
Muut liikkuvat työkoneet	Menojäännöspoisto	30 %
Muut raskaat koneet	Menojäännöspoisto	25 %
Muut kevyet koneet	Menojäännöspoisto	30 %
Sairaala-, terveyden- huolto- yms. laitteet	Menojäännöspoisto	30 %
Atk-laitteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muut laitteet ja kalusteet	Menojäännöspoisto	40 %
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
(osakkeet ja osuudet)	Ei poistoa	

*) Muutos 1.1.2008 alkaen (KV 17.12.2007 § 143)